

Universitat de Barcelona

Departament de Biologia Vegetal (Unitat de Botànica)

Estudi florístic i geobotànic de la
Serra de Moixeró i el massís de la Tosa d'Alp
(Pirineus Orientals)

Memòria presentada per Ignasi Soriano i Tomàs per a optar al grau de Doctor
en Ciències Biològiques

Dirigida per:

Josep Vigo i Bonada
Catedràtic del Dept. de Biologia Vegetal
Universitat de Barcelona

Barcelona, novembre del 1990

DICOTYLEDONES

SALICACEAE

Salix alba L.

MP / Lateeur.

- Bagà (VIDAL ap. VICIOSO, 1951).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 750 - 1400 m

Bosc de ribera, vores de torrents. Submont. - Mont. R.

En qualsevol cas, sembla força menys corrent que l'espècie següent, vers la qual són observables nombroses formes de trànsit.

Salix x rubens Schrank (*S. alba x fragilis*)

MP / Eur. / *Salicion triandro-fragilis*

- La Molina (VAYREDA ap. VICIOSO, 1951; ut *S. triandra* L. var. *viridis* Spen.).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 750 - 1660 m

Marges humits, riberals de rius i torrents. Submont. - Mont. C.

Salix babylonica L.

MP / Asiàt.

Plantat (i subspontani?) als horts vora el Bastareny, entre Guardiola i Bagà (BG: DG07, 750 m).

Salix reticulata L.

Ch / Art.-alp. / *Arbidion caeruleae*

Alguns individus dispersos als prats calcícoles obacs de la Coma Pregona (BY: DG08, 2250-2300 m), al vessant nord de la Tosa d'Alp.

Salix herbacea L.

Ch / Art.-alp.

- Comabella (VAYREDA, 1882) (n.v.).

Salix retusa L.

Ch / Oròfit alp. / *Arbidion caeruleae*

- Comabella (VAYREDA, 1882).

- Coll del Pendís (CADEVALL, 1933) (n.v.).

Vessant nord de la Tosa d'Alp: una petita població a la Coma Pregona (BY: DG08, 2270 m) i un individu aïllat al *Festucion airoidis* de la Tosa de Das (BY: DG08, 2350 m).

Salix pyrenaica Gouan

Ch / Oròfit pir.-cant.

- Comabella (VAYREDA, 1882).

- El Pendís, Coll de Jou (CADEVALL, 1933).

- Les Soquetes (GRUBER, 1978; inv. *Carici-Salicetum retusae*). Prop de Coll de Jou (id.; inv. *Festuco-Trifolietum*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1800 - 2400 m

Vessants calcaris pedregosos i frescals, amb període d'innivació prolongat (*Alchemillo-Dryadetum*, *Pulsatillo-Pinetum uncinatae* aclarit,...). Subalp. - (Alp.). C.

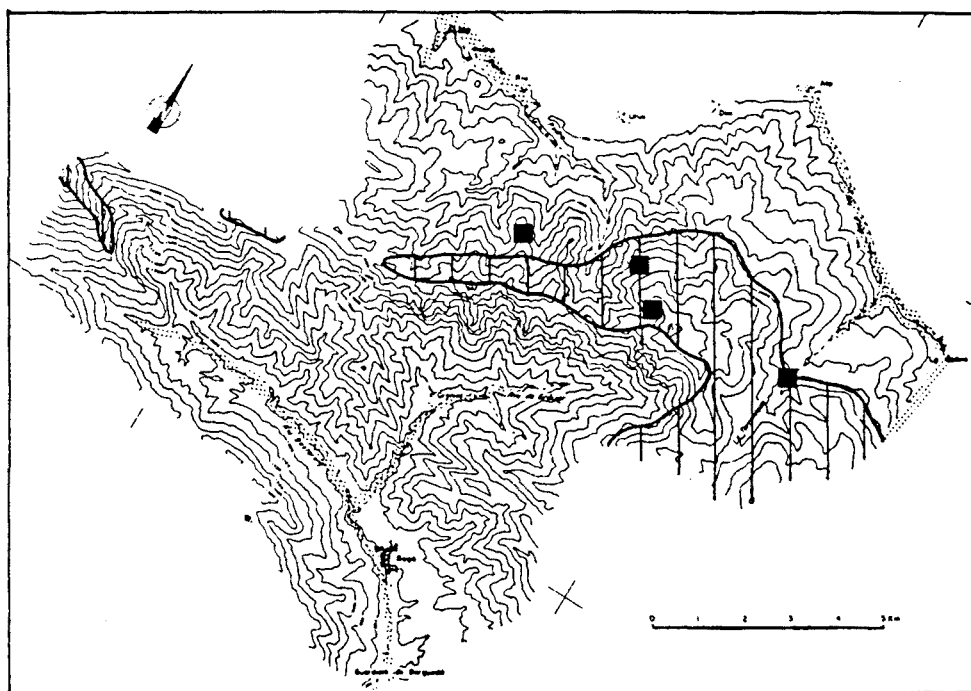

Fig. 2.2 – Distribució de *Juniperus sabina* (■), *Salix pyrenaica* (||) i *Alnus glutinosa* (●).

***Salix bicolor* Willd.**

MP / Oròfit alp.

- La Molina (VAYREDA ap. VICIOSO, 1951; ut *S. phyllicifolia* L.) (!).

Riu d'Alp, més avall de La Molina, en vorades humides de bosc (BY: DG18, 19; 1250-1300 m).

***Salix atrocineura* Brot. subsp. *catalaunica* (Sen.) Görz**

MP / Lateatl. / *Populetalia albae*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18, 19 / 740 - 1700 m

Riberals de rius i torrents, talussos humits, molleres, prats higròfils,... Submont. - Mont. C.

***Salix caprea* L.**

MP / Eur. / *Sambuco-Salicion capreae*

- La Molina (CASELLAS & P. MONTSERRAT ap. VICIOSO, 1951).

BG, BY / CG98, DG07, 08, 09, 18, 19 / 750 - 1860 m

Clarianes i talussos dels boscos mesòfils. Mont. - Subalp. inf. C.

***Salix elaeagnos* Scop.**

MP / Lateeur. / *Salicion triandro-fragilis*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1725 m

Arenys dels rius, torrenteres, talussos humits. Submont. - Mont. C.

***Salix x seringeana* Gaud. (*S. caprea* x *elaeagnos*)**

MP

Sembla que es poden referir a aquest híbrid dos plecs procedents de Monnell (BG: DG08, 1000 m) i de Rebot (BG: DG08, 1660 m).

Salix purpurea L.MP / Eur. / *Salicion triandrae-fragilis*

- La Molina (VAYREDA, herb.).

BG / DG07, 08 / 750 - 1350 m

Bosc de ribera. Submont. - Mont. RR.

Populus alba L.

MP / Lateeur.

Alguns individus joves, probablement plantats, en sòls humits: torrent de Brocà (BG: DG07, 1000 m), font de Sant Joan d'Avellanet (BG: DG07, 960 m).

Populus tremula L.

MP / Eur.

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1900 m

Clarianes dels boscos (*Vaccinio-Piceetea*, *Fagetalia*), vorades (*Trifolion medii*), principalment en vessants obacs. Submont. - Mont. - Subalp. inf. CC, sobretot als vessants de la Cerdanya, on forma, amb *Corylus avellana*, els únics bosquets caducifolis de vessant que concixem.

Populus nigra L.MP / Lateeur. / *Populeta albae*

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 750 - 1500 m

Bosc de ribera, torrenteres, sòls humits. Submont. - Mont. C.

Populus x canadensis Moench

MP / N-Amer.

BG, BY / DG07, 08, 09 / 750 - 1200 m

Plantat en ambients similars a l'espècie precedent, i també a les vores d'algunes pistes forestals. Submont. C.

JUGLANDACEAE**Juglans regia L.**

MP / Med. (E)

BG, BY / DG07, 08 / 750 - 1300 m

Plantat prop d'alguns habitatges humans, i també naturalitzat en bosquets higròfils o de ribera (*Alno-Padion*, *Fraxino-Carpinion*). Submont. - Mont. RR.

BETULACEAE**Betula pendula Roth**

MP / Eur.

BG, BY / CG97; DG07, 08, 18 / 950 - 1370 m

Individus isolats, o fent petits grups, als boscos de les obagues (*Quercu-Fagetea*, *Vaccinio-Piceetea*). Més freqüent al silici. Mont. - Subalp. inf. R (molt més escàs al costat berguedà).

Alnus glutinosa (L.) Gaertn.MP / Lateur. / *Alno-Padion*

BG, BY / DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1450 m

Bosc de ribera dels rius més importants de la zona, als quals resta circumscrit. Submont. - Mont. C.

Corylus avellana L.MP / Eur. / *Querco-Fagetea*

- Bagà, Vall del Bastareny (LLENSA, 1946).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).- Coll de Jou -nord- (GRUBER, 1978; inv. *Hepatico-Pinetum*). Prop de Supermolina (id.; inv. *Veronico-Pinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1900 m

Bosc, tant de caducifolis com de coníferes, boixedes mesoxeròfiles, sòls rocosos,... Es fa dominant als punts especialment humits dels boscos i als terrenys rocosos obacs. (Bas.) - Submont. - Mont. CCC.

FAGACEAE**Fagus sylvatica L.**MP / Lateatl. / *Fagion*

- Rebost (CADEVALL, 1933).

- Vessants de la Vall del Bastareny (LLENSA, 1946).

- Gréixer (FONT Q., 1954).

BG / CG97, 98; DG07, 08 / 800 - 1800 m

Fa masses extenses als obacs del costat berguedà, tant al silici com al calcari. Són freqüents també els individus dispersos, o en petits claps, dins d'altres tipus de bosc (*Quercion pubescenti-petraeae*, *Deschampsio-Pinion*). Hom troba igualment faigs resseguint algunes canals i torrenteres dels vessants solells. (Submont.) - Mont. CC (al costat cerdà, manca del tot; només coneixem l'existència d'un petit clap de fageda a la veïna vall de l'Inglà).

La seva explotació per a fusta té una certa importància a la zona, lluny però de *P. sylvestris* i *P. uncinata*.**Castanea sativa Mill.**

MP / Submed. E

Alguns individus adults amb bona vitalitat, segurament plantats, sobre l'Estanyol de Gréixer, en terreny silici (BG: DG08, 1200 m). A les fagedes properes, altrament, no són rars els individus joves i les plàntules d'aquesta espècie.

Quercus coccifera L.NP / Med. / *Quercion ilicis*- Sobre Bagà, cap a Paller (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

Localitzat a la muntanya del Vilar, sobre Guardiola (BG: DG07, 850-1100 m), on és abundant i fins i tot dominant. La localitat de Lapraz resta un xic allunyada d'aquest nucli, en canvi.

Quercus ilex L. subsp. rotundifolia (Lam.) T. Morais (*Q. rotundifolia* Lam.)MP / Med. / *Quercion ilicis*

- Bagà, molí del Forat (LLENSA, 1946).

- Solells de Gréixer, fins el Roc Rodó (FONT Q., 1954).

BG / CG98; DG07, 08 / 740 - 1650 m

Solells rocosos dels terrenys calcaris, on sovint esdevé dominant i fa uns bosquets esclarissats molt característics. Fora d'aquests ambients, hom en pot trobar algun individu poc desenvolupat dins les pinedes o les rouredes del *Quercion pubescenti-petraeae*. Bas. - Submont. CC.

Quercus petraea (Mattuschka) Liebl.

MP / Lateatl.-Submed.

- Prop de Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*).

BG, BY / DG08, 18, 19 / 1150 - 1600 m

Individus dispersos fent part de rouredes, pinedes o bosquets mesohigròfils (*Quercion pubescenti-petraeae*, *Deschampsio-Pinion*, *Fraxino-Carpinion*). Si. Submont. - Mont. RR.

Quercus pubescens Willd. (*Q. humilis* Mill.)

MP / Submed. / *Quercion pubescenti-petraeae*

- Gréixer (FONT Q., 1954).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18, 19 / 740 - 1700 m

Present a gairebé tota la gamma de boscos i matollars montans, es fa dominant sobretot als vessants solells, sobre terrenys no excessivament rocosos. Indiferent pel que fa al substrat. Bas. - Submont. - Mont. CCC (BG), RR (BY).

Quercus x streimii Heuff. (*Q. pubescens* x *petraea*)

MP

Deuen correspondre a aquest híbrid alguns individus de les localitats on conviuen les espècies progenitores (Vall de Gréixer, solells. BG: DG08, 1150 - 1350 m).

Quercus x cerrioides Willk. & Costa

MP

BG / DG07, 08 / 750 - 1000 m

Boscos termòfils del *Quercion pubescenti-petraeae* i del *Quercion ilicis*. Bas. - Submont. RR.

ULMACEAE

Ulmus glabra Hudson

MP / Eur.

Alguns individus adults al torrent de Les Rovires, prop del riu de Gréixer (BG: DG08, 1100 m).

Ulmus minor Miller

MP / Eur. / *Querco-Fagetea*

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1150 (1450 m)

Boscos de ribera, bardisses, vorades humides; plantat també en alguns marges de camps. Submont. R.

Celtis australis L.

MP / Med. (E)

BG / DG07 / 750 - 890 m

Naturalitzat als boscos de ribera, i també plantat en marges de camps. Submont. RRR.

MORACEAE**Ficus carica L.**

MP / Med.

BG / DG07, 08 / 760 - 1050 m

Individus dispersos en indrets freqüentats (actualment o en temps passats) per l'home: feixes, camins, cases de pagès. Bas. - Submont. RRR.

CANNABACEAE**Humulus lupulus L.**

H / Circumbor.

BG, BY / DG07, 08 / 760 - 1350 m

Bardisses, comunitats ruderals higròfiles. Submont. RRR.

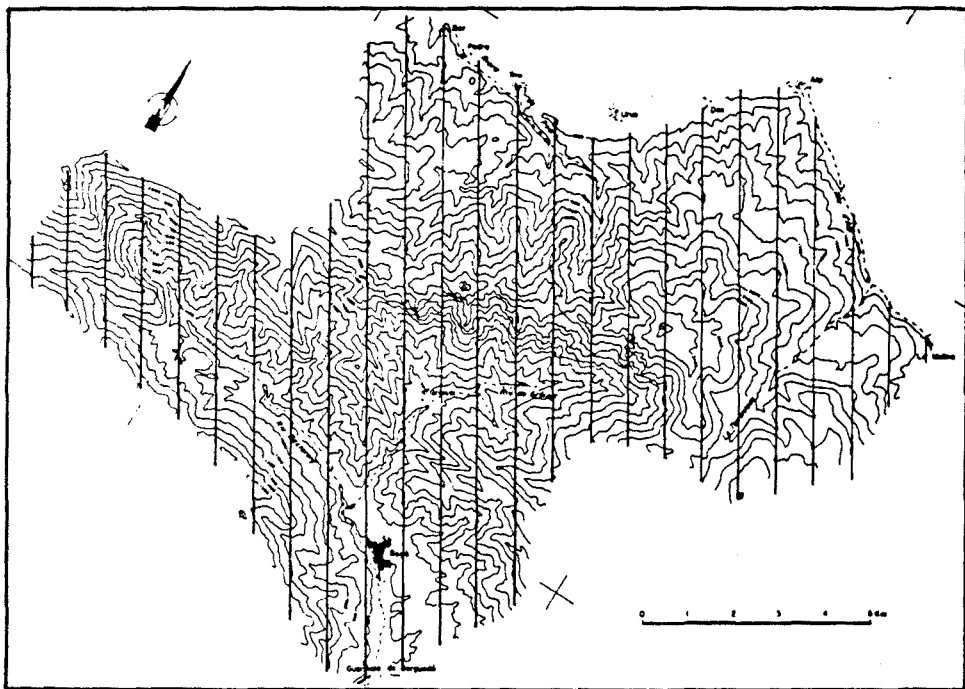

Fig. 23 – Àrea de distribució d'*Urtica dioica* a la zona estudiada.

URTICACEAE**Urtica dioica L.**H / Subcosm. / *Onopordetalia*- Cortal de Tancalporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Onopordetum acanthii*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2400 m

Ambients ruderalitzats, sobretot en sòls més o menys profunds i humits, on pot esdevenir dominant. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. - (Alp.). CCC.

Urtica urens L.Th / Subcosm. / *Chenopodietalia*

Abocador d'escombreries d'Alp (BY: DG09, 1250 m).

Parietaria judaica L.H / Med.-Atl. / *Parietario-Centranthion*

BG / DG07, 08 / 740 - 1260 m

Partes velles, i comunitats ruderals al seu peu. Submont. C.

SANTALACEAE**Osyris alba L.**

NP / Med.

Solells de la vall de Brocà, entre Terradelles i els prats del Rotllàn (BG: DG07, 850 m).

Thesium alpinum L.

H / Eur.

- Comabella (VAYREDA, 1882).

- La Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).- Les Soquetes (GRUBER, 1978; inv. *Carici-Salicetum retusae*).- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / 1200 - 2450 m

Prats calcícoles (*Seslerietalia, Mesobromion*); pinedes poc denses. Mont. sup. - Subalp. C.**Thesium pyrenaicum Pourr.**

H / Eur. W

Prats termòfils sota Coll de Dental (BG: DG08, 1800 m); L'Adou, marge de bosc (BG: DG08, 1000 m).
Ambdues localitats en terreny calcari.**Thesium divaricatum Jan. ex Mert. & Koch.**H / Med. / *Ononido-Rosmarinetea*- Vora Pedra (FONT, 1989; inv. *Teucrio-Santolinetum*).

BG, BY / DG07, 08 / 750 - 1200 (1500) m

Prats secs, joncedes; més abundant als llocs pedregosos. Ca. Bas. - Submont. C (però, a la Cerdanya, molt localitzat).

ARISTOLOCHIACEAE**Aristolochia pistolochia L.**

H / Med. W

BG / CG98; DG07, 08 / 860 - 1300 m

Matollars i bosquets termòfils (*Quercion ilicis, Amelanchiero-Buxenion*). Bas. - Submont. R.

POLYGONACEAE

Polygonum aviculare L.Th / Plurireg. / *Plantaginetalia*- Cortal de Tancalporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Onopordetum acanthii*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2000 m

Indrets ruderalitzats, sobretot en llocs calcigats; es comporta també com a arvense. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CC.

Polygonum persicaria L.Th / Subcosm. / *Chenopodietalia*

- Bagà (CADEVALL, 1933).

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1540 m

Comunitats arvenses dels regadius, i ambients ruderals humits (llits dels rius, vores de recs). Submont. - Mont. C.

Polygonum lapathifolium L.

Th / Subcosm.

BG, BY / DG08, 18 / 1200 - 1730 m

Talussos, terres remogudes per acció antròpica. Submont. - Mont. RRR.

Polygonum bistorta L.

H / Circumbor.

- La Molina (VAYREDA, 1902) (!).

BY / DG08, 09, 18, 19 / 1130 - 2000 m

Prats, herbassars hígròfils, molleres (*Molinio-Arrhenatheretea*, *Caricion nigrae*,...). Mont.- Subalp. C.**Polygonum viviparum L.**

H / Bor.-alp.

- Comabella (VAYREDA, 1882) (!).

- Les Soquetes (GRUBER, 1978; inv. *Carici-Salicetum retusae*). Prop de Coll de Jou (id.; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1700 - 2400 m

Pastures mesòfiles d'altitud (*Seslerietea*, *Nardion*, *Elyinion*). Subalp. - Alp. CC.**Fallopia convolvulus (L.) A. Löve (*Bilderdykia convolvulus* (L.) Dumort; *Polygonum convolvulus* L.)**Th / Circumbor. / *Ruderali-Secalieta*

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1440 m

Arvense i també ruderal (en terres remogudes recentment, camps llaurats). Submont. - Mont. CC.

Fallopia aubertii (L. Henry) Holub (*Bilderdykia aubertii* (L. Henry) Moldenke)

P. sc. / Asiàt.

Plantada i subsponània en tanques i talussos de Guardiola, Terradelles i Bagà (BG: DG07, 750 - 800 m).

Rumex acetosella L. subsp. **angiocarpus** Murb.

Th / Lateatl.-Submed.

- La Molina (VAYREDA, 1882; ut *R. acetosella* L. subsp. *pyrenaicus* Timb.-Lagr.) (!).

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1130 - 2000 m

Terrenys silicis pedregosos o bé terres remogudes, fent part de prats i de comunitats ruderals (*Festuco-Sedetalia*, *Onopordetalia*,...). Submont. - Mont. - Subalp. C.**Rumex scutatus** L.H / Oròfit submed. / *Thlaspietalia*

- L'Hospitalet; Coll de Jou (CADEVALL, 1933).

- Entre Alp i La Molina (BOLÒS, 1974; inv. *Linario-Galeopsietum ladani*).- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Aquilegio-Xatardietum*).- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 1100 - 2025 m

Pedrusques, tarteres, talussos,... més abundant en terrenys calcaris que sobre substrat silici. Submont. - Mont. - Subalp. C.

Rumex acetosa L.H / Circumbor. / *Molinio-Arrhenatheretea*- La Molina (VAYREDA, 1902, ut *R. vinealis* Timb.-Lagr.) (!).

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / (800) 1100 - 2000 m

Molleres, prats higròfils i mesòfils, herbassars. Si. Submont. - Mont. - Subalp. C (BY), RR (BG).

Rumex patientia L.

H / Eur.

- Bagà (CADEVALL, 1933) (n.v.).

[**Rumex alpinus** L.]

- La Molina (VAYREDA, 1882, 1902).

A l'herbari d'aquest autor hi ha dos plecs testimoni de la citació: l'un de "Toses, La Molina" i l'altre de La Molina. VIGO (1983) considera que les citacions d'aquesta espècie per part de Vayreda a la Vall de Ribes es deuen a confusions amb *R. longifolius*, i es refereix, entre altres, a testimonis d'herbari procedents de Toses, un dels quals ha de ser el que nosaltres hem esmentat en primer lloc. Estem d'acord amb aquesta apreciació, la qual és aplicable també al segon plec.

Rumex longifolius DC.

H / Bor.-subalp.

(Vegeu l'espècie precedent)

Rumex crispus L.H / Subcosm. / *Agropyro-Rumicion*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1930 m

Ruderal, en ambients humits poc o molt alterats; també als prats de dall. Submont. - Mont. - (Subalp.). CC.

Rumex khekij Reching (*R. crispus* x *friesii*)

H

- La Molina (RECHINGER ap. SENNEN, 1926).

Rumex conglomeratus Murray

H / Subcosm.

BG / DG07 / 740 - 800 (1050) m

Ambients ruderals humits, en general associat a cursos d'aigua. Submont. R.

Rumex obtusifolius L.H / Subatl.-Submed. / *Arction*- Cortal de Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Onopordetum acanthii*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 750 - 1850 m

Ambients ruderals frescals. Submont. - Mont. R.

CHENOPODIACEAE**Polycnemum majus** A. Braun

Th / Lateur.

Camins de pas del bestiar: cap a Coll de Jovell i Coll de Trapa, al vessant nord del Moixeró (BY: DG08, 1530 i 1775 m).

Chenopodium bonus-henricus L.Th / Circumbor. / *Rumicion alpini*

- Comabella (VAYREDA ap. CADEVALL, 1933).

- Coll del Pal (CADEVALL, 1933).

BG, BY / CG98; DG08, 09, 18 / (1200) 1350 - 2500 m

Ruderal, abundant sobretot en indrets freqüentats pel bestiar. Mont. sup. - Subalp. - (Alp.). CC.

Chenopodium hybridum L.Th / Eur. / *Chenopodietalia*

Ruderal, en llocs on la terra ha estat remoguda: terraplens dels accessos al Túnel del Cadí, sota de Gréixer (BG: DG08, 1050 m); Can Quer (BG: DG07, 1100 m).

Chenopodium vulvaria L.

Th / Med.

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 780 - 1950 m

Indrets fortament pertorbats per accions diverses (moviment de terres, calcigament), fent part de les comunitats ruderals, *Onopordion* sobretot. Submont. - Mont. - Subalp. RR.**Chenopodium opulifolium** Schrader

Th / Subcosm.

En un hort dels afores de Bagà, prop del camí de Gisclareny (BG: DG07, 790 m).

Chenopodium album L.Th / Subcosm. / *Chenopodietalia*

BG, BY / DG07, 08, 09, 19 / 740 - 1660 m

Ruderal, en ambients molt degradats per l'acció humana, i també arvense, com a mala herba dels regadius a finals d'estiu. Submont. - Mont. CC.

Atriplex patula L.

Th / Circumbor.

BG, BY / DG07, 18 / 800 - 1550 m

Ruderal, en abocadors, femers i llocs bruts (*Chenopodietalia*). Submont. - Mont. RRR (BG); una sola localitat al costat cerdà: torrent de font Canaleta (DG18, 1550 m).

Kochia scoparia (L.) Schrader

Th / Latesarm.

Esporàdica, en indrets molt degradats: descampats de l'antiga estació del ferrocarril de Guardiola, i marges de la carretera Guardiola-Bagà, al *Dauco-Melilotion* (BG: DG07, 740 - 800 m).

AMARANTHACEAE**Amaranthus hybridus L.**

Th / N-Amer.

Ruderal i arvense: marges de carreteres, terraplens, horts,... Afores de Guardiola (BG: DG07, 750 m; var. *hybridus* var. *genuinus* (Thell.) Carretero); afores de Pedra (BY: DG08, 1150 m; var. *pseudoretroflexus* (Thell.) Carretero).

Amaranthus cruentus L.

Th / Subcosm.

Arvense i ruderal: Guardiola, als camps del Vilar (BG: DG07, 800 m); abocador d'escombraries d'Alp (BY: DG09, 1250 m).

Amaranthus retroflexus L.Th / N-Amer. / *Chenopodietalia*

BG / CG98; DG07, 08 / 740 - 1280 m

Ruderal (marges, camins, terres remogudes), i arvense, com a mala herba dels regadius a finals d'estiu. Submont. C.

Amaranthus graecizans L. subsp. sylvestris (Vill.) O. Bolòs & J. VigoTh / Plurireg. / *Solano-Polygonetalia*

Arvense, als horts de la baixa vall del Bastareny (BG: DG07, 750-800 m).

PORTULACACEAE**Portulaca oleracea L.**Th / Med. / *Chenopodietalia*

Afores de Baga, entre les pedres d'un camí (BG: DG07, 800 m). Grèixer: sòls àcids sorrencs en indrets freqüentats pel bestiar (BG: DG08, 1100 m).

Montia fontana L.Th / Eur. / *Montio-Cardaminetalia*

BY / DG08, 18, 19 / 1400 - 1850 m

Indrets amb aigua corrent freda i neta. Si. Mont. - Subalp. C.

CARYOPHYLLACEAE

Arenaria aggregata (L.) Lois. subsp. aggregata

Ch / Med. munt.

Puig Sequer, carena rocosa calcària (BY: DG08, 2050 m). Trobada també a l'areny del Llobregat, més amunt de Guardiola (BG: DG07, 750 m).

Arenaria grandiflora L.H / Oròfit submed. / *Seslerietalia*

- Coll de Jou (CADEVALL, 1913-15).

- Tancalaporta, la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; invs. *Aquilegio-Xatardietum*, *Festuco-Trifolietum thalii*); Coll de Jou, la Tosa d'Alp (id.; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

- Muntanya d'Alp (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1670) 1830 - 2500 m

Prats pedregosos, tarteres fixades, roques. Ca. Subalp. - Alp. CC.

[Arenaria ciliata L.]- Entre el Coll de Tancalaporta i Coll de Jou (COSTE & SOULIÉ, 1910; var. *canescens* Coste & Soulié).- Coll de Jou (CADEVALL, 1913-15; var. *longipes* Rouy).

Segons FONT Q. (1946), cal referir aquestes dues citacions a l'espècie següent.

Arenaria ligericina Lecoq & Lamotte var. canescens (Coste & Soulié) Font Q.Ch / Endem. pir.-occ. (l'espècie) / *Iberidion spathulatae*

- Paradell, a 2000 m (PAU ap. FONT Q., 1946, in Herb. Cadevall).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Aquilegio-Xatardietum*).

(Vegeu també l'espècie precedent)

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 2000 - 2500 m

Tarteres, pastures pedregoses. Ca. Subalp. - Alp. RRR.

Arenaria serpyllifolia L.Th / Circumbor. / *Festuco-Sedetalia*

- Bagà (CADEVALL, 1913-15).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; invs. *Aquilegio-Xatardietum*).- Sobre Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2100 m

Prats d'annuals, i també pastures mesòfiles (*Mesobromion*), als llocs erosionats. Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp.). CC.

Arenaria leptoclados (Reichenb.) Guss.

Th / Lateur.

Prats d'annuals dels afores de Bagà (BG: DG07, 780 m).

Arenaria fontqueri M.A. Cardona & J.M. Monts. subsp. hispanica (Coste & Soulié) M.A. Cardona & J.M. Monts.

Ch / Endem. pir.-cat.

BG / CG98, DG08 / 1200 - 2000 m

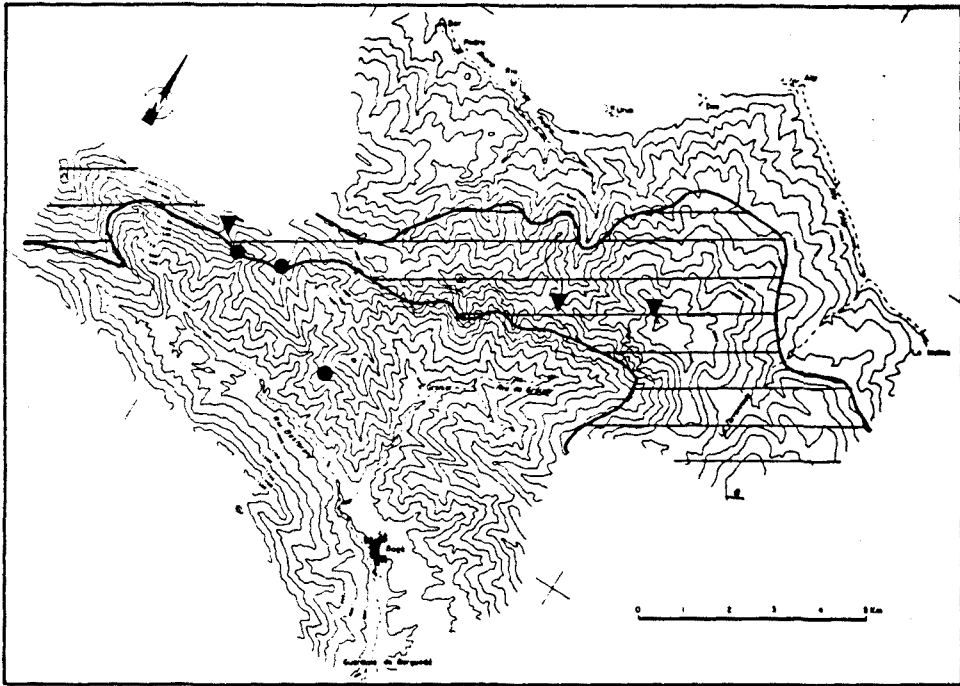

Fig. 2.4 - Distribució d'*Arenaria fontqueri* (●), *A. grandiflora* (▢) i *A. ligericina* (▼) a la zona estudiada.

Roques i pedruscalls assolellats. Ca. Submont. - Mont. - (Subalp.). RRR.

Cal referir a aquest tàxon la nostra citació d'*A. modesta* Duf. de la Roca Tallada (vegeu SORIANO, 1985).

Moehringia trinervia (L.) Clairv.

Th / Eur. / *Fagetalia*

BG, BY / DG08, 09 / 1100 - 1450 m

Bosc i vorades forestals humits. Mont. RR

Moehringia muscosa L.

H / Oròfit alp.

- El Pendís (BUBANI, 1901).

- Gréixer, roques obagues (FONT Q., 1954).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08 / 950 - 1750 (2200) m

Roques i sòls rocósos de boscos i matolls, sempre en ambients frescals. Ca. Submont. - Mont. - (Subalp.). R.

Minuartia mutabilis Schinz & Thell. (*Minuartia rubra* (Scop.) McNeill. subsp. *rostrata*(Pers.)Lainz)

Ch / Oròfit submed.

- Comabella (VAYREDA, 1882; ut *Alsine mucronata* L.?) (!).

- Coll de Jou, roques i pedres (CADEVALL, 1906; ut *Alsine jacquinii* Koch).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1550 - 2050 m

Prats i talussos rocósos de vessants assolellats. Ca. (Mont.) - Subalp. R.

[*Minuartia recurva* (All.) Schinz & Thell.]

- Coll de Jou (CADEVALL, 1913-15) (n.v.). La presència de *M. verna* en aquesta mateixa localitat, i el caràcter acidòfil de l'espècie posen en qüestió aquesta cita.

***Minuartia verna* (L.) Hiern.**

H / Eur. / *Seslerietalia*

- Coll de Jou (CADEVALL, 1913-15; ut *Alsine verna* Bartl.).
- La Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1700) 1900 - 2500 m

Pastures calcícoles dels estatges superiors. Subalp. - Alp. CC.

Minuartia laricifolia* (L.) Schinz & Thell. subsp. *laricifolia

Ch / Oròfit alp.

- Gréixer, pedrusques (FONT Q., 1954; f. *glandulifera*).
- La Tosa de Das (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / DG08 / 1500 - 2000 m

Roques conglomeràtiques àcides, i als seus replans. Mont. - Subalp. RR.

***Minuartia sedoides* (L.) Hiern. (*Alsine cherleri* Fenzl.)**

H / Oròfit alp.

- La Tosa de Das (VAYREDA, herb.!).

Stellaria media* (L.) Vill. subsp. *media

Th / Subcosm. / *Chenopodietalia*

- Cortal de Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Onopordetum acanthii*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1850 (2200) m

Ruderal i arvense, sobretot en terres remogudes poc o molt humides. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. inf. CC.

***Stellaria holostea* L.**

Ch / Eur. / *Quercu-Fagetea*

- Bagà (CADEVALL, 1913-15).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1800 m

Boscós, matolls i vorades mesòfiles. Submont. - Mont. CCC.

***Stellaria alsine* Grimm**

H / Circumbor. / *Cardamino-Montion*

BY / DG08, 18 / 1100 - 1700 m

Comunitats fontinals, molleres. Si. Mont. C.

***Stellaria graminea* L.**

Th / Eur.

BY / DG08, 09, 18, 19 / 1400 - 1800 m

Molleres, rierols, herbassars higròfils. Mont. R.

***Holosteum umbellatum* L.**

Th / Eur.-Med.

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 950 - 1520

Pradells d'annuals, comunitats ruderals. Submont. - Mont. C (BY); RR (BG).

Cerastium cerastioides (L.) Britton (*C. trigynum* Vill.)

H / Circumbor.-alp.

- Alp (VAYREDA, 1902) (!). A l'etiqueta del plec hi figura com a localitat "Muntanya d'Alp".

Cerastium arvense L. subsp. **strictum** (Haenke) Gaud.

Ch / Circumbor.

- Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Nardion*).

Cerastium alpinum L. subsp. **lanatum** (Lam.) Asch. & Graebn.

Ch / Bor.-alp.

- Coll del Pal (CADEVALL, 1913-15; ut *C. alpinum*).

- Puigllançada (SENNEN ap. CADEVALL, 1913-15; ut *C. alpinum*).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 2010 - 2500 m

Pastures de les parts culminals (*Festucion airoidis*, *Nardion*). Subalp. - Alp. RR.

subsp. **glabratum** (Hartman) A. & D. Löve

Ch / Endem. pir.

Coma Pregona, als rasos alpins -*Festucion airoidis*- (BY: DG08, 2330 m).

Cerastium pyrenaicum Gay

H / Endem. pir. / *Senecion leucophylli*

- Comabella (VAYREDA, 1882) (n.v.).

Cerastium fontanum Baumg. subsp. **vulgare** (Hartm.) Greuter & Burdet (*C. fontanum* subsp. **triviale** (Link.) Jalas)

H / Eur. / *Molinio-Arrhenatheretea*

- Prat Agre (FARRÀS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum*).

- Alp; refugi de les Esposes (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18; 740 - 2120 (2500) m

Prats higròfils i mesòfils, herbassars, comunitats ruderals,... Submont. - Mont. - Subalp. -(Alp.). CCC.

Cerastium glomeratum Thuill.

Th / Subcosm.

Sobre Bagà, als conreus (BG: DG07, 800 m).

Cerastium pumilum Curtis subsp. **pallens** (Schultz) Schinz & Thell.

Th / Plurireg. / *Festuco-Sedetalia*

- La Molina (VAYREDA, 1902, ut *C. glutinosum* Fries var. *gracillimum* Willk.) (!).

BG, BY / DG07, 08, 18 / 1100 - 1660 m

Prats d'annuals. Silicícola preferent. Submont. - Mont. C.

Sagina saginoides (L.) Karsten

Ch / Circumbor.-alp.

BG, BY / DG08, 18 / 1625 - 2200 m

Molleres, comunitats fontinals, sòls humits. Si. Subalp. R (BY); RRR (BG).

Sagina procumbens L. subsp. *procumbens*H / Subcosm. / *Polygonion avicularis*

BG, BY / DG08, 18, 19 / 1230 - 1750 (1970) m

Mulladius ruderalitzats. Si. (Submont.) - Mont. - Subalp. inf. C (BY); RRR (BG).

Scleranthus perennis L.H / Lateur. / *Sedo-Scleranthion*

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1100 - 2000 (2350) m

Prats xeròfils, en terrenys silícis pedregosos. Submont. - Mont. - Subalp. CC.

La major part dels exemplars estudiats es poden referir a la subspècie típica. No obstant, dos espècimens d'herbari corresponen a la var. *polycnemoides* (Willk. & Costa) J. Vigo: Gréixer, camí al Coll de la Cabrera (BG: DG08, 1500 m); Pla de Bagà (BG: DG18, 1950 m).

Scleranthus annuus L. subsp. *polycarpus* (L.) Thell.Th / Subatl.-Med. / *Thero-Airion*

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1000 - 1700 m

Prats d'annuals acidòfils. Submont. - Mont. C.

Paronychia polygonifolia (Vill.) DC.

H / Oròfit med.

- Comabella (VAYREDA, 1882).

BY / DG08, 18 / 1500 - 2350 m

Terrenys pedregosos o erosionats, talussos. Si. Mont. sup. - Subalp. - Alp. RR.

Paronychia kapela (Hacquet) Kerner subsp. *serpyllifolia* (Chaix) Graebner

Ch / Oròfit med.

- Sota la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).

- Gréixer, roques (FONT Q., 1954).

- Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Saxifragetum mediae*).- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).- Sant Grau; Collet de Mirabò (FONT, 1989; inv. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18 / (800) 1000 - 2350 m

Roques i sòls rocinosos, preferentment en indrets assolats. Sol fer part de comunitats força diverses: *Saxifragion mediae*, *Ononidion striatae*, *Festucion gautieri*,... Ca. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CC.

Herniaria glabra L.Th / Plurireg. / *Festuco-Sedetalia*- Vall de La Molina (SENNEN, 1926; ut *H. ceretana* Sen. [Pl. d'Esp. nums. 2262 i 4526]).

BG, BY / DG08, 18 / 1100 - 1950 m

Prats d'annuals en terrenys sorrencs o pedregosos; també als camins i llocs calcigats (*Lolio-Plantaginion*). Si. Submont. - Mont. - Subalp. C.

Spergularia rubra (L.) J. & C. Presl.

Th / Subcosm.

BY / DG08, 18 / 1580 - 2250 m

Indrets fortament calcigats, al *Lolio-Plantaginion*. Si. Mont. - (Subalp.). RRR.

Telephium imperati L. subsp. **imperati**

Ch / Latemed. munt.

Cap de la Boixassa, en una carena rocosa, en terreny calcari (BG: DG08, 1800 m).

Lychnis flos-cuculi L.

H / Eur.

Solana de La Molina, a les jonqueres acidòfiles (BY: DG18, 1500 m).

Lychnis alpina L.

H / Bor.-Alp.

- La Molina (VAYREDA, 1882).

Pastures i matollars acidòfils: Mata Negra, al *Genistion europeae* (BY: DG08, 1810 m); al nord de Coll del Pal, al *Nardion* (BY: DG18, 1980 m).**Silene nutans** L.H / Plurireg. / *Origanetalia*- Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*).- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucro pyrenaici-Festucetum spadiceae*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2000 (2160) m

Vorades, boscos i matollars esclarissats, prats secs (*Xerobromion*, sobretot), amb preferència pels substrats pedregosos i descarbonatats. Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp.). CC.**Silene otites** (L.) WibelH / Eur. cont. / *Xerobromion*

Muntanya d'Alp: replans assolellats de roca esquistosa (BY: DG09, 1225 m).

Silene vulgaris (Moench) Garke subsp. **vulgaris**

H / Plurireg.

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1600 m

Ambients ruderals (talussos, marges de camps,...), vorades de bosc, bardisses, prats,... Bas. - Submont. - Mont. C.

subsp. **prostrata** (Gaudin) Chater & Walters (incl. *S. vulgaris* subsp. *glareosa* (Jordan) Marsden-Jones & Turrill)H / Oròfit alp. / *Iberidion spathulatae*- Entre Alp i La Molina (BOLÒS, 1974; inv. *Linario-Galeopsietum ladani*).

BG, BY / CG97, 98; DG08, 09 / 1200 - 2000 m

Tarteres i pedruscall. Ca. Submont. - Mont. - Subalp. R.

Silene saxifraga L.H / Oròfit submed. / *Potentilletalia caulescentis*- Coll de Jou (CADEVALL, 1913-15; var. *viscidula* Giraud).

- Gréixer, roques (FONT Q., 1954).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 900 - 2100 m

Fissures i replans de roques calcinals. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. R.

Silene ciliata PourretH / Oròfit med. / *Festucion airoidis*

- Coll de Jou, Puigllançada (CADEVALL, 1913-15).

BG, BY / DG08, 18 / 1890 - 2350 m

Prats mesòfils d'altitud (*Festucion airoidis*; també al *Seslerio-Mesobromenion*). Subalp. - Alp. R.**Silene borderi** JordanH / Endem. pir. / *Saxifragion mediae*

- Entre el Pendís i Paradell (CADEVALL, 1913-15).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1900 - 2500 m

Roques calcinals. Subalp. - Alp. RR.

Silene acaulis (L.) Jacq.Ch / Circumbor.-alp. / *Seslerietalia*

- Puigllançada (CADEVALL, 1913-15).

- Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 2000 - 2540 m

Prats i carenes pedregosos. Ca. (Subalp.) - Alp. C.

Silene rupestris L.H / Bor.-alp. / *Sedo-Scleranthion*- Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*).

BG, BY / DG08, 18 / 1500 - 1960 m

Codines, talussos. Si. Mont. - Subalp. R (BY), RRR (BG).

Silene latifolia Poir. subsp. *latifolia* (*S. alba* (Miller) Krause subsp. *divaricata* (Reichenb.) Walters)H / Plurireg. / *Onopordetalia*

BG / DG07, 08 / 740 - 1700 m

Herbassars ruderals; també fent part de bardisses i vorades. Submont. - Mont. R.

Silene nocturna L.

Th / Latemed.

Terradelles, talús entre un camp de cereals i la carretera (BG: DG07, 750 m).

Gypsophila repens L.

Ch / Oròfit alp.

- Serra de Cadí, fins l'Adou; Coll de Jou (CADEVALL, 1913-15).

- Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Aquilegio-Xatardietum*). Prop de Coll de Jou (id.; inv. *Saxifragetum mediae*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1200 - 2300 m

Roques calcinals, al *Saxifragion mediae*; més rarament en tarteres, pedrusques i prats pedregosos. Submont. - Mont. - Subalp. C.**Saponaria ocymoides** L.

H / Submed.

- Coll de Jou (CADEVALL, 1913-15).

- Gréixer, pedrusques (FONT Q., 1954).

- Entre Alp i La Molina (BOLÒS, 1974; inv. *Linario-Galeopsietum*).
- La Molina (VIVES, BCC !).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18, 19 / 850 - 1890 m

Terraplens, talussos, pedrusques i substrats pedregosos, fent part de prats, matolls, boscos clars,... Més abundant al silici que sobre calcàries. Submont. - Mont. - (Subalp. inf.). CC.

Saponaria officinalis L.

H / Lateur.

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1150 (1700) m

Riberals dels rius; marges humits prop dels pobles i veïnats. Submont. - Mont. - (Subalp.). RR.

Vaccaria pyramidata Med.

Th / Subcosm. / *Secalietalia*

Entre Bagà i Guardiola: camps de cereals (BG: DG07, 780 m). Area de Servei del Túnel del Cadí: talussos de la carretera (BY: DG08, 1200 m).

Petrorhagia prolifera (L.) P.W. Ball & Heywood (*Tunica prolifera* (L.) Scop.)

Th / Lateur. / *Festuco-Sedetalia*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 750 - 1460 m

Prats d'annuals, preferentment en terreny silici. Submont. - Mont. C.

Dianthus hyssopifolius L. (*D. monspessulanus* L.)

H / Submed.

- L'Hospitalet; Coll de Jou (CADEVALL, 1913-15; var. *requienii* (Gren. & Godron) Cadevall & Pau).
- Paller; boscos i bardisses dels voltants de Bagà (LAPRAZ, 1955).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).
- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*). Prat Agre (id.; inv. *Astragalo-Poetum alpinae*).
- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucro pyrenaici-Festucetum spadiceae*).
- Alp; pista al Pendís (FONT, 1989).
- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 750 - 2400 m

Prats mesòfils i xeròfils de tota mena (*Festuco-Brometea*, *Elyno-Seslerietea*, *Aphyllanthion*,...), matolls i boscos clars,... Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. - (Alp.). CC.

[***Dianthus caryophyllus* L.]**

- Tancalaporta; Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).
- Espècie a excloure del catàleg, si més no pel que fa a les localitats i a l'hàbitat, car es tracta d'una planta conreada. No podem afirmar amb certesa amb quina espècie es devia produir la confusió, si bé per ecologia i per distribució podríem aventurar que segurament es deu tractar de *D. hyssopifolius*.

***Dianthus pyrenaicus* Pourr. subsp. *pyrenaicus* (*D. attenuatus* L.)**

H / Endem. pir. / *Xerobromion*

- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).
- La Molina, Alp (VAYREDA, herb.!).

BY / DG08, 09 / 1150 - 1300 m

Pastures xeròfiles, sobre substrat esquistós. Submont. - Mont. RRR.

***Dianthus multiceps* Costa ex Willk. subsp. *praepyrenaicus* Bernal**

H / Endem. pir.

- Bagà, solells (LAPRAZ, 1955, ut *D. cintranus* Boiss. & Reut. subsp. *multiceps* (Costa) Tutin).

BG / CG98; DG07, 08 / 800 - 2200 m

Vessants rocosos assolellats, preferentment sobre calcari, fent part de pastures (*Apyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Xerobromion*,...), matollars i boscos clars (*Quercion pubescenti-petraeae*). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. C.

Tàxon -la subspècie- descrit recentment (vegeu BERNAL, 1987), endèmic de les serralades prepirinenques orientals. El tipus procedeix precisament de la zona objecte d'aquest estudi: Gréixer, a 1200 m d'altitud; localitat certament atípica pel que fa a l'hàbitat de la planta -conglomerats silicis-, ateses les seves preferències ecològiques.

Dianthus deltoides L.

H / Eur.

- Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*).
- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BY / DG08, 18 / (1430) 1650 - 2100 m

Pastures mesòfiles (*Chamaespartio-Agrostidenion*, *Alchemillo-Festucetum*). Si. (Mont. sup.) - Subalp. C.

Dianthus armeria L.

H / Eur.

- La Molina -BY, DG18- (VAYREDA, 1902) (!).

Gréixer: pastures xeròfiles (*Xerobromion*) i marges sorrencs de camins, en terreny silici (BG: DG08, 1100 m).

Dianthus carthusianorum L.

H / Latesubmed. / *Brometalia*

- La Molina (VAYREDA, 1882).
- Coll de Jou (CADEVALL, 1913-15). Rebost (id.; var. *cadevallii* Pau).
- Comarca de Les Adous (LLENSA, 1946).
- La Molina; Das (FONT, 1989).

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1100 - 2000 m

Pastures acidòfiles (*Xerobromion*, *Chamaespartio-Agrostidenion*, *Sedo-Scleranthion*). Submont. - Mont. - Subalp. CC.

Els individus de les zones altes corresponen a una forma de dimensions reduïdes, atribuïble a la var. *cadevallii* Pau.

RANUNCULACEAE

Helleborus foetidus L.

Ch / Subatl. / *Quercion pubescenti-petraeae*

- Bagà (CADEVALL, 1913-15).
- Font Vella de les Avenes (LLENSA, 1946).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).
- Vall de La Molina (RIVAS M., 1968; inv. *Cytisetum purgantis*).
- Entre Alp i La Molina (BOLÒS, 1974; inv. *Linario-Galeopsietum ladani*)
- Serra de Monnell (GRUBER, 1978; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*). Coll de Jou -nord- (id.; inv. *Hepatico-Pinetum*).
- Alp (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2050 m

Boscos, matollars, vorades, talussos,... preferentment sobre calcari. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. inf. CCC.

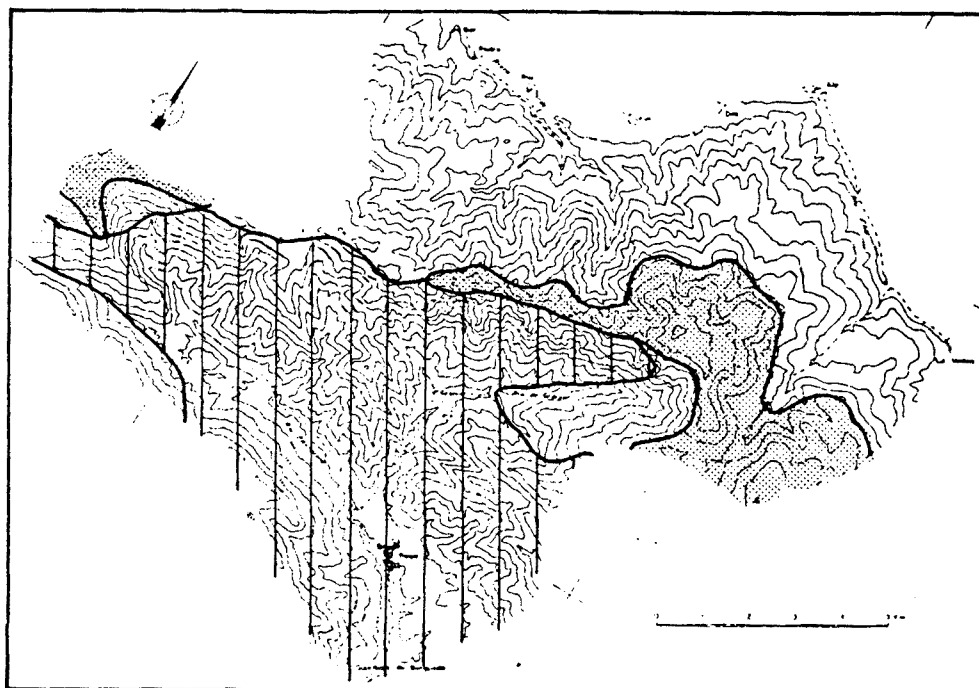

Fig. 2.5 - Àrees de distribució de *Silene acaulis* (■) i *Dianthus multiceps* subsp. *praepyrenaicus* (||) a la zona estudiada.

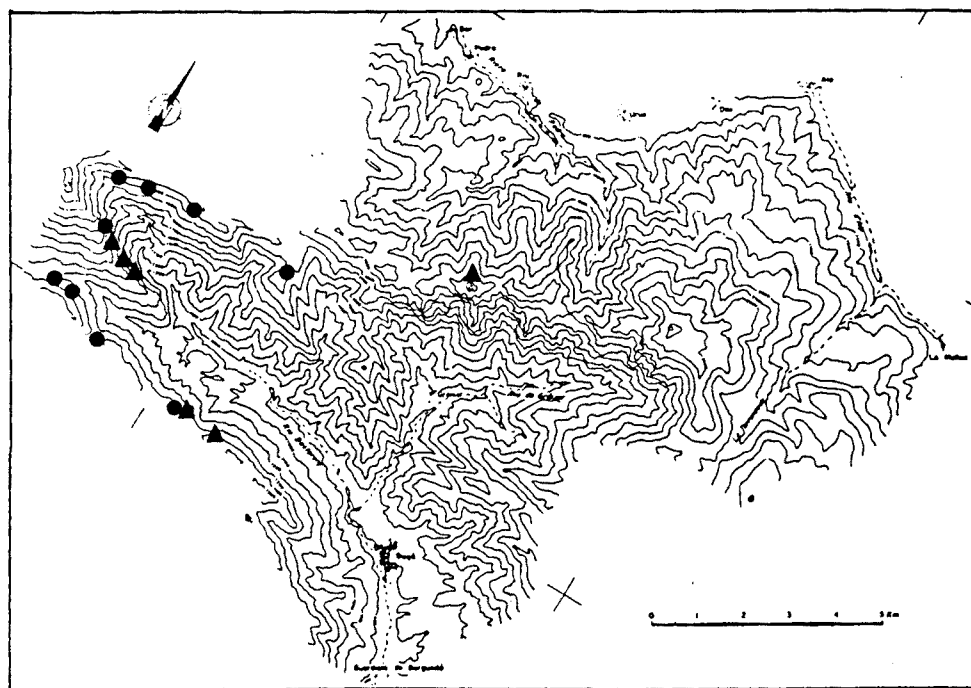

Fig. 2.6 - Àrees de distribució d'*Aconitum napellus* (●) i *Ranunculus thora* (▲) a la zona estudiada.

Helleborus viridis L. subsp. **occidentalis** (Reuter) Schiffner

H / Lateatl.

- Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Primulo-Adonisietum*).- Serra de Monnell (GRUBER, 1978; invs. *Arctostaphylo-Pinetum*). Coll de Jou -nord- (id.; inv. *Hepatico-Pinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 1130 - 2350 m

Boscós, matollars i vorades mesòfils (*Vaccinio-Piceetalia*, *Fagetalia*,...); es fa també als prats, als herbassars i a les comunitats ruderals d'altitud. (Submont.) - Mont. - Subalp. CC.**Nigella gallica** JordanTh / Ibero-occ. / *Secalietalia*- Bagà (CADEVALL, 1913-15; var. *divaricata* Brand.).

- Bagà (LAPRAZ, 1953).

BG / DG07 / 800 - 1280 m

Guarets, terres remogudes. Submont. RR.

Trollius europaeus L.

H / Eur.

BG, BY / CG98; DG08, 09, 18 / 1140 - 2130 m

Prats mesòfils i higròfils, molleres, herbassars (*Mesobromion*, *Nardion*, *Molinietalia*,...). Mont. sup. - Subalp. C (BY); RRR (BG).**Actaea spicata** L.G / Eur. / *Fagetalia*

- La Molina (VAYREDA, 1882).

- La Molina, prop d'Alp (CADEVALL, 1913-15).

BY / DG08, 09, 18 / 1260 - 1750 m

Matollars i boscós humits. Si. Mont. - Subalp. inf. RRR.

Caltha palustris L.H / Circumbor. / *Calthion*

- Coll del Pal (CADEVALL, 1913-15).

BG, BY / DG08, 09, 18, 19 / 1100 - 1910 m

Herbassars higròfils, molleres (*Molinietalia*, *Caricion nigrae*). Mont. - Subalp. C (BY); RRR (BG).**Aconitum vulparia** Reichenb. (*A. lamarckii* Reichenb.) subsp. **neapolitanum** (Ten.) Muñoz Garmendía

H / Oròfit alp.

BG, BY / CG97, 98; DG08, 18 / 1300 - 2100 m

Vorades, boscós clars i talussos humits ruderalitzats. Mont. sup. - Subalp. C.

Aconitum anthora L.

H / Oròfit europ. S

- Comabella, muntanya d'Alp (VAYREDA, 1882) (!).

- Tancalaporta, 2320 m (BRAUN-BL., 1948).

- Costa Rasa (NUET, 1984).

BG, BY / CG98; DG18 / 1800 - 2320 m

Vessants rocosos assolellats, prats termòfils. Ca. Subalp. RRR (distribució disjunta dins de la zona).

Aconitum napellus L. subsp. *vulgare* Rouy & Foucaud

H / Oròfit alp.

BG / CG97, 98; DG08 / 1350 - 2200 m

Marges de bosc, vorades i pedruscall més o menys ruderalitzats. Mont. sup. - Subalp. RR, però localment abundant.

Els exemplars procedents del Coll de la Bena (CG97, 1480 m) corresponen a la var. *capsiriense* Jeanb. & Timb.-Lag.

Delphinium peregrinum L. subsp. *verdunense* (Balbis) O. Bolòs & J. Vigo

Th / Med. W / *Secalietalia*

- Bagà (CADEVALL, 1913-15; ut *D. peregrinum* L.).

BG, BY / CG97; DG07, 08, 09 / 780 - 1400 m

Guarets, talussos i marges de carreteres. Ca. Submont. - Mont. RR.

Anemone nemorosa L.

G / Eur. / *Fagetalia*

- Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*). Sospitem que es tracta d'una confusió amb *A. ranunculoides*, espècie efectivament present prop de la localitat en qüestió.

BY / DG08, 18, 19 / 1100 - 1330 m

Bosc mesòfils ombrívols (vernedes, avellanoses). Mont. RR.

Anemone ranunculoides L.

G / Eur.

BG, BY / DG08, 09, 18, 19 / 1100 - 1930 (2100) m

Bosc mesòfils (vernedes, avellanoses, fagedes, pinedes dels vessants obacs: *Fagetalia*, *Vaccinio-Piceetalia*). També als herbassars hígròfils. Mont. - Subalp. inf. R.

Anemone narcissiflora L.

G / Oròfit circumbor. / *Seslerietalia*

- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BY / DG08, 18 / 1880 - 2200 m

Pastures mesòfiles d'altitud, sempre en vessants obacs. Ca. Subalp. RR.

Hepatica nobilis Miller (*Anemone hepatica* L.)

H / Circumbor. / *Quercu-Fagetea*

- Camí de l'Adou (LENZA, 1946).

- Tancalporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Primulo-Adonisetum*). Puig d'Alp (id.; inv. *Festucetum scopariae*).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).

- Serra de Monnell (GRUBER, 1978; invs. *Arctostaphylo-Pinetum*). Coll de Jou -nord- (id.; inv. *Hepatico-Pinetum*). Prop de Supermolina (id.; inv. *Veronico-Pinetum*).

- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).

- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucrio pyrenaici-Festucetum spadiceae*).

- Alp, Das (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 750 - 2200 m

Bosc i matollars de tota la zona. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CCC.

Pulsatilla alpina (L.) Delarbre subsp. **fontqueri** Lainz & P. Monts.H / Oròfit alp. / *Seslerietalia*

- Roques de Coll de Jou (CADEVALL, 1913-15; ut *Anemone alpina* L.).
- La Tosa d'Alp, Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).
- Serra de Monnell (GRUBER, 1978; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).
- Puigllançada (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / 1350 - 2350 m

Vessants calcaris obacs, fent part de prats i de pinedes de pi negre (*Pulsatillo-Pinetum uncinatae*). Mont. - Subalp. - Alp. CC.

Pulsatilla vernalis Mill.H / Bor.-alp. / *Juncetea trifidi*

- Comabella (VAYREDA, 1882).
- Pla de Moixeró (FARRÀS & al., 1981).
- La Molina (VIVES, BCC !).

BG, BY / DG08, 18 / 1950 - 2400 m

Rasos alpins, i també subalpins, en general en sòls silicis o descarbonatats. (Subalp.) - Alp. R.

Clematis vitalba L.H / Circumbor. / *Prunetalia spinosae*

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1400 (1850) m

Bardisses, matolls i boscos, sobretot en llocs humits (*Prunetalia, Quercion pubescenti-petraeae*). Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp. inf.). CC (rara en altitud).

Clematis recta L.H / Eur. / *Quercio-Fagetea*

- Font de l'Adou (CADEVALL, 1913-15).
- Guardiola i vall superior del Llobregat (SENNEN, 1917).
- Penyes de l'Adou (LLENSA, 1946).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1953).

BG, BY / DG07, 08 / 750 - 1100 (1340) m

Indrets humits, generalment prop de cursos d'aigua, fent part de bardisses i vorades. Submont. C (BG); RRR (BY).

Adonis pyrenaica DC.

H / Oròfit alp.

- De Núria a La Molina (VAYREDA, 1902).
- Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Primulo-Adonisetum*).
- Serra de Monnell (GRUBER, 1978; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).
- Al capdamunt del Pla de Font Canaleta, Torrent Negre, Costa Rasa (NUET, 1984).

BY / CG98; DG18 / 1720 - 2290 m

Pastures i matollars sobre substrat calcari pedregós (*Seslerietalia, Juniperion nanae*). Subalp. RR, però localment abundant.

Adonis flammea L.Th / Lateur. / *Secalietalia*

- Alp, Das (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / DG07, 08, 09 / 750 - 1300 m

Sembrats, marges, talussos. Submont. R.

Un plec del afores de Bagà correspon a la fma. *anomala* (Wallr.) O. Bolòs & J. Vigo.

Adonis aestivalis L. subsp. *aestivalis*

Th / Eur.-Med.

- Cap a Rebost i Coll del Pal (CADEVALL, 1913-15).

- Alp, Das (VAYREDA, herb.!; vars. *miniata* Lang. i *flava* DC.).

Rebost, en el *Bromo-Hordeetum* (BG: DG08, 1660). Urús, en un guaret (BY: DG08, 1150 m).

Ranunculus tuberosus Lapeyr. (*R. nemorosus* DC., p.p.)

H / Eur.

- Prop de Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*).

- La Molina, prats; Coll de Jou (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / 1330 - 2100 m

Bosc de les obagues, preferentment en terrenys àcids (*Fagion*, *Vaccinio-Piceetea*). Mont. sup. - Subalp. CC.

Ranunculus repens L.

H / Lateur. / *Agropyro-Rumicion*

- Cortal de Tancalporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Onopordetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1850 m

Comunitats higròfiles i cursos d'aigua més o menys ruderalitzats. Submont. - Mont. - Subalp. inf. CCC.

Ranunculus acris L. subsp. *despectus* Lainz

H / Eur. SW / *Molinio-Arrethatheretea*

- Muntanya d'Alp (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 750 - 2000 m

Comunitats higròfiles poc alterades, marges dels cursos d'aigua neta. Submont. - Mont. - Subalp. CC.

Ranunculus ruscinnensis Landolt (*R. montanus* Willd.)

H / Pir.

- Comabella (VAYREDA, 1882; var. *genuinus* Freyn. i var. *alpicola* Timb.-Lagr.). Coll de Jou; la Tosa (VAYREDA, 1902).

- Coll del Pal (CADEVALL, 1913-15; var. *geranifolius* Pourret, i subsp. *gouanii* Willd.).

BG, BY / DG08, 18 / 1900 - 2250 (2500) m

Pastures mesòfiles d'altitud, sobre sòls més o menys acidificats (*Nardion*, *Festucion airoidis*, *Mesobromion*). Subalp. - (Alp.). C, però restringit al massís de la Tosa.

Ranunculus bulbosus L. subsp. *bulbosus*

H / Holàrt. / *Mesobromion*

- Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*). Prop de Coll de Jou (id.; inv. *Festuco-Trifolietum*).

- Prat Agre (FARRÀS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum*).

- Sobre Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).

- Font Canaleta (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2200 m

Pastures mesòfiles. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CCC.

subsp. *aleae* (Willk.) Rouy & Fouc.

H / Med.

- Puigllançada (CADEVALL, 1913-15). VIGO (1983) opina que aquesta citació es deu referir a *R. bulbosus* var. *ambiguus* Gaut.

Afores de Bagà, als marges d'un prat de dall -*Arrhenatherion*- (BG: DG07, 780 m).

Ranunculus arvensis L.

Th / Holàrt. / *Secalietalia*

BG, BY / DG07, 08 / 780 - 1300 m

Camps de cereals; escapat alguna vegada, en marges de camins. Submont. C.

Ranunculus auricomus L. subsp. *envalirensis* (Grau) O. Bolòs & J. Vigo

H / Eur.

- Coll del Pal, pasturatges frescos i umbrosos (CADEVALL, 1913-15; ut *R. auricomus*).

- Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*; ut *R. auricomus*).

- Pla de Moixeró, prats (FARRÀS & al., 1981; ut *R. auricomus*).

- La Molina; Tosa de Das (VAYREDA, herb.!:; ut *R. auricomus*).

BG, BY / DG08, 18 / 1600 - 2350 m

Pastures mesòfiles d'altitud (*Nardion*, *Mesobromion*), als petits fondals, i també a les molletes (*Caricion nigrae*). Subalp. CC.

subsp. *carlittensis* (Grau) O. Bolòs & J. Vigo

H / Eur.

- Font Canaleta (VAYREDA, herb.!:; ut *R. auricomus*).

Riera d'Alp, en una vorada d'avellanosa -*Alliarion*- (BY: DG19, 1180 m).

Ranunculus thora L.

H / Oròfit alp. / *Laserpitio-Ranunculion thorae*

- Coll de Jou (VAYREDA, 1902) (!).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 1350 - 2150 m

Peus de cingle i vessants rocosos calcaris obacs. Mont. - Subalp. RR, però localment abundant.

Ranunculus pyrenaicus L. subsp. *pyrenaicus*

H / Oròfit alp.

BG, BY / DG18 / 1950 - 2200 m

Pastures de les parts culminals (*Caricetalia curvulae*). Subalp. RR.

Ranunculus parnassifolius L. subsp. *heterocarpus* Küpfer

G / Oròfit alp. / *Iberidion spathulatae*

- Cim de Comabella (VAYREDA, 1882).

- Puigllançada i Coll del Pal (CADEVALL, 1913-15).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 2000 - 2540 m

Carenes i vessants pedregosos; tarteres de l'alta muntanya. Ca. Subalp. - Alp. R.

Ranunculus peltatus Schrank

Hy / Holàrt.

Dins el riu Bastareny, de més amunt de Guardiola fins l'aiguabarreig amb el Llobregat (BG: DG07, 725-750 m). Espècie d'introducció recent a la zona, que no havíem pogut observar abans de l'any 1985.

Ranunculus aquatilis L.

Hy / Holàrt.

Dins el curs de la riera de Pedra, prop del poble (BY: DG08, 1150 m).

Aquilegia vulgaris L. subsp. *vulgaris*H / Lateur. / *Quercus-Fagetea*

- A l'oest de Bagà (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda *P. sylvestris*).
- Serra de Monnell -sud- (GRUBER, 1978; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2000 m

Bosc i matollars ombrívols (*Quercus-Fagetea*, *Vaccinio-Piceetea*). Submont. - Mont. - Subalp. CC.

Aquilegia hirsutissima (Lapeyr.) Timb.-Lagr. subsp. *montsicciana* (F.Q.) O. Bolòs & J. VigoH / Endèm. pir. / *Iberidion spathulatae*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / 1360 - 2300 m

Tarteres i pedrusques. Ca. Mont. sup. - Subalp. R.

Thalictrum aquilegifolium L.

H / Eur.

BY / DG08, 09, 18, 19 / 1140 - 1900 m

Vorades i herbassars higròfils. Si. Mont. - Subalp. inf. RRR.

Thalictrum minus L. var. *pyrenaicum* (Jordan) O. Bolòs & J. Vigo

H / Lateur.

- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucrio pyrenaici-Festucetum spadiceae*, ut *T. minus*).
- Collet de Mirabò (FONT, 1989; inv. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18 / 980 - 2000 m

Matolls i vorades xeròfils (*Quercion-pubescenti-petraeae*, sobretot). Ca. (Bas.) - Submont. - Mont. - Subalp. inf. R.

Thalictrum flavum L. subsp. *costae* (Timb.-Lagr.) Rouy & Fouc.

H / Eur.

- Prats de La Molina (VAYREDA, 1902; ut *T. flavum* L. var. *columnare* Costa).

BY / DG08, 18, 19 / 1250 - 1750 m

Indrets humits (vorades, herbassars, mulladius). Si. Submont. - Mont. - (Subalp.). RR.

PAPAVERACEAE**Papaver rhoeas L.**Th / Subcosm. / *Secalietalia*

- Rebost (CADEVALL, 1913-15).

BG, BY / DG07, 08, 09 / 740 - 1230 m

Sembrats; indrets ruderalitzats (*Sisymbrium*). Submont. C.**Roemeria hybrida (L.) DC.**Th / Med.-estep. / *Secalietalia*

Pedra, en un camp de cereals (BY: DG08, 1200 m).

Glaucium corniculatum (L.) J.H. Rudolph

Th / Med.-estep.

Antiga estació del ferrocarril de Guardiola, en ambients ruderals -*Sisymbrium*- (BG: DG07, 740 m).**Chelidonium majus L.**H / Circumbor. / *Arction*

BG, BY / DG07, 08 / 750 - 1370 (1700) m

Herbassars ruderals, en ambients humits i sòls profunds. Submont. - Mont. R.

Corydalis solida (L.) Swartz

G / Eur.

- Torrents de Comabella (VAYREDA, 1882) (!).

- Font Canaleta, prop de La Molina (VAYREDA, 1902) (!).

BY / DG08, 18 / 1550 - 1970 m

Pastures mesòfiles (*Mesobromion*), clarianes de bosc, indrets freqüentats pel bestiar. Si. Mont. sup. - Subalp. RR.**Fumaria officinalis L.**

Th / Subcosm.

BG, BY / 740 - 1660 (1800) m

Arvense i ruderal. Submont. - Mont. R (i molt més en altitud).

Fumaria parviflora Lam.Th / Subcosm. / *Solano-Polygonetalia*

Mala herba dels sembrats i dels guarets, a la zona Guardiola-Bagà (BG: DG07, 750-870 m).

Fumaria vaillantii Lois

Th / Eur. cont.

- Das -BY, DG09- (VAYREDA, herb.!).

CRUCIFERAE**Sisymbrium irio L.**

Th / Paleosubtr.

BG, BY / DG08, 09 / 1100 - 1850 m

Indrets ruderalitzats, vores de jaces i de corrals, al *Bromo-Hordeetum murini*. Submont. - Mont. - (Subalp.). RRR.**Sisymbrium austriacum Jacq. subsp. chrysanthum (Jordan) Rouy & Foucaud**H / Oròfit pir.-cant. / *Onopordetalia*

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1100 - 2100 m

Herbassars ruderals. Submont. - Mont. - Subalp. inf. R.

Sisymbrium orientale L.

Th / Med.

Esplanada de l'antiga estació del ferrocarril de Guardiola; esporàdic (BG: DG07, 740 m).

Sisymbrium macroloma Desf.

Th / Ib.-magr.

BG / DG08 / 1000 - 2100 m

Boques de coves i de balms freqüentades pel bestiar. Ca. Submont. - Mont. - Subalp. inf. RRR.

Sisymbrium officinale (L.) Scop.Th / Eur. (Subcosm.) / *Sisymbrium officinalis*

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1300 (1660) m

Ambients ruderals: marges de camins, voltants d'estables i de cases de pagès,... Submont. - Mont. R.

Sisymbrium pinnatifidum (Lam.) DC. (Murbeckiella pinnatifida (Lam.) Rothm.)

H / Oròfit alp.

- Comabella (VAYREDA, 1882) (!).

Capçalera de la Vall de Gréixer: vessant pedregós sobre substrat esquistós (BG: DG18, 2100 m).

Descurainia sophia (L.) Webb. (Sisymbrium sophia L.)Th / Subcosm. / *Sisymbrium officinalis*

BG, BY / CG98; DG08, 09, 18 / 1100 - 1800 m

Ruderal, en indrets amb influència humana o dels ramats. Submont. - Mont. - (Subalp.). C (BY); RRR (BG).

Alliaria petiolata (Bieb.) Cavara & GrandeH / Lateur. / *Galio-Alliarietalia*

BG, BY / DG07, 08, 09, 18, 19 / (750) 1100 - 1700 m

Vorades forestals i bosquets mesòfils de caducifolis alterats per l'acció del bestiar; també en comunitats ruderals d'ambients frescals. Submont. - Mont. CC (BY); RRR (BG).

Arabidopsis thaliana (L.) Heynh.

Th / Plurireg.

Prats d'annuals acidòfils -*Sedo-Scleranthion*-. Serra de Sarset (BY: DG08, 1590 m); Roca Castellana (BY: DG09, 1350 m).

Erysimum australe Gay (*E. grandiflorum* Desf.)

H / Submed.

- La Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*). Probablement caldria referir la citació a l'espècie següent.
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats; ut *E. bocconeii* (All.) Pers.).
- Vora Riu (FARRÀS & AL., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).
- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).
- Al nord de Riu (FONT, 1989; inv. *Teucris-Santolinetum*). Collet de Mirabò (id.; inv. *Ononido-Santolinetum*).
- Das, Gargantilla (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1950 m

Prats i matollars dels costers pedregosos assolellats, tant en terreny calcari com sobre esquistes (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Genistello-Agrostidenion*, *Amelanchiero-Buxenion*). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. C.

Erysimum pyrenaicum Jordan (*E. ochroleucum* DC. var. *pyrenaicum* Jordan)H / Endem. pir. / *Thlaspietea*

- Comabella (VAYREDA, 1882; ut *E. pumilum* Gaud.).(!).
- Crestes entre la Tosa d'Alp i el Roc Negre (LAPRAZ, 1954).
(Vegeu també *E. australe*)

BG, BY / DG08 / 2000 - 2500 m

Tarteres, pedruscall, i també prats pedregosos, sobre substrat calcari i esquistós. Subalp. - Alp. RR (localitzat a les parts culminals del massís de la Tosa d'Alp).

Erysimum incanum G. Kunze var. *aurigeranum* (Jeanb. & Timb.-Lagr.) O. Bolòs & J. Vigo

H / Med. SW

- Camps de Das i Cerdanya (VAYREDA, herb.!.; ut *E. kunzeanum* Gren. & Godron, det. A. de BOLÒS).

Afores de Riu de Pendís: marges secs en terreny calcari (BY: DG08, 1150 m). Coll de la Mola: clarianes del *Genistion europaeae*, sobre substrat esquistós (BY: DG08, 1900 m).

Cheiranthus cheiri L.

Ch / Med.

Cultivat com a ornamental, es troba subsponsant en algunes parets de la vila de Bagà (BG: DG07, 780 m).

Barbarea vulgarisi R. Br.H / Circumbor. / *Agropyro-Rumicion*

BG, BY / DG07, 08, 18 / 780 - 1100 (1700) m

Indrets humits més o menys ruderalitzats, en general prop de cursos d'aigua. Submont. - Mont. R.

Barbarea verna (Miller) Asch. (*B. praecox* (Sm.) R. Br.)

H / Lateatl.

- La Molina (VAYREDA, 1882; CADEVALL, 1913-15).

BG, BY / DG07, 08, 09 / 750 - 1410 m

Herbassars ruderals higròfils, marges humits; sovint lligada als cursos d'aigua. Submont. - Mont. RR.

Barbarea intermedia Boreau

H / Lateatl.

- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / DG07, 08, 09 18 / 750 - 1550 (1900) m

Comunitats ruderals més o menys higròfiles. Submont. - Mont. - (Subalp.). C.

Sisymbrella aspera (L.) Spach subsp. *aspera* (Rorippa aspera (L.) Maire)

H / Holàrt.

Mata Negra, en un reguerot al marge d'una pista forestal, sobre silici (BY: DG08, 1775 m).

subsp. *praeterita* Heywood

H / Latepir.

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1100 - 1500 m

Mulladius i rierols més o menys ruderalitzats; sorrals i codolers dels rius (*Agropyro-Rumicion*). Si. Submont. - Mont. R.

Rorippa pyrenaica (Lam.) Reichenb.

Th / Submed.

- La Molina (VAYREDA, 1882).

- Comabella, la Tosa (VAYREDA ap. CADEVALL, 1913-15).

- Vora la riera d'Hospitalet (FONT Q., 1954). !

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1100 - 1800 m

Pastures mesòfiles, molleres, prats de dall (*Mesobromion*, *Molinio-Arrhenatheretea*,...). Si. Submont. - Mont. R.

Nasturtium officinale R. Br.

Hy / Subatl.-Med. / *Glycerio-Sparganion*

BG, BY / DG07, 08, 09 / 740 - 1300 m

Corrents d'aigua neta. Submont. - Mont. RR.

Cardamine heptaphylla (Vill.) O.E. Schulz (Dentaria pinnata Lam.)

G / Oròfit europ. C / *Fagion*

Clot de la Llorença: avellanosa, en un fons de torrent sobre calcari (BG: DG08, 1660 m).

Cardamine amara L. subsp. *amara*

H / Eur.

- La Molina (VAYREDA, herb.!: det. A. de BOLÒS).

Cardamine raphanifolia Pourret (C. latifolia Vahl)

H / Oròfit submed. / *Montio-Cardaminetalia*

- La Molina (VAYREDA, 1882) (!).

- Vora la riera de l'Hospitalet, prop de l'Hostal Cremat (FONT Q., 1954).

BG, BY / DG08, 09, 18, 19 / 1100 - 1650 m

Dins de l'aigua corrent de torrenteres i rierols, en terreny silici. (Submont.) - Mont. C (BY, sector de La Molina); RR (BG).

Cardamine pratensis L. subsp. *crassifolia* (Pourret) O. Bolòs & J. Vigo (C. crassifolia Pourret)

H / Endem. pir. / *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*

Solana de La Molina, prop del xalet de l'UEC: mulladius sobre substrat silici (BY: DG18, 1550 m).

Cardamine resedifolia L.

H / Oròfit alp.

- Comabella (VAYREDA, 1882).

Mata Negra: marges, talussos i clarianes de boscos i matolls (*Rhododendro-Vaccinion*, *Genistion europeae*), en terreny silici rocós (BY: DG08, 1800-1850 m).

Cardamine impatiens L.

Th / Eur. / *Fagetalia*

BG, BY / DG08, 09, 18, 19 / 1000 - 1550 m

Vorades forestals i boscos ombrívols. Si. Submont. - Mont. R.

Arabis glabra (L.) Benth. (*Turritis glabra* L.)

H / Circumbor.

- L'Hospitalet, al peu del Cadí (CADEVALL, 1913-15).

- Coll de Jou -nord- (GRUBER, 1978; inv. *Hepatico-Pinetum*).

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1100 - 1900 m

Talussos; prats i matollars degradats, principalment sobre substrat silici. Submont. - Mont. RR.

Arabis brassica (Leers) Rausch. (*A. pauciflora* (Grimm) Garke; *A. brassicaeformis* Wallr.)

H / Oròfit submed.

- La Molina, muntanya del Sitjar (VAYREDA, 1882) (!).

- Rebost, llocs ombrívols (CADEVALL, 1907).

- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucro pyrenaici-Festucetum spadiceae*).

BG, BY / CG98; DG08, 09, 18, 19 / 1100 - 1900 m

Matollars -sobretot boxedes-, bardisses, clarianes de boscos, marges,... preferentment als terrenys calcaris. Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

Arabis hirsuta (L.) Scop. subsp. hirsuta

H / Circumbor. / *Brometalia*

- Comabella, La Molina (VAYREDA, 1882; ut *A. ciliata* Koch ssp. *hirsuta* Koch).

- Refugi de les Esposes; vora Alp (FONT, 1989).

- Porxo del Sitjar (VAYREDA, herb.!: det. FONT Q.).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 1000 - 1960 m

Pastures diverses, especialment freqüent a les mesòfiles (*Mesobromion*). Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

Tot el material propi estudiat és referible a la subspècie típica.

subsp. *sagittata* (Bertol.) Nyman (*A. sagittata* (Bertol.) DC.)

H / Submed.-Med.

- La Molina (VAYREDA, 1882) (!).

Arabis corymbiflora Vest. (*A. arcuata* Shuttlew.)

H / Oròfit alp. / *Seslerietalia*

- Coll del Pal (CADEVALL, 1913-15).

- Comabella, La Molina (VAYREDA ap. CADEVALL, 1913-15) (!). ???

- Puig d'Alp; la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).

- La Tosa d'Alp (GRUBER, 1978; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

- Prat Agre (FARRAS & AL., 1981; inv. *Astragalo-Poetum alpinae*).

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1150 - 2400 m

Pastures, sobretot mesòfiles i d'altitud (*Mesobromion*, *Seslerietalia*). Mont. sup. - Subalp. - (Alp.). CC (però R a baixa altitud).

Arabis serpyllifolia Vill.

H / Oròfit alp. / *Potentilletalia caulescentis*

- Alp, Comabella (VAYREDA, 1882) (!).
- Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Saxifragetum mediae*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1460) 1700 - 2500 m

Fissures de roques calcinals. Subalp. - (Alp.). R.

Arabis turrata L.

H / Lateur. / *Quercu-Fagetea*

- La Molina (VAYREDA, 1882).
- L'Adou (LLENSA, 1946).
- Fagedes de Grèixer (FONT Q., 1954).

BG, BY / DG08 / 1000 - 1500 m

Bosc i torreneres ombrívols. Ca. Mont. R (BG); RR (BY).

Arabis nova Vill. (*A. saxatilis* All.)

Th / Oròfit alp.

- Porxo del Sitjar, La Molina (VAYREDA, 1882) (!).
- Coll de Jou (VAYREDA, herb.!).

BG / DG08 / 1700 - 1900 m

Indrets freqüentats pel bestiar (balmes, jaces) dels estatges superiors, als *Onopordetalia* i als *Chenopodietalia*. Mont. sup. - Subalp. RRR.

Tots els individus estudiats corresponen a formes molt robustes. VAYREDA (1882) indica ja aquesta particularitat.

Arabis alpina L.

Ch / Bor.-alp. / *Thlaspietia rotundifolii*

- Porxo del Sitjar (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG08, 09, 18 / 1200 - 1900 (2180) m

Pedruscall, roques, talussos,... generalment en ambients frescals. Ca. Mont. - Subalp. C, i molt abundant localment (BY); RRR (BG).

Lunaria annua L.

Th / Med. E

Cultivada com a ornamental i espontània a Bagà, al riberal del Bastareny (BG: DG07, 780 m).

Alyssum alyssoides (L.) L. (*A. calycinum* L.)

Th / Plurireg. / *Alyso-Sedion*

- Alp (FONT, 1989).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1950 (2200) m

Prats d'annuals, comunitats ruderals. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CC.

Alyssum cuneifolium Ten.

Ch / Oròfit med.

- Tosa de Das, Serra Gargantilla (VAYREDA, herb.). Podem atribuir a aquesta espècie un plec determinat inicialment com a *A. alpestre* L. i que porta, a més, una anotació d'O. de BOLÒS: "prob. *montanum*".

La Tosa d'Alp, carenes rocoses sobre substrat esquistós, al *Minuartio-Festucetum yvesii* (BG, BY: DG08, 2390 m).

Alyssum serpyllifolium Desf.

Ch / Oròfit europ. S

Roc Negre, sobre el Pla de Bagà: roques calcinals assolcllades (BG: DG08, 1950-2000 m).

Ptilotrichum lapeyrousianum (Jordan) Jordan (*Alyssum lapeyrousianum* Jordan)

Ch / Oròfit med.

- Bagà; El Pendís (BUBANI, 1901).

- El Pendís; roques de Rigoréixer (CADEVALL, 1913-15).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08 / 800 - 2250 m

Roques, pedruscall i sòls rocosos assolcllats, fent part de comunitats diverses: *Saxifragion mediae*, *Thlaspietalia*, *Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Amelanchiero-Buxenion*,... Ca. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. C.

Draba aizoides L.Ch / Oròfit alp. / *Seslerietalia*

- Comabella (VAYREDA, 1882) (!).

- Altures de Coll de Jou (CADEVALL, 1913-15).

- Puig d'Alp, la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).

- Serra de Monnell (GRUBER, 1978; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1800 - 2500 m

Pastures d'altitud, sòls erosionats, pedruscall,... Ca. Subalp. - Alp. CC.

Entre els exemplars estudiats, la var. *leptocarpa* O.E. Schulz sembla la més freqüent. Són presents també a la zona la varietat típica (un plec de la capçalera de la Vall de Gréixer -BG: DG08, 2000 m-) i la var. *bertolonii* Nyman (un plec de la Boixassa -BG: CG98, 1900 m-).

Draba carinthiaca Hoppe

H / Oròfit alp.

- La Tosa d'Alp, 2530 m, a les tarteres calcinals (GRUBER, 1975).

BG, BY / DG08, 18 / 1950 - 2500 m

Roques i tarteres, sobretot en terreny calcari. Subalp. - Alp. RRR.

[Draba tomentosa DC.]

- Comabella (VAYREDA, 1882).

La citació es basa en un plec de l'Herbari Vayreda, l'etiqueta del qual diu "Muntanya de Das". El plec en qüestió fou revisat per P. MONTSERRAT, que el determinà com a *D. tomentosa* (Wahlb.) Clairv. var. *frigida* Saut. Cal referir la citació, per tant, a l'espècie següent.

Draba subnivalis Br.-Bl. (*D. frigida* Saut.)

H / Endèm. pir.

Dues localitats conegudes: Roc Negre, fissures de roques calcinals (BG: DG08, 2100 m); Canal Freda, vessant solell rocós, també en terreny calcari (BY: DG08, 2150 m). Aquesta darrera es correspon força bé amb la localitat vayredana (vegeu *D. laevipes*).

Draba nemorosa L.

Th / Circumbor.

BG, BY / DG08, 18, 19 / 1100 - 2100 m

Comunitats d'annuals, herbassars ruderals. Sol anar lligada a indrets alterats per l'activitat dels ramats. Si. Mont. - Subalp. R (BY); RRR (BG).

Erophila verna (L.) Chevall. (Draba verna L.)

Th / Plurireg.

BG, BY / DG07, 08, 09, 18, 19 / 800 - 1700 m

Pradells d'annuals dels marges de camins, clapes de sòl erosionat als prats,... tant sobre substrat calcari com silici. Submont. - Mont. - (Subalp.). CC.

Al territori estudiat coexisteixen les subspècies *verna* i *spathulata* (Lang.) Wahlb.; la segona sembla més aviat circumscrita a les parts baixes.**Petrocallis pyrenaica (L.) R. Br. (Draba pyrenaica L.)**

Ch / Oròfit Europ. S

- La Tosa d'Alp: tartera semifixada (BRAUN-BL., 1948).
- Penyes Altes de Moixeró (FERN. CASAS, 1970b).
- Das, Alp (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1650) 2000 - 2500 m

Roques i indrets pedregosos en terrenys calcaris (*Iberidion spathulatae*, *Saxifragion mediae*). Subalp. - Alp. R.**Kernera saxatilis (L.) Reichenb. (incl. K. auriculata Reichenb.)**H / Oròfit europ. / *Saxifragion mediae*

- Alp (VAYREDA, 1902) (!). L'etiqueta del plec diu "Muntanya d'Alp".
- Coll de Jou, roques (CADEVALL, 1906). El Pendís (id., 1907).
- Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Saxifragetum mediae*).

BG, BY / CG97, 98; DG08, 18 / 1350 - 2200 m

Fissures de roques calcinals obagues. Mont. sup. - Subalp. C.

Neslia paniculata Desv. subsp. *thracica* (Velen.) Bornm.Th / Latemed. / *Secalietalia*

Terradelles: camps de cereals (BG: DG07, 750 m). Collada Gran, terres remogudes (BG: DG08, 1460 m).

Capsella bursa-pastoris (L.) Medicus subsp. *bursa-pastoris*Th / Subcosm. / *Chenopodietalia*

- Coll del Pal (CADEVALL, 1913-15).
- Cortal de Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Onopordetum acanthii*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2400 m

Ruderal -i també arvense-, especialment en ambients molt degradats: jaces, terres remogudes, marges de camins, guarets,... Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. - (Alp.). CCC.

Pritzelago alpina (L.) O. Kze. (Hutchinsia alpina (L.) R. Br.) subsp. *alpina*Ch / Oròfit alp. / *Thlaspietea rotundifolii*

- El Pendís; Coll de Jou (CADEVALL, 1913-15).
- La Tosa d'Alp: tartera semifixada (BRAUN-BL., 1948).
- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Aquilegio-Xatardietum*). Les Soquetes (GRUBER, 1978; inv. *Carici-Salicetum reusae*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1550) 1800 - 2500 m

Tarteres i vessants pedregosos frescals. Ca. Subalp. - Alp. R.

Hornungia petraea (L.) Reichenb. (*Hutchinsia petraea* (L.) R. Br.)

Th / Submed.-Subatl.

BY / DG08 / 1180 - 1540 m

Prats d'annuals en terreny calcari pedregós. Submont. - Mont. RR (sembla localitzada al sector de Riu-Serrat de les Esposes).

Thlaspi arvense L.

Th / Circumbor. / *Chenopodietalia*

- L'Hospitalet, sota Coll de Jou (CADEVALL, 1913-15).

- Muntanya d'Alp (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1100 - 1700 m

Indrets ruderalitzats: jaces, corrals, terraplens,... Sol anar associada a freqüentació de bestiar. Submont. - Mont. - Subalp. RR.

Thlaspi perfoliatum L.

Th / Eur.-Med. / *Alyso-Sedion*

BG, BY / DG07, 08, 09 / 750 - 1660 m

Prats d'annuals i comunitats arvenses vernal, lligada a alteracions per part de l'home o dels ramats. Bas. - Submont. - Mont. R.

Thlaspi alpestre L. subsp. *alpestre*

Th / Oròfit alp.

BY / DG08, 18 / 1780 - 1930 m

Pastures mesòfiles d'altitud (*Mesobromion* sobretot). Subalp. RR.

subsp. *brachypetalum* (Jord.) Durand & Pittier (*T. brachypetalum* Jord.)

H / Oròfit alp.

- La Molina (VAYREDA ap. CADEVALL, 1913-15) (!).

BY / DG08, 18 / 1520 - 1950 m

Matollars (*Genistion europeae*), pastures, boscos clars, comunitats ruderals,... Si. Subalp. R.

Aethionema saxatile (L.) R. Br. subsp. *ovalifolium* (DC.) Nyman

H / Oròfit europ. S

BG, BY / CG98; DG08 / (1200) 1700 - 2100 m

Vessants rocosos i pedruscall calcaris. (Mont.) - Subalp. RRR.

Existeix a l'herbari Vayreda un plec d'aquesta espècie l'etiqueta del qual diu, en lletra d'A. de BOLÒS: "Coll de Jou (La Mola), VI 18..". Ens preguntem si la precisió entre parèntesis no ha estat -com en altres casos- un afegit posterior, car l'espècie existeix efectivament al Coll de Jou del Moixeró i, a més, ens consta per altres plecs que Vayreda va visitar-lo el mes de juny de l'any 1885.

Iberis sempervirens L. (*I. garrexiana* All.)

Ch / Oròfit med.

- Comabella; la Tosa (VAYREDA, 1882) (!).

- Coll de Jou (CADEVALL, 1913-15).

- Puig d'Alp, vessant NE (BAUDIÈRE & KÜPFER, 1968).

- Les Soquetes (GRUBER, 1978; inv. *Carici-Salicetum retusae*). Prop de Coll de Jou (id.; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1700 - 2400 m

Vessants pedregosos sobre calcari, fent part de prats (*Seslerietalia*), matollars (*Juniperion nanae*), comunitats glareícoles (*Iberidion spathulatae*),... Subalp. - Alp. C.

Iberis saxatilis L. subsp. *saxatilis*

Ch / Europ. S

- Coll de Jou -sud-; Serra de Monnell (GRUBER, 1978; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG / CG98; DG08 / 2000 - 2300 m

Vessants rocosos en terreny calcari. Subalp. - Alp. R (molt més rara fora del sector oriental de la Serra de Cadí).

Iberis spathulata Bergeret subsp. *spathulata*

H / Endem. pir. / *Iberidion spathulatae*

- Puigllançada (CADEVALL, 1913-15).

- La Tosa d'Alp (GRUBER, 1975).

(Vegeu també l'espècie següent)

BG, BY / DG08, 18 / (1700) 2000 - 2500 m

Tarteres calcinals i esquistoses, amb pedres de mida petita i terra abundant. Subalp. - Alp. RR (localitzada al massís de la Tosa i voltants).

[*Iberis bernardiana* Gren. & Godron]

- Entre el Roc Negre i la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1954). Espècie endèmica del Pirineu occidental, probablement citada per confusió amb *I. spathulata*.

Iberis amara L. subsp. *amara*

Th / Submed.-Atl.

- L'Hospitalet, sota Coll de Jou (CADEVALL, 1913-15).

- Alp (FONT, 1989).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 780 - 2100 m

Vessants pedregosos, fent part de prats xeròfils (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Xerobromion*), talussos, pedruscall,... i també com a espècie arvense en alguns punts. Calcícola preferent. Submont. - Mont. - Subalp. C (R a les parts elevades).

Biscutella laevigata L. subsp. *laevigata*

H / Eur. S

- Entre Alp i La Molina (BOLÒS, 1974; inv. *Linario-Galeopsietum*).

- La Tosa d'Alp (GRUBER, 1978; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri*). Prop de Coll de Jou (id.; invs. *Aquilegio-Xatardietum*).

- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).

- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucrio pyrenaici-Festucetum spadiceae*).

- La Tosa de Das (VAYREDA, herb.!: det. O. BOLÒS).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2000 m

Llocs pedregosos, roques i prats secs dels terrenys calcaris, preferentment als solells (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Festuco-Brometea*, *Seslerietalia*, *Thlaspietalia*,...). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CC.

subsp. coronopifolia (L.) Rouy & Fouc. (B. coronopifolia L.)

H / Med. W

BG, BY / DG07, 08, 09 / 740 - 1400 m

Prats secs, vessants pedregosos (*Ononidion striatae*, *Xerobromion*,...). Bas. - Submont. - Mont. R.**subsp. pyrenaica** (Huet) Nyman (B. intermedia Gouan)

H / Ib.-pir.

- Comabella, la Tosa (VAYREDA, 1882) (!).

- Tancalporta; la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948, invs. *Festucetum scopariae*, ut *B. pyrenaica*).

- Puig d'Alp, vessant NE (BAUDIÈRE & KÜPFER, 1968).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 2000 - 2500 m

Pastures xeròfiles d'altitud, en general en sòls calcaris (*Festucion gautieri*, *Elyniion*). Subalp. - Alp. RR.**Biscutella cichoriifolia** Lois.

Th / Med.

- Estret de La Molina a Alp (VAYREDA, 1882) (!).

- Vall d'Alp (BUBANI, 1901).

Lepidium campestre (L.) R. Br.Th / Plurireg. / *Chenopodietalia*

- Rebost (CADEVALL, 1913-15).

BG, BY / DG07, 08, 09 / 740 - 1850 m

Comunitats ruderals; també en alguns camps i en prats molt pasturats. Submont. - Mont. - (Subalp.). C (es fa rar en altitud).

Lepidium heterophyllum Benth.

H / Atl.

- La Molina (VAYREDA, 1882) (!).

- La Molina; Vall de La Molina (SENNEN, 1936; subsp. *sagittifolium* Sen. [Pl. d'Esp. num. 6507]).**Lepidium ruderales** L.

Th / Lateur.

Solana de La Molina, al costat de la carretera en un indret calcigat (BY: DG18, 1550 m).

Lepidium graminifolium L. subsp. **suffruticosum** (L.) P. Monts. (L. suffruticosum L.)Th / Latemed. / *Sisymbrium officinalis*

BG / DG07, 08 / 740 - 1300 m

Indrets degradats, als pobles, a les cases de pagès i a les seves rodalies. Submont. R.

Cardaria draba (L.) Desv. (Lepidium draba L.)H / Med. / *Sisymbrium officinalis*

BG, BY / DG07, 08, 09 / 740 - 1250 (1660) m

Llocs molt ruderalitzats (marges dels pobles, abocadors, corrals,...). Submont. RR (una sola localitat al costat cerdà: abocador d'Alp -DG09, 1250 m-).

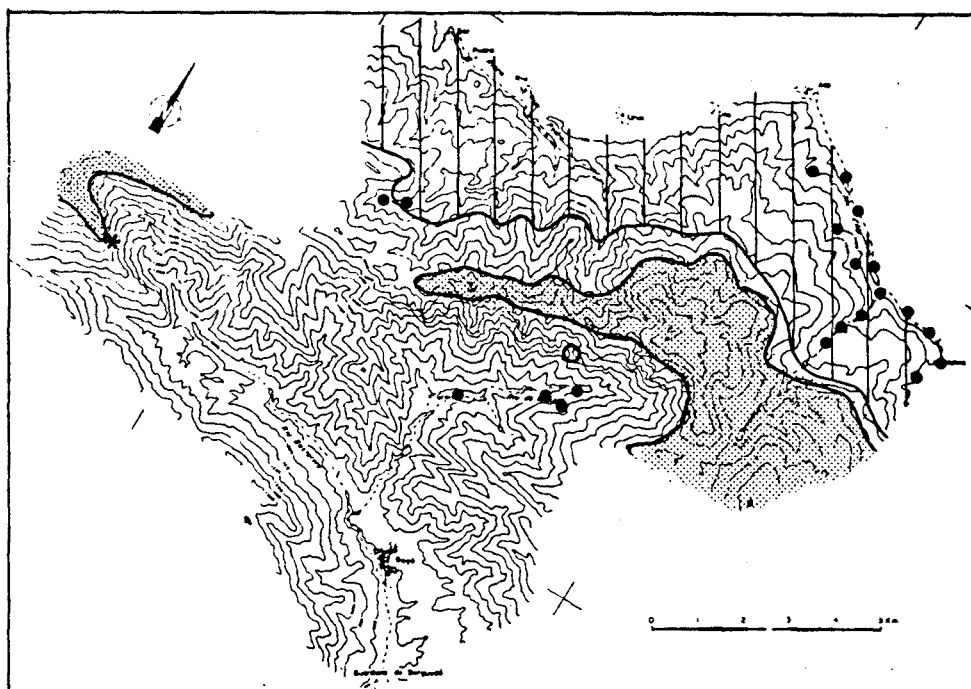

Fig. 2.7 - Àrees de distribució de *Descurainia sophia* (| |*), *Cardamine raphanifolia* (●) i *Petrocallis pyrenaica* (●○) a la zona estudiada.

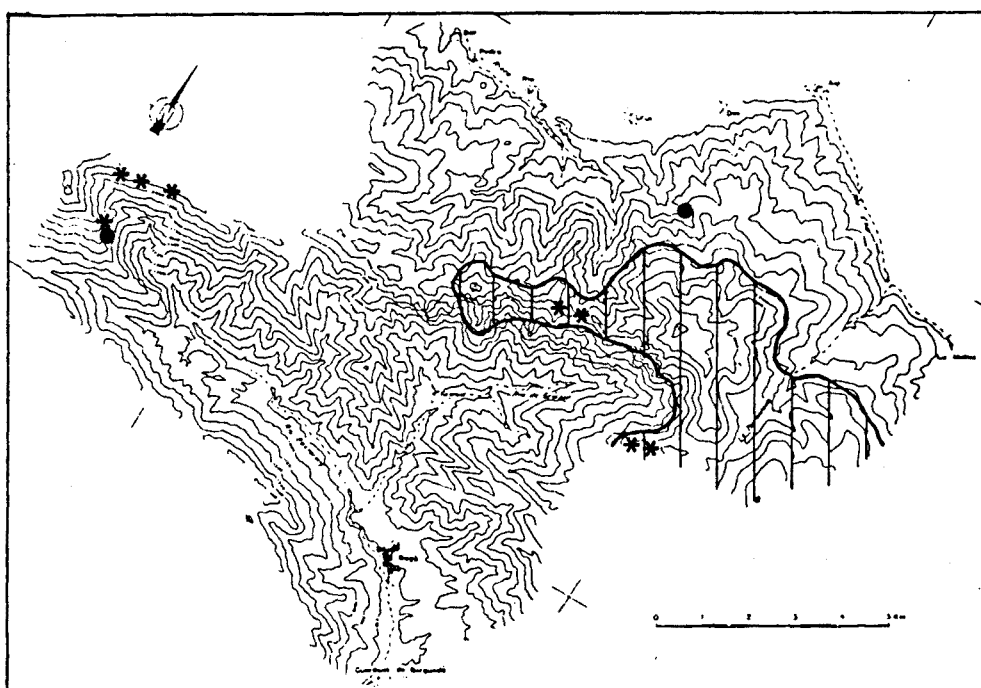

Fig. 2.8 - Àrees de distribució de *Brassica repanda* subsp. *turbonis* (*) i *Saxifraga media* (| |●) a la zona estudiada.

Coronopus squamatus (Forskål) Asch. (Senebiera coronopus (L.) Poiret)Th / Plurireg. / *Polygonion avicularis*

Afores de Bagà, en un camí carreter (BG: DG07, 800 m).

Diplotaxis eruroides (L.) DC.Th / Med. W / *Solano-Polygonetalia*

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1200 m

Terres remogudes, conreus, talussos (*Ruderali-Secalietae*). Submont. C.[Diplotaxis viminea (L.) DC.]

- Conreus, a Bagà (CADEVALL, 1913-15) (n.v.). No s'ha de descartar la possibilitat d'una confusió amb *D. muralis*, espècie efectivament present a la zona; de fet, s'ha constatat gràcies a la revisió d'A. & O. Bolòs aquest mateix error en diversos plecs de l'herbari d'aquest autor.

Diplotaxis muralis (L.) DC.

Th / Med.-Submed.

BG / DG07, 08 / 740 - 1400 m

Marges de camins, indrets ruderalitzats,... generalment en sòls argilosos. Bas. - Submont. RR.

Brassica napus L.

Th / Plurireg.

Marges i talussos entre Guardiola i Bagà, conreada i escapada de conreus (BG: DG07, 750-800 m).

Brassica repanda (Willd.) DC. subsp. **turbonis** (P. Monts.) Gruber

H / Endem. pir. CE

- Tancalporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*, ut *Diplotaxis brassicoides*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1900 - 2400 m

Carenes i vessants pedregosos en terrenys calcaris, al *Festucion gautieri*, i a l'*Ononidion striatae*,... Subalp. - (Alp.) R.

Les localitats del territori estudiat representen el límit oriental conegut de l'àrea de distribució de la subspècie (vegeu SORIANO, 1985).

Sinapis arvensis L.Th / Subcosm. / *Ruderali-Secalietae*

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 740 - 1675 m

Ruderal: vores de camins, herbassars nitròfils, terres remogudes,... (*Chenopodietalia*, *Onopordetalia*,...). Submont. - Mont. C.

Erucastrum nasturtifolium (Poiret) Schulz

Th / Med.-Submed. W

- Voltants de Bagà, sobre el riu (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 780 - 1660 m

Ruderal: vores de camins, marges (*Sisymbrium officinalis*). També en alguns prats secs (*Aphyllanthion*). Bas. - Submont. - Mont. R.

Coincya cheiranthos (Vill.) Greuter & Burdet (Rhynchosinapis cheiranthos (Vill.) Dandy; Brassica cheiranthos Vill. subsp. cheiranthos)

Th / Lateatl.

- La Molina, Comabella (VAYREDA, 1882; var. *montana* DC.).

BG, BY / DG08, 18 / (1200) 1600 - 1950 m

Talussos, matollars (*Genistion europeae*), comunitats ruderals,... Si. (Mont.) - Subalp. C (BY), RRR (BG).

Rapistrum rugosum (L.) All.

Th / Plurireg. / *Secalietalia*

Terradelles, als camps de cereals i llurs marges (BG: DG07, 750 m).

Raphanus raphanistrum L. subsp. **raphanistrum**

Th / Subcosm. / *Secalietalia*

Sorres del llit del Bastareny, entre Guardiola i Bagà (BG: DG07, 750 m).

RESEDACEAE

Reseda luteola L.

H / Circumbor. / *Onopordetalia*

- L'Hospitalet, areny del riu de Gréixer (CADEVALL, 1913-15).

- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / DG08, 09, 18 / 950 - 1700 m

Herbassars ruderals, en indrets amb sòls profunds. Submont. - Mont. - Subalp. inf. RR.

Reseda glauca L.

H / Oròf. pir.-cant. / *Thlaspietalia rotundifolii*

- La Molina, Comabella (VAYREDA, 1882).

P. AYMERICH, com. verb., ha constatat la presència de la planta a les tarteres del massís de la Tosa d'Alp, confirmant així la citació vayredana.

Reseda alba L.

Th / Circummed.

- Talussos del vessant sud del Moixeró, fins el riu de Gréixer (LAPRAZ, 1953).

BG / CG98; DG08 / 1050 - 1950 m

Pedruscalls assolellats; a baixa altitud, es fa a les torrenteres i als llits dels rius. Ca. Submont. - Mont. - Subalp. RRR.

Reseda phyteuma L.

Th / Latemed.

- Bagà (CADEVALL, 1913-15; var. *integrifolia* Tex.).

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1450 m

Arvense i ruderal; també en alguns prats d'annuals. Bas. - Submont. R.

Reseda lutea L.

H / Plurireg.

- La Molina (VAYREDA, 1882) (!).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).
- Roc dels Quatre Batlles; l'Adou (VIVES, BCC !).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1400 (1700) m

Ruderal: terres remogudes, marges,... (*Onopordetalia*, *Chenopodietalia*), i també prats secs (*Aphyllanthion*), sobretot en indrets calents. Ca. Bas. - Submont. C (BG), RR (BY).

CRASSULACEAE**Sempervivum arachnoideum L.**

Ch / Oròfit alp.

- La Tosa d'Alp (GRUBER, 1978; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG, BY / DG08, 09 / 1250 - 2400 m

Roques, codines, prats pedregosos (*Androsacion vandellii*, *Sedo-Scleranthion*, *Festucion gautieri*, *Elyniion*,...). Silicícola preferent; això no obstant, en altitud es fa també en terreny calcari. Mont. - Subalp. - Alp. R.

Malgrat les diferències d'ecologia comentades, tots els individus estudiats es poden atribuir a la subsp. **tomentosum** (Lehm. & Schnittspahn) Schinz & Thell.

Sempervivum montanum Jacq. subsp. montanum

Ch / Oròfit alp.

- Comabella (VAYREDA, 1882).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1700 - 2400 m

Prats pedregosos, fissures i replans de roca, en terreny silici (*Juncetea trifidi*, *Sedo-Scleranthion*,...). Subalp. - (Alp.). R.

Sempervivum tectorum L.

Ch / Lateur. / *Sedo-Scleranthion*

- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 900 - 2300 m

Pastures pedregoses xerotermòfiles, fissures de roques; sobretot en ambients oberts (*Festuco-Sedetalia*, *Xerobromion*, *Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Festucion gautieri*,...). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CC.

Les poblacions de les parts elevades corresponen a la subsp. **alpinum**.

Sedum telephium L. subsp. maximum (L.) Krockner (*S. maximum* (L.) Suter)

Ch / Eur.

- Grèixer, voltants de les cases (FONT Q., 1954). !

BG / DG07, 08 / 800 - 1600 m

Sòls rocosos, fent part de prats secs, matolls, boscos clars,... Silicícola preferent. Submont. - Mont. R.

Sedum sediforme (Jacq.) Pau

Ch / Latemed.

- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).
- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).

- Urús (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 740 - 2200 m

Vessants pedregosos assolellats, en prats i matolls; pedruscall, roques, parets,... (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Amelanchiero-Buxenion*, *Thlaspietalia rotundifolii*,...). Ca. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. C (en altitud, R i circumscrit als solells).

***Sedum ochroleucum* Chaix in Vill. subsp. *montanum* (Song. & Perr.) D.A. Webb (*S. rupestre* L. subsp. *montanum* (Song. & Perr.) Hegi & Schmid)**

Ch / Oròfit subalp.

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1100 - 1900 m

Prats, marges, pedruscall. Silicícola preferent. Submont. - Mont. - Subalp. R.

***Sedum reflexum* L. (*S. rupestre* L. subsp. *reflexum* (L.) Hegi & Schmid)**

Ch / Atl.- Submed. / *Festuco-Sedetalia*

- Rebost, Puigllançada (CADEVALL, 1915-19).

- Entre la Collada i La Molina (RIVAS M., 1968; inv. *Cytisetum purgantis*, ut *S. rupestre*) -la citació podria referir-se també a l'espècie següent-

- Supermolina (GRUBER, 1978; invs. *Veronico-Pinetum*).

- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).

- La Molina; d'Alp a La Masella (FONT, 1989).

- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1150 - 2000 m

Prats, codines, matolls, boscos clars,... Si. Submont. - Mont. - Subalp. C.

***Sedum acre* L.**

Ch / Plurireg. / *Festuco-Sedetalia*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 780 - 2480 m

Prats d'annuals; sòls pedregosos o erosionats, tant en terreny calcari com silici. Submont. - Mont. - Subalp. - (Alp.). C (esdevé rar en altitud).

***Sedum alpestre* Vill.**

Ch / Oròfit alp.

- Comabella (VAYREDA, 1882) (!).

Cap a la Font Freda de Riu: codines en terreny silici (BY: DG08, 1900 m).

Sedum album* L. subsp. *album

Ch / Holàrt. / *Festuco-Sedetalia*

- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).

- La Tosa de Das (VAYREDA, herb.!, ut *S. micranthum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 780 - 2000 m

Prats d'annuals, sòls pedregosos, replans de roques; en altitud sembla més aviat lligat a les terres remogudes dels indrets ruderalitzats. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. C.

***Sedum dasyphyllum* L.**

Ch / Holàrt. / *Asplenieta rupestris*

- Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Saxifragetum mediae*). Sobre La Molina (id.; inv. *Saxifrago-Ramondetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / 760 - 2200 m

Roques calcinals, parets velles. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. (solells). C.

Sedum brevifolium DC.Ch / Oròfit europ. SW / *Sedo-Scleranthion*

- La Molina (VAYREDA, 1882) (!).

- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).

BG, BY / DG08, 09 / 1200 - 1960 m

Replans i fissures de roques àcides. Submont. - Mont. - Subalp. C.

Sedum hirsutum All.Ch / Submed.-Ad. / *Androsacion vandellii*

- La Molina (VAYREDA, 1882).

- Serra al nord de la Tosa de Das (VAYREDA, herb.!).

La Mena d'Or: roques àcides ombrejades (BG: DG08, 1320 m).

Sedum villosum L.

Ch / Bor.-subalp.

- La Molina, Comabella (VAYREDA, 1882) (!).

Sedum atratum L. subsp. *atratum*Th / Oròfit alp. / *Seslerietalia*

- Comabella (VAYREDA, 1882) (!).

- El Pendís (CADEVALL, 1915-19).

- Roques vers la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1953).

- Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Saxifragetum mediae*). Prop de Coll de Jou (id.; inv. *Festuco-Trifolietum*).Serra de Monnell, la Tosa d'Alp (id.; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1830 - 2500 m

Vessants i carenes pedregoses, roques,... generalment en llocs frescals. Ca. Subalp. - Alp. C.

Sedum annuum L.

Th / Bor.-subalp.

- La Molina; Tosa de Das (VAYREDA, herb.!).

SAXIFRAGACEAE**Saxifraga clusii** Gouan subsp. *clusii*

H / Latepir.

- La Tosa (VAYREDA, herb.!).

Saxifraga stellaris L.

H / Circumbor.-alp.

- Comabella, La Molina (VAYREDA, 1882) (!).

- Coll del Pal (CADEVALL, 1915-19).

Saxifraga rotundifolia L.

H / Oròfit europ. C

- La Molina (VAYREDA, 1882) (!).

Mata Negra: herbassars higròfils del torrent (BY: DG08, 1550-1650 m). Muntanya Sagrada: vessant frescal, entre blocs calcaris (BY: DG18, 1850 m).

Saxifraga aizoides L. var. **autumnalis** (L.) Engl. & Irmsch.

Ch / Bor.-alp. (l'esp.)

- La Molina (VAYREDA, 1882).

BG, BY / CG98; DG08 / 1150 - 2400 m

Llocs pedregosos humits: tarteres, torrenteres,... (*Thlaspietea*, *Montio-Cardaminetea*). Mont. - Subalp. - Alp. C (a baixa altitud, RR, i localitzada a les vores de rierols).**Saxifraga geranioides** L.

Ch / Latepir.

- La Tosa de Das (VAYREDA, herb.!).

Saxifraga moschata Wulf. subsp. **moschata**

Ch / Oròfit europ. C

- Roques calcinals entre el Roc Negre i la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1953; ut *S. muscoides* Wulf.).- La Tosa de Das (VAYREDA, herb.!, determinada com a *S. iratiana*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 2200 - 2500 m

Fissures i replans de roques calcinals més o menys frescals, tarteres obagues (*Saxifragion mediae*, *Iberidion spathulatae*). (Subalp.) - Alp. RR (limitada als punts culminals: Tancalaporta-Puig Terrers i Tosa d'Alp).Els exemplars estudiats pertanyen a la var. **firmata** (Luiz.) O. Bolòs & J. Vigosubsp. **fastigiata** (Luiz.) P. Fourn.

Ch / Endem. pir.

BG, BY / DG08, 18 / 2200 - 2500 m

Roques i carenes pedregoses sobre substrats neutres o poc àcids, en petits racons frescals. (Subalp.) - Alp. RRR (localitzada al massís de la Tosa d'Alp-Rocs de Canells).

Tàxon morfològicament i ecològicament molt proper de *S. pubescens*, la qual, a més, té una àrea de distribució molt similar dins del territori estudiat. Són igualment freqüents les formes de trànsit entre els dos tàxons.**Saxifraga pubescens** Pourr. subsp. **pubescens** (*S. mixta* Lap. p.p.; *S. obscura* Gren. & Godron)

Ch / Endem. pir. E

- La Tosa d'Alp (GRUBER, 1977).

- La Tosa de Das (VAYREDA, herb.!, determinada com a *S. exarata* Vill. var. *nervosa*).

BG, BY / DG08, 18 / 1900 - 2500 m

Roques calcinals i, més rarament, esquistoses (*Saxifragion mediae*). Subalp. - Alp. R.**Saxifraga granulata** L. var. **granulata**

H / Eur.

- La Molina (VAYREDA, 1882).

BG, BY / DG08, 09, 18, 19 / 1150 - 1950 m

Pastures mesòfiles (*Mesobromion*), matollars i boscos clars, vorades,... Submont. - Mont. - Subalp. CC (BY), RR (BG).**Saxifraga oppositifolia** L. subsp. **murithiana** (Tiss.) Br.-Bl. & Rübél (*S. oppositifolia* var. **distans** Ser.)

Ch / Circumbor.-alp.

- Comabella, Porxo (VAYREDA, 1882) (!).

- Coll de Jou, Puigllançada (CADEVALL, 1915-19).

- La Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948).

- Roques entre el Roc Negre i la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1953).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; invs. *Festuco-Trifolietum* i *Aquilegio-Xatardietum*). Coll de Jou; la Tosa d'Alp (id.; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1880 - 2540 m

Tarteres, pedrusques, pastures pedregoses (*Festucion gautieri* sobretot). Ca. Subalp. - Alp. CC.

Saxifraga retusa Gouan var. *retusa*

Ch / Oròfit centreur.

- La Tosa (VAYREDA, herb.!).

Saxifraga media Gouan subsp. *media*

Ch / Endem. pir. / *Saxifragion mediae*

- Coll de Jou (COSTA, 1877).

- Coll de Jou, des de Roca Sança (CADEVALL, 1915-19).

- Vessant nord de la Tosa d'Alp; fissures de roca (LAPRAZ, 1953).

- La Tosa d'Alp; Coll de Jou (GRUBER, 1975), (id., 1978; invs. *Saxifragetum mediae*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1660) 1900 - 2500 m

Roques calcinals. Subalp. - Alp. C (però raríssima a l'extrem occidental).

Saxifraga paniculata Mill.

Ch / Circumbor.-alp. / *Potentilletalia caulescentis*

- Coll de Jou, fins a les roques del riu de Gréixer (CADEVALL, 1915-19).

- La Tosa d'Alp -vessant sud-; fissures de roques (LAPRAZ, 1953).

- Gréixer, roques obagues (FONT Q., 1954).

- La Tosa d'Alp; Coll de Jou (GRUBER, 1978; invs. *Saxifragetum mediae*).

- Vora Riu (FARRÀS & AL., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).

BG, BY / CG98; DG08, 09, 18 / 1100 - 2500 m

Roques calcinals, i també silícies; sòls rocosos,... Submont. - Mont. - Subalp. - (Alp.). CC.

Saxifraga longifolia Lapeyr. subsp. *longifolia*

Ch / Oròfit ibero-pir. / *Saxifragion mediae*

- Bagà, fins uns 1000 m (COSTA, 1877).

- Comabella (VAYREDA, 1882) (!).

- Damunt de Bagà (BUBANI, 1900).

- Coll de Jou (CADEVALL, 1915-19).

- Gréixer, solells rocosos (FONT Q., 1954).

- Sota Coll de Jou (FERN. CASAS, 1970; inv. *Asplenietum celtiberici*).

- Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Saxifragetum mediae*).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 900 - 2300 m

Cingles calcaris, fissures de roca. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. C.

Chrysosplenium oppositifolium L.

Ch / Lateatl. / *Cardamino-Montion*

BG, BY / DG08, 18, 19 / 1100 - 1660 m

Fonts i rierols d'aigües fredes i netes. Si. Mont. C (BY); RRR (BG).

PARNASSIACEAE**Parnassia palustris** L. subsp. **palustris**

H / Circumbor.-alp.

BG, BY / DG07, 08, 18, 19 / 750 - 2100 m

Herbassars higròfils, molleres (*Molinieta*, *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*). Submont. - Mont. - Subalp. C.**GROSSULARIACEAE****Ribes petraeum** Wulf.

NP / Oròfit euras.

- El Porxo, La Molina (VAYREDA, herb.!: vegeu també *R. rubrum*).

BY / DG18 / 1350 - 1950 m

Herbassars higròfils, formacions de megafòrbies, vorades i boscos humits. Si. Mont. - Subalp. R (localitzat al sector de La Molina).

[*Ribes uva-crispa* L. var. *inermis*]

- L'Adou (LLENSA, 1946). La citació s'ha de referir, amb tota probabilitat, a *R. alpinum*, espècie efectivament present a la localitat esmentada. La causa més versemblant de la confusió hauria estat l'observació per part de Llena d'exemplars d'ambients molt ombrívols, que presenten fulles de morfologia no exactament ajustada a les descripcions habituals, i més o menys properes de *R. uva-crispa*. L'assignació a una suposada var. *inermis* (=sense espines, caràcter molt més propi de *R. alpinum* que de *R. uva-crispa*), la no presència a la part berguedana del nostre territori de *R. uva-crispa*, i el caràcter més aviat xeròfitic d'aquesta espècie abonen la nostra teoria.

***Ribes alpinum* L.**NP / Eur. / *Quercu-Fagetea*

- Torrents de La Molina; Porxo del Sitjar (VAYREDA, 1882) (!).
(Vegeu també l'espècie precedent)

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 750 - 1900 m

Boscos més o menys frescals de caducifolis i d'aciculifolis, matollars (*Fagetalia*, *Deschampsio-Pinion*). Ca preferentment. Submont. - Mont. - Subalp. C.**[*Ribes rubrum* L.]**

- Torrent de La Molina, Porxo del Sitjar (VAYREDA, 1882; VAYREDA ap. CADEVALL, 1915-19). Els plecs-testimoni de l'herbari Vayreda corresponen tots a *R. petraeum* (rev. A. BOLÒS).

PLATANACEAE***Platanus x hispanica* Mill.**

MP / Holàrt.

Plantat, i algun cop subspontani, a la carretera de Guardiola a Bagà, i en alguns punts dels pobles esmentats (BG: DG07, 750-800 m).

ROSACEAE**Filipendula vulgaris** Moench (F. hexapetala Gilib.)

H / Lateeur.

- Entre Guardiola, Bagà i Brocà (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

BG, BY / DG07, 08, 18 / 850 - 1500 m

Prats, pinedes clares (*Brometalia, Aphyllanthion*). Submont. - Mont. RRR.**Filipendula ulmaria** (L.) Maxim.H / Eur. / *Filipendulion ulmariae*

BG, BY / DG08, 09, 18, 19 / 1100 - 1700 m

Vorades i herbassars higròfils poc alterats, molleres. Si. Mont. - (Subalp.). C (BY); una sola localitat coneguda del costat berguedà: cap a l'Hospitalet -DG08, 1300 m- (P. AYMERICH, com. verb.).

Rubus saxatilis L.H / Bor.-alp. / *Vaccinio-Piceetea*

- La Molina, a l'Avetar (NUET, 1984).

BY / DG08, 09, 18, 19 / 1350 - 1870 m

Bosc de coníferes. Més abundant als terrenys silícis. Mont. - Subalp. R.

Rubus idaeus L.Ch / Circumbor. / *Atropetalia belladonnae*- Supermolina; prop de Supermolina (GRUBER, 1978; invs. *Veronico-Pinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 1000 - 2000 m

Clarianes i vorades de boscos, matollars, herbassars ruderals,... (Submont.) - Mont. - Subalp. CC.

Rubus ulmifolius SchottCh / Holàrt. / *Pruno-Rubion ulmifolii*- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1660 m

Bardisses, boscos, vorades, camps,... amb preferència pels indrets humits. Submont. - Mont. CC (BG); R (BY).

Rubus canescens DC. subsp. *canescens*

P sc / Submed.

BG, BY / DG08, 09, 19 / 1225 - 1700 m

Matollars, bardisses, vorades de bosc. Si. Mont. RR.

Rubus hirtus Waldst. & Kit.

P sc / Eur.

La Molina (VAYREDA, 1882) (n.v.).

Rubus caesius L.P sc / Lateeur. / *Alno-Padion*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1200 m

Vernedes, sargars, i ambients humits propers als rius principals. Submont. C.

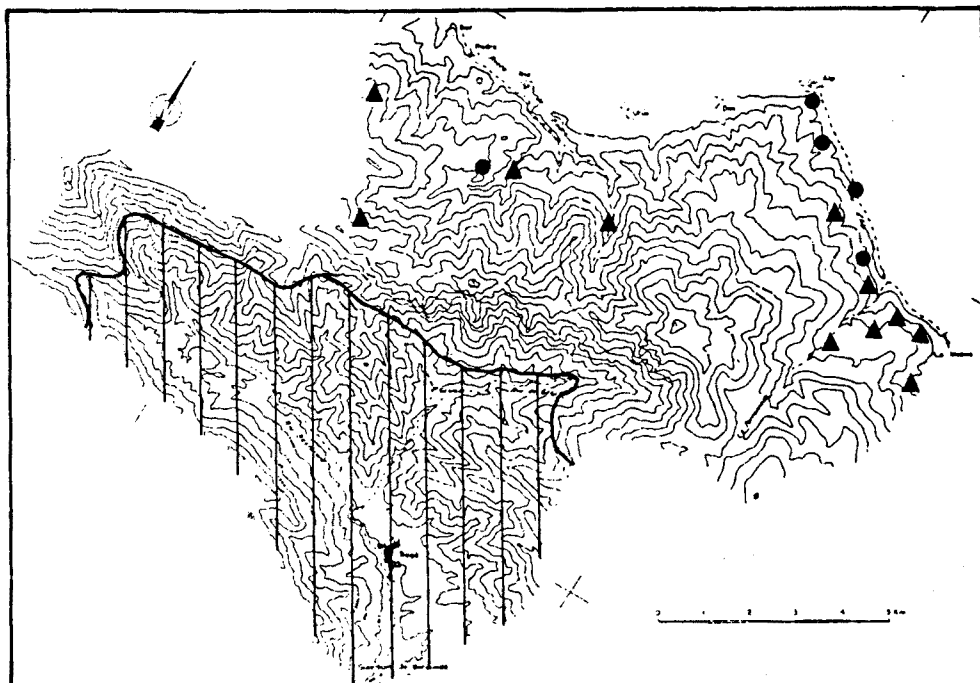

Fig. 2.9 – Àrees de distribució de *Rubus ulmifolius* (◻●) i *R. saxatilis* (▲) a la zona estudiada.

Rosa arvensis Hudson

P / Eur.

Sota el Coll de l'Escriga, en una bardissa (BG: DG07, 1350 m).

Rosa pimpinellifolia L. subsp. *pimpinellifolia*

NP / Lateur. cont.

- La Molina (VAYREDA, 1882) (!).

- De La Molina a Alp (FONT, 1989).

BG, BY / DG08, 09, 18, 19 / 1150 - 2000 m

Pinedes clares i ambients oberts en general: matollars, prats, marges,... (*Deschampsio-Pinion*, *Genistion europeae*, *Genistello-Agrostidenion*,...). Si, sobretot. Submont. - Mont. - Subalp. CCC (BY); RRR (BG).

Rosa pendulina L. (*R. alpina* L.)

NP / Oròfit alp. / *Vaccinio-Piceetea*

- La Molina (VAYREDA, 1882, 1902; var. *nuda*) (!).

- Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*).

BG, BY / DG08, 18, 19 / (1200) 1330 - 2000 m

Bosc d'aciculifolis (pinedes, avetoses). Si. Mont. sup. - Subalp. C.

Rosa canina L. subsp. *canina*

Ch / Plurireg. / *Prunetalia spinosae*

- Torrents i prats de La Molina (VAYREDA, 1882; ut *R. catalaunica* Costa var. *pyrenaica*) (!).

- Muntanyes de Berga a Bagà (COMPANÓ ap. COSTA, 1877).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*), (id., 1958; invs. de prats).

- Prop de Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*).

- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*, ut *R. gr. canina*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2000 m

Bardisses, boscos, matollars, prats,... Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. inf. CCC.

subsp. *stylosa* (Desv.) Masclans (*R. stylosa* Desv.) var. *monsignatica* C. Vicioso

P / Eur. / *Prunetalia spinosae*

BG / CG98; DG07, 08 / 750 - 1300 m

Bardisses, marges humits. Submont. - Mont. R.

subsp. *andegavensis* (Bast.) Desp. (*R. andegavensis* Bast.)

P sc / Lateur.

El Claper, bardisses (BG: DG08, 1400 m).

subsp. *dumetorum* (Thuill.) Kell. & Gams (*R. dumetorum* Thuill.)

P sc / Submed.

- Vall de La Molina (RIVAS M., 1968; inv. *Cytisetum purgantis*).

subsp. *nitidula* Besser

P sc / Eur.

Paller de Baix, bardisses (BG: DG08, 1000 m).

Rosa vosagiaca Desportes (*R. coriifolia* Fries subsp. *vosagiaca* (Desp.) Keller; *R. glauca* Vill.)

NP / Eur. / *Prunetalia spinosae*

- La Molina (VAYREDA, 1882, 1902; ut *R. glauca* Vill. fma. *gracilis*) (!).

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1100 - 2000 m

Bardisses, matollars (*Genistion europeae*, *Arabidi-Rhamnetum*); també als herbassars ruderals (*Onopordetalia*). Mont. - Subalp. C (BY); R (BG).

Rosa caesia Sm. (*R. coriifolia* Fries subsp. *coriifolia*)

P / Eur.

- La Molina: boscos i torrents (VAYREDA, herb.!).

Plans de Bor: pinedes molt aclarides en terreny silici (BY: DG08, 1700 m).

Rosa tomentosa Sm. (*R. villosa* L. subsp. *tomentosa* (Sm.) Hook.)

P / Eur. / *Prunetalia spinosae*

- La Molina (VIGO, 1983).

BG, BY / DG07, 08, 18 / (800) 1300 - 2000 m

Bardisses, matolls de ginebró. Mont. - Subalp. RRR.

Rosa mollis Sm. (*R. villosa* L. subsp. *mollis* (Sm.) Crépin)

P / Eur.

- La Molina (VAYREDA, 1882, VAYREDA, 1902; ut *R. pomifera* Herm. fma. *umbrosa* Vayr.) (!).

- Entre La Molina i Alp (VAYREDA ap. CADEVALL, 1915-19; var. *vayredae* Costa) (!).

BY / DG08, 18 / 1300 - 1750 m

Matollars, bardisses, pinedes clares. Silicícola preferent. Mont. - Subalp. inf. C.

Rosa rubiginosa L.NP / Eur. / *Prunetalia spinosae*

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1100 - 2000 m

Bardisses, matollars, mantells forestals,... Submont. - Mont. - Subalp. CC (BY); RR (BG).

Al territori estudiat coexisteixen la varietat típica i la var. **rotundifolia** Rau. Són freqüents a la part de la Cerdanya les formes d'aquesta espècie amb influència de *R. sicula*, que es caracteritzen principalment per tenir agullons desiguals, sovint geminats, i fulles estretes.

Rosa agrestis SaviP / Latesubmed. / *Prunetalia spinosae*

BG, BY / DG07, 08, 09 / 750 - 1625 m

Bardisses i matollars, en indrets oberts i assolellats. Bas. - Submont. RR.

Rosa micrantha BorrerP / Eur. / *Prunetalia spinosae*

- Fins a Rebot (CADEVALL, 1915-19).

BG / DG07, 08 / 1000 - 1200 [1660] m

Bardisses. Submont. - Mont. RRR.

Rosa sicula Tratt.

NP / Oròfit med.

- Vora Alp; de La Molina a Alp (FONT, 1989).

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1100 - 1840 m

Matollars (*Genistion europeae*, sobretot), bardisses, boscos clars,... , generalment en indrets secs i assolellats. Submont. - Mont. - (Subalp.) C (BY); RR (BG).

Agrimonia eupatoria L. subsp. eupatoriaH / Circumbor. / *Origanetalia*

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; inv. de prat).

- Bagà (VIVES, BCC!).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1700 m

Vorades humides, pastures mesòfiles (*Mesobromion*), herbassars higròfils (*Molinietalia*). Submont. - Mont. CC (BG); R (BY).

Sanguisorba officinalis L. subsp. officinalisH / Circumbor. / *Molinio-Arrhenatheretea*

BY / DG09, 18, 19 / 1100 - 1550 m

Prats de dall (*Trisetario-Polygonion*), herbassars higròfils. Si. Mont. R (localitzada a la Vall de La Molina, fins a Alp).

Sanguisorba minor Scop. subsp. minorH / Lateur. / *Brometalia*- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*), (id., 1958; invs. de prats).- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2025 m

Prats i pastures, boscos clars; ocasionalment, en terres remogudes i en indrets ruderalitzats. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CC.

subsp. *muricata* (Gremli) Briq.

H / Latemed.

- Entre Alp i La Molina (BOLÒS, 1974; inv. *Linario-Galeopsietum ladani*).

BG, BY / DG08, 18, 19 / 900 - 1500 m

Pastures xeròfiles (*Xerobromion*, *Aphyllanthion*). Mont. R.

***Dryas octopetala* L.**

Ch / Art.-alp.

- Vessant nord del Puigllançada (CADEVALL, 1915-19).

- Entre el Roc Negre i la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1953).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*). La Tosa d'Alp (id.; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*). Les Soquetes (id.; inv. *Carici-Salicetum retusae*).

- La Tosa d'Alp; Puig d'Alp (NUET, 1984).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1880 - 2540 m

Vessants obacs pedregosos en terreny calcari, als *Elyno-Seslerietea*; també a les pedrusques (*Iberidion spathulatae*), de les quals és un important element de fixació. Subalp. - Alp. C.

***Geum montanum* L.**

H / Oròfit europ. C / *Caricetalia curvulae*

- Porxo del Sitjar, La Tosa (VAYREDA, 1882) (!).

Vessant nord de la Tosa d'Alp, en terreny silici, als prats del *Festucion airoidis* (BY: DG08, 2300-2400 m).

***Geum rivale* L.**

H / Circumbor. / *Calthion*

- Porxo del Sitjar (VAYREDA, 1882).

- La Molina: sota el xalet del CEC, font del Pletissar de Dalt i l'Avetar (NUET, 1984).

BG, BY / DG08, 18 / 1300 - 1770 m

Herbassars higròfils (*Molinietalia*), molteres (*Caricion nigrae*). Si. Mont. - Subalp. inf. R (BY); una sola localitat coneguda al costat berguedà: Baga de Rebost -DG08, 1625 m-.

***Geum urbanum* L.**

H / Eur. / *Alliarion*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1850 m

Herbassars ruderals; vorades, bardisses i boscos ombrívols més o menys alterats. Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

***Geum hispidum* Fries var. *albarracinense* (Pau) Cuatrec.**

H / Eur. (l'esp.)

- La Molina, Alp (VAYREDA, herb.!: det. CUATRECASAS).

***Potentilla fruticosa* L.**

Ch / Bor.-subalp.

- Comabella (VAYREDA, 1882) (n.v.).

La citació es deu basar en dos plecs de l'herbari Vayreda procedents, segons les etiquetes, de "Núria la Tosa" i "La Tosa, D'Orri & Cerdanya". Com en altres casos, no queda gens clar a quina Tosa corresponen aquestes localitats; d'altra banda el topònim "D'Orri" pot correspondre molt bé a Dòrria (Vall de Ribes).

Potentilla rupestris L.

H / Eur. / *Origanetalia*

- La Molina, Comabella (VAYREDA, 1882) (!).
- La Molina (VIGO, 1983).

BY / DG08, 18 / 1320 - 1870 m

Vorades, boscos clars. Si. Mont. - Subalp. RR.

Potentilla argentea L.

H / Circumbor. / *Festuco-Sedetalia*

- La Molina (VAYREDA, 1882).
- L'Hospitalet (CADEVALL, 1915-19).

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1100 - 1700 m

Codines, pastures xeròfiles. Si. Submont. - Mont. - (Subalp.) C.

Potentilla recta L.

H / Holàrt.

La Molina, marges de la carretera, prop de l'estació inferior del telecadira de la Tosa d'Alp, en terreny esquistós (BY: DG18, 1750 m).

Als Pirineus catalans, aquesta espècie només era coneguda amb certesa de la Vallferrera (FARRENY, 1978). Per la seva banda, VIGO (1983) no admet la indicació de Núria de M. GARRIGA (in BC) atribuïnt-la a un canvi d'etiqueta. De la resta de Catalunya, se li coneixen diverses localitats a les Muntanyes Catalàniques septentrionals (O. BOLÒS & VIGO, 1984).

Potentilla pyrenaica Ramond ex DC.

H / Latepir.

- Comabella (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / DG08, 18 / 1700 - 2400 m

Pastures acidòfiles de les parts elevades (*Nardion*, sobretot). Subalp. - (Alp.) R.

Potentilla crantzii (Crantz) Beck. subsp. latestipula (Br.-Bl.) J. Vives

H / Latepir.

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*). La Tosa d'Alp (id.; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*). Les Soquetes (id.; inv. *Carici-Salicetum retusae*).
- Comabella (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / DG08, 18 / 1850 - 2500 m

Pastures mesòfiles d'altitud (*Juncetea trifidi*, *Seslerietalia*, *Mesobromion*). Subalp. - Alp. CC.

Tot el material estudiat correspon a la varietat típica, llevat d'un plec, atribuïble a la var. *argentata* (Br.-Bl.) O. Bolòs & J. Vigo (Capçalera de la Vall de Gréixer, vessant esquistós; BG: DG08, 2100 m).

Potentilla neumanniana Reichenb. (*P. tabernaemontani* Asch.; *P. verna* auct.)

H / Lateur.

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*), (id., 1958; invs. de prats, ut *P. verna* L. var. *australis* Wolf. en ambdues notes).

- Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*).

- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*). Prat Agre (id.; inv. *Astragalo-Poetum*).

- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucrio pyrenaici-Festucetum spadiceae*).
- Pista forestal del Pendís (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2100 m

Prats i pastures de tota mena, en substrats neutres o poc àcids (*Festuco-Brometea*, *Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Seslerietalia*), boscos i matolls clars. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CCC (esdevé rara en altitud).

Potentilla erecta (L.) Rauschel

H / Eur.

BG, BY / DG07, 08, 09, 18, 19 / 1250 - 2100 m

Landes, pastures, molleres, boscos clars,... sempre sobre silici (*Calluno-Geniston*, *Nardion*, *Caricion nigrae*,...). Submont. - Mont. - Subalp. R (però localment abundant).

Potentilla reptans L.

H / Holàrt. / *Agropyro-Rumicion*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1650 (1800) m

Indrets ruderalitzats humits i calcigats, marges, horts. Submont. - Mont. - (Subalp.) C.

Potentilla caulescens L. var. petiolulosa Ser.

H / Oròfit submed. / *Potentilletalia caulescentis*

- El Pendís. Vora el riu de Gréixer (CADEVALL, 1915-19; raça *petiolulata* Lehm.).

- Roca Sança (FERN. CASAS, 1970; inv. *Asplenietum celtiberici*).

BG / DG08 / 900 - 1800 m

Fissures de les cingleres calcàries. Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp.) R.

Potentilla alchimilloides Lapeyr.

H / Pir.-cant. / *Saxifragion mediae*

- El Pendís; Coll de Jou (CADEVALL, 1915-19).

- La Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1954).

- Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Saxifragetum mediae*).

BG, BY / CG97, 98; DG08 / 1400 - 2400 m

Replans i fissures de roques calcinals, preferentment en llocs oberts i assolellats. (Mont.) - Subalp. - Alp. C.

Potentilla nivalis Lapeyr.

H / Oròfit alp. / *Asplenieta rupestris*

- Comabella (VAYREDA, 1882) (!).

- Tosa d'Alp, tartera semifixada (BRAUN-BL., 1948).

- Roques entre el Roc Negre i la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1954).

- La Tosa d'Alp (GRUBER, 1978; inv. *Saxifragetum mediae*).

- Coll de Jou (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 2100 - 2500 m

Roques calcinals -i també esquistoses- frescals. (Subalp.) - Alp. C.

Potentilla micrantha Ramond.

H / Submed. munt.

- La Molina (VAYREDA, 1882).

- Supermolina; prop de Supermolina (GRUBER, 1978; invs. *Veronico-Pinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG08, 09, 18, 19 / 1150 - 1960 m

Estrat herbaci de boscos i matolls; vorades (*Quercus-Fagetum*, *Vaccinio-Piceetum*, *Genistion europaeae*). Més abundant als terrenys silicis. Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

Sibbaldia procumbens L.

H / Art.-alp.

- Comabella; la Tosa (VAYREDA, 1882). L'únic testimoni d'aquesta citació es un plec procedent de "Tosa Das, Maranges", localitats certament ben diferents -i allunyades-.

Fragaria vesca L.

H / Lateur. / *Origanetalia*

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).
- Entre la Collada i La Molina (RIVAS M., 1968; inv. *Veronico-Pinetum*).
- Serra de Monnell (GRUBER, 1978; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*). Supermolina; prop de Supermolina (id.; inv. *Veronico-Pinetum*).
- L'Adou (VIVES, BCC !).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2000 m

Vorades i clarianes de la major part dels boscos de la zona (*Quercus-Fagetum*, *Vaccinio-Piceetum*), sempre en ambients més o menys frescals. Es fa també a l'estrat herbaci de boscos, matollars, bardisses,... Submont. - Mont. - Subalp. CCC.

Alchemilla saxatilis Buser (*A. alpina* L. subsp. *saxatilis* (Buser) Rouy & Camus)

H / Oròfit alp.

BG, BY / DG08, 18 / 1380 - 2200 m

Terrenys silicis rocosos, fent part de boscos i de matollars clars, prats,... (*Vaccinio-Piceetum*, *Genistion europaeae*, *Genistello-Agrostidenion*,...). Mont. - Subalp. R.

Alchemilla alpina L.

H / Oròfit alp.

- Puigllançada (CADEVALL, 1915-19) (!).

Alchemilla plicatula Gaud. (*A. alpina* L. subsp. *asterophylla* (Tausch.) O. Bolòs & J. Vigo)

H / Oròfit alp. / *Seslerietalia*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18 / 1400 - 2540 m

Pastures, boscos clars, pedruscall, roques,... en especial als ambients frescals. Calcícola preferent. (Mont.) - Subalp. - Alp. CC.

Alchemilla flabellata Buser (*A. hybrida* (L.) L. subsp. *flabellata* Buser Gams)

H / Oròfit alp.

- Prat Agre (FARRÀS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum*).
 - La Molina (VAYREDA, herb.!, det. ROTHMALER).
- (Vegeu també l'espècie següent)

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1150) 1460 - 2540 m

Pastures mesòfiles d'altitud, en sòls neutres o poc o molt àcids (*Mesobromion*, *Nardion*, *Festucion airoidis*). Mont. sup - Subalp. - Alp. CCC.

Alchemilla lapeyrousii Buser

H / Pir.-occ.

- Coll del Pal, Puigllançada (CADEVALL, 1915-19). El plec testimoni de l'herbari de l'autor fou revisat per ROTHMALER, i determinat com a *A. flabellata* Buser.
- Roques calcinals entre el Roc Negre i la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1954; ut *A. pubescens* Buser).
- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*).

Alchemilla colorata Buser (*A. hybrida* (L.) L. subsp. *colorata* (Buser) Gams)

H / Oròfit alp.

- Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).
- Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG, BY / DG08, 18 / 1650 - 2350 m

Pastures mesòfiles d'altitud (*Mesobromion*, *Nardion*). Subalp. - (Alp.). C.Alchemilla xanthochlora Rothm. (*A. vulgaris* L. subsp. *xanthochlora* (Rothm.) O. Bolòs & J. Vigo)

H / Lateur.

- Coll del Pal (CADEVALL, 1915-19; ut *A. vulgaris* L.).

BG, BY / DG08, 09, 18, 19 / 1100 - 1950 (2100) m

Sòls humits, fent part de molleres, herbassars, vorades, prats higròfils i de dall, comunitats ruderals,... Mont. - Subalp. C.

Alchemilla filicaulis Buser subsp. *vestita* (Buser) M.E. Bradshaw (*A. hybrida* (L.) L. subsp. *vestita* (Buser) O. Bolòs & J. Vigo)

H / Eur. W

Roques del Bisbe, a la Serra de Gisclareny: herbassar al peu d'una cinglera calcària orientada al nord (BG: CG97, 1450 m).

Alchemilla connivens Buser (*A. vulgaris* L. subsp. *connivens* (Buser) Gams)

H / Oròfit europ. C

BG, BY / DG08, 18 / 1220 - 1850 (2150) m

Indrets humits: torrenteres, herbassars,... Mont. - Subalp. R.

Els exemplars que hem atribuït a aquesta espècie presenten una variabilitat considerable tant pel que fa a dimensions com a pilositat.

Alchemilla glabra Neygenf. (*A. vulgaris* L. subsp. *glabra* (Neygenf.) O. Bolòs & J. Vigo)

H / Oròfit eur.

BG, BY / CG97; DG08, 18 / 1100 - 2000 m

Herbassars higròfils, vores de rierols (*Molinietalia*). Mont. - Subalp. R.Alchemilla coriacea Buser (*A. vulgaris* L. subsp. *coriacea* (Buser) Gams)

H / Eur.

- Coll del Pal (CADEVALL, 1915-19) (!, det. ROTHMALER).

Alchemilla cf. *tenuis* Buser (*A. vulgaris* L. subsp. *tenuis* (Buser) J. Murr.)

H / Oròfit centreur.

BG, BY / DG08 / 1200 - 1900 m

Clarianes de bosc i altres llocs frescals, en condicions de mitja ombra. Ca. Mont. - Subalp. RR.

Referim amb reserves a aquest tàxon diversos exemplars joves d'*Alchemilla* subser. *heteropodae* que presenten una part dels peciols amb pilositat més o menys patent, i la resta -els de les fulles més velles- glabres. L'espècie, als Pirineus catalans, només era coneguda fins ara del Pallars Sobirà (O. BOLÒS & VIGO, 1984).

Aphanes arvensis L. (*Alchemilla arvensis* (L.) Scop.)

Th / Circumbor.

Prats d'annuals calcífugs: Gréixer (BG: DG08, 1100 m); Roca Castellana, sobre d'Alp (BY: DG09, 1350 m).

Pyrus communis L. subsp. *achras* (Gaertn.) Asch. & Graebn.

MP / Eur.

Bagà: bosc de ribera del riu Bastareny (BG: DG07, 780 m). Camp del Teixó, sobre el Claper, en una bardissa -*Buxo-Rubetum*- (BG: DG08, 1480 m).

subsp. *pyraster* (L.) Asch. & Graebn. (*P. piraster* (L.) Borkh.)

MP / Eur.

- Bagà, marges de les vores del Bastareny (CADEVALL, 1915-19) (n.v.).

Malus sylvestris Miller (*Pyrus malus* L. subsp. *malus*)

MP / Eur. / *Prunetalia spinosae*

- Boscos de l'Adou; cap a Rebot (CADEVALL, 1915-19; ut *Pyrus acerba* DC.) (!).

BG / DG08 / 1100 - 1450 m

Individus dispersos en bardisses i boscos (*Quercion pubescenti-petraeae*, sobretot). Submont. - Mont. RR.

Malus domestica Borkh. (*Pyrus malus* L. subsp. *mitis* (Wallr.) O. Bolòs & J. Vigo)

MP / Med. E

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1400 m

Bardisses, prats, boscos de ribera,... subspontània o com a supervivent d'antics conreus. Submont. - Mont. R.

Sorbus domestica L.

MP / Latesubmed.

- A l'oest de Bagà (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

BG / DG07, 08 / 800 - 1000 m

Individus dispersos en vessants calents, fent part de matollars i de pinedes clares. Submont. RRR.

Sorbus aucuparia L.

MP / Circumbor.-alp. / *Vaccinio-Piceetea*

- Prop de Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*).

- Sota el Coll de l'Escriga (NUET, 1984). !

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18 / 1200 - 2050 m

Boscos de coníferes, als vessants obacs. Mont. sup. - Subalp. C.

Sorbus torminalis (L.) Crantz

MP / Eur.

- Fondals de Gréixer (FONT Q., 1954) -BG: DG08, 1100 m?- (n.v.). Tot i que no n'hem trobat testimonis d'herbari, considerem la citació perfectament admissible. Nosaltres mateixos hem observat l'espècie a la бага de Sant Julià de Cerdanyola, prop de la zona estudiada.

Sorbus aria (L.) CrantzMP / Lateeur. / *Quercu-Fagetea*

- Bagà, indrets humits (LLENSA, 1946).
 - Entre Bagà, Brocà i Guardiola (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).
 - Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*). Coll de Jou -nord- (id.; inv. *Hepatico-Pinetum*).
- BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18, 19 / 850 - 2050 m

Rouredes, fagedes, pinedes, generalment en els racons més frescals. Calcícola preferent. Esdevé dominant -o codominant, amb *Corylus avellana*- en alguns llocs obacs de sòl pedregós, on fa uns bosquets força característics. Alguns dels individus més robusts de la zona es troben precisament en aquestes condicions. Submont. - Mont. - Subalp. C.

Sorbus x fennica Fries (S. aria x aucuparia)

MP

BG / DG08 / 1400 - 1650 m

Boscós -pinedes, fagedes- on conviuen les dues espècies parentals. Mont. sup. RRR.

Amelanchier ovalis MedicusMP / Submed. / *Quercetalia pubescentis*

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. pinedes de *P. sylvestris*).
- Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*), (id.; inv. *Hepatico-Pinetum*).
- Vora Riu (FARRAS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).
- La Molina; sobre Das (FONT, 1989).
- Vessant nord de la Roca dels Quatre Batlles (VIVES, BCC!).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1800 (2020) m

Boscós i matollars, preferentment als terrenys calcaris rocósos; també es fa a les roques, aprofitant les escletxes prou grans per arrelar-hi. Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp.). CC (en altitud es fa rar, i resta restringit als solells).

Cotoneaster integerrimus Medicus (*C. vulgaris* Lindl.)NP / Latebor.-alp. / *Vaccinio-Piceetea*

- La Molina (VAYREDA, 1882) (!).
- El Pendís (CADEVALL, 1915-19).
- Prop de Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*). Serra de Monnell (id.; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*).
- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucro pyrenaici-Festucetum spadiceae*).
- Carretera d'Alp a la Masella; Vall de La Molina; solell del Serrat de les Esposes (FONT, 1989).

BG, BY / CG98; DG08, 09, 18, 19 / 1150 - 2000 (2300) m

Boscós d'aciculifolis, matollars (freqüent al *Genistion europeae*); més rarament, algun individu en territori supraforestal. Si, preferentment. Mont. sup. - Subalp. C (BY); RR (BG).

Cotoneaster nebrodensis (Guss.) C. Koch (*C. tomentosus* Lindley)NP / Submed. / *Quercetalia pubescentis*

- Solell del Serrat de les Esposes (FARRAS & al., 1981).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 19 / 1000 - 1750 m

Boscós i matollars (rouredes, pinedes, boixedes), sobretot en sòls rocósos. Ca. Submont. - Mont. R.

Crataegus monogyna Jacq. subsp. monogynaNP / Lateeur. / *Prunetalia spinosae*

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).

- Das; carretera de La Molina a Alp (FONT, 1989).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1660 m

Bardisses, matollars, i al sotabosc de les comunitats forestals. Bas. - Submont. - Mont. CC.

Prunus persica (L.) Batsch

MP / Asiàt.

Alguns individus subspontanis al solell del Cap de la Devesa, en un talús sota de la carretera (BG: DG08, 1600 m).

Prunus spinosa L.

H / Lateeur. / *Prunetalia spinosae*

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).

- Afores de Bagà, sobre el riu (LAPRAZ, 1958; inv. de prat).

- Das (FONT, 1989). Vora Pedra (id.; inv. *Teucro-Santolinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1750 m

Bardisses, matollars; molt freqüent també com a planta invasora de camps abandonats i pastures, i als marges de camins i pistes. Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp.). CCC.

Prunus domestica L. subsp. *insititia* (L.) C.K. Schneider (*P. insititia* L.)

MP / Asiàt.

- Bagà, vora el Bastareny (CADEVALL, 1915-19).

BG, BY / DG07, 08 / 750 - 1350 m

Cultivat en alguns indrets, i subspontani als boscos humits i a les bardisses. Submont. - Mont. RR.

Prunus avium L.

MP / Eur. / *Fraxino-Carpinion*

- Fondals de Gréixer (FONT Q., 1954).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1675 m

Boscos més o menys frescals, bardisses (*Quercu-Fagetea*), prats,... en alguns casos procedent d'antics conreus. Submont. - Mont. C.

Prunus mahaleb L.

MP / Latesubmed. / *Quercetalia pubescentis*

- Bagà, marges del Bastareny (CADEVALL, 1915-19).

- Bagà, matollars de la vall del Bastareny (LLENSA, 1946).

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1640 m

Boscos i matollars oberts, vorades. Ca. Bas. - Submont. - Mont. R.

FABACEAE

Cytisophyllum sessilifolium (L.) Lang. (*Cytisus sessilifolius* L.)

NP / Submed. / *Quercetalia pubescentis*

- Bagà (CADEVALL, 1915-19).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).

- Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*).

- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).

- Sobre Das (FONT, 1989).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 2010 m

Rouredes, pinedes i matollars, preferentment en terrenys calcaris pedregosos; especialment abundant a les boixedes xerotermòfiles (*Amelanchiero-Buxion*). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. (solells). C.

Chamaecytisus supinus (L.) Link. subsp. **supinus** var. **gallicus** (Kern.) C. Vicioso (*Cytisus supinus* L.)

Ch / Latesubm.-Atl.

- Guardiola de Bagà (FONT Q., in BC14196).

BG / DG07 / 800 - 1450 m

Prats secs amb pins, landes de bruguerola (*Aphyllanthion*, *Xerobromion*, *Calluno-Genistion*). Submont. RR (localitzat al vessant nord de la Serra de Gisclareny).

Genista balansae (Boiss.) Rouy subsp. **europaea** (G. López & Ch. E. Jarvis) O. Bolòs, R.M. Masalles & J. Vigo (*Cytisus purgans* (L.) Boiss.)

P / Oròfit atl. (Med. W) / *Genistion europeae*

- Entre la Collada i La Molina (RIVAS M., 1968; invs. *Cytisetum purgantis* i *Veronico-Pinetum*). Vall de La Molina (id.; inv. *Cytisetum purgantis*).

- Supermolina; prop de Supermolina (GRUBER, 1978; invs. *Veronico-Pinetum*).

- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).

- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / DG08, 09, 18, 19 / 1150 - 2000 m

Llocs oberts dels terrenys silicis, on sol esdevenir dominant. Penetra també als boscos de coníferes, sempre sobre substrat àcid (*Vaccinio-Piceetea*). (Submont.) - Mont. - Subalp. CC (BY); RR (BG, localitzada al sector del Coll de la Cabrera).

Genista cinerea (Vill.) DC. subsp. **ausetana** O. Bolòs & J. Vigo

NP / Med. munt. W

- Vora Pedra (FONT, 1989; inv. *Teucrio-Santolinetum*).

BG, BY / DG07, 08 / 800 - 1700 m

Prats secs, boixedes (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Amelanchiero-Buxenion*). Ca. Bas. - Submont. - Mont. R.

Genista scorpius (L.) DC. subsp. **scorpius**

Ch / Latemed. W

- Bagà (BUBANI, 1899), (CADEVALL, 1915-19), (LLENSA, 1946).

- Alzinars de Gréixer (FONT Q., 1954).

- Bagà, cap a Santa Magdalena (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

- Entre Alp i La Molina (BOLÒS, 1974; inv. *Linario-Galeopsietum*).

- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).

- Das (FONT, 1989). Sant Grau; Collet de Mirabó (id.; inv. *Ononido-Santolinetum*). Vora Pedra (id.; inv. *Teucrio-Santolinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 19 / 740 - 2000 m

Prats secs, matollars, marges, boscos clars, replans de roques,... (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Brometalia*, *Quercetalia pubescentis*,...). Calcícola preferent, i termòfila. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. (solells). CCC.

Genista anglica L.

Ch / Lateatl.

- La Molina (VIVES, BCC!).

Solana de La Molina, prop del xalet de la UEC, en un mulladiu, en terreny àcid (BY: DG18, 1530 m).

Tot i l'abundància de l'espècie al sector oriental de la Vall de La Molina (muntayes de Puigcerdà, Pla de les Forques, i fins i tot sobre el Sitjar), sembla raríssima al sector occidental. El curs de la riera d'Alp marca una mena de frontera entre les zones d'abundància i d'escassetat.

Genista hispanica L. subsp. *hispanica*

Ch / Ibero-occ.

BG / CG98; DG07, 08 / 800 - 2050 m

Prats i matollars xeròfils i termòfils (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Quercion ilicis*). Ca. Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp.). R.

Chamaespartium sagittale (L.) P. Gibbs (*Genista sagittalis* L.; *Genistella sagittalis* (L.) Gams)

Ch / Lateatl.-Submed. / *Chamaespartio-Agrostidenion*

- Grèixer, sòls àcids (FONT Q., 1954).

- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).

- Pista del Pendís (FONT, 1989).

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1150 - 2000 m

Pastures, landes i boscos clars en sòls àcids o acidificats (*Brometalia*, *Calluno-Geniston*,...). Submont. - Mont. - Subalp. CCC.

Lupinus polyphyllus Lindley

H / Amer.

- Vores de la carretera forestal del Moixeró, naturalitzat -BY: DG08, 1700 m- (FARRAS & al., 1981). !

Argyrolobium zanonii (Turra) P.W. Ball (*Cytisus argenteus* L.)

H / Med. / *Ononido-Rosmarienetea*

- Bagà (CADEVALL, 1915-19).

- Camí de Morquerols (LLENSA, 1946).

- Bagà, cap a Santa Magdalena (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*). Voltants de Bagà (id., 1958; invs. de prats).

BG / CG98; DG07, 08 / 740 - 1250 m

Vessants assolellats i pedregosos, dins l'*Aphyllanthion*. Calcícola i termòfil. Bas. - Submont. C.

No hem observat l'espècie a la part cerdana del territori, tot i que és present en aquesta comarca als tossals de la plana (FONT, 1989).

Robinia pseudacacia L.

MP / N-Amer.

BG / DG07, 08 / 740 - 1050 m

Naturalitzada en alguns fons de vall, bardisses i boscos de ribera propers als pobles (*Pruno-Rubion*, *Alno-Padion*). Submont. RR.

Colutea arborescens L. subsp. *gallica* Browicz

NP / Latesubmed. / *Quercetalia pubescentis*

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 900 - 1250 m

Individus dispersos als vessants calents, fent part de boxedes i de boscos termòfils clars. Ca. Bas. - Submont. RR.

Astragalus stella Gouan

Th / Med. W

Rigorèixer: pradell d'annuals en una codina calcària -*Alyso-Sedion*- (BG: DG08, 900 m).**Astragalus purpureus** Lam.

H / Submed. W

BG / CG98; DG08 / 1200 - 1900 m

Pastures calcícoles dels vessants solells (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Xerobromion*). Ca. Submont. - Mont. - Subalp. inf. RR.**Astragalus depressus** L.

H / Oròfit med.

- La Molina (VAYREDA, 1902) (!).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1775 - 2200 m

Indrets freqüentats pel bestiar, calcigats i ruderalitzats (*Poion supinae*). Subalp. RRR.**Astragalus australis** (L.) Lam. (*Phaca australis* L.)H / Oròfit euras. / *Seslerietalia*- La Tosa de Das (VAYREDA, 1902; ut *Phaca gerardi* Vill.) (!).

- Coll del Pal (CADEVALL, 1915-19).

- La Tosa d'Alp, tartera semifixada (BRAUN-BL., 1948). Puig d'Alp, la Tosa d'Alp (id.; invs. *Festucetum scopariae*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 2000 - 2540 m

Pastures pedregoses de l'alta muntanya, a les carenes i als vessants obacs; també en algunes pedrusques. Ca. Subalp. - Alp. C.

Astragalus glycyphyllos L.H / Eur. / *Origanetalia*

BG, BY / CG98; DG08 / 1000 - 1600 m

Vorades i marges de boscos ombrívols. Submont. - Mont. RR.

Astragalus sempervirens Lam. subsp. *catalaunicus* (Br.-Bl.) Laínz (*A. aristatus* L'Hér.; *A. nevadensis* Boiss.)Ch / Oròfit europ. SW / *Festucion gautieri*

- Comabella, Puigllançada (VAYREDA, 1882, 1902) (!).

- Talussos de Puigllançada a Coll del Pal (SENNEN, 1917).

- De Reboast al Puigllançada, fins a l'areny del riu de Gréixer (CADEVALL, 1915-19).

- Puig Terrers (BRAUN-BL., 1948).

- Cim de la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1954; ut *A. nevadensis* Boiss. subsp. *aristatus* Br.-Bl.).

- Puig d'Alp, vessant NE (BAUDIÈRE & KÜPFER, 1968).

- La Tosa d'Alp (GRUBER, 1978; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1280 - 2540 m

Vessants pedregosos més o menys assolellats, fent part dels prats, a l'alta muntanya; davalla a baixa altitud seguint els cursos dels torrents. Ca preferent. (Mont.) - Subalp. - Alp. C (manca a la part occidental).

Astragalus monspessulanus L. subsp. *monspessulanus* var. *chlorocyaneus* (Boiss. & Reut.) CostaCh / Med.-Submed. / *Aphyllanthion*

- Gréixer, solells amb alzines (FONT Q., 1954).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*); (id., 1958; invs. de prats).- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).

- Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*). Entre La Molina i Alp (id.; inv. *Koelerio-Avenuletum*).

- Al sud d'Urús (FONT, 1989). Sant Grau; Collet de Mirabó (id.; invs. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1600 m

Prats, preferentment xeròfils, boscos clars, marges,... (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Brometalia*). Ca. Bas. - Submont. - Mont. C.

var. alpinus Fouc.

Ch / Oròfit med. / *Festucion gautieri*

- La Molina; Comabella (VAYREDA, herb.!: alguns individus barrejats amb *A. depressus*, dins els plecs d'aquesta espècie).

BG, BY / DG08, 18 / 1600 - 2050 m

Pastures xeròfiles i pedregoses d'altitud (*Ononidion striatae*, *Festucion gautieri*). Subalp. R.

var. monspessulanus

Ch / Holàrt.

Sembla que corresponen a aquesta varietat uns individus recol·lectats a les pastures dels Plans de Bor (BY: DG08, 1700 m).

[*Oxytropis pyrenaica* Gren. & Godron]

- Puigllançada (SENNEN, 1912).

- Pedró dels Quatre Batlles, al Berguedà (CADEVALL, 1915-19).

Cal referir aquestes citacions a l'espècie següent (vegeu VIGO, 1983).

Oxytropis amethystea Arv.-Touv. (*O. montana* (L.) DC. subsp. *occidentalis* (Asch. & Graebn.) Br.-Bl.)

H / Alp.-pir. / *Elynion*

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 2000 - 2540 m

Carenes i vessants pedregosos de les zones culminals, fent part dels *Seslerietalia*. Ca. Subalp. - Alp. RR.

(Vegeu també *O. pyrenaica* Gren. & Godron)

Oxytropis campestris (L.) DC. subsp. *campestris*

H / Circumbor / *Elynion*

- Coll del Pal; Pedró dels Quatre Batlles (CADEVALL, 1915-19).

- Puig d'Alp; la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).

- Entre el Roc Negre i la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1954).

- La Tosa d'Alp (GRUBER, 1978; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1800 - 2500 m

Rasos de l'alta muntanya, carenes i prats pedregosos, sobretot en indrets poc assolellats. Ca. Subalp. - Alp. C.

Psoralea bituminosa L.

H / Med.

- Bagà (CADEVALL, 1915-19).

BG / DG07, 08 / 740 - 1300 (1660) m

Costers assolellats, prats secs, boscos clars (*Xerobromion*, *Aphyllanthion*, *Quercion pubescenti-petraeae*,...). Bas. - Submont. - Mont. C.

Vicia cracca L.

Th / Lateeur.

Entre Bagà i Guardiola, als camps i als seus marges (BG: DG07, 750-800 m).

Vicia incana Gouan (*V. cracca* L. subsp. *gerardi* (All.) Gaud.)H / Submed. / *Origanetalia*

- L'Adou (CADEVALL, 1907; ut *V. gerardi* Vill.).
- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1800 (2000) m

Vorades, bardisses, marges i clarianes de boscos i matollars (*Origanetalia*, sobretot; *Quercion pubescenti-petraeae*,...). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. inf. CC.**Vicia tenuifolia Roth (*V. cracca* L. subsp. *tenuifolia* (Roth) Gaud.)**

H / Eur.

- Bagà (COMPAÑÓ ap. COSTA, 1877).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).

BG, BY / DG07, 08, 09 / 740 - 1700 m

Llocs oberts: marges de camps, talussos, boscos clars, prats,... Bas. - Submont. - Mont. C.

Vicia onobrychioides L.

Th / Med. munt.

- Rebot (CADEVALL, 1907; subsp. *angustifolia* Seringe).
- Alp (VAYREDA, herb.!: det. A. BOLÒS).

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1150 - 1700 m

Bardisses, prats embardissats, vorades,... (*Prunetalia spinosae*, *Brometalia*). Silicícola preferent. Submont. - Mont. C (BY); RR (BG).**Vicia villosa Roth subsp. *varia* (Host.) Corb.**

Th / Submed.

- Sobre Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).
- Das (FONT, 1989).

BG, BY / DG07, 08, 09 / 870 - 1300 m

Camps i marges, prats secs. Submont. RR.

Vicia hirsuta Koch

Th / Holàrt. (Subcosm.)

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 780 - 1660 m

Pradells d'annuals en ambients més o menys ruderalitzats, marges de camins (*Festuco-Sedetalia*). Silicícola preferent. Submont. - Mont. R.**Vicia pyrenaica Pourret**H / Oròfit europ. SW / *Festucion gautieri*

- Comabella (VAYREDA, 1882).
- Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*, *Primulo-Adonisetum*). La Tosa d'Alp (id.; inv. *Festucetum scopariae*).
- Del Roc Negre a la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1954).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Aquilegio-Xatardietum*). La Tosa d'Alp (id.; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*). Serra de Monnell (id.; invs. *Arctostaphylo-Pinetum*, *Seslerio-Festucetum gautieri*).
- Alp; La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG08, 09, 18 / 1160 - 2500 m

Terrenys calcaris pedregosos, fent part de pastures (*Festucion gautieri*, *Seslerietalia*); tampoc no és gens rara al sotabosc de les pinedes calcícoles de pi negre (*Pulsatillo-Pinetum uncinatae*). (Mont.) - Subalp. - Alp. CC.

Vicia sepium L.

H / Eur. / *Origanetalia*

- Tota la regió alta del Berguedà (CADEVALL, 1915-19).
- Comabella (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 750 - 1730 (2000) m

Boscors diversos, vorades, bardisses, matollars, herbassars ruderals,... Submont. - Mont. - (Subalp. inf.). CC.

Vicia pannonica Crantz subsp. purpurascens (DC.) Arcang.

Th / Latemed. / *Secalietalia*

BG, BY / DG07, 08 / 780 - 1150 m

Sembrats, marges, ambients ruderals. Submont. C (BY); RR (BG).

Vicia sativa L. subsp. nigra (L.) Ehrend.

Th / Plurireg.

- Das (FONT, 1989).

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1860 m

Indrets ruderalitzats, pradells d'annuals (*Rudero-Secalietea*, *Festuco-Sedetalia*). Silicícola preferent. Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp.). C.

La major part del material estudiat correspon a la var. *heterophylla* (Presl.) Fiori & Paol. Un plec procedent de Gréixer es pot referir a la var. *segetalis* (Thuill.) Ser.

subsp. sativa

Th / Holàrt.

BG / DG07, 08 / 740 - 1300 m

Marges de camps, ambients ruderals. Submont. - Mont. R.

El material estudiat correspon a la var. *cordata* (Wulf.) Arc.

Vicia lutea L. var. hirta (Balb. ex DC.) Lois.

Th / Latemed.

Sobre Canals: prats secs en substrat esquistós (BY: DG08, 1400 m). Sobre Alp: prats d'annuals silicícoles - *Festuco-Sedetalia*- (BY: DG09, 1250 m).

Lathyrus vernus (L.) Bernh. (*Orobus vernus* L.)

G / Eur. / *Fagetalia*

- Torrents del Porxo del Sitjar, Comabella (VAYREDA, 1882) (!).
- L'Adou (CADEVALL, 1915-19).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / 1000 - 1800 m

Boscors i matollars frescals, vorades (*Fagetalia*, i també *Vaccinio-Piceetalia*). Mont. - Subalp. inf. C.

Lathyrus niger Wimmer subsp. **niger**G / Eur. / *Origanetalia*

Boscors clars sobre substrat silici -rouredes i pinedes del *Quercion pubescenti-petraeae*-, localitzat al sector Gréixer - Coll de la Cabrera (BG: DG08, 1300-1500 m).

Lathyrus pratensis L.H / Eur. / *Molinio-Arrhenatheretea*

- Serra de Monnell (GRUBER, 1978; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*).

- La Molina, a l'*Arrhenatherion* (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1960 (2200) m

Prats de dall, herbassars higròfils, jonqueres. Penetra així mateix a molts altres tipus de comunitats, sempre en ambients més o menys frescals: pastures, matollars, vorades, herbassars ruderals, etc. (*Mesobromion*, *Onopordetalia*, *Deschampsio-Pinion*,...). Submont. - Mont. - Subalp. inf. CC.

Lathyrus cirrhosus Ser.

H / Catal.-occ.

Vall de Gréixer, sota els accessos al túnel del Cadí: bardisses en terreny silici (BG: DG08, 1200 m). Afores d'Urús, en un guaret i als marges dels camps (BY: DG08, 1150 m).

Lathyrus tuberosus L.

H / Lateeur.

- Bagà (CADEVALL, 1915-19) (!).

Afores de Bagà: talussos de camps, vora la carretera de Coll del Pal (BG: DG07, 800 m).

Lathyrus latifolius L. var. **latifolius**H / Holàrt. / *Pruno-Rubion*

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1300 m

Bardisses, vorades humides, bosquets higròfils i de ribera. Submont. - Mont. R.

Lathyrus sphaericus Retz.

Th / Latemed.

- Bagà (CADEVALL, 1915-19) (n.v.).

Lathyrus hirsutus L.

Th / Eur.-Med.

- Bagà, vora el camí a l'Adou (CADEVALL, 1907) (!).

Lathyrus aphaca L.Th / Holàrt. / *Secalinetalia*

BG, BY / DG07, 08 / 950 - 1290 m

Ruderal. Es fa en ambients oberts i calents, i en general associat a terres remogudes (talussos, marges de camps, etc). Submont. RR.

Ononis rotundifolia L.

Ch / Submed. (munt.)

- Prop de Coll d'Escriu (FONT Q., 1954).

Torrent del Pendís, als Empedrats, en terreny calcari rocós (BG: DG08, 1100-1150 m), localitat propera a la citada per FONT Q..

Ononis tridentata L.

Ch / Ibero-magr.

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1954).

- Al sud-oest de Bagà; afores de Bagà, sobre el riu (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

Tot i que no hem pogut confirmar la presència de l'espècie a la zona, ni al camp ni amb material d'herbari, aquestes citacions semblen més o menys versemblants. D'una banda, l'espècie és present al Berguedà -l'hem vista sobre Malanyeu, a menys de 10 km de Bagà-, i d'una altra, existeixen a la zona alguns afloraments guixencs, encara que no a les localitats de les citacions. Hom podria pensar també en una confusió amb *O. fruticosa*, la distribució local de la qual coincideix sospitosament amb les indicacions d'*O. tridentata*, però les dues espècies figuren separadament en un dels inventaris de la segona publicació, la qual cosa no abonaria pas aquesta hipòtesi.

Ononis fruticosa* L. var. *fruticosa

Ch / Oròfit med.

- Indrets margosos prop de Bagà (LAPRAZ, 1954).

- Afores de Bagà, sobre el riu (LAPRAZ, 1958; inv. de prat).

BG / DG07, 08 / 750 - 1100 m

Costers margosos assolellats, fent part dels prats de l'*Aphyllanthion*, i d'algunes boixedes. Bas. - Submont. R (localitzat als afores de Bagà, a la dreta del Bastareny, i a la vall de Paller).

Ononis cristata* Mill. var. *cristataCh / Oròfit med. / *Festucion gautieri*

- Comabella, Puigllançada (VAYREDA, 1882) (!).

- Coll de Jou (CADEVALL, 1915-19).

- Tancalaporta, Puig d'Alp, la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).

- Roques entre el Roc Negre i la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1954).

- Puig d'Alp, vessant NE (BAUDIÈRE & KÜPFER, 1968).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum*). Coll de Jou, la Tosa d'Alp, Serra de Monnell (id.; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1450) 1800 - 2500 m

Prats de les zones culminals, en sòls prims i pedregosos, replans de roques,... (*Seslerietalia*). Ca. Subalp. - Alp. CC.

Ononis natrix* L. subsp. *natrix

Ch / Latemed.

- Al sud-oest de Bagà (LAPRAZ, 1958; inv. de prat).

- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).- Das; Sant Grau (FONT, 1989). Collet de Mirabó (id.; inv. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 800 - 1550 (1900) m

Marges i prats secs i pedregosos en terreny calcari (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*), sovint en ambients mitjanament ruderalitzats. Submont. - Mont. R.

La major part del material estudiat correspon a la var. *pyrenaica* (Costa & Willk.) O. Bold's & J. Vigo. De tota manera, alguns exemplars de la Cerdanya es poden atribuir a la var. *natrix* (Sobre Das, DG09, 1330 m; Grau de l'Os, DG08, 1350 m).

***Ononis aragonensis* Asso**

NP / Oròfit med. W

- Vora el poble de Riu, 1200 m (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*). !

BY / DG08 / 1160 - 1360 m

A part de la localitat esmentada, en què la planta és força abundant, hom en pot trobar peus dispersos a les pinedes del mateix vessant, a més altitud, sempre sobre calcari i en exposició nord. Submont. - (Mont.). RRR.

Ononis pusilla L.

Ch / Plurireg. / *Ononido-Rosmarienetea*

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 800 - 1450 m

Vessants calents i rocosos, sobre margues i calcàries. Bas. - Submont. C (BG); RR (BY).

(Vegeu també les citacions d'*O. striata*)

Ononis striata Gouan

Ch / Oròfit med. / *Ononidion striatae*

- Comabella (VAYREDA, 1882).
- Coll de Jou (CADEVALL, 1906).
- Dels Plans de Canells al Puigllançada (CADEVALL, 1915-19).
- Boscos de pi roig de Bagà (LAPRAZ, 1954).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).
- Puig d'Alp, vessant NE (BAUDIÈRE & KÜPFER, 1968).
- Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).
- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).
- Sobre Alp, prop d'Urús, Sant Grau ((FONT in CARRERAS & al., 1983; invs. *Adonido-Brometum*).
- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucro pyrenaici-Festucetum spadiceae*).
- Alp; Das (FONT, 1989).
- La Molina; muntanya d'Alp (VAYREDA, herb.!).

Les citacions de Lapraz, probablement són fruit de confusió amb *O. pusilla* L.

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 1200 - 2400 m

Replans de roca i prats pedregosos (assolellats, en altitud). Ca. (Submont.) - Mont. - Subalp. - (Alp.). CC (al BG, a partir del subalp).

Ononis spinosa L. subsp. spinosa

Ch / Holàrt. / *Xerobromion*

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*), (id., 1958; inv. de prat).
- Prop de Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*).
- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).
- Sobre Alp, Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; invs. *Adonido-Brometum*).
- Sant Grau, Collet de Mirabó (FONT, 198.; invs. *Ononido-Santolinetum*). Vora Pedra (id.; inv. *Teucro-Santolinetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1600 (1890) m

Pastures xeròfiles -i mesòfiles-, especialment abundant als indrets més pasturats. Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp.). C.

Melilotus altissima Thuill.

H / Eur.

- L'Adou (CADEVALL, 1915-19).

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1500 m

Ambients humits ruderalitzats: riberals del rius, regalls de carreteres, mulladius,... Submont. - Mont. R.

Melilotus alba Medicus

H / Lateeur. / *Dauco-Melilotion*

- Sant Grau (FONT, 1989; inv. *Ononido-Santolinetum*).

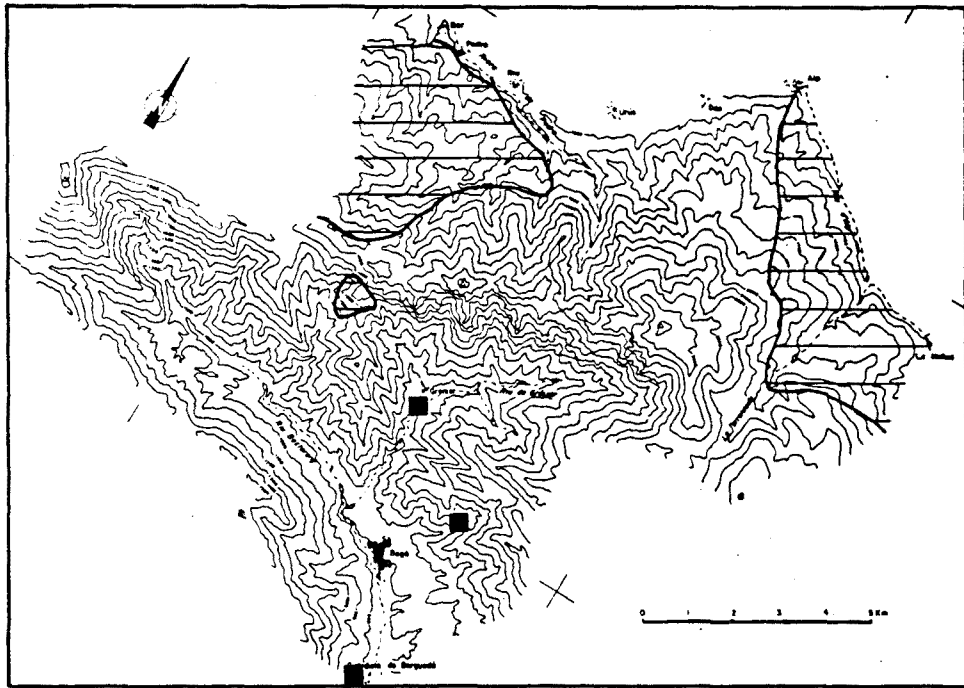

Fig. 2.10 - Àrees de distribució de *Genista balansae* subsp. *europaea* (□) i *Robinia pseudacacia* (■) a la zona estudiada.

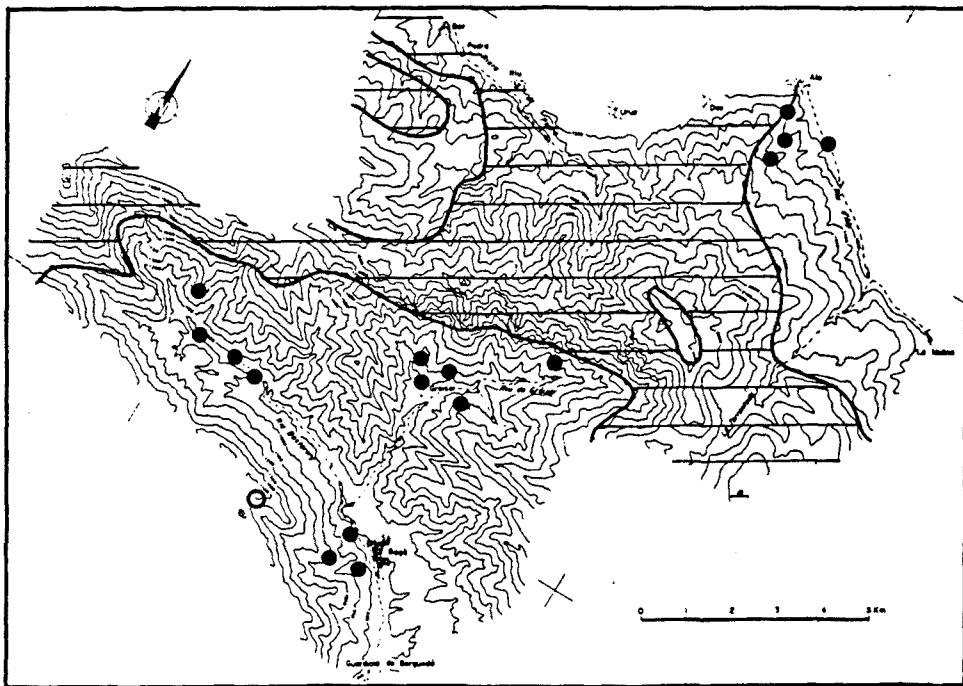

Fig. 2.11 - Àrees de distribució d'*Ononis striata* (○) i *Trifolium campestre* (●) a la zona estudiada.

Melilotus alba MedicusH / Lateur. / *Dauco-Melilotion*

- Sant Grau (FONT, 1989; inv. *Ononido-Santolinetum*).
- Bagà (VIVES, BCC!).

BG, BY / DG07?, 08, 09, 18 / 800 - 1700 m

Terres remogudes, marges de pistes i carreteres. Submont. - Mont. - (Subalp.). C.

Melilotus officinalis (L.) Pallas

H / Lateur.

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1500 m

Llocs humits més o menys ruderalitzats: prats mesòfils i de dall, horts, marges,... (*Molinio-Arrhenatheretea*, *Dauco-Melilotion*, *Agropyro-Rumicion*, *Mesobromion*,...). Submont. - Mont. C.**Trigonella monspeliaca** L.

Th / Latemed.-Iran.

Rigoréixer: pradell d'annuals en una codina calcària -*Alysso-Sedion*- (BG: DG08, 900 m).**Medicago lupulina** L.

Th / Plurireg.

- Cortal de Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Onopordetum acanthii*).
- Bagà, cap a Santa Magdalena (LAPRAZ, 1957; inv. pineda de *P. sylvestris*).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; inv. prat).
- Vora Riu (FARRAS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).
- Sobre Alp; prop d'Urús; Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; invs. *Adonido-Brometum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1900 m

Prats mesòfils i de dall, herbassars higròfils, llocs trepitjats (*Mesobromion*, *Molinio-Arrhenatheretea*, *Plantaginetalia*). Submont. - Mont. - (Subalp.). CC.**Medicago sativa** L. subsp. *sativa*

H / Holàrt.

- Sobre Alp ((FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).
- Das (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 740 - 1660 m

Plantada com a farratgera, i sovint escapada a les vores de camins, marges i prats (*Ruderali-Secalieta*). Mont. CC.**Medicago suffruticosa** Ramond subsp. *suffruticosa*

H / Oròfit med. W

- Comabella (VAYREDA, 1882).
- Bagà (CADEVALL, 1915-19; var. *glabrata* Costa).
- Bagà, Guardiola, fins la Tosa (LAPRAZ, 1954).
- Bagà, camí a la font del Sofre (LAPRAZ, 1958; inv. prat).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 850 - 2100 m

Prats i pastures, preferentment sobre sòls prims i pedregosos; també es fa en indrets calcigats (*Brometalia*, *Plantaginetalia*). Submont. - Mont. - Subalp. C.

[subsp. *leiocarpa* (Benth.) P. Fourn.]

- Gréixer (FONT Q., 1954). L'àrea de distribució de la subspècie -meridional i de terra baixa- i la manca de testimonis d'herbari fan pensar en una confusió amb la subspècie típica.

Medicago rigidula (L.) All. var. *gerardi* (Kit.) Bum.

Th / Latemed.

Santa Magdalena, prop de Bagà, en un prat mesòfil pasturat (BG: DG07, 920 m).

La nostra localitat resta força separada de l'àrea de distribució donada per O. BOLÒS & VIGO (1984).

Medicago arabica (L.) All.

Th / Holàrt.

Gréixer, pastures humides, al marge d'un rec (BG: DG08, 1100 m).

Medicago minima (L.) Bartol var. *minima*

Th / Holàrt. / *Alyso-Sedion*

BG, BY / DG07, 08, 09 / 800 - 1460 m

Pradells terofítics, a les codines, vores de camins, prats erosionats, etc. Bas. - Submont. R (però localment molt abundant).

Trifolium alpinum L.

H / Oròfit europ. C / *Nardion*

- Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Nardion*).

BG, BY / DG08, 18 / 1700 - 2540 m

Pastures d'altitud, sobre sòls àcids o acidificats (*Nardion*, i també al *Festucion airoidis* i al *Mesobromion*). Subalp. - Alp. CC.

Trifolium strictum L.

Th / Atl.-Submed.

- Comabella (VAYREDA, 1902) (!).

Trifolium montanum L. subsp. *montanum*

H / Eur. / *Mesobromion*

- La Molina (VAYREDA, 1882).

- Boscos de pi roig de Gréixer i Bagà (LAPRAZ, 1954).

- Al nord de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Hepatico-Pinetum*).

- Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).

- Pista del Pendís (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 900 - 2200 m

Pastures mesòfiles. Submont. - Mont. - Subalp. CCC.

Trifolium repens L. subsp. *repens*

H / Circumbor.

- Sobre de Bagà, cap a Santa Fe (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

- Alp; Das (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2000 m

Prats mesòfils i de dall, ambients ruderals i llocs humits en general (*Molinio-Arrhenatheretea*, *Mesobromion*, *Plantaginetalia*,...). Submont. - Mont. - Subalp. CCC.

var. alpestre Guss.

BG, BY / DG08, 18 / 1900 - 2500 m

Pastures d'altitud (*Juncetea trifidi* i *Mesobromion* sobretot). Subalp. - Alp. R.**Trifolium thalii Vill.**

H / Oròfit europ. C

- Comabella (VAYREDA, 1882).

- Tancalporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Primulo-Adonisietum*).- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*).

BG, BY / [CG98]; DG08, 18 / 1950 - 2500 m

Pastures mesòfiles d'altitud (*Seslerietalia*, *Festucion airoidis*). Subalp. - Alp. R.**Trifolium fragiferum L.**

Th / Holàrt.

- Bagà (CADEVALL, 1915-19).

BG / DG07, 08 / 800 - 1100 m

Indrets trepitjats, als pobles i vora les cases de pagès. Submont. RRR.

Trifolium spadiceum L.

Th / Bor.-subalp.

- La Molina (VAYREDA, 1882).

- La Molina (GAUTIER ap. CADEVALL, 1915-19). !

Pletissar de Dalt (Supermolina), a les molles del *Caricion nigrae* (BY: DG18, 1750 m), en terreny silici.**Trifolium aureum Poll.**

Th / Eur.

- La Molina (VAYREDA, 1902) (!).

- De Gréixer al Puigllançada (CADEVALL, 1915-19) (!).

BG, BY / DG08, 09, 18, 19 / 1250 - 1660 m

Mulladius, marges humits. Si. Mont. RR.

Trifolium campestre SchreberTh / Holàrt. / *Festuco-Sedetalia*

BG, BY / CG98; DG08, 09, 18 / 950 - 1500 m

Prats d'annuals, a les codines esquistoses i als marges dels camins. Bas. - Submont. - Mont. R.

Trifolium dubium Sibth.

Th / Eur.

Solana de La Molina: jonqueres i mulladius, sobre silici (BY: DG18, 1500-1550 m).

Trifolium striatum L.Th / Plurireg. / *Festuco-Sedetalia*- Sobre Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1100 - 1550 m

Prats d'annuals, a les codines esquistoses i als sòls sorrencs en terreny silici. Submont. - Mont. R.

Trifolium arvense L. var. arvenseTh / Plurireg. / *Festuco-Sedetalia*

- Alp; Das (FONT, 1989).

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1100 - 1600 m

Prats d'annuals acidòfils. Submont. - Mont. C.

Trifolium scabrum L.Th / Plurireg. / *Festuco-Sedetalia*

BG / CG98; DG08 / 920 - 1460 m

Prats d'annuals, en codines esquistoses o de roca calcària. Submont. R.

Trifolium pratense L.H / Holàrt. (Subcosm.) / *Molinio-Arrhenatheretea*- La Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).- Prop de Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*). Serra de Monnell (id.; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*).- Prat Agre (FARRÀS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum*). Vora Riu (id.; inv. *Buxo-Ononidetum*).- Sobre d'Alp, prop d'Urús, Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; invs. *Adonido-Brometum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2400 m

Prats de dall, pastures mesòfiles, comunitats higròfiles, boscos clars,... Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. - (Alp.) CCC (però R en altitud).

Les poblacions de l'alta muntanya es poden referir a la var. *alpinum* Hoppe.**Trifolium medium L. subsp. medium**H / Eur. / *Trifolion medii*- Prat Agre (FARRÀS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum*).

BG, BY / CG98; DG08, 09, 18, 19 / 750 - 1920 m

Vorades i clarianes frescals de boscos. Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

Trifolium rubens L.H / Eur. / *Geranion sanguinei*

BG, BY / DG07, 08, 09, 18, 19 / 1100 - 1580 m

Vorades i clarianes de boscos mesoxeròfils, boixedes (*Quercion pubescenti-petraeae*, sobretot). Més abundant al silici. Submont. C.**Trifolium angustifolium L.**

Th / Med.

Gréixer: marges assolellats, sobre substrat silici (BG: DG08, 1100 m).

Trifolium ochroleucon L.

H / Lateur.

- A l'oest de Bagà (LAPRAZ, 1957; inv. bosc).

BG, BY / DG07, 08 / (950) 1100 - 1650 m

Pastures acidòfiles més o menys seques (*Xerobromion, Genistello-Agrostidenion*). Submont. - Mont. R, però localment abundant (BG); RRR (BY).

Dorycnium hirsutum (L.) Ser.

Ch / Med.

- Al sud-oest de Bagà (LAPRAZ, 1958; inv. prat) -BG: DG07, 850 m- (n.v.).

Les Rovires, a la Vall de Gréixer: costers esquistosos assolellats (BG: DG08, 1350 m).

Dorycnium pentaphyllum Scop. subsp. pentaphyllum

Ch / Med.-Submed.

- Bagà (CADEVALL, 1915-19).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; inv. prat).

BG / CG98; DG07, 08 / 740 - 1250 (1600) m

Costers calcaris i margosos assolellats, en sòls pedregosos, fent part de prats i de matollars (*Aphyllanthion*, *Quercion ilicis*, *Amelanchiero-Buxenion*). Bas. - Submont. C.**Lotus corniculatus L. subsp. corniculatus**

H / Holàrt.

- Serra de Monnell, sud (GRUBER, 1978; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*). Al nord de Coll de Jou (id.; inv. *Hepatico-Pinetum*).- Vora Riu (FARRÀS, 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*). Prat Agre (id.; inv. *Astragalo-Poetum*).- Prop d'Urús (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).- Vora Pedra (FONT, 1989; inv. *Teucrio-Santolinetum*).(Vegeu també la subsp. *tenuifolius*)

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2000 m

Pastures de tota mena, especialment a les mesòfiles; boscos i matollars poc densos (*Festuco-Brometea*, *Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, etc). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CCC.La major part del material estudiat pertany a la varietat típica. També és força freqüent la var. *ciliatus* Koch.subsp. **alpinus** (Schleich. ex Ser.) Rothm. (*L. alpinus* (DC.) Schleich. ex Ser.)

H / Oròfit europ. C

- Tancalaporta; la Tosa d'Alp; Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).

- Puig d'Alp, vessant NE (BAUDIÈRE & KÜPFER, 1968).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*). La Tosa d'Alp (id.; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1700 - 2500 m

Pastures, sobretot mesòfiles, d'altitud; també als matollars i boscos clars (*Mesobromion*, *Elyno-Seslerietea*, *Juncetea trifidi*,...). Subalp. - Alp. CC.subsp. **delortii** (Timb.-Lagr. ex F.W. Schultz) O. Bolòs & J. Vigo (*L. delortii* Timb.-Lagr. ex F.W. Schultz)H / Holàrt. / *Aphyllanthion*

BG / DG07, 08 / 740 - 1610 m

Prats secs i assolellats. Submont. - Mont. C.

[subsp. *tenuifolius* (L.) Hartm. (*L. tenuis* Kit.)]

Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats) (n.v.). Les citacions no semblen gaire versemblants atesa l'ecologia i la distribució de la subspècie (sòls argilosos humits, de les zones costaneres i de la Depressió Central). Probablement s'han de referir a la subspècie típica.

Lotus pedunculatus Cav. var. **glabriusculus** (Bab.) O. Bolòs & J. Vigo (L. uliginosus Schkuhr)H / Holàrt. / *Molinietalia*

Jonqueres i herbassars higròfils, als terrenys silicis de la Vall de Gréixer: Les Rovires (BG: DG08, 1300 m), i Clot de Mel (BG: DG08, 1450 m).

Tetragonolobus maritimus (L.) Roth var. **siliquosus** (L.) O. Bolòs & J. VigoH / Plurireg. / *Molinio-Arrhenatheretea*

BG / CG98; DG07, 08 / 740 - 1350 (1700) m

Prats i herbassars higròfils, molleres, i sòls humits en general. Submont. - (Mont.) CC.

Anthyllis montana L.Ch / Oròfit submed. / *Ononidetalia striatae*

- Coll de Jou (CADEVALL, 1915-19).

- Guardiola i Bagà (LAPRAZ, 1954).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*). Coll de Jou, la Tosa d'Alp (id.; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*). La Tosa d'Alp (id.; inv. *Saxifragetum mediae*).- Vora Riu (FARRAS, 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).- Prop d'Urús (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).

- Vessant nord de la Roca dels Quatre Batlles (VIVES, BCC!).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 800 - 2200 (2500) m

Llocs calcaris rocosos. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. - (Alp.). CC (als llocs elevats, restringida als solells).

Anthyllis vulneraria L. subsp. **vulnerarioides** BonjeanH / Alp.-Pir. / *Elyno-Seslerietea*- Puig d'Alp; la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).

- Puig d'Alp, vessant NE (BAUDIÈRE & KÜPFER, 1968).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*). Coll de Jou, la Tosa d'Alp (id.; inv. *Seslerio-Festucetum scopariae*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1300) 1700 - 2500 m

Pastures calcícoles d'altitud, sobre substrats pedregosos (*Festucion gautieri*, i també *Elynion* i *Ononidion striatae*). Subalp. - Alp. CC.subsp. **forondae** (Sennen) CullenH / Pir. / *Brometalia erecti*- Cap a Santa Magdalena (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).- Vora Riu (FARRAS, 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).- Prop d'Urús; Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; invs. *Adonido-Brometum*).

- La Molina (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 850 - 1900 m

Pastures, sobretot xeròfils; codines. Submont. - Mont. - Subalp. (solells). C.

subsp. **font-queri** A. & O. Bolòs

H / Med.

BG, BY / DG08 / 900 - 1650 m

Indrets rocosos assolellats, en terrenys calcaris. Bas. - Submont. - Mont. RRR.

Coronilla emerus L.NP / Submed. / *Quercetalia pubescentis*

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*)
- Moixeró, sota Coll de Jou (FERN. CASAS, 1970; inv. *Asplenietum celiberici*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / 740 - 1550 (1800) m

Boscos, matollars, bardisses. Ca. Submont. - Mont. C.

Coronilla minima L. subsp. minimaCh / Latemed. (Submed.) / *Ononido-Rosmarientea*

- Font Vella de les Avenes (LENZA, 1946).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*), (id., 1958; invs. de prats).
- La Tosa d'Alp (GRUBER, 1978; inv. *Seslerio-Festucetum scopariae*).
- Vora Riu (FARRÀS, 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).
- Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).
- Vall de La Molina (FONT, 1989). Collet de Mirabò (id.; inv. *Ononido-Santolinetum*). Vora Pedra (inv. *Teucrio-Santolinetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2075 (2400) m

Prats més o menys pedregosos, llocs rocosos. Ca. Bas. - Submont. - Mont.- Subalp. CC (però restringida als solells en els llocs més alts).

subsp. *lotoides* (Koch) Nyman (*C. minima* subsp. *clusii* (Duf.) Murb.)

Ch / Med. W

BG / DG07, 08 / 900 - 1500 m

Indrets rocosos i assolellats dels terrenys calcaris (*Potentilletalia caulescentis*, *Ononido-Rosmarientea*). Bas. - Submont. R.**Coronilla varia L.**H / Eur. / *Origanetalia*

- Guardiola, Bagà, L'Adou (CADEVALL, 1915-19).

BG, BY / DG07, 08 / 800 - 1300 m

Vorades i marges de boscos i matollars. Submont. RR (de la part de la Cerdanya, només la coneixem dels voltants de Riu: DG08, 1200 m).

Coronilla scorpioides (L.) Koch

Th / Latemed.

Afores de Bagà, a la dreta del Bastareny, en un prat sec (BG: DG07, 800 m). Marges del camí a la Fou de Bor (BY: DG08, 1150 m).

Hippocrepis comosa L. subsp. comosaCh / Submed. / *Brometalia*

- La Molina (VAYREDA, 1882).
- Tancalporta; la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).
- Puig d'Alp, vessant NE (BAUDIÈRE & KÜPFER, 1968).
- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Aquilegio-Xatardietum*). Coll de Jou (id.; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).
- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).
- Alp (FONT, 1989).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18 / 740 - 2300 m

Prats secs, marges, pedruscall. Més abundant als terrenys calcaris. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. C.
Els individus de les parts altes es poden referir majoritàriament a la var. **alpina** Rouy.

subsp. **glauca** (Ten.) Rouy (*H. glauca* Ten.)

Ch / Med.

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*) (n.v.).

Onobrychis supina (Chaix) DC. var. **intermedia** Lec. & Lamotte

H / Med. munt.

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*), (id., 1958; invs. de prats).

- Vora Riu (FARRAS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).

- Sobre Alp, prop d'Urús, Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; invs. *Adonido-Brometum*).

- Bagà (VIVES, BCC!).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1660 m

Pastures pedregoses i assolellades; penetra també als prats mesòfils (*Aphyllanthion*, *Mesobromion*). Ca.
Bas. - Submont. - Mont. C.

Onobrychis viciifolia Scop. (*O. sativa* (Lam.) Thing)

H / Eur.

BG / CG98; DG07, 08 / 740 - 1300 (1700) m

Plantada als prats de dall i als camps d'alfals; es troba sovint als marges d'aquests cultius i a les pastures mesòfiles, subspontània o bé naturalitzada (*Arrhenatheretalia*, *Mesobromion*). Submont. - Mont. C.

OXALIDACEAE

Oxalis acetosella L.

H / Circumbor.

- Fagedes de Gréixer (FONT Q., 1954).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / 1100 - 1950 m

Boscós i matollars ombrívols: fagedes, pinedes, avellanoses (*Fagetalia*, i també *Vaccinio-Piceetea*). Mont.
- Subalp. C.

GERANIACEAE

Geranium sanguineum L.

H / Lateur. / *Geranium sanguinei*

Marges i vorades, en ambients secs i assolellats en terreny calcari: muntanya del Vilar, sobre Guardiola (BG: DG07, 740-850 m); vall del Bastareny, camí dels Empedrats (BG: DG08, 1050 m).

Geranium pratense L.

H / Eur.

- La Molina (VAYREDA, 1882).

BY / DG08, 09, 18 / 1100 - 1420 (1760) m

Ambients humits, fent part de prats de dall, herbassars, vorades,... (*Molinio-Arrhenatheretea*, sobretot).
Mont. C.

Geranium sylvaticum L.

H / Eur.

BG, BY / CG98; DG08, 09, 18, 19 / 1140 - 2000 (2270) m

Herbassars i vorades higròfiles, en ambients més o menys ombrívols (*Molinietalia*, *Atropetalia*). Mont. - Subalp. C (BY); RRR (BG).**Geranium pyrenaicum Burm.**H / Lateatl.-Submed. / *Onopordetalia*

- Tota la regió septentrional del Berguedà (CADEVALL, 1913-15).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2100 m

Llocs ruderalitzats, en sòls profunds i més o menys humits. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CC.

Geranium rotundifolium L.

H / Plurireg.

BG / CG98; DG07, 08 / 740 - 1600 m

Ruderal, en ambients oberts: vores de camins, pastures, pobles,... (*Sisymbrium officinalis*, sobretot). Bas. - Submont. - Mont. R.**Geranium pusillum L.**Th / Lateeur. / *Ruderali-Secalieta*- Cortal de Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Onopordetum acanthii*).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 780 - 1850 m

Ruderal, en ambients fortament alterats: pobles, voltants de cases de pagès, jaces (*Sisymbrium*, *Onopordion*). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. R (BG); a la part de la Cerdanya, només el coneixem de La Coma, sota Penyes Altes (DG08, 1620 m).**Geranium columbinum L.**

Th / Lateeur. (Circumbor.)

- Bagà (CADEVALL, 1913-15).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1700 m

Ambients ruderals: camins, marges, terres remogudes,... (*Sisymbrium*, *Onopordetalia*, etc). Submont. - Mont. R.**Geranium dissectum L.**Th / Subcosm. / *Ruderali-Secalieta*

BG / DG07, 08 / 740 - 1200 m

Ruderal: guarets, marges, terres remogudes. Submont. RR.

Geranium robertianum L.H / Lateeur. / *Querco-Fagetea*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1830 m

Boscós, clarianes i vorades forestals, en llocs ombrívols; també als matollars, a les bardisses i en algunes comunitats higròfiles. Submont. - Mont. - (Subalp.). CC.

Erodium malachoides (L.) Willd.

Th / Med.

BG / DG07 / 740 - 1000 m

Ruderal: voltants de les cases de pagès, marges de camps. Submont. RRR.

Erodium petraeum (Gouan) Willd. subsp. **glandulosum** (Cav.) Breistr.

Ch / Pir.-cant.

Del Coll de la Bòfia al Roc Negre: fissures i replans assolellats de les roques calcinals (BG: DG08, 1950-2000 m).

Erodium cicutarium (L.) L'Hérit.H / Plurireg. / *Festuco-Sedetalia*- Cortal de Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Onopordetum acanthii*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1850 m

Sòls prims i pedregosos, fent part de prats; també en ambients ruderals. Més abundant als terrenys silicis. Bas. - Submont. - Mont. CC.

LINACEAE**Linum narbonense** L.H / Med. / *Aphyllanthion*

- Bagà (CADEVALL, 1913-15).

- Gréixer, solells amb alzines (FONT Q., 1954).

- Sobre d'Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).- Sant Grau (FONT, 1989; inv. *Ononido-Santolineum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 740 - 2100 m

Pastures xeròfiles; matollars i pinedes esclarissats. Ca. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. (solells). C (esdevé rar en altitud).

Linum austriacum L. subsp. **collinum** NymanH / Iran.-Med. / *Xerobromion*

- Bagà, a l'esquerra del Bastareny, davant de la torre de Santa Magdalena (CADEVALL, 1913-15) (!).

BG, BY / DG07, 08, 09 / 800 - 1350 m

Prats secs, marges, indrets oberts (*Xerobromion*, *Ononidion striatae*). Ca. Submont. - Mont. C (BY); RR, però abundant localment (BG).**Linum viscosum** L.

H / Submed. munt.

- Cap a l'Adou; vora el riu de Gréixer (CADEVALL, 1913-15).

- Morquerols (LLENSA, 1946).

- Guardiola, Bagà, Gréixer (LAPRAZ, 1954).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

- Bagà, bosc de Santa Fe (VIVES, BCC !).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1350 m

Prats secs, marges, boscos clars, vorades xeròfiles (*Xerobromion*, *Aphyllanthion*). Ca. Submont. - Mont. C (BG); RR (BY).

Linum trigynum L. (L. gallicum L.)

Th / Med.

Vall de Gréixer, Les Rovires: codines amb anuals acidòfiles -*Sedo-Scleranthion*- (BG: DG08, 1150 m).**Linum tenuifolium L. subsp. appressum (Caballero) Rivas M. (L. suffruticosum subsp. salsoloides (Lam.) Rouy)**Ch / Submed. W / *Aphyllanthion*

- Bagà (CADEVALL, 1913-15).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*), (id., 1958; invs. de prats).- Collet de Mirabò (FONT, 1989; inv. *Ononido-Santolinetum*). Vora Pedra (id.; inv. *Teucrio-Santolinetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1800 m

Joncedes i pastures xeròfiles calcícoles, en llocs assolellats i en terrenys pedregosos. Bas. - Submont. - Mont. CC (BG); R (BY).

Linum catharticum L.

H / Lateur.

- Bagà (CADEVALL, 1913-15).

- L'Adou (LENNA, 1946).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).- Prop d'Urús, Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; invs. *Adonido-Brometum*).

- Roc dels Quatre Batlles (VIVES, BCC !).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2000 m

Prats mesòfils, comunitats higròfiles, vorades de bosc, etc (*Mesobromion*, *Molinio-Arrhenatheretea*, *Origanetalia*). Submont. - Mont. - Subalp. inf. CC.**EUPHORBIACEAE****Mercurialis annua L.**Th / Subcosm. / *Chenopodietalia*

Baixa vall del Bastareny -sector Guardiola-Bagà-, als horts, com a mala herba (BG: DG07, 740 - 800 m).

Mercurialis perennis L.G / Eur. / *Fagetalia*

- L'Adou (CADEVALL, 1933).

- Fagedes de Gréixer (FONT Q., 1954).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / (800) 1000 - 2000 m

Bosc i matollars, a les raconades més frescals (*Fagetalia*, i ocasionalment *Vaccinio-Piceetea*). Submont. - Mont. - Subalp. C.**Euphorbia chamaesyce L.**

H / Plurireg.

- Bagà, cap a Coll de Jou (CADEVALL, 1933) (n.v.).

Euphorbia prostrata Aiton (E. chamaesyce L. fma. pilosa)

Th / N-Amer.

Guardiola i rodalia, als horts i en ambients ruderals (BG: DG07, 740 m).

Euphorbia serrata L. fma. **phylloclada** (Lange) O. Bolòs & J. Vigo

Ch / Med. W (l'esp.)

- Vora Pedra (FONT, 1989; inv. *Teucrio-Santolinetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 740 - 1350 (1600) m

Marges, prats secs, ambients ruderals (*Aphyllanthion*, *Ruderali-Secalietae*). Ca. Bas. - Submont. R.**Euphorbia mariolensis** RouyH / Ibero-occ. / *Ononido-Rosmarinetae*- Bagà (BUBANI, 1897; ut *E. verrucosa* L.).

- Guardiola (SENNEN, 1917).

- L'Adou (CADEVALL, 1933; ut *E. polygalifolia* Boiss. & Reut., fma. *intermedia* i fma. *verrucosa*).- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats, ut *E. epithymoides* L. subsp. *mariolensis* Rouy).

- Bagà (VIVES, BCC!).

BG / DG07, 08 / 740 - 1400 m

Prats secs i vessants rocosos, als terrenys calcaris o margosos. Termòfila. Bas. - Submont. C.

Euphorbia angulata Jacq. (*E. dulcis* L. subsp. *angulata* (Jacq.) Rouy)

G / Eur.

BG / DG07, 08 / 1000 - 1500 m

Landes i pastures acidòfiles, marges i vorades de bosc,... generalment en ambients frescals (*Calluno-Genistion*, *Mesobromion*). Submont. - Mont. RR.**Euphorbia pubescens** Vahl.

H / Med.

- Bagà (C. PUJOL ap. CADEVALL, 1933) (n.v.).

Euphorbia helioscopia L.Th / Subcosm. / *Chenopodietalia*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1700 m

Ruderal i arvense: terres remogudes, abocadors, camins,... Submont. - Mont. - (Subalp. inf.). C.

Euphorbia exigua L.Th / Plurireg. / *Secalietalia*

- Alta vall del Llobregat, entre Guardiola i La Pobla (SENNEN, 1917).

El Vilar, sobre Guardiola: guarets i camps de cereals (BG: DG07, 850 m).

Euphorbia falcata L.Th / Med. / *Secalietalia*

BG / DG07 / 740 - 1280 m

Guarets, marges de camins. Submont. RRR.

Euphorbia peplus L.

Th / Subcosm.

Veïnat de Monnell, al costat d'un femer (BG: DG08, 1000 m).

Euphorbia nicaeensis All.Ch / Med.-Submed. W / *Rosmarinetae*- Sobre Bagà, cap a Paller (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

BG / DG07, 08 / 800 - 1500 m

Vessants assolellats en terreny calcari, sovint en prats secs, als sòls pedregosos. Bas. - Submont. R (però localment abundant).

Euphorbia cyparissias L.

H / Lateur. / *Festuco-Brometea*

- Tancalaporta; Puig d'Alp; la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*). Tancalaporta (id.; inv. *Primulo-Adonisietum*).

- Fins al cim de la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1954).

- Puig d'Alp, vessant NE (BAUDIÈRE & KÜPFER, 1968).

- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).

- Sobre Alp; prop d'Urús; Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; invs. *Adonido-Brometum*). Entre La Molina i Alp (id.; inv. *Koelerio-Avenuletum*).

- Alp; Das (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2540 m

Ambients oberts diversos: prats, boscos clars, vegetació ruderal,... en tota mena de substrats. Submont. - Mont. - Subalp. - Alp. CCC.

Euphorbia amygdaloides L.

H / Lateur. / *Quercu-Fagetea*

- Sobre Bagà, cap a Paller (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

BG, BY / CG7, 98; DG07, 08 / 740 - 1900 m

Boscos, matollars, bardisses i vorades, en ambients més o menys ombrívols. Submont. - Mont. - (Subalp., als solells). CC (BG); RRR (BY; localitzada a les pinedes de la part basal del Moixeró).

POLYGALACEAE

Polygala exilis DC.

Th / Eur. SW

- Llocs margosos humits entre Bagà, Guardiola i Brocà (LAPRAZ, 1954). !

L'hem observada vora la riera de Brocà, al costat del veïnat de Terradelles (BG: DG07, 750 m), a l'hàbitat indicat per Lapraz.

Polygala vulgaris L. subsp. vulgaris

H / Lateur.

- Coll de Jou (CADEVALL, 1913-15).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).

- Carretera d'Alp a la Masella (FONT, 1989).

- Font Canaleta (VAYREDA, herb.!). La Molina (id.; subsp. *pseudoalpestris* Gren.).

BG, BY / DG08, 09 / [950] 1100 - 1600 (1800) m

Pastures i landes en terrenys silicis (*Brometalia*, *Calluno-Genistion*). Submont. - Mont. R.

subsp. *mediterranea* (Chodat) O. Bolòs & J. Vigo (*Polygala nicaeensis* Risso subsp. *caesalpinii* (Bubani) McNeill; *P. pedemontana* sensu Chodat, non Perr. & B. Verlot; *P. vulgaris* L. subsp. *pedemontana* auct. hisp.)

H / Med. NW

BG, BY / DG07, 08, 18 / (740) 1050 - 1550 m

Pastures xeròfiles, costers assolellats (*Xerobromion*, *Aphyllanthion*). Més abundant en terreny silici. Submont. - Mont. R.

Són freqüents els exemplars atribuïbles a formes de trànsit entre les dues subespècies.

Polygala alpestris Reichenb.

H / Oròfit alp.

- Coll del Pal (CADEVALL, 1913-15) (n.v.).

- Puig d'Alp; la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).

Polygala calcarea Schultz

Ch / Lateatl. / *Mesobromion*

- Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*). Coll de Jou, la Tosa d'Alp (id.; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri*). Coll de Jou; Serra de Monnell (id.; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*). Coll de Jou - nord- (id.; inv. *Hepatico-Pinetum*).

- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).

- Sobre Alp; Das (FONT, 1989). Collet de Mirabó (id.; inv. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2400 m

Pastures, preferentment mesòfiles, boscos i matollars clars. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. - Alp. CCC (però escassa en altitud).

Hom pot observar, localment, poblacions de flors blanques i, en altitud, formes nanes properes de *P. alpina*.

ANACARDIACEAE

Pistacia terebinthus L.

NP / Med.-Submed.

Bosquets i matollars termòfils: afores de Bagà, sobre la Font del Sofre (BG: DG07, 840 m); Rigoréixer, boxedes esclarissades (BG: DG08, 900 m).

ACERACEAE

Acer campestre L.

MP / Lateaur. / *Quercu-Fagetea*

- Bagà; matollars de la vall del Bastareny (LLENSA, 1946).

- Fondals de Gréixer (FONT Q., 1954).

BG / CG97, 98; DG07, 08 / 740 - 1500 m

Boscos i bosquines, amb preferència per les fondalades i els ambients frescals. Submont. C.

Acer pseudoplatanus L.

MP / Eur.

Solana de La Molina, cap al xalet de la UEC: algun individu jove, possiblement subspontani (BY: DG18, 1500 m).

Acer opalus Mill.

MP / Submed. W / *Quercu-Fagetea*

- Bagà (CADEVALL, 1913-15).

- Fondals de Gréixer (FONT Q., 1954).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).

BG / CG97, 98; DG07, 08 / 740 - 1800 m

Rouredes, pinedes i fagedes, on localment arriba a fer rodals purs o gairebé. Submont. - Mont. - (Subalp. inf.). CC.

Acer monspessulanum L.

MP / Submed. / *Quercetalia pubescentis*

- Bagà (CADEVALL, 1913-15).

- A l'oest de Bagà (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1450 m

Boscós i matollars, sobretot en indrets secs i calents. Ca. Bas. - Submont. R (BG); RRR (BY).

HIPPOCASTANACEAE

Aesculus hippocastanum L.

MP / Oròfit balc.-asiàt.

BG, BY / DG07, 08, 18 / 800 - 1180 m

Plantat, i algun cop subspontani, als afores dels pobles. Mont. RRR.

BALSAMINACEAE

***Impatiens balfourii* Hooker fil.**

Th / Asiàt.

Guardiola, cultivada i naturalitzada en alguns horts i marges (BG: DG07, 740 m).

AQUIFOLIACEAE

***Ilex aquifolium* L.**

MP / Lateatl. / *Fagetalia*

- Fondals de Gréixer (FONT Q., 1954).

- Sobre Bagà, cap a Paller (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

- Serra de Monnell -sud- (GRUBER, 1978; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08 / 850 - 1820 m

Boscós ombrívols i frescals -fagedes, pinedes, rouredes-, gairebé sempre en forma d'individus isolats. Submont. - Mont. - (Subalp.). C (BG); a la part de la Cerdanya, només l'hem observat a la Mata Negra, en una pineda acidòfila de pi negre (DG08, 1820 m).

BUXACEAE

***Buxus sempervirens* L.**

MP / Submed. / *Quercion pubescenti-petraeae*

- Matollars de la Vall del Bastareny (LLENSA, 1946).

- Gréixer (FONT Q., 1954).

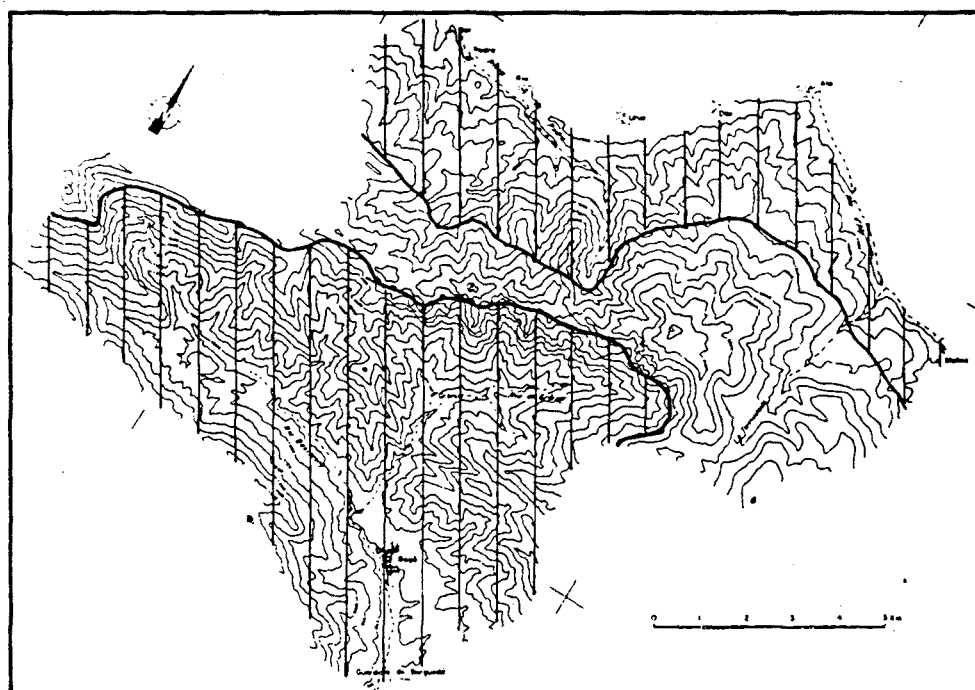

Fig. 2.12 - Àrea de distribució de *Buxus sempervirens* a la zona estudiada

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*), (id., 1958; invs. de prats).
- Coll de Jou -nord- (GRUBER, 1978; inv. *Hepatico-Pinetum*).
- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).
- Prop d'Urús; Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; invs. *Adonido-Brometum*). Entre La Molina i Alp (inv. *Koelerio-Avenuletum*).
- Das (FONT, 1989). Sant Grau; Collet de Mirabó (id.; inv. *Ononido-Santolinetum*).
- Vessant nord de la Roca dels Quatre Batlles (VIVES, BCC !).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2050 m

Excepció feta de les parts culminals i dels substrats més àcids (gresos i conglomerats silícis), es troba gairebé pertot arreu i en tota mena d'ambients: al sotabosc de les comunitats forestals montanes, com a espècie dominant en diferents tipus de matollars i bardisses, envaïnt prats, en terrenys pedregosos o rocosos,... no és perquè sí que hom ha anomenat la regió submediterrània "el país del boix". En els llocs on les condicions els són més favorables (sòls profunds, influència humana escassa), alguns individus poden arribar a assolir els 4 m d'alçada, bé que això no sigui gens corrent. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. (solells). CCC.

RHAMNACEAE

Rhamnus alaternus L.

NP / Med. / *Quercetalia ilicis*

BG / CG98; DG07, 08 / 850 - 1660 m

Solells rocosos dels terrenys calcaris, fent part de bosquines i matollars xeròfils (*Quercion ilicis*, *Amelanchiero-Buxenion*). Bas. - Submont. R.

Rhamnus saxatilis JacquinNP / Submed. / *Amelanchiero-Buxenion*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 800 - 1775 m

Matollars xeròfils i boscos clars, sobretot en terreny calcari (*Quercion pubescenti-petraeae*, principalment).
Submont. - Mont. C (BG); R (BY).

Rhamnus catharticus L.

MP / Eur.

- Bagà, prop de l'Adou (CADEVALL, 1915-19). Bagà (C. PUJOL ap. CADEVALL, 1915-19).

BG, BY / DG07, 08, 09 / 760 - 1400 m

Vorades xeròfiles i clarianes dels boscos del *Quercion pubescenti-petraeae*. Submont. RRR.**Rhamnus alpina** L.

MP / Oròfit europ. S

- Muntanyes de La Molina; Porxo del Sitjar (VAYREDA, 1882).

- Coll de Jou -nord- (GRUBER, 1978; inv. *Hepatico-Pinetum*).

- Coll de Jou (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18 / 1120 - 2000 m

Substrats pedregosos, fent part de matollars, a les clarianes del bosc o col.lonitzant pedruscalls (*Quercion pubescenti-petraeae*, *Juniperion nanae*, *Arabidi-Rhamnetum*,...). Ca. Mont. - Subalp. CC.

Rhamnus pumila TurraCh / Oròfit alp. / *Potentilletalia caulescentis*

- Coll de Jou; Puigllançada (CADEVALL, 1915-19).

- Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Saxifragetum mediae*).

BG, BY / CG98; DG08 / (900) 1650 - 2250 m

Roques calcinals assolellades. (Submont. - Mont.) - Subalp. R.

VITACEAE**Vitis vinifera** L.

P sc / Latemed.

BG, BY / DG07, 08 / 750 - 1150 m

Alguns individus isolats naturalitzats -testimonis del conreu d'aquesta espècie en segles passats- a les feixes actualment ocupades per prats secs i bardisses. Als pobles, hom hi veu encara algunes parres cultivades. Bas. - Submont. RR (BG); al costat cerdà, observada únicament als afores de Pedra (DG08, 1150 m).

TILIACEAE**Tilia platyphyllos** Scop.MP / Lateatl.-Submed. / *Tilio-Acerion*

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 800 - 1650 m

Boscos, als racons més frescals i humits: fondals, engorjats, peus de cingle orientats al nord,... Generalment en forma d'individus isolats o en petits grups. Submont. - Mont. C (BG); RR (BY, localitzada a les torrenteres de l'obaga del Moixeró).

MALVACEAE**Malva moschata L.**

H / Eur.

- La Molina (VAYREDA, 1882; var. *laciniata*) (!).

BY / DG08, 18, 19 / 1200 - 1600 m

Herbassars i vorades humides. Si. Mont. RR.

Malva sylvestris L.H / Plurireg. / *Onopordetalia*

BG, BY / DG07, 08 / 780 - 1150 m

Ruderal: marges dels pobles, horts. Submont. RRR.

Malva neglecta Wallr. (*M. rotundifolia* auct.)H / Lateur. / *Plantaginetalia*

- Bagà (CADEVALL, 1913-15).

- Cortal de Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Onopordetum acanthii*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 740 - 1700 (1850) m

Indrets molt alterats: camins, corrals, abocadors,... (*Plantaginetalia*, i també *Chenopodietalia*). Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp.). C.**Althaea hirsuta L.**

Th / Latemed.

BG, BY / DG07, 08, 18 / 740 - 1150 (1830) m

Terres remogudes, prats d'annuals en indrets ruderalitzats (*Ruderali-Secalietaea*, *Alyso-Sedion*). Submont. - Mont. - Subalp. RR (BG); a la Cerdanya, observada només sobre La Molina, cap a Pla d'Anyella (DG18, 1830 m).**THYMELAEACEAE****Daphne mezereum L.**Ch / Eur. / *Fagetalia*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 1100 - 2340 m

Boscos frescals, sobretot fagedes i pinedes (*Deschampsio-Pinion*, *Rhododendro-Vaccinion*). Més rarament, a les zones elevades, es fa als rasos i a les clarianes dels ginebrars. Mont. sup. - Subalp. CC.**Daphne laureola L.**NP / Lateur. / *Quercu-Fagetea*

- L'Adou (CADEVALL, 1933).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).

BG / CG97, 98; DG07, 08 / 740 - 1900 m

Boscos diversos: rouredes, pinedes, fagedes,... Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp.). CC.

Daphne cneorum L.

Ch / Oròfit europ. C

- Comabella (VAYREDA, 1902).
- Puigllançada (CADEVALL, 1933); la Tosa (VAYREDA ap. CADEVALL, 1933).
- Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).
- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*).
- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1700 - 2500 m

Pastures mesòfiles d'altitud (*Seslerietalia*, *Juncetea trifidi*, *Mesobromion*). Subalp. - Alp. C.**Thymelaea dioica (Gouan) All. (*Passerina dioica* (Gouan) Ramond)**Ch / Alp.-pir. / *Saxifragion mediae*

- Porxo del Sitjar a Comabella (VAYREDA, 1882) (!).

BG, BY / CG97; DG07, 08 / (950) 1400 - 2200 m

Fissures de roques calcínals. Submont. - Mont. - Subalp. RR (a la part de la Cerdanya sembla limitada a les zones properes de les carenes).

***Thymelaea passerina* (L.) Coss. & G.**

Th / Holàrt.

- Bagà (CADEVALL, 1933, ut *Passerina annua* Wikstr.) (n.v.).

GUTTIFERAE***Hypericum montanum* L.**H / Eur. / *Quercu-Fagetea*

- Bagà (CADEVALL, 1913-15).
- L'Adou (LLENSA, 1946).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 1100 - 1700 m

Vorades i marges de bosc, bardisses. Generalment en ambients més o menys frescals. Submont. - Mont. R.

***Hypericum tetrapterum* Fries (*H. quadrangulum* L.)**H / Holàrt. / *Molinio-Arrhenatheretea*

BG / DG07, 08 / 750 - 1300 m

Jonqueres, herbassars higròfils, vores de rierols (*Molinieta*, principalment). Submont. RR.***Hypericum maculatum* Crantz subsp. *maculatum***

H / Eur.

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1250 - 2000 m

Pastures mesòfiles, herbassars, comunitats higròfiles. Si. Mont. - Subalp. CC (BY); R (BG). A baixa altitud, resta limitat a les torrenteres i als sorral dels rius.

***Hypericum perforatum* L.**

H / Subcosm.

- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).
- Baixant del Roc dels Quatre Batlles (VIVES, BCC !).

BG, BY / DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1730 m

Indrets secs: pastures, marges, comunitats ruderals, boscos i matollars clars,... (*Brometalia*, *Ruderali-Secalieta*,...). Bas. - Submont. - Mont. CC.

VIOLACEAE

Viola hirta L.

H / Eur. / *Brometalia*

- La Molina (VAYREDA, 1882, 1902; var. *grandiflora* Reichenb.) (!).
- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).
- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucro pyrenaici-Festucetum spadiceae*).
- Sobre Das; Alp (FONT, 1989).

BG, BY / CG97; 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1900 m

Pastures xeròfiles i mesòfiles, vorades, boscos i matollars clars. Calcícola preferent. Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp.). CCC.

Viola pyrenaica Ramond ex DC.

H / Oròfit alp.

Torrent de Coll del Pal, en un matollar del *Juniperion nanae*, en terreny calcari (BY: DG18, 1900 m).

Viola mirabilis L.

H / Eur. cont.

- L'Adou (CADEVALL, 1913-15).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08 / 900 - 1600 m

Boscos, vorades i matollars més o menys frescals (*Quercu-Fagetea*). Ca. Submont. - Mont. RR.

Viola willkommii Roemer

H / Iber.

- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).

BG, BY / DG07, 08 / 800 - 1200 m

Prats i matollars xeròfils, en terrenys calcaris (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*). Submont. R.

Alguns dels exemplars que atribuïm a aquesta espècie presenten força afinitats amb *V. pseudomirabilis* Coste, tàxon proper poc conegut, que es diferencia de *V. willkommii* bàsicament perquè presenta flors casmògames al final de les tiges. Els exemplars en qüestió són similars als de l'Herbari Sennen procedents de Manlleu, determinats per l'especialista W. BECKER.

Viola rupestris F.W. Schmidt (incl. *V. arenaria* DC.)

H / Circumbor.

- Coll de Jou (VAYREDA, 1902) (!).
- Tancalporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).
- Pujant a la Mena d'Or (FONT Q., 1954).
- Alp; Das (FONT, 1989).
- La Molina, Das (VAYREDA, herb!).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2350 m

Pastures dels sòls prims, indrets pedregosos (*Aphyllanthion*, *Brometalia*, *Seslerietalia*). Ca. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. - Alp. C.

A la zona coexisteixen les varietats *arenaria* (DC.) Beck, i *rupestris*; aquesta darrera sembla limitada a les parts baixes.

Viola sylvestris Lam. subsp. **sylvestris** (*V. reichenbachiana* Jordan)H / Eur. / *Quercu-Fagetea*

- La Molina (VAYREDA, 1882).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*; ut *V. sylvestris* L.).
- Prop de Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*).
- Vora Riu (FARRAS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).
- L'Adou (VIVES, BCC !).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1900 m

Boscós i vorades, en indrets més o menys ombrívols i frescals (*Quercu-Fagetea*, i també *Deschampsio-Pinion*). Submont. - Mont. - Subalp. CC (es fa rara en altitud).subsp. **riviniana** (Reichenb.) Tourlet (*V. riviniana* Reichenb.)

H / Eur.

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1100 - 2000 m

Boscós i matollars clars, vorades, landes, etc (*Quercu-Fagetea*, *Vaccinio-Piceetea*, *Calluno-Genistion*,...). Submont. - Mont. - Subalp. CC.**Viola x spuria** Celak (*V. mirabilis* x *V. sylvestris* subsp. *sylvestris*)

H

- L'Adou (VIVES, BCC !).

BG / CG97; DG07, 08 / 1000 - 1600 m

Boscós més o menys frescals, en indrets on conviuen els tàxons progenitors (*Quercion pubescenti-petraeae*, *Fagion*, *Deschampsio-Pinion*). Mont. RR.**Viola canina** L. subsp. **canina**

H / Eur.

- De La Molina a Toses (VAYREDA, herb.!).

Sota els Plans de Bor, en una pineda acidòfila aclarida (BY; DG08, 1600 m).

Viola palustris L.H / Circumbor. / *Caricion nigrae*

BY / DG08, 09, 18 / 1450 - 1550 m

Marges de rierols, als herbassars higròfils del *Calthion*. Si. Mont. RRR.**Viola biflora** L.

H / Bor.-subalp.

- La Molina, Comabella (VAYREDA, 1882).
- Coll del Pal (CADEVALL, 1913-15).
- Roques entre el Roc Negre i la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1954).
- La Tosa d'Alp (GRUBER, 1978; inv. *Saxifragetum mediae*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1600) 1800 - 2500 m

Indrets pedregosos frescals. *Iberidion spathulatae*, *Saxifragion mediae*, *Seslerietalia*,... Ca. Subalp. - Alp. C.[**Viola lutea** Hudson s.l.]

- La Molina (VAYREDA, 1882).
- Coll del Pal (CADEVALL, 1913-15; ut *V. sudetica* Willd.).
- Sota el Roc Negre, entre ginebrons (LAPRAZ, 1954).

No hem pogut trobar material testimoni de cap de les tres citacions tot i que l'hem cercat als herbaris Vayreda, Cadevall i BC. Al primer, però, hi ha plecs procedents de Núria, determinats pel seu recol.lector com a *V. lutea*

Hudson. Revisats posteriorment per O. de Bolòs, han estat donats com a *V. tricolor* subsp. *subalpina*. Pensem que l'error en qüestió existeix també en les citacions esmentades, i així ho fa pensar la presència no pas escassa de *V. tricolor* subsp. *subalpina* a les localitats en qüestió.

***Viola tricolor* L. subsp. *subalpina* Gaudin**

H / Oròfit alp.

- La Molina (FONT, 1989).

(Vegeu també *V. lutea* s.l.).

BG, BY / DG08, 18 / 1400 - 2100 m

Pastures, vorades, matollars clars, ambients ruderals,... (*Brometalia*, *Seslerietalia*, *Juniperion nanae*, *Onopordetalia*,...). Mont. sup. - Subalp. CC.

***Viola arvensis* Murray**

Th / Plurireg. (Subcosm.) / *Ruderali-Secalieta*

- Cortal de Tancalporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Onopordetum acanthii*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18, 19 / 740 - 1850 m

Camps i ambients ruderals: jaces, marges de camins,... Submont. - Mont. - (Subalp.). RR.

CISTACEAE

***Helianthemum nummularium* (L.) Miller subsp. *tomentosum* (Scop.) Schinz & Thell. (*H. vulgare* Gaertn.)**

Ch / Eur. S (munt.) / *Brometalia*

- Coll de Jou; la Tosa d'Alp (GRUBER, 1978; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

- Sobre Alp; prop d'Urús; Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; invs. *Adonido-Brometum*). Entre La Molina i Alp (id.; inv. *Koelerio-Avenuletum*).

- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucro pyrenaici-Festucetum spadiceae*).

- Alp; Das (FONT, 1989). Collet de Mirabó (id.; inv. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2200 (2400) m

Pastures mesòfiles i xeròfiles, sobre tota mena de substrats. Submont. - Mont. - Subalp. - (Alp.). CCC (a les parts elevades, restringit als indrets més calents).

***Helianthemum apenninum* (L.) Mill. var. *roseum* Gross.**

Ch / Med.-Atl. W (l'espècie)

- Esquerra del Bastareny, damunt de Santa Magdalena (CADEVALL, 1906; ut *H. polifolium* DC. -individus amb flors roses-).

- Bagà, vores del Bastareny (CADEVALL, 1913-15; ut *H. virgatum* Willk. subsp. *pulverulentum* Willk.) (n.v.).

BG / DG07, 08 / 740 - 1150 m

Solells calcaris i margosos, en sòls prims i/o pedregosos (*Aphyllanthion*). Bas. - Submont. R.

Helianthemum oelandicum* (L.) DC. subsp. *italicum* (L.) Font Q. & Rothm. var. *italicum

Ch / Med. / *Ononido-Rosmarineta*

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*), (id., 1958; invs. de prats).

- Per sobre d'Alp (FONT, 1989). Sant Grau (id.; inv. *Ononido-Santolinetum*). Vora Pedra (id.; inv. *Teucro-Santolinetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1700 m

Indrets pedregosos assolellats. Ca. Bas. - Submont. - Mont. CC.

var. hirtum Koch (*H. alpestre* (Jacq.) DC.)Ch / Pir. / *Festucetum gautieri*

- Comabella (VAYREDA, 1882; ut *H. montanum* Vis. var. *viride* Willk.).
- Coll del Pal (CADEVALL, 1907; ut *H. montanum* Vis. subsp. *alpestre* Dum.).
- La Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).
- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; invs. *Aquilegio-Xatardietum* i *Festuco-Trifolietum*). Les Soquetes (id.; inv. *Carici-Salicetum retusae*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1500) 1700 - 2540 m

Pastures pedregoses d'altitud, preferentment sobre calcari, i en indrets solells (*Seslerietalia*, *Ononidion striatae*). (Mont. sup.) - Subalp. - Alp. CC.**Fumana procumbens** (Dunal) Gren. & Godron

Ch / Submed.

- Bagà (CADEVALL, 1913-15).
- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).
- Sobre Riu (FONT, 1989). Sant Grau; Collet de Mirabó (id.; inv. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1900 m

Llocs rocosos, més abundant als terrenys calcaris (*Ononido-Rosmarinetea*, *Xerobromion*, *Saxifragion mediae*). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. (solells). CC.**Fumana ericoides** (Cav.) Gaud.Ch / Med. / *Rosmarinetalia*

- Entre Bagà i Brocà; camí de la Font del Sofre (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

BG / DG07, 08 / 850 - 1250 m

Planta termòfila dels solells rocosos calcaris. Bas. RR.

CUCURBITACEAE**Bryonia cretica** L. subsp. *dioica* (Jacq.) Tutin

H / Lateatl.-Submed.

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1410 m

Bardisses, marges i ambients ruderals més o menys humits (*Pruno-Rubion*, *Onopordetalia*,...). Sol anar associada als ambients amb influència humana. Submont. C.**LYTHRACEAE****Lythrum salicaria** L.H / Holàrt. / *Molinietalia*

- Bagà (CADEVALL, 1915-19).

BG / DG07 / 740 - 800 m

Sòls humits vora cursos d'aigua. Submont. RRR (localitzat a la baixa vall del Bastareny).

OENOTHERACEAE

Oenothera biennis L.

H / N-Amer.

BY / DG09, 18 / 1100 - 1450 m

Llits i marges del riu, ambients ruderals humits. Submont. - Mont. RR.

Epilobium angustifolium L. (*E. spicatum* Lam.)H / Bor.-alp. / *Epilobion angustifolii*

- La Molina (CADEVALL, 1915-19).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18 / 950 - 1800 (2450) m

Desmunts i terraplens de carreteres i de camins forestals, clarianes i vorades de bosc. Submont. - Mont. - Subalp. CC.

Epilobium hirsutum L.

H / Plurireg.

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1530 m

Marges de riu i de torrents, marges i talussos humits (*Epilobenion hirsuti*, *Molinio-Holoschoenion*). Submont. - Mont. C.**Epilobium parviflorum** SchreberH / Holàrt. / *Molinio-Arrhenatheretea*

BG, BY / DG07, 08, 18, 19 / 740 - 1600 m

Jonqueres, herbassars higròfils. Submont. - Mont. C.

[*Epilobium duriaei* Gay ex Godron]- La Molina (VAYREDA, 1882) (n.v.). VIGO (1983) i O. BOLÒS & VIGO (1984) opinen que l'espècie no existeix en territori català, i atribueixen totes les citacions d'autors precedents a confusions amb *E. collinum*.[*Epilobium alpestre* (Jacq.) Krockner]- Prats humits de La Molina (VAYREDA, 1882, ut *E. trigonum* Schrank) (n.v.). O. BOLÒS & VIGO (1984) consideren molt dubtosa la presència d'aquesta espècie a la Cerdanya. De fet, en tot el Pirineu només es coneix de l'Alta Ribagorça.**Epilobium montanum** L.H / Eur. / *Epilobion angustifolii*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18, 19 / 960 - 1950 m

Clarianes i vorades de bosc; sol penetrar també als herbassars higròfils dels *Molinietalia*. Submont. - Mont. - Subalp. inf. R (BG); CC (BY) -però mai abundant-.**Epilobium roseum** Schreb. subsp. **roseum**

H / Eur.

- La Molina (VAYREDA ap. CADEVALL, 1915-19) (n.v.).

Riberal del riu d'Alp (BY: DG09, 1150 m).

Epilobium collinum GmelinH / Eur. / *Androsacetalia alpinae*

BG, BY / DG08, 18 / 1700 - 2100 m

Indrets pedregosos sobre silici (especialment esquists). Mont. - Subalp. RR.
(Vegeu també *E. duriaei*)

Epilobium tetragonum L.

H / Lateur.

Vora el riu d'Alp, als afores d'aquest poble (BY: DG09, 1200 m).

Epilobium palustre L.

H / Bor.-alp.

- La Molina (VAYREDA, herb.!, determinat com a *E. lanceolatum*).

BY / DG08, 18, 19 / 1300 - 1770 m

Sòls humits en terreny silici, fent part de molleres i d'herbassars higròfils (*Caricion nigrae*, *Molinietalia*).
Mont. - Subalp. R.

Epilobium alsinifolium Vill

H / Bor.-alp. / *Cardamino-Montion*

- Coll del Pal (VAYREDA, 1882).

- Puigllançada (CADEVALL, 1915-19).

- La Molina, la Tosa (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / DG08, 18 / 1150 - 2000 m

Rierols i fonts, dins o prop de l'aigua. Silicícola preferent. Mont. - Subalp. C -al costat berguedà, localitzat a la Vall de Gréixer-.

CORNACEAE

Cornus sanguinea L.

MP / Lateur. / *Prunetalia spinosae*

- Sobre Bagà, cap a Paller (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1200 m

Bardisses, boscos més o menys humits. Pot arribar a esdevenir dominant en petites àrees frescals. Submont.
CC (BG); R (BY).

ARALIACEAE

Hedera helix L.

P sc / Submed.-Subatl.

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 740 - 1400 m

Boscos de diverses menes, roques, parets velles. Sol cercar ambients ombrívols. Bas. - Submont. - Mont. CC
(BG); RR (BY).

UMBELLIFERAE**Sanicula europaea L.**H / Lateatl. / *Fagetalia*

BG / CG98; DG07, 08 / 800 - 1700 m

A les raconades més frescals dels boscos, especialment a les fagedes. Submont. - Mont. C.

Astrantia major L.

H / Eur. munt.

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / 760 - 1850 m

Ambients frescals i/o humits: herbassars, prats grassos, vorades (*Molinio-Arrhenatheretea*, *Trifolion medii*). Submont. - Mont. - (Subalp.). C.**Astrantia minor L.**

H / Eur. munt.

- Comabella (VAYREDA, 1882) (n.v.).

- Penyes Altes de Moixeró: vessants ombrívols i rocosos -BY: DG08, 2200 m- (FARRAS & al., 1981). !

Eryngium bourgatii Gouan

H / Oròfit ibero-pir.

- Coll de Jou; Coll del Pal, La Molina (CADEVALL, 1919-31).

- La Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948). Tancalaporta (id.; invs. *Festucetum scopariae*).

- Rebot; la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1954).

- Puig d'Alp, vessant NE (BAUDIÈRE & KÜPFER, 1968).

- La Tosa d'Alp; Serra de Monnell (GRUBER, 1978; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1270 - 2540 m

Pastures d'altitud, i també boscos clars (*Mesobromion*, *Seslerietalia*). Sembla especialment freqüent als indrets més pasturats. Ca. Mont. sup. - Subalp. - Alp. CCC.**Eryngium campestre L.**H / Plurireg. / *Festuco-Brometea*

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).- La Molina; pista del Pendís (FONT, 1989). Sant Grau (id.; inv. *Ononido-Santolinetum*). Vora Pedra (id.; inv. *Teucrio-Santolinetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1575 m

Prats, sobretot xeròfils, tant als terrenys silicis com als calcaris; freqüent també als indrets pedregosos (*Festuco-Brometea*, i *Aphyllanthion*). Bas. - Submont. - Mont. CCC.**Eryngium chevalieri Sennen (Eryngium campestre x bourgatii)**

H

BY / DG08, 18 / 1450 - 1550 m

Pastures xeròfiles, entre les espècies progenitores. Mont. RR.

Chaerophyllum hirsutum L. subsp. hirsutum

H / Oròfit europ. C

- Muntanya d'Alp (VAYREDA, herb. !, determinat com a *C. villarsii* Koch per A. BOLÒS).

BG, BY / DG08, 09, 18, 19 / 1100 - 1700 (1900) m

Ambients humits: vorades i herbassars higròfils, boscos de ribera, molleres,... (*Glechometalia*, *Molinietalia*, *Alno-Ulmion*,...). Si. Mont. - (Subalp.). CC (BY); RRR (BG; localitzat en algunes torrenteres de la Baga de Rebot).

Chaerophyllum aureum L.

H / Oròfit europ. C / *Aegopodium*

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 750 - 1950 m

Ruderal, en indrets més o menys humits. Submont. - Mont. - Subalp. inf. R.

Chaerophyllum temulentum L.

H / Eur.

- Bagà, vora el riu de Gréixer (CADEVALL, 1919-31).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1600 (1850) m

Indrets ruderalitzats, fent part d'ortigars, bardisses, vorades nitròfiles,... Submont. - Mont. R.

Anthriscus sylvestris (L.) Hoffm.

H / Eur.

BG, BY / DG08, 18 / 1500 - 1900 (2200) m

Indrets frescals, fent part d'herbassars més o menys nitròfils (*Onopordetalia*, *Adenostylian*). Mont. - Subalp. R.

Anthriscus vulgaris Pers. (*A. caucalis* Bieb.)

Th / Circumbor.

El Vilar, sobre Guardiola, ruderal (BG: DG07, 850 m).

Molopospermum peloponnesiacum (L.) Koch (*M. cicutarium* DC.)

H / Oròfit alp.

- Col de Jou (CADEVALL, 1919-31).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1300) 1500 - 2000 m

Indrets oberts dels estages superiors, en sòls rocinosos: replans de roca, matollars, prats, ambients ruderals, boscos clars,... Mont. sup. - Subalp. C.

Bifora radians Bieb.

Th / Circumbor.

Afores d'Urús, en un sembrat (BY: DG08, 1150 m).

Conopodium majus (Gouan) Loret

G / Lateatl.

- Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*).

BY / DG08, 09, 18 / 1140 - 2100 m

Matollars, herbassars, vorades de bosc (*Calluno-Genistion*, *Glechometalia*,...). Més freqüent en terreny silici. Mont. - Subalp. C.

Conopodium ramosum Costa

G / Iber. / *Thlaspietalia*

- Vessant sud de la Serra de Cadí, 1900-2100 m (GRÜBER, 1975).

- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucro pyrenaici-Festucetum spadiceae*).

BG, BY / CG98; DG08 / 960 - 2100 m

Llocs rocosos assolellats, sobre calcari (*Iberidion spathulatae* i *Ononidion striatae*, sobretot). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. C (manca al massís de la Tosa).

Pimpinella major (L.) Hudson

H / Eur.

BG / CG98; DG08 / 1250 - 1500 m

Peus de cingle obacs, vorades de bosc. Ca. Mont. RRR (localitzada a la part occidental: Monnell-La Boixassa).

Pimpinella saxifraga L.

H / Eur. / *Mesobromion*

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).
- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).
- Prop d'Urús (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).
- Refugi de les Esposes; La Molina (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2000 m

Pastures, boscos clars (*Mesobromion*, *Aphyllanthion*, *Deschampsio-Pinion*). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CCC.

Aegopodium podagraria L.

G / Eur. / *Aegopodium podagrariae*

BY / DG08, 18 / 1450 - 1600 m

Clarianes de bosc, en ambient frescal. Mont. RRR, però abundant allà on es fa, a causa de la seva capacitat de multiplicació vegetativa. El coneixem del torrent de l'Esmoladora i del torrent de Bor.

Espècie amplament estesa per l'Europa central, però que no havia estat observada als Pirineus fins fa pocs anys (vegeu VIGO, 1983 i ORCA, 1a col·lecció, 1986). Se li coneix actualment una àrea principal, amb diverses localitats, a l'alta conca del Ter, i un segon nucli més reduït, integrat per les nostres localitats de la Cerdanya.

Seseli peucedanoides (Bieb.) Kos.-Pol.

H / Eur. S

BY / DG08, 18 / 1600 - 2080 m

Prats i indrets ruderalitzats secs, vessants rocosos. Ca. Subalp. R.

Seseli nanum Duf.

H / Oròfit pir.-cant.

- La Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).
- Comabella (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG08, 09, 18 / (1350) 1800 - 2540 m

Pastures dels estatges superiors (*Seslerietalia*, *Festucion airoidis*). Subalp. - Alp. R.

Seseli montanum L.

H / Submed. / *Xerobromion*

- Bagà (CADEVALL, 1919-31).
- Prat Agre (FARRÀS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum*).
- Sobre Alp; Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*). Entre La Molina i Alp (id. ; inv. *Koelerio-Avenuletum*).
- Alp (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2000 m

Pastures, preferentment xeròfiles i en substrats pedregosos (*Festuco-Brometea*, i també *Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*). Més abundant als terrenys silicis. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. inf. (solells). CC.

Aethusa cynapium L. subsp. *cynapium*

Th / Eur.

- L'Hospitalet, sota Coll de Jou (CADEVALL, 1906).

BG / DG07, 08, 18 / 750 - 1850 m

Herbassars ruderals -ortigars, sobretot-, boscos de ribera degradats (*Onopordetalia*). Submont. - Mont. - (Subalp.) R.

Xatardia scabra (Lap.) Meissn.

G / Endem. pir. E / *Iberidion spathulatae*

- Roques i tarteres calcàries sota el Roc Negre (LAPRAZ, 1954).

- Zona de Coll de Jou (GRUBER, 1975).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; invs. *Aquilegio-Xatardietum scabrae*).

BG, BY / CG97, 98; DG08, 18 / 1610 - 2400 m

Pedruscalls i tarteres, tant sobre calcàries com sobre esquists. Subalp. - Alp. R, però localment abundant (BG); a la banda de la Cerdanya, només l'hem trobada als solells del Serrat de les Pedrusques -2100 m-.

Les nostres localitats representen punts d'enllaç entre les dues àrees principals d'aquest endemisme: els massissos de Noucreus, el Puigmal i el vessant nord de la Serra de Cadí -a les quals cal afegir-hi la localitat d'Andorra (BOUCHARD, 1981)-. Les localitats de la Serra de Gisclareny constitueixen, al seu torn, el límit meridional de l'àrea de distribució coneguda de l'espècie.

Foeniculum vulgare Miller subsp. *piperitum* (Ucria) Coutinho

H / Latemed.

BG / DG07, 08 / 740 - 1200 m

Ambients ruderals càlids: marges, camins,... generalment associat als habitatges humans. Submont. RR.

Meum athamanticum Jacq.

H / Oròfit europ. C-W

- La Tosa (VAYREDA, herb.!). Al text de l'etiqueta original hi diu "Tosa, Cerd."

Conium maculatum L.

Th / Euras. / *Onopordetalia*

- Rebost (CADEVALL, 1919-31). !

Al Sitjar (BY: DG18, 1400 m), i a Rebost (BG: DG08, 1660 m), en ambdós casos dins els herbassars ruderals de l'ordre *Onopordetalia*.

Bupleurum rotundifolium L.

Th / Latemed.-Submed. / *Secalietalia*

Sobre Guardiola, prop de Sant Llorenç, en el talús d'un camp, i als camps del Vilar (BG: DG07, 760-850 m).

Bupleurum angulosum L.

H / Ibero-pir. / *Saxifragion mediae*

BG / CG98; DG07, 08 / 980 - 1710 m

Cingles calcaris exposats al nord. Submont. - Mont. - Subalp. inf. RR, i restringit a la Serra de Gisclareny, on és localment abundant.

Bupleurum ranunculoides L. subsp. **gramineum** (Vill.) Hayek (*B. caricinum* DC.)

H / Oròfit europ. SW

- Puig d'Alp; la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).
- Puig d'Alp, vessant NE (BAUDIÈRE & KÜPFER, 1968).
- Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).
- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucrio pyrenaici-Festucetum spadiceae*).
- Alp (FONT, 1989).
- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG08, 09, 18 / 1250 - 2540 m

Pastures de tota mena, sobretot als estages superiors (*Seslerietalia*, *Mesobromion*, *Juncetea trifidi*). (Mont. sup.) - Subalp. - Alp. CC.**Bupleurum falcatum** L.

H / Eur. cont.-Submed.

- L'Adou (CADEVALL, 1919-31; subsp. *angustifolium* Lec. & Lamotte). Bagà (C. PUJOL ap. CADEVALL, 1919-31; subsp. *petiolulare* Lange).
- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).
- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucrio pyrenaici-Festucetum spadiceae*).
- D'Alp a Das (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 900 - 1750 (1900) m

Terrenys pedregosos, fent part de comunitats glareícoles, boscos clars, matollars, prats secs,... (*Achnatherion*, *Origanetalia*, *Ononidion striatae*). Submont. - Mont. - Subalp. inf. (solells). C.**Bupleurum rigidum** L.

H / Med. W

BG / CG98; DG07, 08 / 740 - 1250 m

Pastures seques, boscos clars (*Aphyllanthion*). Bas. - Submont. R.**Trinia glauca** (L.) Dumort

H / Oròfit europ. S

- La Tosa d'Alp (GRUBER, 1978; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).
- Coll de Jou; Comabella; la Tosa de Das; muntanya d'Alp (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 850 - 2100 (2400) m

Pastures pedregoses i assolellades, preferentment sobre calcari (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Xerobromion*, *Festucion gautieri*). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. C.**Apium nodiflorum** (L.) Lag.Th / Lateatl.-Submed. / *Glycerio-Sparganion*

BG / DG07, 08 / 740 - 1300 m

Rierols, rius i recs, dins l'aigua. Submont. RR.

Ptychotis saxifraga (L.) Loret & BarrandonH / Med. W / *Thlaspietalia*

- Bagà, cap a Santa Magdalena (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1900 m

Pedruscall, badlands, terraplens. Ca. Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp.). R.

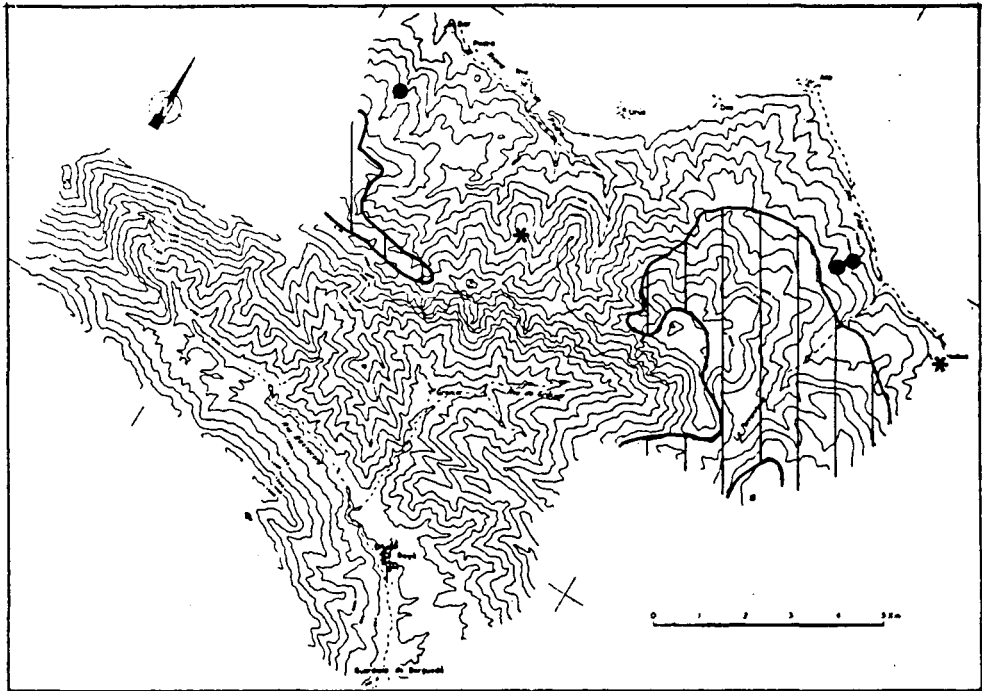

Fig. 2.13 - Àrees de distribució d'*Aegopodium podagraria* (●) i d'*Endressia pyrenaica* (|*) a la zona estudiada.

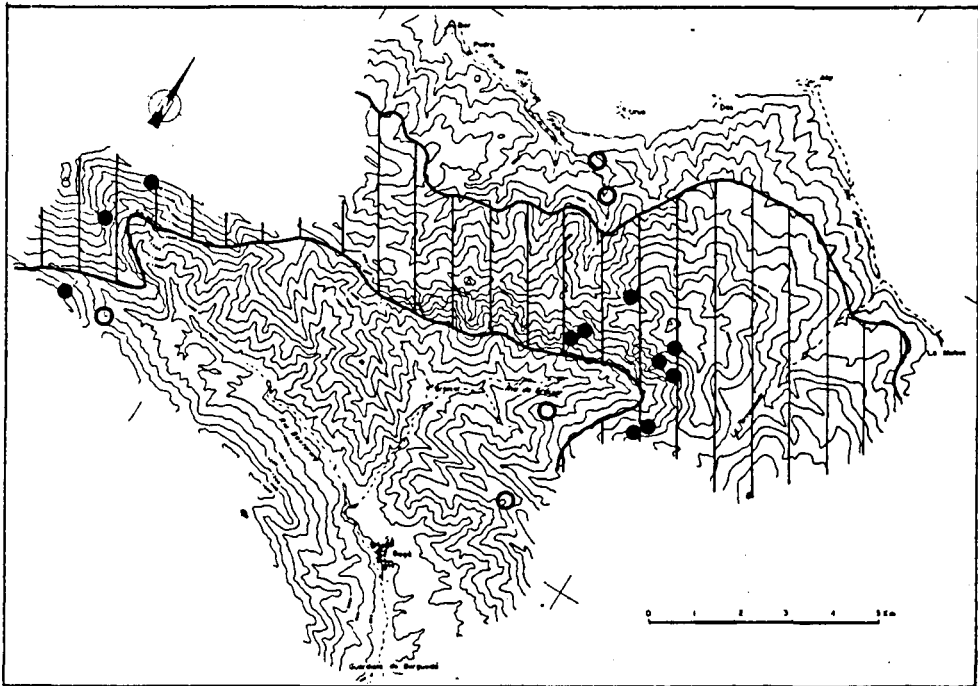

Fig. 2.14 - Àrees de distribució d'*Eryngium bourgati* (|○) i de *Xatardia scabra* (●) a la zona estudiada.

Carum carvi L.H / Eur. / *Arrhenatheretalia*

- Puigllançada (CADEVALL, 1919-31).
- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / (800) 1100 - 2250 m

Pastures mesòfiles, prats de dall, herbassars higròfils i ruderals (*Molinio-Arrhenatheretea* i *Mesobromion*, principalment). Submont. - Mont. - Subalp. CC.**Endressia pyrenaica Gay**

H / Endem. pir. E

- Comabella, la Tosa (VAYREDA, 1882) (!).
- Coll del Pal (CADEVALL, 1907), (SENNEN, 1917).
- Prat Agre (FARRÀS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum*).

BG, BY / DG08, 18 / (1430) 1700 - 2300 m

Rasos subalpins, a les clotades amb sòl àcid o acidificat (*Nardion*, i també *Mesobromion* i *Festucion airoidis*). Subalp. CC.**Selinum pyrenaicum (L.) Gouan**H / Oròfit europ. W / *Nardion*

- Puigllançada (CADEVALL, 1919-31).
- Cim de Sant Marc (C. PUJOL ap. CADEVALL, 1919-31) (n.v.).
- La Molina (VAYREDA, herb.!).

[BG], BY / DG[08], 18, 19 / 1460 - 2100 m

Molleres i sòls humits, sobre substrat silici (*Caricion nigrae*, *Calthion*, *Nardion*). Mont. - Subalp. RRR.**Ligusticum lucidum Miller**

H / Oròfit europ. W

- Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*).
- Das (FONT, 1989).

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1000 - 2050 m

Pedruscall, talussos de carreteres i de pistes, codolars dels rius, sòls pedregosos (*Thlaspietea*), principalment en terreny esquistós. (Submont.) - Mont. - Subalp. RR.**Angelica sylvestris L.**H / Eur. / *Molinio-Arrhenatheretea*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1600 m

Herbassars higròfils, jonqueres; també al riberal dels rius i a les torrenteres. Submont. - Mont. C.

Peucedanum officinale L. subsp. stenocarpum (Boiss. & Reut.) Font Q. (*P. stenocarpum* Boiss. & Reut.; *P. officinale* subsp. *officinale* var. *catalaunicum* Pau)H / Eur. (la subspècie) / *Geranion sanguinei*

- Bagà (CADEVALL, 1919-31; fma. *robusta*).
- Entre Bagà i Brocà (LAPRAZ, 1954).

BG / DG07, 08 / 740 - 1200 m

Indrets secs: vorades de bosc, prats. Ca. (Bas.) - Submont. RR.

Peucedanum oreoselinum (L.) Moench

H / Eur.

BG, BY / DG08, 09 / 1100 - 1400 m

Pastures, matollars i marges secs. Si. Submont. RRR.

Peucedanum cervaria L.

H / Eur. cont.-Submed.

BG / CG97, 98; DG08 / 1100 - 1500 m

Vorades i clarianes de boscos secs. Ca. Submont. RRR.

Peucedanum ostruthium (L.) Koch.

H / Oròfit europ. S

- La Tosa (VAYREDA, herb.!).

Pastinaca sativa L. subsp. *sylvestris* (Miller) Rouy & CamusH / Eur. W / *Onopordetalia*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / 740 - 1660 m

Indrets ruderalitzats més o menys humits: vores de rius i de cursos d'aigües, terres remogudes, talussos,... (*Dauco-Melilotion*, sobretot). Submont. - Mont. CC (BG); R (BY).**Heracleum sphondylium** L. subsp. *pyrenaicum* (Lam.) Bonnier & Layens

H / Oròfit alp.

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 1000 - 2000 m

Sòls profunds i més o menys humits: herbassars higròfils i ruderals, prats de dall, riberals del riu (*Molinio-Arrhenatheretea*, *Onopordetalia*, *Alno-Padion*). (Submont.) - Mont. - Subalp. C.**Tordylium maximum** L.

H / Submed.-Med.

BG, BY / DG07, 08, 09 / 740 - 1700 m

Ruderal: ortigars, cardassars,... (*Onopordetalia*). Submont. - Mont. RR.**Laserpitium siler** L.

H / Oròfit submed.

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 900 - 1900 m

Llocs pedregosos, sobretot en exposicions al nord i en ambients frescals (*Thlaspietalia*, *Potentilletalia caulescentis*). Ca. Submont. - Mont. - Subalp. inf. RR.**Laserpitium latifolium** L.

H / Lateur.

- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).

- La Molina, Coll de Jou (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1990 m

Boscos, matollars, vorades (*Quercu-Fageteta*, *Vaccinio-Piceetea*, *Calluno-Genistion*). Submont. - Mont. - Subalp. C.

Laserpitium nestleri Soyer-WillemetH / Oròfit ibero-occ. / *Laserpitio-Ranunculion thorae*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08 / 1200 - 1800 (2000) m

Peus i relleixos de cingleres calcàries orientades al nord, i també als boscos propers. Mont. - (Subalp.). C.

Laserpitium gallicum L.H / Oròfit med. W / *Achnatherion*

- Afores de Bagá, sobre el riu (LAPRAZ, 1958; inv. de prat).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 740 - 2000 m

Pedruscalls, terrers i sòls pedregosos, en indrets oberts i assolellats. Ca. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. (solells). C.

Torilis nodosa (L.) Gaertn.

Th / Med.-Atl.

BG / DG07, 08 / 850 - 1300 m

Marges de camps, indrets secs ruderalitzats. Submont. RRR.

Torilis japonica (Houtt.) DC. (*T. anthriscus* (L.) Gmel.)Th / Lateur. / *Ruderali-Secalieta*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1800 (2100) m

Ruderal, en indrets més o menys frescals: herbassars, terres remogudes,... Submont. - Mont. - Subalp. (solells). C.

Caucalis platycarpus L.Th / Plurireg. / *Secalieta*

BG, BY / DG07, 08, 09 / 850 - 1300 m

Camps de cereals, talussos, marges; sol anar lligat a indrets amb influència humana. Submont. RRR.

Daucus carota L.

H / Subcosm.

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 740 - 1600 (1800) m

Indrets oberts: prats -xeròfils i mesòfils-, vorades, comunitats ruderals, camps,... Bas. - Submont. - Mont. CC (BG); R (BY).

PYROLACEAE**Pyrola minor** L.H / Circumbor. / *Vaccinio-Piceetalia*

- Boscos ombrívols de Coll de Jou (VAYREDA, 1902). !

- Coll de Jou; La Molina (VAYREDA ap. CADEVALL, 1913-15).

BG, BY / DG07, 08, 18 / 1300 - 2100 m

Vessants obacs, al sotabosc de pinedes i de fagedes. Mont. - Subalp. R.

Pyrola chlorantha SwartzH / Circumbor. / *Deschampsio-Pinion*

- De Rebot al Puigllançada (CADEVALL, 1907).

- Coll de Jou, boscos de pi roig -1450 m- (GRUBER, 1975).
- Coll de Jou -nord- (GRUBER, 1978; inv. *Hepatico-Pinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08 / 950 - 1900 m

Pinedes, sobretot de *P. sylvestris*, i també fagedes denses. Submont. - Mont. - (Subalp.). R (BG); RRR (BY).

Orthilia secunda (L.) House (*Pyrola secunda* L.)

Ch / Circumbor. / *Vaccinio-Piceetea*

- Serra de Monnell -sud- (GRUBER, 1978; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*).

BG, BY / CG98; DG08 / 1100 - 2100 m

Pinedes i fagedes dels vessants obacs. Submont. - Mont. - Subalp. R.

Moneses uniflora (L.) A. Gray (*Pyrola uniflora* L.)

H / Circumbor. / *Vaccinio-Piceetea*

- Coll de Jou -sud- (GRUBER, 1978; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / 1150 - 2030 m

Pinedes, sobretot de pi negre, i avetoses dels obacs. Mont. - Subalp. C.

Monotropa hypopitys L.

G / Circumbor. / *Vaccinio-Piceetea*

- Barranc de la Mena d'Or (FONT Q., 1954).
- A l'oest de Bagà (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 750 - 1660 m

Pinedes de pi roig (*Deschampsio-Pinion*, *Quercion pubescenti-petraeae*). Submont. - Mont. R, però abundant localment.

A la zona hi són presents les dues subspècies que se solen distingir en aquest taxon (subsp. *hypopitys* i subsp. *hypophaeaea* (Wallr.) Soó), en base a la presència o no de pilositat. La primera sembla preferir les pinedes d'altitud, mentre que la segona es fa més aviat en ambients frescals i no ascendeix tant com l'altra.

ERICACEAE

Calluna vulgaris (L.) Hull

Ch / Lateur. / *Calluno-Ulicetea*

- Gréixer (FONT Q., 1954).

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 1000 - 2040 m

Substrats i sòls àcids -o acidificats-, fent part de landes, de prats, de boscos clars,... Especialment abundant als terrenys gresosos on aflora la roca (Permotrias sobretot); en aquest cas, esdevé dominant i forma landes esclarissades amb un estrat arbore de *Pinus sylvestris* o sense. Submont. - Mont. - Subalp. C.

Rhododendron ferrugineum L.

NP / Oròfit alp. / *Rhododendro-Vaccinion*

- La Molina (VAYREDA, 1902). !

BG, BY / DG08, 18 / (1350) 1500 - 2200 m

Terrenys àcids -rarament als calcaris, però llavors en sòls acidificats-, fent part del sotabosc de pinedes de *P. uncinata* i d'avetoses, on sovint es constitueix en espècie dominant. Ocasionalment es troba també dins les fagedes i les pinedes de pi roig. Mont. sup. - Subalp. C (BY); RR (BG, localitzat al sector del Coll de la Cabrera).

Loiseleuria procumbens (L.) Desv.Ch / Art.-alp. / *Loiseleurio-Vaccinion*

- Comabella (VAYREDA, 1882).

Rocs de Canells, en una carena pedregosa, en terreny esquistós (BG: DG18, 2100 m).

Arctostaphylos uva-ursi (L.) SprengelCh / Circumbor. / *Juniperion nanae*

- Coll de Jou (CADEVALL, 1932).

- Gréixer (FONT Q., 1954).

- Coll de Jou -sud-; Serra de Monnell -sud- (GRUBER, 1978; invs. *Arctostaphylo-Pinetum*). Prop de Supermolina (id.; inv. *Veronico-Pinetum*).- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucro pyrenaici-Festucetum spadiceae*).

- Muntanya d'Alp (VAYREDA, herb. !).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18 / 1100 - 2200 m

Llocs rocosos, tant als terrenys calcaris com als silicis. Colonitza molts solells rocosos de l'estatge subalpí, i arriba a fer-se dominant allà on el sòl és més migrat, constituint un matoll baix en el qual és l'espècie dominant, o codominant amb *Juniperus nana*, *Buxus sempervirens*, etc. En ambients semblants es troba també esporàdicament a altituds inferiors. Penetra igualment als boscos dels estatges superiors, pinedes sobretot, sempre que la coberta arbòria no sigui excessivament densa, i que el sòl sigui poc desenvolupat. (Submont.) - Mont. - Subalp. CC.

Vaccinium uliginosum L.Ch / Circumbor.-alp. / *Vaccinio-Piceetalia*

- Comabella (VAYREDA, 1882).

- La Molina -BY, DG18- (VAYREDA, 1902) (!).

- El Pendís -BY, DG08- (CADEVALL, 1932) (n.v.).

Vaccinium myrtillus L.Ch / Circumbor.-alp. / *Vaccinio-Piceetea*- Entre la Collada de Toses i La Molina (RIVAS M., 1968; inv. *Veronico-Pinetum*).- Prop de Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*).

BG, BY / DG08, 18, 19 / 1280 - 2100 m

Pinedes, avetoses i fagedes acidòfiles, fent part del sotabosc; més rarament, dins els matolls de bàlec. Mont. - Subalp. CC (al costat berguedà, restringit a la Vall de Gréixer).

PRIMULACEAE**Primula elatior (L.) Hill subsp. intricata (Gren. & Godron) Lüdi**H / Oròfit europ. C / *Primulion intricatae*

- Comabella (VAYREDA, 1882).

- La Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*). Tancalporta (id.; inv. *Primulo-Adonisetum*).- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1625) 1800 - 2320 m

Pastures mesòfiles d'altitud, preferentment sobre calcari, en indrets frescals i amb sòl ben desenvolupat (*Seslerietalia*, *Mesobromion*). Subalp. CC, però molt rara al sector occidental.

Primula veris L. (*P. officinalis* (L.) Hill) subsp. *columnae* (Ten.) LüdiH / Euras. / *Quercu-Fagetea*

- A l'oest de Bagà (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).
- Supermolina (RIVAS M., 1968; inv. *Veronico-Pinetum*).
- Coll de Jou -nord- (GRUBER, 1978; inv. *Hepatico-Pinetum*).
- Prat Agre (FARRAS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum alpinae*).
- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucrio pyrenaici-Festucetum spadiceae*).
- Das; Alp; pista al Pendís (FONT, 1989).
- La Molina (VAYREDA, herb. !).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2200 m

Comunitats forestals i arbustives mesòfiles i mesoxeròfiles de tota mena, amb preferència pels sòls ben desenvolupats i per les condicions d'ombra (*Quercu-Fagetea*, *Vaccinio-Piceetea*). No manca tampoc a les vorades forestals i, fins i tot, arriba a fer-se als prats termòfils de l'alta muntanya (*Seslerio-Xerobromenion*, *Seslerietalia*). Calcícola preferent. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CCC.

Primula integrifolia L.

H / Oròfit europ. C

- Puigllançada (CADEVALL, 1932).

BG, BY / DG08, 18 / (1770) 1900 - 2540 m

Rasos de l'alta muntanya, a les clotades i als vessants on la neu roman més temps (*Juncetea trifidi*, *Seslerietalia*). Subalp. - Alp. C.

***Primula latifolia* Lapeyr.**

H / Alp.-pir.

- Comabella (VAYREDA, 1882) (n.v.).
- La Tosa d'Alp (VAYREDA ap. CADEVALL, 1932) (n.v.).

***Vitaliana primuliflora* Bertol. (*Gregoria vitaliana* (L.) Duby) subsp. *canescens* O. Schwarz**

H / Oròfit alp.

- Puigllançada (CADEVALL, 1932).

BG, BY / DG08, 18 / 1950 - 2400 m

Pedruscalls esquitosos i indrets on aflora aquest mateix tipus de substrat (*Thlaspietalia*). Subalp. - Alp. RR (localitzada al sector Tosa d'Alp - Rocs de Canells).

***Androsace maxima* L.**Th / Euras. / *Secalietalia*

El Vilar, sobre Guardiola, en un camp de cereals (BG: DG07, 850 m). Sobre d'Alp, en un guaret (BY: DG09, 1300 m).

***Androsace elongata* L.**

Th / Latesarm.

BY / DG09 / 1250 - 1350 m

Prats d'annuals de l'aliança *Alysso-Sedion*, en terrenys calcaris i també silicis. Submont. RRR (només sobre el poble d'Alp). Espècie vernal.

***Androsace villosa* L.**H / Oròfit euras. / *Festucion gautieri*

- Comabella (VAYREDA, 1882).
- Coll de Jou (CADEVALL, 1932).
- Puig d'Alp; la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).

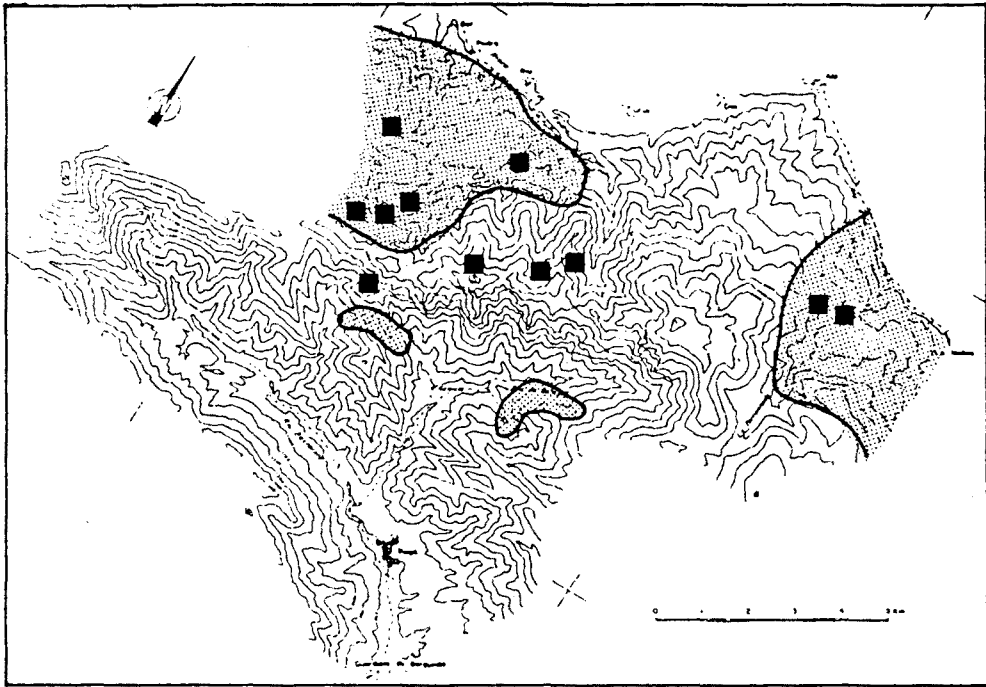

Fig. 2.15 - Àrees de distribució de *Vaccinium myrtillus* (▨) i de *Rhododendron ferrugineum* (■) a la zona estudiada.

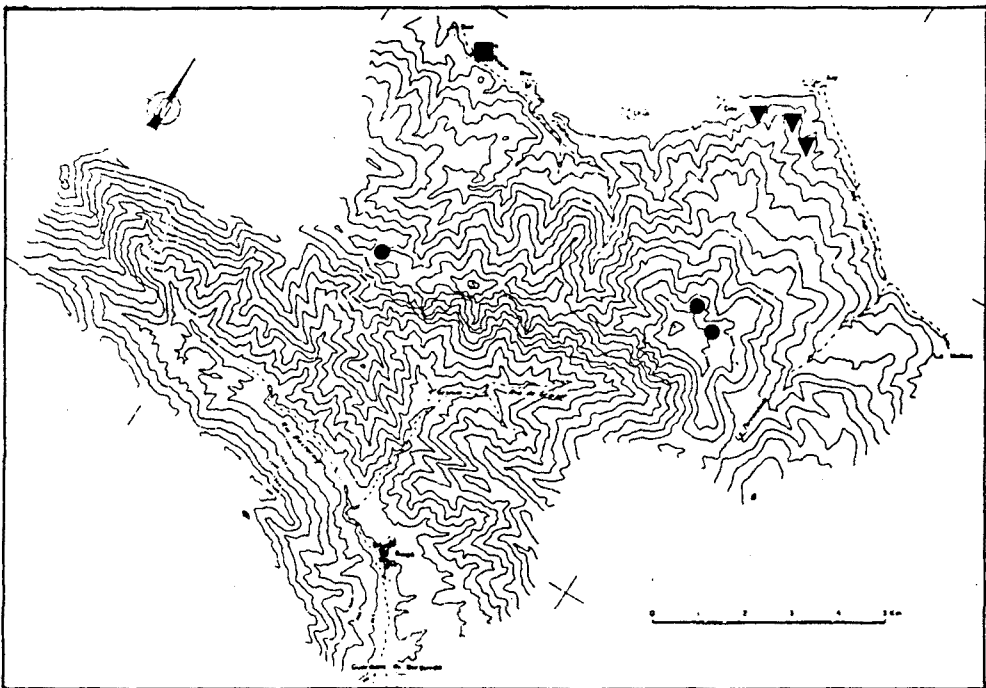

Fig. 2.16 - Àrees de distribució d'*Androsace elongata* (▼), de *Gentiana nivalis* (●) i de *Rubia tinctorum* (■) a la zona estudiada.

- Puig d'Alp, vessant NE (BAUDIÈRE & KÜPFER, 1968).

- Coll de Jou; la Tosa d'Alp; Serra de Monnell -est- (GRUBER, 1978; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri*)

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1850 - 2540 m

Pastures calcícoles de les parts culminals (*Festucion gautieri*, i també *Elyinion* i *Mesobromion*). Subalp. - Alp. C.

Soldanella alpina L.

H / Oròfit alp. / *Juncetea trifidi*

- Comabella (VAYREDA, 1882).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1760 - 2540 m

Pastures i indrets frescals de l'alta muntanya; relleixos de roques obagues. Subalp. - Alp. C.

Lysimachia ephemerum L.

H / Iber. / *Holoschoenetalia*

- Bagà (CADEVALL, 1932).

- Vores de rierols entre Guardiola i Bagà (LAPRAZ, 1955).

BG / DG07, 08 / 750 - 900 (1350) m

Jonqueres, herbassars higròfils i vores de recs. Exigeix aigües carbonatades. Submont. RR.

Anagallis arvensis L.

Th / Subcosm. / *Chenopodietalia*

BG / DG07, 08 / 740 - 1130 m

Ruderal: camps, horts, marges, prats molt pasturats,... Bas. - Submont. R.

Samolus valerandi L.

H / Plurireg.

- Font Vella de les Avenes (LLENSA, 1946) (n.v.).

BG, BY / [CG97]; DG07, 08 / 750 - 1290 [1450] m

Mulladius i petits corrents d'aigües netes. Ca. Submont. RRR.

Coris monspeliensis L.

Ch / Circummed. / *Rosmarinetalia*

- Entre Bagà i Brocà (LAPRAZ, 1958; inv. de prat).

BG / DG07, 08 / 740 - 1300 m

Prats xeròfils (*Aphyllanthion*). Ca. Bas. - Submont. C.

PLUMBAGINACEAE

Armeria maritima (Miller) Willd. subsp. *alpina* (Willd.) P. Silva

H / Oròfit alp.

- Comabella, La Molina (VAYREDA, 1882; ut *A. alpina* Vill.) (n.v.).

Armeria alliacea (Cav.) Hoffmans & Link. subsp. *bupleuroides* Nyman (*A. plantaginea* auct.)

H / Lateatl.

- L'Hospitalet; Rebost (CADEVALL, 1932).

- D'Alp a la Masella (FONT, 1989).

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1100 - 1700 (1980) m

Pastures xeròfiles i xeromesòfiles, en terrenys silicis (*Xerobromion*, *Genistello-Agrostidenion*, *Festuco-Sedetalia*). Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

OLEACEAE

Jasminum officinale L.

NP / Asiàt.

- Bagà: cultivat i subsponsant -BG: DG07, 780 m- (CADEVALL, 1932) (n.v.).

Fraxinus excelsior L.

MP / Eur. / *Fraxino-Carpinion*

- Prop de Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1800 (2000) m

Sòls humits, boscos i altres indrets frescals. A les parts baixes, es fa sobretot als riberals dels rius, a les torrenteres i als vessants propers, on arriba a formar petits claps. A més altitud, es troba fent part de bardisses i matollars, en indrets més o menys frescals. És freqüent també a les pastures mesòfiles i a les rodalies de les cases de pagès, presència que cal relacionar d'alguna manera amb l'activitat humana i del bestiar (*Fraxino-Carpinion*, *Alno-Padion*, *Prunetalia spinosae*,...). Submont. - Mont. - Subalp. CC.

Ligustrum vulgare L.

NP / Eur. / *Quercu-Fagetea*

- L'Adou (CADEVALL, 1932).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08 / 740 - 1400 (1960) m

Boscos caducifolis -rouredes, sobretot-, i pinedes de pi roig, fent part de l'estrat arbustiu; freqüent també a les bardisses i a les vorades de bosc (*Quercion pubescenti-petraeae*, *Pruno-Rubion*). Bas. - Submont. - Mont. C (BG); RR (BY, restringit a la part basal del Moixeró).

GENTIANACEAE

Blackstonia perfoliata (L.) Hudson (*Chlora perfoliata* (L.) L.)

H / Med.-Atl.

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1400 m

Herbassars hígròfils, jonqueres, sòls argilosos humits (*Molinio-Holoschoenion*, *Molinion*). Ca. Submont. RR.

Centaureum erythraea Rafn. subsp. *erythraea*

Th / Holàrt.

BG / DG07, 08 / 900 - 1400 m

Pastures xeròfiles, en indrets pedregosos i assolellats, tant en terreny calcari com sobre esquists (*Aphyllanthion*, *Xerobromion*). Bas. - Submont. RR.

Centaureum pulchellum (Swartz) Druce

Th / Holàrt.

- Entre Bagà i Guardiola, llocs herbosos (LAPRAZ, 1955).

Paller de Baix, en un prat pasturat prop de la riera (BG: DG08, 1000 m).

Gentiana lutea L. subsp. *lutea*

H / Eur. (munt.).

- La Molina (CADEVALL, 1932).

- Supermolina; prop de Supermolina; entre la Collada i La Molina (GRUBER, 1978; invs. *Veronico-Pinetum*). Serra de Monnell -sud- (id.; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*).

- La Molina (VAYREDA, herb. !).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1500 - 2100 m

Llocs oberts, tant en terreny calcari com silici. Es fa a les pastures mesòfiles, als matollars no gaire densos, a les clarianes i marges de bosc, etc. *Brometalia*, *Seslerietalia*, *Calluno-Genistion*,... Mont. sup. - Subalp. CC (BY); R (BG).**Gentiana burseri** Lapeyr.

H / Oròfit alp.

Mata Negra, cap a la Font Freda de Riu, a les clarianes de l'avetosa amb neret, en terreny silici (BY: DG08, 1850-1900 m).

Gentiana cruciata L.H / Europ. cont. / *Mesobromion*

- La Molina (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG08, 09, 18 / 1100 - 1800 m

Pastures mesòfiles, tant en substrat calcari com silici. Submont. - Mont. - Subalp. inf. CC (BY); RR (BG).

Gentiana pyrenaica L.H / Oròfit alp. / *Nardion*

- Comabella (VAYREDA, 1882).

- Coll del Pal (CADEVALL, 1932).

- Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).

- Cim de la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1955).

- Supermolina, Coll del Pal, Puigllançada (FERN. CASAS, 1970).

- Pla del Moixeró (FARRÀS & al., 1981).

BG, BY / DG08, 18 / 1830 - 2540 m

Pastures mesòfiles d'altitud, en sòls àcids (*Juncetalia trifidi*). Subalp. - Alp. C, però manca al sector més occidental.**Gentiana acaulis** L. (*G. kochiana* Perr. & Song)H / Oròfit alp. / *Nardion*

- Prats montans al peu del Coll d'Escriu (FONT Q., 1954).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*).- La Molina (RIOFRIO, BCC !; ut *G. excisa* Presl.), (VIVES, BCC !).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18 / (1400) 1600 - 2150 m

Pastures mesòfiles sobre substrats àcids o bé en sòls acidificats (*Nardion*, *Mesobromion*); es fa també a les pinedes clares. Mont. sup. - Subalp. CC.**Gentiana alpina** Vill.H / Oròfit alp. / *Festucion airoidis*

- Coll del Pal; La Molina (CADEVALL, 1932).

- Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).

BG, BY / DG08, 18 / 1950 - 2540 m

Rasos alpins, en sòls més o menys àcids. Subalp. - Alp. C.

Gentiana alpina x acaulis

H

BG, BY / DG08, 18 / (1660) 1900 - 2100 m

Prats de l'alta muntanya, allà on coincideixen els dos tàxons parentals. Subalp. R.

Gentiana verna L.H / Oròfit euras. / *Seslerietalia*- La Molina (VAYREDA, 1902; var. *alata*) (!).

- Coll del Pal (CADEVALL, 1932).

- La Tosa d'Alp, tartera (BRAUN-BL., 1948). Puig d'Alp; Tancalaporta (id.; inv. *Festucetum scopariae*).

- Coll d'Escriu (FONT Q., 1954).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*). Serra de Monnell -est- (id.; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).- La Molina (RIOFRIO, BCC !; var. *villarsiana* Rouy), (VIVES, BCC !).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18 / (1400) 1600 - 2540 m

Pastures dels estatges superiors, preferentment en sòls prims neutres o poc àcids. Mont. sup. - Subalp. - Alp. CCC.

Gentiana nivalis L.

Th / Circumbor.

- Pla del Moixeró (FARRÀS & al., 1981).

BY / DG08, 18 / 2000 - 2400 m

Rasos alpins (*Festucion airoidis*). Subalp. - Alp. RRR.**Gentianella tenella (Rottboell) Börner (Gentiana tenella Rottboell)**

Th / Circumbor.

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*).

BG, BY / DG08, 18 / 2100 - 2500 m

Rasos alpins (*Festucion airoidis*). Alp. RRR.**Gentianella ciliata (L.) Borkh. (Gentiana ciliata L.)**H / Eur. (munt.) / *Mesobromion*

- Bagà (SALVADOR ap. COSTA, 1877).

- Gréixer (FONT Q., 1954).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 19 / 740 - 1500 (1800) m

Pastures mesòfiles; vorades i marges de boscos frescals. Ca. Submont. - Mont. - (Subalp.). C.

Gentianella campestris (L.) Börner (Gentiana campestris L.)

H / Eur.

- La Molina (VAYREDA, 1882) (!).

- La Molina (RIOFRIO, BCC !; VIVES, BCC !).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18 / (1100) 1500 - 2540 m

Pastures i boscos clars, en sòls més o menys àcids (*Nardion, Mesobromion*). Mont. - Subalp. - Alp. C.

ASCLEPIADACEAE

Vincetoxicum nigrum Moench

H / Med. W

Paller de Baix, en una bardissa vora el torrent (BG: DG07, 1000 m).

Vincetoxicum hirundinaria Med. subsp. **intermedium** (Loret & Barr.) Markgraaf

H / Eur.

- A l'oest de Bagà (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).

- Riu; La Molina (FONT, 1989).

BG, BY / DG07, 08, 09 / 740 - 1500 (1800) m

Indrets pedregosos i assolellats: prats, boscos clars,... (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Xerobromion*).
Calcícola preferent. Bas. - Submont. - Mont. C.

RUBIACEAE

Sherardia arvensis L.

Th / Plurireg.

BG, BY / DG08, 09 / 900 - 1250 m

Comunitats d'annuals en ambients més o menys ruderalitzats (*Alyso-Sedion*, sobretot), tant sobre calcari com sobre silici. Submont. RRR.**Asperula pyrenaica** L.

H / Endem. pir.

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1450) 1600 - 2100 m

Roques, pedruscall, i també prats pedregosos, generalment en indrets assolellats (*Saxifragion mediae*, *Iberidion spathulatae*, *Ononidion striatae*, *Festucion gautieri*). Ca. Mont. sup. - Subalp. C.**Asperula cynanchica** L.H / Plurireg. / *Ononido-Rosmarinetea*- Bagà, cap a Santa Magdalena (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).- Sobre d'Alp; prop d'Urús (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).- Refugi de les Esposes (FONT, 1989). Sant Grau; collet de Mirabò (id.; inv. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1650 m

Prats secs, indrets pedregosos (*Aphyllanthion*, principalment, i també *Xerobromion* i *Thlaspietalia*). Calcícola preferent i termòfila. Bas. - Submont. - Mont. CC.

Molts dels individus de l'estatge montà superior es poden considerar formes de trànsit entre aquesta espècie i la precedent.

Galium uliginosum L.

H / Eur.

- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BY / DG08, 09, 18, 19 / 1450 - 1770 m

Molleres i herbassars higrofils acidòfils (*Caricion nigrae*, *Calthion*). Mont. sup. - Subalp. RR.

Galium maritimum L.

H / Med.-Submed. NW

- Parts alta i mitjana de la Vall de La Molina (SENNEN, 1936)
- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).
- Sant Grau (FONT, 1989; inv. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 850 - 1660 (1800) m

Vessants assolellats, preferentment en terrenys pedregosos (calcàries i esquistes). Fa part de comunitats força diverses: matolls, vorades i boscos secs, prats, vegetació de pedruscalls i talussos,... (*Quercion pubescenti-petraeae*, *Quercion ilicis*, *Aphyllanthion*, *Xerobromion*, etc). Bas. - Submont. - Mont. C.

Galium verum L.

H / Lateur. / *Brometalia*

- Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).
- Prat Agre (FARRAS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum alpinae*).
- Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2150 (2350) m

Pastures mesòfiles i mesoxeròfiles (*Mesobromion*, *Xerobromion*, *Nardion*). Submont. - Mont. - Subalp. CCC.

Galium mollugo L. subsp. mollugo

H / Eur.

BG / DG07, 08 / 750 - 1500 m

Vorades i marges forestals, en indrets més o menys frescals i/o humits (*Origanelalia*, *Dauco-Melilotion*). Submont. - Mont. RRR.

subsp. angustifolium

- Entre Alp i La Molina (BOLÒS, 1974; inv. *Linario-Galeopsietum ladani*).

Galium album Miller subsp. album

H / Eur.

Entre Guardiola i Bagà, als marges d'un camp d'uscrida i als prats de dall (BG: DG07, 750-800 m).

Galium lucidum All.

H / Med.-Submed. / *Geranion sanguinei*

- Vora Riu (FARRAS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).
- Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*). Entre La Molina i Alp (id.; inv. *Koelerio-Avenuletum*).
- Collet de Mirabò (FONT, 1989; inv. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 740 - 1600 (1800) m

Ambients secs: vorades, matollars, prats, marges,... (*Geranion sanguinei*, i també *Aphyllanthion*, *Festuco-Brometea*, etc). Més freqüent als terrenys calcaris. Bas. - Submont. - Mont. CC.

Galium cometerrhizon Lapeyr.

H / Pir.

- La Tosa, Comabella (VAYREDA, 1882) (!).

L'etiqueta original de l'únic plec testimoni d'aquestes citacions conservat a l'Herbari Vayreda diu "Núria - Tosa".

Galium pyrenaicum GouanH / Oròfit med. / *Festucion gautieri*

- Comabella (VAYREDA, 1882).

- La Tosa d'Alp, en una tartera semifixada (BRAUN-BL., 1948). Tancalporta; la Tosa d'Alp (id.; invs. *Festucetum scopariae*).

- Roques calcinals entre el Roc Negre i la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1955).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; invs. *Aquilegio-Xatardietum* i *Festuco-Trifolietum thalii*). Coll de Jou (id.; invs. *Saxifragetum mediae* i *Seslerio-Festucetum gautieri*). La Tosa d'Alp (id.; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1200) 1850 - 2540 m

Vessants pedregosos, roques, tarteres (*Festucion gautieri*, i també *Saxifragion mediae* i *Iberidion spathulatae*). Subalp. - Alp. CC.Galium pumilum Murray subsp. papillosum (Lap.) Batalla & Masclans ex O. Bolòs (G. papillosum Lap.)

H / Plurireg.

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1900 m

Boscors clars, vorades, prats,... (*Quercion pubescenti-petraeae*, *Origanetalia*, *Brometalia*,...). Submont. - Mont. - Subalp. inf. CC.subsp. pinetorum (Ehrend.) J. Vigo (G. pinetorum Ehrend.)

H / Submed.

- La Molina (VAYREDA, herb.!; ut *G. mollugo* L., det. M. UBACH).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1000) 1400 - 2200 m

Matollars clars, pastures, indrets pedregosos (*Calluno-Genistion*, *Brometalia*,...). Sembla més freqüent als terrenys silicis. Mont. - Subalp. C.subsp. marchandii (Roemer & Schultes) O. Bolòs & J. Vigo (G. marchandii Roemer & Schultes)H / Oròfit pir.-occ. / *Seslerietalia*- Coll de Jou; la Tosa d'Alp (GRUBER, 1978; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*). Coll de Jou (id.; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1800 - 2540 m

Indrets pedregosos de l'alta muntanya: prats, pedruscall, roques,... Subalp. - Alp. C.

[subsp. helodes (Hoffmans & Link) Bol. (G. helodes Hoffmans & Link)]- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).Sembla poc versemblant la presència d'aquest tàxon de distribució ibero-atlàntica a la zona estudiada; la complexitat del grup, d'altra banda, porta a considerar la possibilitat de confusions amb altres taxons propers. En el cas que ens ocupa, creiem que les citacions s'haurien referir a la subsp. **papillosum**.[subsp. alpestre (G. alpestre Gaudin)]- Puig d'Alp; la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).Per la distribució d'aquest tàxon (oròfit sudeuropeu, dels Càrpats a les Cevenes), sembla també problemàtica la seva presència a la zona. La citació, doncs, caldria referir-la a la subsp. *marchandii* o a la subsp. *pinetorum*.

L'espècie *Galium pumilum* és un tàxon força complex, amb nombroses formes intermèdies entre les diverses subespècies.

Galium aparine L.

Th / Subcosm. / *Onopordetalia*

BG, BY / DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1800 m

Herbassars ruderals, vorades nitròfiles. Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp.). C.

Galium tricornutum Dandy (*G. tricornis* Withg.)

Th / Plurireg. / *Secalietalia*

BG / DG07 / 750 - 1000 m

Camps de cereals. Submont. R.

Cruciata laevipes Opiz (*Galium cruciata* (L.) Scop.)

H / Lateur. / *Aegopodion podagrariae*

- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).

BG, BY / DG08, 09 / 1240 - 1750 m

Herbassars ruderals, vorades i matolls frescals. Mont. RRR.

Cruciata glabra (L.) Ehrend. (*Galium vernum* Scop.)

H / Latesubmed.

- Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).

- Entre la Collada i La Molina (RIVAS M., 1968; inv. *Veronico-Pinetum*). Vall de La Molina (id.; inv. *Cytisetum purgantis*).

- Serra de Monnell (GRUBER, 1978; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*). Supermolina; prop de Supermolina (id.; invs. *Veronico-Pinetum*). Coll de Jou -nord- (id.; inv. *Hepatico-Pinetum*).

- Vora Riu (FARRAS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).

- Alp (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2200 m

Es fa a l'estrat herbaci de tota mena de boscos, matollars i vorades, amb preferència pels llocs ombrívols i més aviat frescals (*Quercu-Fagetea*, *Vaccinio-Piceetea*). A les parts altes, se sol trobar també en sòls pedregosos d'ambients més oberts, fent part de prats i colonitzant pedrusques (*Seslerietalia*, *Thlaspietalia*). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CCC.

Rubia peregrina L.

Ch / Med.-Atl. / *Quercetalia ilicis*

BG / CG98; DG07, 08 / 800 - 1660 m

Boscos i matollars dels vessants assolellats (*Quercion ilicis*, *Amelanchiero-Buxenion*). Ca. Bas. - Submont. C.

Rubia tinctorum L.

H / Asiàt.

Parets de l'ermita de sant Julià de Pedra, naturalitzada (BY: DG08, 1200 m).

CUSCUTACEAE

Cuscuta europaea L.

Th / Lateur. / *Onopordetalia*

BG, BY / DG07, 08, 18, 19 / 950 - 1960 m

Herbassars nitròfils. Paràsita sobretot d'*Urtica dioica*; l'hem observada també sobre *Galeopsis tetrahit*.
Submont. - Mont. - Subalp. C.

Cuscuta epithimum L.

Th / Plurireg.

- Rebot, sobre *Conium maculatum*; Bagà, sobre *Genista scorpius*, *Artemisia alba* i *Lavandula spica* (CADEVALL, 1932).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 740 - 1700 m

Prats i ambients oberts, parasitant diverses espècies herbàcies i arbustives: labiades (*Thymus*), papilionàcies (*Lotus*, *Lathyrus*, *Chamaespartium*), compostes (*Centaurea*, *Artemisia*), etc. *Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Brometalia*,... Bas. - Submont. - Mont. CC.

CONVOLVULACEAE

Convolvulus arvensis L.

Th / Subcosm.

- Afores de Bagà, sobre el riu (LAPRAZ, 1958; inv. de prat).

- Alp (FONT, 1989).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1700 m

Ruderal i arvense: marges, terraplens, camps, jaces,... (*Ruderali-Secalietae*). Submont. - Mont. CC (al costat cerdà, restringit a les parts baixes).

Ipomoea purpurea Roth

Th / Amèr.

Cultivada en alguns jardins i tanques, i subsontània en alguns horts del riberal del Bastareny, prop de Guardiola (BG: DG07, 750 m).

BORAGINACEAE

Heliotropium europaeum L.

Th / Med. / *Chenopodietalia*

Gréixer, abundant en un hort no cultivat, sobre substrat silici (BG: DG08, 1100 m).

Lithospermum officinale L.

H / Circumbor.

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1960 m

Vorades i marges de bosc, bardisses, indrets ruderalitzats (*Origanetalia*, *Pruno-Rubion*, *Onopordetalia*).
Submont. - Mont. - Subalp. R.

Lithospermum purpureocaeruleum L. (Buglossoides purpureocaerulea (L.) I.M. Johnston)

H / Eur. S

BG / DG07, 08 / 740 - 900 m

Bosc de ribera; bardisses i fondals humits. Submont. R, però molt abundant localment.

Lithospermum arvense L. (Buglossoides arvensis (L.) I.M. Johnston)Th / Plurireg. / *Secalietalia*

- Font Canaleta (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1700 (1850) m

Arvense, i també ruderal: camps, marges de camins, terres remogudes, jaces, etc. Submont. - Mont. - (Subalp.). C.

Lithospermum fruticosum L. (Lithodora fruticosa (L.) Griseb.)Ch / Med. SW / *Rosmarinetalia*

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

- Sobre Paller de Dalt (NUET, 1984).

BG / DG07, 08 / 750 - 1350 m

Terraprim i terrenys rocosos en llocs solells, fent part dels prats magres que colonitzen aquests ambients. Espècie calcícola i termòfila. Bas. R.

Els individus d'aquesta espècie presenten sovint signes de mala vitalitat: dimensions reduïdes -amb prou feines ultrapassen els 10 cm-, poques fulles i flors,... sobretot en comparació amb els de terres mediterrànies. Atribuïm aquest fet tant a la poca qualitat dels substrats que ocupen com a la seva situació límit dins l'àrea de distribució de l'espècie.

Onosma tricerospma Lag. subsp. *alpicola* (Vayr.) O. Bolòs & J. VigoH / Endem. pir. / *Festucion gautieri*- Comabella (VAYREDA, 1902; ut *O. echioides* L. var. *alpicola* (!)).- Coll de Jou; de Rebot a Coll del Pal (CADEVALL, 1932; ut *O. echioides* L.).- La Tosa d'Alp, 2260 m (BRAUN-BL., 1948; ut *O. fastigiatum* Br.-Bl.). Tancalporta, Puig d'Alp, la Tosa d'Alp (id.; invs. *Festucetum scopariae*).

- Prats sota el Roc Negre, sobre Rebot (LAPRAZ, 1955).

- Coll de Jou (GRUBER, 1977; ut *O. fastigiata* Br.-Bl. var. *catalaunica* Sen.).- Prop de Coll de Jou; Coll de Jou; Serra de Monnell (GRUBER, 1978; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri*).- Alp, La Molina, Coll Ciser; torrent de Coma Pregona; Penyes Altes de Moixeró; sobre Gréixer, al Raset; prop del refugi de Rebot, al Pla Bagà (NUET, 1984; ut *O. tricerospma* Lag.)

- Coll d'Alp (VIVES, BCC!).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1420) 1700 - 2400 m

Pastures calcícoles de l'alta muntanya, preferentment sobre substrats pedregosos. Subalp. - Alp. C.

subsp. *catalaunica* (Vayr.) O. Bolòs & J. Vigo

H / Endem. cat.

- De Bagà a la Pobla de Lillet (SALVADOR ap. COSTA, 1877; ut *O. echioides* L.).- Bosc de pi roig entre Bagà, Guardiola i Brocà (LAPRAZ, 1955; ut *O. fastigiatum* Br.-Bl.).

BG / DG07 / 740 - 1100 m

Pastures xeròfiles i termòfiles, marges secs (*Aphyllanthion*, *Xerobromion*). Bas. - Submont. RR.**Echium vulgare** L.

H / Plurireg.

- Bagà, camí de la Font del Sofre (LAPRAZ, 1958; inv. de prat).

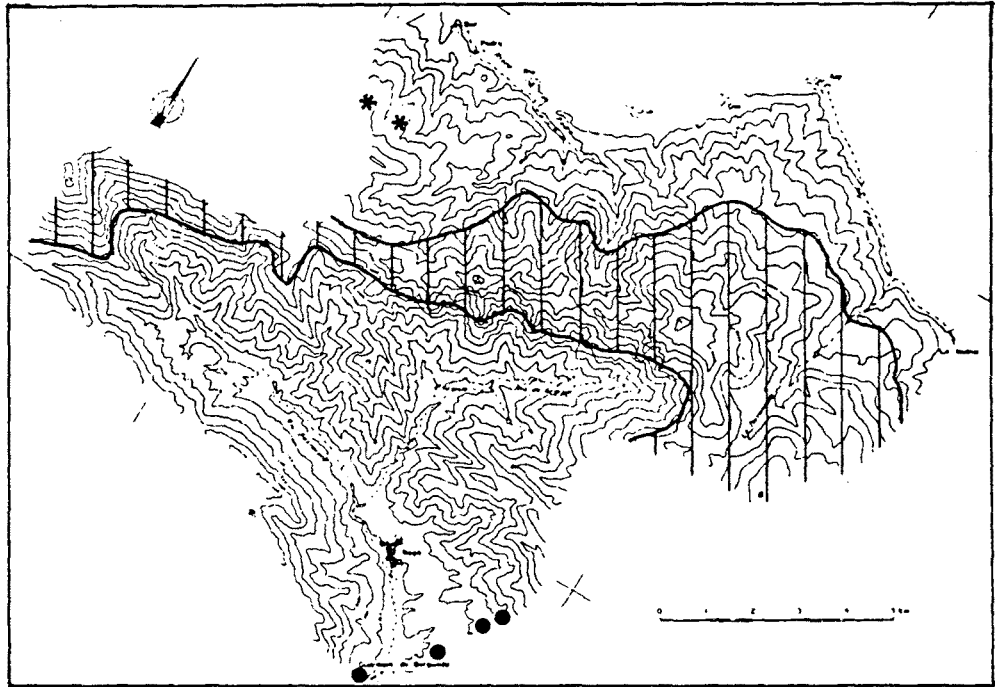

Fig. 2.17 - Distribució d'*Onosma tricosperma* subsp. *alpicola* (|*) i d'*Onosma tricosperma* subsp. *catalaunica* (●) a la zona estudiada.

- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2540 m

Ambients oberts, més o menys secs: comunitats ruderals, pastures, terrers, pedruscall,... (*Ruderali-Secalieta*, *Festuco-Brometea*, *Seslerietalia*, etc). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. - Alp. CC.

***Pulmonaria affinis* Jordan**

H / Lateatl.

BY / DG08, 18, 19 / 1250 - 1920 m

Boscós i vorades frescals (*Alno-Padion*, *Rhododendro-Vaccinion*). Si. Mont. - Subalp. RRR.

***Pulmonaria longifolia* (Bast.) Boreau**

H / Eur.

- Serra de Monnell -est- (GRUBER, 1978; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*).

BG / CG98; DG07 / 800 - 1800 m

Boscós més o menys xeròfils (*Quercion pubescenti-petraeae*, *Juniperion nanae*). Ca. Submont. - Mont. - Subalp. RRR.

***Anchusa azurea* Miller (*A. italica* Retz)**

Th / Med.

- Cap a Bagà: talussos margosos sobre el Bastareny (LAPRAZ, 1958; invs. de prats, ut *A. italica*) -BG; DG07, 800 m- (n.v.).

Anchusa arvensis (L.) Bieb. (Lycopsis arvensis L.)Th / Plurireg. / *Secalietalia*

BG, BY / DG07, 08, 09 / 850 - 1250 m

Conreus, terres remogudes, camins. Submont. R.

Borago officinalis L.

Th / Med.

Bagà: marges sobre el Bastareny, dins mateix del poble (BG: DG07, 780 m).

Asperugo procumbens L.

Th / Plurireg.

- La Molina (VAYREDA, 1902).

BG, BY / DG08, 09 / 1100 - 2000 m

Indrets fortament ruderalitzats com a conseqüència de l'activitat del bestiar: corrals, jaces (*Onopordetalia*). (Submont.) - Mont. - Subalp. R, però abundant localment.**Myosotis arvensis** (L.) Hill.Th / Holàrt. / *Ruderali-Secalietea*

BG, BY / CG97; DG07, 08 / 1100 - 1660 m

Ruderal -i també arvense-: marges de camins, herbassars i vorades nitròfils,... Submont. - Mont. R.

Myosotis ramosissima Rochel (M. hispida Schlecht)

Th / Plurireg.

- La Molina (VAYREDA, herb. !).

Myosotis stricta Link.

Th / Lateur.

BY / DG08, 09, 18 / 1200 - 1910 m

Pradells d'annuals acidòfils, als llocs amb poca terra dins les pastures. Submont. - Mont. - Subalp. inf. R, però localment abundant.

Myosotis decumbens Host subsp. *teresiana* (Scn.) Grau

H / Eur.

BG, BY / CG97; DG07, 08, 09, 18, 19 / 1100 - 2200 m

Herbassars ruderals, i vorades de bosc més o menys ruderalitzades, generalment en ambients frescals (*Onopordetalia*, *Glechometalia*). Mont. - Subalp. C.

Al Grau de l'Os, en un ambient molt ombrívol, n'hem herboritzat alguns exemplars amb les flors de color verd.

Myosotis alpestris F.W. Schmidt

H / Oròfit euras.

- Torrents de Coll del Pal (CADEVALL, 1932).

- Puig d'Alp; la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).

- Entre la Tosa d'Alp i Coll de Jou (LAPRAZ, 1955).

- Prat Agre (FARRAS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum alpinae*).

- La Molina (VAYREDA, herb. !).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1650 - 2540 m

Pastures, sobretot mesòfiles, dels estatges superiors (*Mesobromion*, *Nardion*). Subalp. - Alp. C.

Myosotis alpina Lapeyr.

H / Pir.

- Comabella (VAYREDA, 1882; ut *M. pyrenaica* Pourret) (n.v.).**Myosotis palustris** (L.) L. subsp. **tuxeniana** O. Boldòs & J. VigoH / Oròfit europ. SW / *Calthion*

BY / DG08, 18 / 1100 - 1600 m

Herbassars higròfils, vores de rierols. Si. Mont. RR.

Lappula deflexa (Wahlenb.) Garcke var. **pyrenaica** (Willk. & Vayreda) Rouy

Th / Circumbor. (l'esp.)

- Roques ombrívols de Font Canaleta, Porxo del Sitjar, a 1800 m (VAYREDA, 1882; ut *Echinosperrum pyrenaicum* Willk. & Vayr.) (!).

Torrent de Coma Oriola: herbassar ruderal al costat d'una balma (BY: DG08, 1660 m).

Lappula squarrosa (Retz) Dumort subsp. **squarrosa**Th / Lateur. / *Onopordetalia*

- Bagà, vores dels camins (LAPRAZ, 1955). !

- La Molina (VAYREDA, herb.!, determinada com a *Myosotis sp.*).

BG, BY / DG07, 08 / 760 - 1200 m

Ruderal: terres remogudes, marges de camps i de camins, sempre en llocs secs i assolellats. Submont. RR.

Cynoglossum officinale L.H / Circumbor. / *Onopordion acanthii*

- Rebot (CADEVALL, 1932).

- Cortal de Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Onopordetum acanthii*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / (780) 1400 - 2000 (2200) m

Indrets fortament ruderalitzats per l'acció del bestiar: camins, voltants de corrals, jaces, etc. (Submont.) - Mont. - Subalp. CC.

Cynoglossum dioscoridis Vill.

H / Oròfit submed.

- La Molina (VAYREDA, 1902; ut *C. loreyi* Jord.) (!).

- Clot del Moixeró, cap al torrent del Saüc -BY: DG08, 1500 m- (FARRÀS & al., 1981).

Coll de Trapa, al marge d'un camí (BY: DG08, 1800 m).

VERBENACEAE**Verbena officinalis** L.H / Subcosm. / *Ruderali-Secalieta*

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 740 - 1660 m

Ambients més o menys ruderalitzats: indrets humits, marges de camins, prats molt pasturats,... Bas. - Submont. - Mont. C (BG); RR (BY, circumscrita a les parts baixes).

LABIATAE

Ajuga pyramidalis L.

H / Eur.

- La Molina, Porxo del Sitjar (VAYREDA, 1882) (!).

- Coll del Pal (CADEVALL, 1907). !

BG, BY / DG08, 18 / 1610 - 2100 m

Pastures i boscos poc densos, en ambients frescals (*Nardion, Rhododendro-Vaccinion*). Si. Mont. sup. - Subalp. RR.**Ajuga iva (L.) Schreb.**

Ch / Med.

- Bagà (CADEVALL, 1932) (n.v.).

Ajuga chamaeipytis (L.) Schreber

Th / Circummed.

- Bagà (CADEVALL, 1932).

BG, BY / DG07, 08, 09 / 850 - 1400 m

Llocs ruderals secs: marges de camins, terres remogudes. Submont. - Mont. RRR (al costat cerdà, només l'hem observada vora la carretera de Das a la Masella, dins l'*Onopordion*: DG09, 1400 m).**Teucrium botrys L.**Ch / Latemed.-Atl. / *Festuco-Sedetalia*

BG, BY / DG07, 08, 09 / 1200 - 1650 m

Prats d'annuals i indrets ruderals, en terrenys pedregosos (*Festuco-Sedetalia*, i també *Ruderali-Secalietae*). Més abundant en terreny silici. Submont. - Mont. RR.**Teucrium chamaedrys L.**

Ch / Med.-Submed.

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*), (id., 1958; invs. de prats).- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).- Sant Grau; Collet de Mirabò (id.; invs. *Ononido-Santolinetum*).- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucrio pyrenaici-Festucetum spadiceae*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 740 - 2100 m

Terrenys pedregosos solells, sobre qualsevol tipus de substrats, tot i que és més abundant al calcari. Fa part de prats xeròfils, matollars, boscos clars, etc (*Aphyllanthion, Ononidion striatae, Xerobromion, Festucion gautieri, Quercion pubescenti-petraeae, Quercion ilicis*,...). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CC.**Teucrium pyrenaicum L.**Ch / Ibero-occ. / *Xerobromion*

- L'Adou (LENZA, 1946).

- La Tosa d'Alp, 2300 m (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).- Coll de Jou -sud- (GRUBER, 1978; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri* i *Arctostaphylo-Pinetum*).- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucrio pyrenaici-Festucetum spadiceae*).- Collet de Mirabò (FONT, 1989; inv. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2100 (2400) m

Pastures xeròfiles i mesoxeròfiles, boscos clars, marges. Calcícola preferent. Submont. - Mont. - Subalp. (solells). CCC.

Teucrium polium L. subsp. **aureum** (Schreb.) Arcangeli

Ch / Med. W / *Rosmarineta*

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 740 - 2000 (2150) m

Prats xeròfils, llocs rocosos assolellats. Ca. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. (solells). C (al vessant cerdà, sembla circumscrit a les proximitats de les carenes del Moixeró).

subsp. **capitatum** (L.) Arcangeli (incl. *T. polium* subsp. *pseudohyssopus* (Schreb.) Lac.)

Ch / Med.-Submed.

BY / DG08 / 1250 - 1400 m

Terrenys pedregosos assolellats sobre calcari, fent part de prats secs i de boxedes esclarissades (*Ononidion striatae*, sobretot). Submont. - Mont. RR.

Scutellaria alpina L.

Ch / Oròfit europ. S / *Seslerietalia*

- Comabella; Porxo del Sitjar (VAYREDA, 1882) (!).

- Coll de Jou; Coll del Pal (CADEVALL, 1932).

- Tancalporta; Puig d'Alp; la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).

- Tancalporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Primulo-Adonisium pyrenaici*).

- Serra de Monnell -est-; Coll de Jou -sud-; la Tosa d'Alp (GRUBER, 1978; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1700 - 2540 m

Pastures calcícoles de l'alta muntanya (*Festucion gautieri*, sobretot), llocs pedregosos. Subalp. - Alp. C.

Marrubium vulgare L.

Ch / Plurireg. / *Onopordion acanthii*

BG, BY / DG07, 08, 09 / 740 - 1700 m

Ruderal: terres remogudes, marges de camins. S'allunya poc dels pobles i de les cases de pagès. Submont. - Mont. R (BG); RR (BY, on ascendeix molt menys que al vessant berguedà).

Sideritis hirsuta L.

Ch / Med. W / *Ononido-Rosmarineta*

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

- Vora Pedra (FONT, 1989; inv. *Teucrio-Santolinetum*).

BG, BY / DG07, 08, 09 / 740 - 1450 m

Llocs secs dels terrenys calcaris: prats, marges, pedruscall. Espècie termòfila. Bas. - Submont. - Mont. R.

[*Sideritis endressii* Willkomm]

- Tancalporta; Puig d'Alp; la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).

- Puig d'Alp, vessant NE (BAUDIÈRE & KÜPFER, 1968).

Cal referir aquestes citacions a *Sideritis hyssopifolia*.

Sideritis hyssopifolia L.

Ch / Oròfit med. / *Festucion gautieri*

- Puigllançada (CADEVALL, 1932).

- L'Adou (LLENSA, 1946; fma. *interrupta* Duc.).
- Sota de Coll de Jou (FERN. CASAS, 1970; inv. *Asplenietum celtiberici*).
- La Tosa d'Alp (GRUBER, 1977; var. *angustifolia* Willk.).
- Serra de Monnell -est-; Coll de Jou -sud-; la Tosa d'Alp (GRUBER, 1978; invs. *Seslerio-Festucetum gauieri*).
- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucro pyrenaici-Festucetum spadiceae*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1200 - 2400 m

Prats pedregosos i indrets rocosos, en terreny calcari i preferentment en vessants solells. (Mont.) - Subalp. - Alp. CC.

Phlomis herba-venti L.

H / Med.-Asiàt.

- Sant Llorenç prop Bagà (CADEVALL, 1932).

BG / DG07 / 740 - 1100 m

Prats secs, marges (*Aphyllanthion*, *Xerobromion*). Ca. Submont. RR.

Galeopsis pyrenaica Bartl.

Th / Endem. pir. / *Galeopsis*

- Comabella (VAYREDA, 1882; ut *G. filholiana* Timb.-Lagr.).
- L'Hospitalet, arenys del riu de Gréixer (CADEVALL, 1932).
- La Molina (FONT, 1989).

BG, BY / DG08, 18 / 1100 - 2200 m

Pedruscalls esquistosos; també pot trobar-se fent part de prats, matolls i boscos clars, sempre sobre substrats pedregosos. Submont. - Mont. - Subalp. C.

Els individus de les parts altes, de dimensions molt més reduïdes que els de la resta de la zona, es poden referir a la var. *nana* Willk. & Costa.

Galeopsis ladanum L.

Th / Lateeur. / *Galeopsis*

- Boscos de Rebot, prop del Puigllançada (CADEVALL, 1932; ut *G. sallentii* Cadevall & Pau).
- Entre Alp i La Molina (BOLÒS, 1974; inv. *Linario-Galeopsietum ladani*).

BG, BY / DG08, 18 / 1200 - 1800 m

Pedruscalls esquistosos, terraplens, indrets pedregosos. Submont. - Mont. - Subalp. RR.

Galeopsis angustifolia Ehrh. ex Hoffm. (*G. ladanum* L. subsp. *angustifolia* Gaudin)

Th / Latesubmed. / *Thlaspietalia*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / (750) 900 - 2100 m

Pedruscalls, en terreny calcari. Submont. - Mont. - Subalp. C.

Galeopsis tetrahit L.

Th / Lateeur.

BY / DG08, 09, 18, 19 / 1100 - 1700 m

Vorades de bosc i herbassars, en indrets humits i més o menys ruderalitzats (*Glechometalia*, *Molinietalia*). Si. Mont. - (Subalp.). R.

Lamium maculatum L.

H / Eur. / *Aegopodion podagrariae*

BG, BY / DG08 / 1000 - 1700 m

Vorades i herbassars ruderalitzats, en ambients frescals. Mont. R (BG); RR (BY).

Lamium album L.H / Eur. / *Onopordetalia acanthii*

- Comabella (VAYREDA, 1882) (!).

BG, BY / CG98; DG08, 18, 19 / (1100) 1500 - 2200 m

Ruderal: jaces i altres indrets freqüentats pel bestiar; herbassars nitròfils. Mont. - Subalp. C.

Lamium purpureum L.Th / Lateeur. / *Chenopodietalia*

Mala herba vernal dels regadius, als voltants de Guardiola i de Bagà (BG: DG07, 740-800 m).

Lamium hybridum Vill.Th / Lateatl.-Submed. / *Chenopodietalia*

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1130 m

Arvense i ruderal: horts, terres remogudes, marges humits. Submont. RR. (Espècie vernal).

Lamium amplexicaule L.Th / Plurireg. / *Solano-Polygonetalia*

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1150 (1660) m

Arvense i ruderal: horts, terres remogudes, marges. Submont. - (Mont.). R.

Ballota nigra L. subsp. foetida HayekH / Lateatl.-Med. / *Arction*

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1850 m

Ruderal: marges ombrívols, terres remogudes, bardisses,... gairebé sempre acompanyada d'*Urtica dioica*. Submont. - Mont. - Subalp. inf. (solells). C.**Stachys officinalis (L.) Trevisan (Betonica officinalis L.)**

H / Lateeur.

- La Molina (VAYREDA, 1902) (!).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucro pyrenaici-Festucetum spadiceae*).

- La Molina (FONT, 1989).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18 / 740 - 1600 (2000) m

Bosc clars, prats xeromesòfils i mesòfils, vorades de bosc, tant en terreny calcari com silici (*Quercion pubescenti-petraeae*, *Brometalia*, *Origanetalia*). Submont. - Mont. - (Subalp.). CC (BG); R (BY).**Stachys heraclea All.**

H / Med. W

- Marges de Rebost (CADEVALL, 1932).

BG / CG98; DG07, 08 / 800 - 1500 m

Pastures xeròfiles, en terreny calcari (*Aphyllanthion*). Bas. - Submont. RR.**Stachys sylvatica L.**

H / Eur.

BG, BY / DG07, 08, 09, 18, 19 / (780) 1000 - 1600 m

Vorades i clarianes de bosc, fondals humits (*Fagetalia*, *Glechometalia*). Submont. - Mont. R.

Stachys recta L.H / Latesubmed. / *Xerobromion*

- Serra de Comes Juntes (BOU, 1979).
- Sant Grau (FONT, 1989; inv. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1660 m

Pastures xeròfiles; també en alguns marges, boscos i matollars clars (*Xerobromion*, *Aphyllanthion*). Bas. - Submont. - Mont. CC.**Stachys annua** (L.) L.Th / Med. E / *Secalietalia*

BG / DG07 / 740 - 900 m

Conreus de secà, guarets, marges de camps i de camins. Submont. RRR.

Nepeta cataria L.

H / Med.-iran.

- Talussos de l'Hospitalet -BG: DG08, 1300 m- (CADEVALL, 1932) (!). Segons el que sembla, l'espècie deu haver desaparegut d'aquesta localitat.

Nepeta nepetella L. subsp. *nepetella*Ch / Oròfit med. W / *Thlaspietalia*

- Coll de Jou, de Roca Sança al cim (CADEVALL, 1932; ut *N. lanceolata* Lam. var. *pyrenaica* Pau).
- Alp (VAYREDA ap. CADEVALL, 1932; ut *N. lanceolata* Lam.) (!).
- Coll de Jou, 1700 m (GRUBER, 1975).
- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Aquilegio-Xatardietum*).

BG, BY / DG08 / 1250 - 2100 m

Pedruscall, tarteres, talussos de pistes. Ca. Mont. - Subalp. R (limitada als dos vessants de la Serra de Moixeró).

Nepeta latifolia L.

H / Ibero-pir.

- La Molina (VAYREDA, herb. !).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1350 - 2000 m

Terres remogudes, marges ruderalitzats, jaces (*Onopordetalia*). Mont. - Subalp. R (BY); RRR (BG).**Dracocephalum austriacum** L.

NP / Oròfit europ. C-S

- Serra de Comes Juntes, en una tartera calcària tocant a una pista forestal, aproximadament a uns 1600 m d'altitud -BY, DG08- (BOU, 1979) ! (Cal matisar, però, que l'altitud de la localitat es de 1400-1450 m).

Hem trobat una altra població d'aquesta espècie al costat berguedà del Moixeró, a l'est de Penyes Altes, en uns relleixos de roca calcària en exposició al sud (BG: DG08, 1860 m). La població d'aquesta localitat és força menys nombrosa que la cerdana, però presenta igualment bona vitalitat.

Aquestes localitats són les úniques conegudes dels Pirineus on actualment es conserva viva l'espècie.

Prunella laciniata (L.) L.H / Latesubm. / *Brometalia*

- Entre Bagà, Guardiola i Brocà (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 750 - 1450 (1650) m

Pastures mesòfiles i mesoxeròfiles (*Brometalia*, *Aphyllanthion*). Submont. - Mont. C (BG); RR (BY).

Prunella grandiflora (L.) Schöller subsp. *pyrenaica* (Gren. & Godron) A. & O. Bolòs

H / Subatl.

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).
- Entre la Collada i La Molina (RIVAS M., 1968; inv. *Veronico-Pinetum*).
- Supermolina; prop de Supermolina (GRUBER, 1978; invs. *Veronico-Pinetum*). Coll de Jou -nord- (id.; inv. *Hepatico-Pinetum*).
- Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).
- Pista del Pendís (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2000 (2350) m

Pastures mesòfiles, boscos, vorades,... (*Mesobromion*, *Quercion pubescenti-petraeae*, *Deschampsio-Pinion*, *Origanetalia*,...), sobre tota mena de substrats. Defuig únicament els indrets rocósos o excessivament asolellats. Submont. - Mont. - Subalp. CCC.

Prunella vulgaris L.H / Holàrt. (Subcosm.) / *Molinio-Arrhenatheretea*

- Vora Riu; Alp (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1900 m

Jonqueres, herbassars higròfils, marges de torrents i llocs humits en general. Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

Melissa officinalis L.

H / Med.

Cal Frare, als afores de Guardiola, en una bardissa (BG: DG07, 750 m).

Satureja montana L.

Ch / Med.

- Alzinars de Gréixer (FONT Q., 1954).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).
- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).
- Vora Riu (FONT, 1989). Sant Grau (id.; inv. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1700 (2050) m

Llocs rocósos o pedregosos ben asolellats, als prats o bé colonitzant pedruscalls i fissures de roques (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Thlaspietalia*,...). Ca. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. (solells). CC.

Acinos alpinus (L.) Moench. (*Calamintha alpina* (L.) Lam.)H / Oròfit europ. C-S / *Seslerietalia*

- Coll de Jou (CADEVALL, 1932; ut *Calamintha acinos* var. *granatensis* Briq.).
- Puig d'Alp, vesant NE (BAUDIÈRE & KÜPFER, 1968).
- Coll de Jou -sud- (GRUBER, 1978; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri* i *Arctostaphylo-Pinetum*). Serra de Monnell -est- (id.; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).
- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucrio pyrenaici-Festucetum spadiceae*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1450) 1800 - 2350 m

Solells de l'alta muntanya calcària, preferentment als terrenys pedregosos (*Festucion gautieri*, *Ononidion striatae*). (Mont.) - Subalp. - Alp. C.

Acinos arvensis (Lam.) Dandy (*Calamintha acinos* (L.) Clairv.)Th / Plurireg. / *Festuco-Sedetalia*

- Bagà, cap a Santa Magdalena (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*), (LAPRAZ, 1958; inv. de prat).

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1900 m

Prats d'annuals, en sòls prims, llocs ruderalitzats i terres remogudes. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. R.

Són freqüents les formes intermèdies entre aquesta espècie i la precedent, sobretot pel que fa a les dimensions de la corol·la.

Calamintha sylvatica* Bromf. subsp. *sylvatica

H / Lateatl.-Med. / *Quercu-Fagetea*

BG, BY / DG08 / 1000 - 1250 m

Bosquets de ribera, vorades, bardisses, en ambients frescals. Submont. - Mont. RR.

subsp. *ascendens* (Jordan) P.W. Ball

H / Lateatl.-Med.

BG / DG07, 08 / 740 - 1300 m

Marges humits, bardisses. Submont. RR.

***Clinopodium vulgare* L. (*Calamintha clinopodium* Bentham)**

H / Holàrt. / *Origanetalia*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1850 m

Vorades de bosc, bardisses, indrets humits. Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

***Hyssopus officinalis* L. subsp. *canescens* (DC.) Briq.**

Ch / Submed.-Med. / *Xerobromion*

- L'Adou (CADEVALL, 1932).

- Bagà, camí de la font del Sofre (LAPRAZ, 1958; inv. de prat, ut *H. officinalis*).

BG / CG98; DG07, 08 / 740 - 1200 m

Prats secs, marges (*Xerobromion*, *Aphyllanthion*). Ca. Bas. - Submont. C.

***Origanum vulgare* L.**

H / Plurireg. / *Origanetalia*

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 740 - 1500 (1800) m

Vorades de bosc; comunitats forestals i arbustives, marges,... Submont. - Mont. - (Subalp.). CC (BG); RR (BY).

***Thymus vulgaris* L.**

Ch / Med. W

- Font Vella de les Avenes (LLENSA, 1946).

- Alzinars de Gréixer (FONT Q., 1954).

- Bagà, cap a Paller (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

- Sota de Coll de Jou (FERN. CASAS, 1970; inv. *Asplenietum celtiberici*).

- Sota Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Saxifragetum mediae*).

- Sant Grau; Collet de Mirabò (FONT, 1989; invs. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / 740 - 2200 m

Vessants solells, preferentment sobre substrats pedregosos o rocosos -calcàries, margues i esquists-. En altitud, on és força menys freqüent, resta restringit a les roques calcinals assolellades, de manera que es comporta gairebé com a espècie rupícola. *Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Saxifragion mediae*. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. (solells). CC.

Les poblacions rupícoles de les parts altes abans esmentades són referibles a la var. *palaearensis* O. Bolòs & J. Vigo.

Thymus serpylloides Bory]

- Comabella (VAYREDA 1902). El plec testimoni d'aquesta citació s'ha de referir a *T. x nuriensis*.

Thymus praecox Opiz subsp. **polytrichus** Jalas (*T. polytrichus* auct.)

Ch / Oròfit europ. C-S

- Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).
- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*). Coll de Jou (id.; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri* i *Arctostaphylo-Pinetum*). La Tosa d'Alp (id.; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1700 - 2540 m

Pastures mesòfiles d'altitud, preferentment en sòls àcids (*Juncetea trifidi*, *Mesobromion*). Subalp. - Alp. C.

Thymus nervosus Gay

Ch / Pir.-occ.

- Coll del Pal (CADEVALL, 1932).
- Comabella (VAYREDA ap. CADEVALL, 1932).
- Tosa d'Alp, tartera semifixada (BRAUN-BL., 1948). Tancalaporta; Puig d'Alp; la Tosa d'Alp (id.; inv. *Festucetum scopariae*).
- Puig d'Alp, vessant NE (BAUDIÈRE & KÜPFER, 1968).
- La Tosa d'Alp; Coll de Jou; Serra de Monnell -est- (GRUBER, 1978; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1850 - 2540 m

Pastures de l'alta muntanya, preferentment en terreny calcari i en sòls prims (*Seslerietalia*, *Festucion airoidis*). Subalp. - Alp. CC.

Són observables dins les poblacions d'aquesta espècie formes de trànsit vers *T. pulegioides*, per la qual cosa cal suposar que les dues espècies es troben més o menys híbrides.

Thymus x nuriensis Sen. & Pau (*T. nervosus x praecox* subsp. *polytrichus*)

H

BG, BY / DG08, 18 / 2000 - 2500 m

Pastures de les parts culminals, allà on conviuen les espècies parentals. Subalp. - Alp. RR.

(Vegeu també *T. serpylloides*).

Thymus pulegioides L. subsp. **pulegioides**

Ch / Lateur. / *Festuco-Brometea*

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).
- Afores de Bagà, sobre el riu (LAPRAZ, 1958; inv. de prat).
- Entre la Collada i La Molina; Vall de La Molina (RIVAS M., 1968; invs. *Cytisetum purgantis*).
- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).
- Sobre d'Alp; Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; invs. *Adonido-Brometum*). Entre La Molina i Alp (id.; inv. *Koelerio-Avenuletum*).
- Alp (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2250 m

Pastures mesòfiles i mesoxeròfiles, tant sobre calcari com sobre silici; boscos i matollars clars (*Mesobromion* i *Xerobromion*, bàsicament; *Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*). Submont. - Mont. - Subalp. CCC.

subsp. **carniolicus** (Borbás) P. Schmidt

Ch / Submed. W / *Festuco-Brometea*

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1050 - 2000 m

Pastures mesòfiles i xeròfiles, prats d'annuals, sobretot en terreny esquistós. Mont. - Subalp. C.

Thymus serpyllum L. subsp. *caroli* Sen. & RonnigerCh / Endem. pir. E / *Sedo-Scleranthion*

BG, BY / DG08, 09 / 1100 - 1700 m

Codines i sòls rocosos, sobre silici, fent part de prats magres (*Sedo-Scleranthion*; també al *Genistello-Agrostidenion*). Submont. - Mont. C.subsp. *serpyllum*

Ch / Eur.

- Comabella (VAYREDA, 1882; var. *confertus* Gren. & Godr.).
- Tosa de Das (VAYREDA, 1902; var. *angustifolius* Reichenb.) (n.v.).
- Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*, ut *T. serpyllum*).

Mentha arvensis L.

H / Lateur.

Solana de La Molina, cap al xalet de l'UEC, en un mulladiu (BY: DG18, 1530 m).

Mentha x aquatica L.H / Circumbor. / *Phragmitetalia*

Afores de Guardiola, als regalls amb aigua corrent de la carretera (BG: DG07, 740 m). Marges humits dels voltants de Bagà (BG: DG07, 800 m).

Mentha longifolia (L.) HudsonH / Holàrt. / *Agropyro-Rumicion*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1750 (2000) m

Mulladius i indrets amb aigua corrent més o menys ruderalitzats. Sol formar masses força extenses. Submont. - Mont. - Subalp. inf. CC.

Són freqüents les formes intermèdies entre aquesta espècie i la següent.

Mentha spicata L.

H / Latemed.

Riberal del Bastareny, prop de Guardiola (BG: DG07, 750 m). Font de Sant Joan d'Avellanet (BG: DG07, 960 m).

Lavandula angustifolia Mill. subsp. *pyrenaica* (DC.) GuineaNP / Med.-Submed. W / *Ononido-Rosmarinetea*

- Bagà, al peu de Coll de Jou (CADEVALL, 1906).
- Gréixer (FONT Q., 1954).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*), (id., 1958; invs. de prats).
- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).
- Sobre d'Alp; prop d'Urús; Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; invs. *Adonido-Brometum*).
- Alp; Das (FONT, 1989).
- Gréixer (VIVES, BCC !).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1800 (2050) m

Sòls pedregosos, fent part de prats, i també de comunitats glareícoles (*Ononidion striatae*, *Aphyllanthion*, *Achnatherion*). Calcícola preferent; als llocs baixos evita els indrets excessivament assolellats. Submont. - Mont. - Subalp. CC.**Lavandula latifolia** MedicusNP / Med. W / *Rosmarinetalia*

- Bagà, al peu de Coll de Jou (CADEVALL, 1906).

- Bagà (LENNA, 1946).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

BG / CG98; DG07, 08 / 740 - 1250 (1450) m

Vessants assolellats dels terrenys calcaris, als prats xeròfils i als marges (*Aphyllanthion*). Bas. - Submont. C.

Lavandula angustifolia subsp. pyrenaica x latifolia

H

Es troba en alguns indrets on conviuen els progenitors: vall de Paller, vora la pista de Paller de Dalt (BG: DG08, 1150 m); Can Quer, prats secs (BG: DG07, 1220 m).

El nom *L. x burnati* Briquet atribuït per O. BOLÒS & al. (1990) a aquest híbrid no ens sembla gaire adequat per a designar els individus pirinencs. *L. x burnati* resulta de la hibridació de la subspècie típica de *L. angustifolia* -inexistent als Pirineus- amb *L. latifolia* (ROUY, 1909); ho referma la procedència del seu tipus: els Alps Marítics. COSTE & SOULIÉ (1911) ja s'adonaren d'aquesta circumstància en combinar l'híbrid pirinenc com a varietat de *L. x burnati* (var. *fouresii* Coste & Soulié), nom que no adoptem perquè no s'ajusta a les normes del Codi de Nomenclatura Botànica.

Salvia lavandulifolia Vahl.

Ch / Med.

Cap de la Boixassa: carenes rocoses calcàries, a l'*Ononidion striatae* (BG: DG08, 1650-1820 m). A prop, però fora, de la zona estudiada, la coneixem també de la vall del Riutort, al *Thymo-Globularietum cordifoliae* (BG: DG17, 800 m aprox.).

Salvia glutinosa L.

H / Eur.

- Camí a Morquerols (LENNA, 1946) (n.v.).

Salvia pratensis L.

H / Latesubm. / *Brometalia*

- Sobre d'Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).
- Collet de Mirabò (FONT, 1989; inv. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1600 (1850) m

Pastures montanes, sobretot mesòfiles i calcícoles. Submont. - Mont. - (Subalp.). C.

Salvia verbenaca (L.) Briquet subsp. verbenaca

H / Med.-Atl.

- La Molina (VAYREDA, herb. !; var. *pyrenaica* Vayr.).

Afores de Bagà: marges de camins i de pistes (BG: DG07, 780-800 m). Pedra, en un talús de la carretera (BY: DG08, 1100 m).

SOLANACEAE

Atropa belladonna L.

H / Eur. / *Atropetalia*

BG / DG08 / 1200 - 1600 m

Clarianes, marges i vorades de bosc, generalment en indrets frescals. Mont. RRR.

Hyoscyamus niger L.

H / Lateeur. / *Onopordion*

- L'Hospitalet; l'Adou (CADEVALL, 1932).

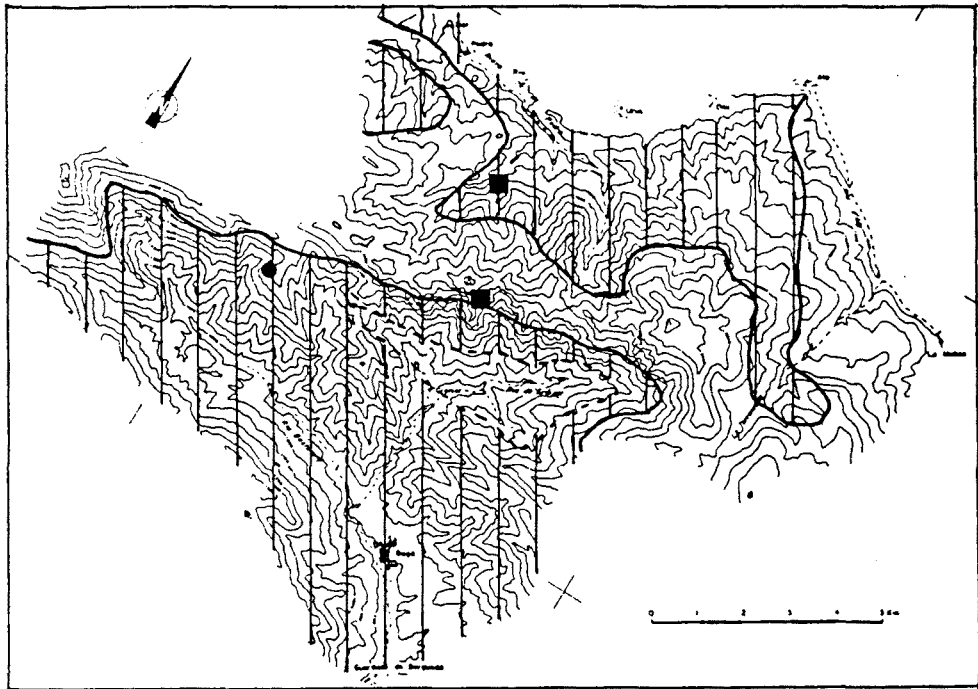

Fig. 2.18 - Distribució de *Dracocephalum austriacum* (■), de *Lavandula angustifolia* subsp. *pyrenaica* (|) i de *Salvia lavandulifolia* (●) a la zona.

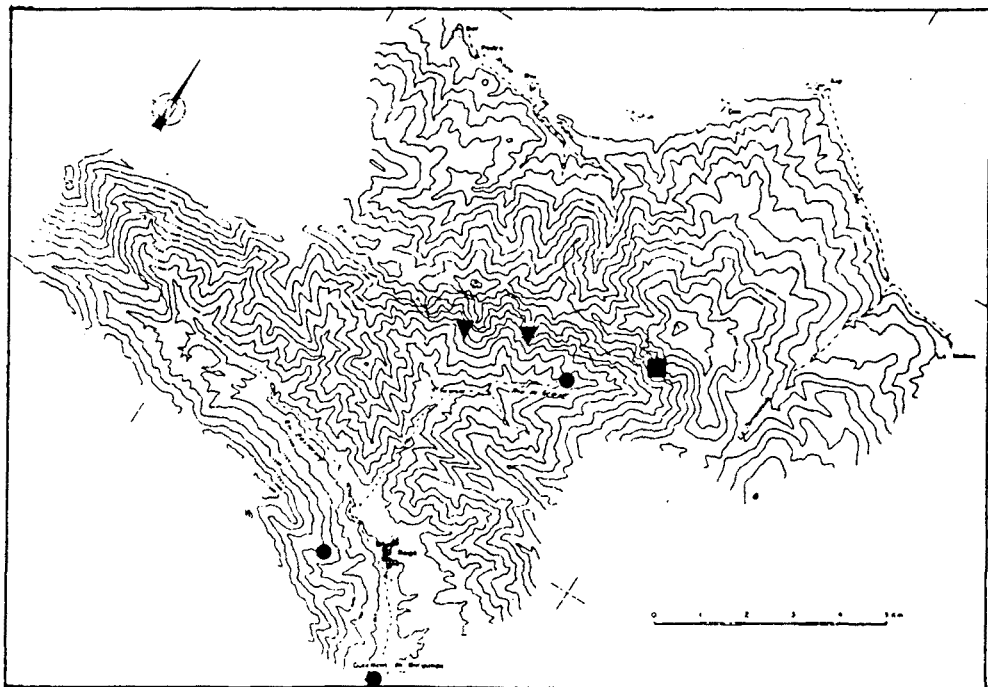

Fig. 2.19 - Distribució de *Datura stramonium* (●), d'*Antirrhinum sempervirens* (■) i de *Chaenorhinum organifolium* subsp. *cadevalli* (▼) a la zona estudiada.

- Cortal de Tancalaporra (BRAUN-BL., 1948; inv. *Onopordetum acanthii*).

BG, BY / CG98; DG08, 09, 18 / 1100 - 1850 m

Herbassars ruderals, lligat sempre a indrets molt alterats per freqüentació de bestiar o moviments de terres.
Submont. - Mont.- Subalp. R.

Solanum nigrum L.

Th / Plurireg. / *Chenopodietalia*

BG / DG07, 08 / 740 - 1300 m

Horts, terres remogudes i indrets molt degradats. Submont. - Mont. R.

Solanum dulcamara L.

Ch / Plurireg. / *Populetalia albae*

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 750 - 1500 (1950) m

Indrets humits: marges i vorades de bosc, bardisses, ambients ruderals,... Submont. - Mont. C.

Lycopersicum esculentum Miller

Th / S-Amer.

BG, BY / DG07, 08, 09 / 740 - 1100 m

Conreat als horts, i de vegades subspontani als ambients ruderals dels voltants dels pobles. Submont. R.

Datura stramonium L.

Th / Amer. / *Chenopodietalia*

- Vores de la carretera de Guardiola a Bagà (LAPRAZ, 1955).

BG / DG07, 08 / 740 - 1300 m

Ruderal, en ambients molt degradats, i lligat sovint a moviment de terres. Submont. RRR, però localment abundant.

Com passa amb altres espècies d'ecologia similar, les seves poblacions són poc estables, i en alguns casos desapareixen al cap de pocs anys d'haver-se instal.lat en un indret.

SCROPHULARIACEAE

Verbascum thapsus L.

H / Lateur. / *Onopordion*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 750 - 2010 m

Terrenys poc estables i més o menys ruderalitzats, en llocs oberts: marges, talussos de pistes i de carreteres, pedruscall,... (*Onopordion*, *Epilobion angustifolii*, *Thlaspietalia*,...). Submont. - Mont. - Subalp. C.

Verbascum boerhavia L. (*V. maiale* DC.)

H / Med. W

- La Molina (VIVES, BCC !).

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1100 - 1700 m

Marges de bosc, talussos de pistes, terres remogudes. Si. Submont. - Mont. - Subalp. inf. R.

Verbascum lychnitis L.

H / Eur. / *Festuco-Brometea*

- Bagà (LAPRAZ, 1955).

- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucrio pyrenaici-Festucetum spadiceae*).
- Das (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2080 m

Prats secs; també es fa als marges, a les vores dels camins i en altres indrets ruderalitzats. Submont. - Mont. - Subalp. CC.

(Vegeu també *V. nigrum*)

Verbascum x spurium Koch (*V. lychnitis* x *thapsus*)

H

Sobre Rebost, al talús d'una pista forestal (BG: DG08, 1700 m).

Verbascum chaixii Vill.

H / Latesubmed. W

BG / DG07, 08 / 780 - 1450 m

Prats i marges secs i assolellats; boscos i matollars clars. Més abundant als terrenys esquistosos. Submont. - Mont. R, però localment abundant.

(Vegeu també *V. nigrum*).

Verbascum chaixii x lychnitis

H

Solell de la Vall de Gréixer: talussos dels accessos del Túnel del Cadí, en terreny silici (BG: DG08, 1200 m).

[*Verbascum nigrum* L.]

- La Molina (VAYREDA, 1902).

- Bagà (CADEVALL, 1932), (LAPRAZ, 1955).

La citació de Vayreda s'ha de referir a *V. lychnitis*, espècie a la que correspon el testimoni d'herbari. Pel que fa a la de Cadevall, el plec-testimoni (a l'herbari d'aquest autor) conté tres exemplars atribuïbles a *V. chaixii*, si bé un d'ells té característiques que l'apropen de *V. nigrum* -fulles inferiors lleugerament cordades-, cosa que hem pogut observar també al camp en algunes poblacions. No hem pogut trobar testimonis, finalment, de l'indicació de Lapraz, però pensem que és probable que aquest autor s'hagués limitat a seguir els criteris de Cadevall, com en altres casos.

Scrophularia alpestris Gay ex Bentham

H / Latepir.

BY / DG08, 09, 18, 19 / 1140 - 1900 m

Herbassars humits, bosquets de ribera (*Molinietalia*, *Alno-Ulmion*). Submont. - Mont. - Subalp. RRR.

Scrophularia nodosa L.

H / Eur.

BG, BY / DG07, 08, 09, 18, 19 / 750 - 1300 m

Llocs humits: riberals dels rius, torrenteres, regalls, vorades higròfiles,... (*Molinio-Arrhenatheretea*, principalment). Submont. RR.

Scrophularia canina L. subsp. hoppii (Koch) P. Fourn. var. pyrenaea O. Boldòs & J. Vigo

H / Oròfit alp. (la subsp.) / *Thlaspietalia*

- La Molina (VAYREDA, 1902; ut *S. hoppei* var. *floribunda* Vayr.) (!).

BG, BY / DG08, 09, 18, 19 / 1250 - 2000 m

Tarteres, pedruscall, talussos, codolars dels rius. Més abundant sobre substrat esquistós. Submont. - Mont. - Subalp. R.

Antirrhinum sempervirens Lapeyr. subsp. *sempervirens*

H / Endem. pir.

Vessant solell de la Tosa d'Alp: fissures de roques calcinals més o menys balmades, al *Saxifragion mediae* (BG: DG08, 2000 m). Més aviat escàs.

La nostra localitat és la més oriental de l'espècie al vessant sud dels Pirineus, i l'única confirmada del sector est de la serralada. El seu centre de distribució és als Pirineus Centrals, d'on ha estat citada i herboritzada en força ocasions. Com a localitats més orientals, es coneixia fins ara de Salenques (BALLESTEROS, in BC659416) i d'Espot i Boí (CARRILLO, 1984); algunes citacions antigues de les Valls d'Andorra (J. PUJOL ap. CADEVALL, 1932; BARNOLA, 1919), no han pogut ser confirmades i han estat posteriorment atribuïdes a confusions amb *A. molle* (vegeu LOSA & MONTSERRAT, 1951, i BOUCHARD, 1981).

Antirrhinum molle L.H / Endem. ibero-pir. / *Saxifragion mediae*

- Bagà (SALVADOR ap. COSTA, 1877).
- Molí del Forat (BUBANI, 1897).
- Coll del Pendís; Rigoréixer; Bagà (CADEVALL, 1932).
- Roc dels Quatre Batlles (VIVES, BCC !).

BG, BY / CG97, 98; DG08 / 900 - 2100 m

Fissures de cingles calcaris assolellats; excepcionalment es fa també en roques àcides. Submont. - Mont. - Subalp. R.

Antirrhinum latifolium Miller

H / Oròfit europ. SW

- Vall de La Molina (SENNEN, 1926, ut *A. pau* Sen. [Pl. d'Esp. 3993]).
- Serrat de les Esposes; torrent del Saüc (FARRÀS & al., 1981).
(Vegeu també *A. majus*).

BG, BY / DG08, 18 / 1250 - 1800 m

Terrenys pedregosos. Colonitza pedrusques, terrers i talussos, i també es troba fent part de prats secs (*Thlaspietalia*, *Xerobromion*,...). Més freqüent als terrenys silicis -esquistos-. Submont. - Mont. - Subalp. inf. (solells). R.

Hem observat a la Vall de Gréixer poblacions amb característiques intermèdies entre *A. latifolium* i *A. majus*, en particular pel que fa al color de la corol.la. SENNEN (a l'etiqueta de Plantes d'Espagne num. 6800) comenta l'existència d'aquesta mateixa variabilitat a les poblacions dels marges de la carretera de Ribes a Puigcerdà, dins la Vall de Ribes i més enllà de Toses.

Antirrhinum majus L.H / Submed.-Med. W / *Parietarietalia*

- Areny del riu de Gréixer, prop de l'Hospitalet (CADEVALL, 1932; indica l'existència d'exemplars de flors blanques). Opinem que es refereix a les poblacions intermèdies entre *A. latifolium* i *A. majus* esmentades al comentari final de l'espècie precedent, una part de les quals com a mínim, s'han de referir a la primera de les espècies.
- Serra de Comes Juntes (BOU, 1979).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 740 - 1600 m

Indrets secs i pedregosos; parets de les cases (*Aphyllanthion*, *Thlaspietalia*, *Parietarietalia*). Bas. - Submont. - RR.

Asarina procumbens MillerH / Catal.-occ. / *Asarinion procumbentis*

- La Tosa -de Das- (VAYREDA ap. CADEVALL, 1932) (!).

Carretera de La Molina a la Masella: fissures de les roques esquistoses (BY: DG18, 1650 m).

Chaenorhinum origanifolium (L.) Fourr. subsp. *cadevallii* (O. Bolòs & J. Vigo) Lainz (*Linaria origanifolia* (L.) Cav. subsp. *cadevallii* O. Bolòs & J. Vigo).

H / Endem. cat. / *Potentilletalia caulescentis*

- Coll de Jou, al peu de Roca Sança (CADEVALL, 1932; ut *Linaria flexuosa* Desf.).

- Sota de Coll de Jou (FERN. CASAS, 1970; inv. *Asplenietum celtiberici*).

BG / DG08 / 1500 - 1860 m

Cingles calcaris orientats a migjorn. Mont. - Subalp. RRR (limitat als solells del Moixeró).

Chaenorhinum minus (L.) Lange (*Linaria minor* (L.) Desf.)

Th / Plurireg. / *Thlaspietalia*

- Alp (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08 / 800 - 2025 m

Pedruscall, terres remogudes, marges dels camins, llocs pedregosos. Submont. - Mont. - Subalp. C.

Linaria repens (L.) Miller (*L. striata* DC.)

Th / Subatl.

- Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*).

- La Molina (FONT, 1989).

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1280 - 1980 m

Talussos, marges i clarianes de bosc; matollars clars (*Deschampsio-Pinion*, *Epilobion angustifolii*, *Genistion europaeae*). Si. Mont. - Subalp. C (BY); RR (BG, limitada a la Vall de Gréixer).

Linaria supina (L.) Chaz. var. *supina*

H / Subatl.

BG, BY / DG07, 08 / 760 - 1350 m

Ambients oberts i més o menys ruderalitzats: marges, talussos, vores de camins,... No se sol apartar gaire dels pobles i de les cases de pagès. Submont. - Mont. R.

var. *pyrenaica* Duby

H / End. pir. / *Thlaspietea*

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1250) 1800 - 2200 m

Pedruscalls i tarteres de l'alta muntanya; davalla a les parts baixes seguint els llits dels rius i dels torrents. Subalp. R.

Linaria alpina (L.) Miller

H / Oròfit alp. / *Thlaspietea*

- Comabella (VAYREDA, 1882).

- La Tosa d'Alp; sota el Roc Negre (LAPRAZ, 1955).

BG, BY / CG97, 98; DG08, 18 / 1625 - 2540 m

Tarteres, pedrusques, indrets rocosos. Calcícola preferent. Subalp. - Alp. R.

Linaria arvensis (L.) Desf.

Th / Med.-Submed.

Muntanya d'Alp, sobre l'abocador d'escombraries, als prats d'annuals acidòfils de l'*Alyso-Sedion* (BY: DG09, 1250 m).

Cymbalaria muralis G.M. Sch. (Linaria cymbalaria (L.) Miller)Ch / Latemed. / *Parietarietalia judaicae*

Bagà, a les parets de les cases velles, dins mateix del poble (BG: DG07, 780 m).

Kickxia spuria (L.) Dumort (Linaria spuria (L.) Miller) subsp. **integrifolia** (Brot.) R. Fernandes

Th / Eur.

BG / DG08 / 740 - 1100 m

Arvense i ruderal, en indrets amb terra remoguda: horts, marges, talussos, vores de camins,... (*Ruderali-Secalietae*). Submont. RR.**Digitalis lutea** L.H / Latesubmed. W / *Quercu-Fagetea*- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).- Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*). Coll de Jou -nord- (id.; inv. *Hepatico-Pinetum*).

- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1860 m

Bosc i matollars més o menys clars, vorades; sovint es fa també als pedruscalls calcaris dels obacs (*Quercion pubescenti-petraeae*, *Origanetalia*, *Deschampsio-Pinion*, *Thlaspietalia*,...). Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.**Erinus alpinus** L.H / Oròfit europ. SW / *Potentilletalia caulescentis*- L'Adou (LLENSA, 1946; var. *hirsutus* Gren. & Godron).- Coll de Jou; sobre La Molina (GRUBER, 1978; invs. *Saxifragetum mediae*).

- L'Adou (VIVES, BCC !).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / 900 - 2400 m

Fissures i replans de les roques calcinals, en ambients ombrívols a les parts baixes, i als solells a les altes. Submont. - Mont. - Subalp. - Alp. C.

Veronica serpyllifolia L. subsp. **humifusa** (Dickson) Syme

H / Oròfit euras.

BG, BY / DG08, 18 / 1200 - 2400 m

Sòls àcids o acidificats, i més o menys ruderalitzats. En altitud, mostra preferència per les depressions de les pastures mesòfiles; més avall, es fa als boscos clars freqüentats per bestiar (*Nardion*, *Poion supinae*, *Rhododendro-Vaccinion*). Mont. - Subalp. R.Veronica alpina L.

H / Circumbor.-alp.

- Comabella; la Tosa d'Alp (VAYREDA ap. CADEVALL, 1932) (!). Hem pogut localitzar un únic plec testimoni d'aquestes citacions a l'Herb. Vayreda, procedent, segons l'etiqueta original, de "Núria, Comabella". Dels dos peus que conté aquest plec, un correspon efectivament a *V. alpina*, mentre que l'altre s'ha de referir a *V. nummularia* -espècie efectivament retrobada per nosaltres a la Tosa d'Alp-. Resta, doncs, el dubte d'on procedeix l'exemplar de *V. alpina*, i també l'habitual -en el cas de l'Herb. Vayreda- de quin és el real sentit de la localitat.

- Puigllançada (CADEVALL, 1932) (n.v.).

Veronica fruticans Jacq.

H / Bor.-alp.

- Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*).

Veronica fruticulosa L.

H / Oròfit eur. S

- Comabella; La Molina (VAYREDA, 1882).
- Coll de Jou; Coll del Pal (CADEVALL, 1932).
- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Aquilegio-Xatardietum*). Coll de Jou -sud- (id.; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1500) 1650 - 2400 m

Indrets rocosos assolellats. Es troba fent part de comunitats rupícules i també de matolls, prats,... tant al calcari com al silici (*Asplenietea rupestris*, *Genistion europaeae*, *Ononidion striatae*, *Festucion gautieri*,...). Subalp. - (Alp.). C.

Veronica nummularia Gouan

H / Endem. pir.

BG, BY / CG98; DG08 / 2350 - 2500 m

Indrets pedregosos obacs de les parts culminals, sobre substrat calcari. Alp. RRR.

(Vegeu també *V. alpina*)**Veronica ponae Gouan (*V. gouanii* Moretti)**

H / Iber.-occ.

- La Molina (VAYREDA, 1882).
- Puigllançada (CADEVALL, 1932).
- Comabella; La Molina (VAYREDA ap. CADEVALL, 1932).
- Font Vella de les Avenes (LLENSA, 1946).

BG, BY / [CG97]; DG08, 18 / (1100) 1300 - 1700 m

Comunitats fontinals, vores de rierols; a les parts baixes es troba alguna vegada als sorrals dels rius. *Cardamino-Montion*, *Molinietalia*. Si. Mont. - Subalp. RR.

Veronica urticifolia Jacq. (*V. latifolia* auct.)Ch / Oròfit eur. C-S / *Fagetalia*

- La Molina (VAYREDA, 1882) (!).
- L'Adou (CADEVALL, 1932).
- La Molina, a l'Avetar -DG18, 1500 m- (NUET, 1984).

BG, BY / CG98; DG08, 18, 19 / 1000 - 1600 m

Boscós ombrívols, principalment fagedes i pinedes de pi roig, en indrets de sòl profund (*Fagetalia*, *Deschampsio-Pinion*). (Submont.) - Mont. - (Subalp.). R.

Veronica austriaca L. subsp. *teucrium* (L.) D.A. Weber (*V. teucrium* auct.)H / Latesubm. W / *Brometalia*

- Coll de Jou -sud- (GRUBER, 1978; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*). Coll de Jou -nord- (id.; inv. *Hepatico-Pinetum*).
- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2100 (2400) m

Pastures mesòfiles i mesoxeròfiles, en sòls neutres o poc àcids. Mont. - Subalp. CCC (es fa rara, però, en altitud).

Veronica tenuifolia Asso (*V. assoana* (Boiss.) Willk.)

Ch / Med. W

- Alp -BY: DG09, 1250 m- (FONT, 1989) (!).

Veronica aphylla L.

H / Oròfit alp.

- Coll del Pal (CADEVALL, 1932).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*). Les Soquetes (id.; inv. *Carici-Salicetum retusae*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1880 - 2400 m

Prats, vessants rocosos obacs, congesteres (*Seslerietalia, Arabidion coeruleae*). Subalp. - Alp. C.**Veronica officinalis L.**H / Holàrt. / *Calluno-Ulicetea*- Entre la Collada i La Molina (RIVAS M., 1968; invs. *Veronico-Pinetum*).- Prop de Supermolina; Supermolina (GRUBER, 1978; invs. *Veronico-Pinetum*). Serra de Monnell -sud- (id.; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*).- Prat Agre (FARRÀS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum alpinae*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18, 19 / 900 - 2000

Boscós, matollars, landes i pastures acidòfiles (*Calluno-Ulicetea, Vaccinio-Piceetea, Quercu-Fagetea, Brometalia,...*). Submont. - Mont. - Subalp. CC.**Veronica chamaedrys L.**

H / Lateur.

- Prat Agre (FARRÀS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum alpinae*).

- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / DG08, 18, 19 / 1100 - 1900 (2100) m

Indrets frescals, en terrenys àcids: matollars, herbassars, vorades forestals, prats... (Submont.) Mont. - Subalp. C.

Veronica beccabunga L.Hy / Holàrt. / *Glycerio-Sparganion*

- Font Vella de les Avenes (LENZA, 1946).

- Comabella (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1800 (1950) m

Mulladius, fonts, rierols, i sòls xops en general (*Glycerio-Sparganion; Cardamino-Montion, Agropyro-Rumicion*). Submont. - Mont. - Subalp. CC.**Veronica anagallis-aquatica L.**Hy / Plurireg. / *Glycerio-Sparganion*

BG, BY / DG07, 08, 09 / 740 - 1230 (1600) m

Rius i torrents, als rabeigs o allà on l'aigua té poca velocitat. Submont. RR, però localment abundant.

Veronica triphyllos L.

Th / Plurireg.

- Alp, conreus (FONT, BCC !).

Veronica arvensis L.

Th / Plurireg.

- Prat Agre (FARRÀS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum alpinae*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2025 m

Comunitats d'annuals acidòfiles en indrets més o menys ruderalitzats: prats molt pasturats, marges de camins, terres remogudes; també als camps i als prats de dall. *Festuco-Sedetalia*, *Ruderali-Secalieta*. Submont. - Mont. - Subalp. CC.

Veronica verna L.

Th / Plurireg. / *Festuco-Sedetalia*

BY / DG08, 09, 18 / 1350 - 1700 m

Pradells d'annuals acidòfils. Mont. - Subalp. inf. RR.

Veronica polita Fries

Th / Holàrt. / *Ruderali-Secalieta*

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1350 (1700) m

Camps, horts, terres remogudes, indrets fortament ruderalitzats. Submont. - Mont. RR (BG); de la part cerdana, la coneixem únicament de vora el corral de la Roca Castellana (BY: DG09, 1350 m).

Veronica persica Poiret

Th / Plurireg. / *Polygono-Chenopodion polyspermi*

BG, BY / DG07, 08, 09 / 740 - 1200 m

Horts, camps, marges, terres remogudes. Submont. C.

Veronica hederifolia L.

Th / Plurireg. / *Ruderali-Secalieta*

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1800 m

Horts, camps, i altres indrets fortament ruderalitzats. Submont. - Mont. - (Subalp.). C (RR en altitud).

Veronica spicata L. var. vulgaris Koch

H / Eur. cont.

- Porxo del Sitjar, Comabella (VAYREDA, 1882).

- Puigllançada (CADEVALL, 1932).

- Prat Agre, pastures seques (FARRÀS & al., 1981).

BY / DG08, 18 / 1500 - 2000 m

Pastures xeròfiles, preferentment als terrenys silicis (*Brometalia*, *Festuco-Sedetalia*). Mont. sup. - Subalp. RR.

Melampyrum sylvaticum L.

Th / Eur. / *Vaccinio-Piceetea*

- La Molina (VAYREDA, 1882; CADEVALL, 1932; VIGO, 1983).

- Mas del Sitjar, La Molina (VAYREDA, herb.!).

BY / DG08, 18 / 1500 - 1900 m

Boscós d'aciculifolis, principalment avetoses (*Rhododendro-Vaccinion*, *Deschampsio-Pinion*). Si. Mont. - Subalp. RR.

Melampyrum pratense L.

Th / Eur. / *Vaccinio-Piceetea*

- Prop de Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*).

- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / DG08, 18, 19 / 1400 - 1850 m

Boscós acidòfils de coníferes: pinedes de *P. sylvestris* i de *P. uncinata*, avetoses; més rarament, a les fagedes (*Luzulo-Fagetum*). Mont. - Subalp. C (BY); RR (BG).

Euphrasia hirtella Jordan ex Reuter

Th / Oròfit europ. C-S

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1330 - 1800 m

Pastures mesòfiles i mesoxeròfiles (*Brometalia*). Mont. - Subalp. R.**Euphrasia stricta** D. Wolff subsp. *stricta*Th / Eur. / *Brometalia*- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*; ut *E. stricta* Host.)

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2000 (2200) m

Pastures mesòfiles i xeròfiles (*Brometalia*, *Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*,...), en terrenys neutres o poc àcids. Submont. - Mont. - Subalp. CC.subsp. *pectinata* (Ten.) P. Fournier (*E. pectinata* Ten.)

Th / Latesubmed.

- Coll del Pal (SENNEN ap. CADEVALL, 1932; ut *E. tatarica* Fisch.).

- Puigllançada (CADEVALL ap. ROTHMALER, 1935).

- La Molina (SENNEN ap. ROTHMALER, 1935; var. *puberula* (Jord.) Wettst. [Pl. d'Esp. num. 4004]).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2100 m

Prats, marges, boscos i matollars clars,... (*Brometalia*, *Origanetalia*, *Quercion pubescenti-petraeae*,...). Submont. - Mont. - Subalp. C.

Resulta realment problemàtica la separació d'aquestes subespècies en base a criteris morfològics, per causa de l'existència de nombroses formes de trànsit entre ambdues. Pel que fa a l'ecologia, la subespècie típica sembla molt més lligada als prats que l'altra.

Euphrasia alpina Lam.Th / Oròfit alp. / *Festuco-Brometea*

- Carretera d'Alp a la Masella -BY: DG09, 1300 m- (FONT, 1989).

Euphrasia minima Jacquin subsp. *minima*Th / Oròfit alp. / *Caricetalia curvulae*- Alp: La Molina, prats -1450 m- (SENNEN, Pl. d'Esp. num. 4272; ut *E. cousturieri*).- Puigllançada (SENNEN ap. ROTHMALER, 1935; ut *E. cousturieri*).

BG, BY / DG08, 18 / [1450] 2000 - 2540 m

Pastures mesòfiles d'altitud, en sòls àcids (*Festucion airoidis*, *Nardion*). Subalp. - Alp. R.subsp. *sicardii* (Sen.) O. Bolòs & J. Vigo

Th / Endem. pir.

Vessant nord de la Tosa d'Alp, a les pastures alpines del *Festucion airoidis* (BY: DG08, 2360 m).**Euphrasia salisburgensis** FunckTh / Oròfit eur. C-S / *Seslerietalia*

- Puigllançada; Pedró dels Quatre Batlles (CADEVALL, 1932).

- Puigllançada (SENNEN ap. ROTHMALER, 1935). Pedró dels Quatre Batlles (SALLENT ap. ROTHMALER, 1935).

- Puig d'Alp, vessant NE (BAUDIÈRE & KÜPFER, 1968).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Aquilegio-Xatardietum*). Coll de Jou -sud- (GRUBER, 1978; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG, BY / CG97, 98; DG08, 18 / 1400 - 2400 m

Llocs pedregosos dels estatges superiors, als prats i també a les comunitats glareïcoles (*Festucion gautieri*, *Iberidion spathulatae*). Ca. Mont. - Subalp. - Alp. CC.

Odontites lutea (L.) Clairv.

Th / Latesubmed.

BG / CG98; DG07, 08 / 740 - 1350 m

Prats, en sòls pedregosos d'indrets assolellats (*Aphyllanthion*, *Xerobromion*). Calcícola preferent. Bas. - Submont. - Mont. C.

Odontites lanceolata (Gaudin) Reichenb.

Th / Oròfit alp.-pir. / *Xerobromion*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 740 - 1450 (1625) m

Prats secs i assolellats i boscos clars, en terrenys calcínals, margosos o esquistosos (*Xerobromion*, i també *Ononidion striatae*). Mont. C.

Odontites verna (Bellardi) Dum. subsp. *serotina* (Dum.) Corb.

Th / Lateeur. / *Xerobromion*

- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).

- Carretera d'Alp a la Masella (FONT, 1989).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1550 m

Pastures, preferentment xeròfiles, marges,... tant als terrenys calcaris com als silícis. Submont. - Mont. R.

Bartsia alpina L.

H / Circumbor.-alp.

- Comabella (VAYREDA, 1882).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1600 - 2200 m

Indrets frescals de les parts altes, preferentment als terrenys calcaris (*Seslerietalia*). Subalp. - (Alp.). RR.

Pedicularis foliosa L.

H / Oròfit alp. / *Laserpitio-Ranunculion thorae*

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 1200 - 1750 m

Pradells dels peus de cingle orientats al nord, sobre substrat calcari (*Laserpitio-Ranunculion*); penetra també als boscos veïns. Mont. - Subalp. RRR, però abundant localment a la Serra de Gisclareny; del vessant de la Cerdanya només la coneixem de la zona de Font Llebrera.

Pedicularis sylvatica L.

H / Lateatl. / *Molinietalia*

BG, BY / DG08 / 1300 - 1800 m

Herbassars higròfils, molleres. Si. Mont. sup. - Subalp. RRR.

Pedicularis comosa L.

H / Oròfit europ. S / *Seslerietalia*

- Comabella, Porxo del Sitjar (VAYREDA, 1882) (!).

- Font Canaleta (VAYREDA ap. CADEVALL, 1932)

BG, BY / DG08, 18 / (1400) 1800 - 2200 m

Pastures calcícoles d'altitud, preferentment en indrets càlids i sobre substrats pedregosos; davalla a nivells inferiors seguint els cursos dels torrents. Subalp. R.

[*Pedicularis kernerii* Dalla Torre]

- Coll del Pal (CADEVALL, 1932; ut *P. rostrata* L.).

No hem trobat a l'Herb. Cadevall cap testimoni d'aquesta citació. En canvi, hi ha un plec procedent de Núria atribuït a aquest tàxon pel mateix Cadevall, el qual ha estat posteriorment determinat com a *P. pyrenaica* (rev. O. Bolòs); aquest mateix error el repeteix aquest autor amb una certa regularitat. Atesa la raresa de *P. kernerii* als Pirineus, i atès que *P. pyrenaica* és present -i no gens escassa- a la localitat en qüestió, creiem que és a aquesta espècie a la que s'ha de referir la citació de Cadevall.

***Pedicularis pyrenaica* Gay**

H / Endem. pir. / *Festucion airoidis*

- Comabella (VAYREDA, 1882).

- La Molina, Font Canaleta (VAYREDA, 1902) (!).

- La Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948).

- Les Soquetes (GRUBER, 1978; inv. *Carici-Salicetum retusae*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1700) 1900 - 2400 m

Pastures mesòfiles de l'alta muntanya (*Juncetea trifidi*, *Mesobromion*). Subalp. - Alp. C.

Hem observat a l'obaga de Penyes Altes de Moixeró una població amb les flors de color de rosa pàl·lid, i a la capçalera de la Vall de Gréixer alguns individus amb influència de *P. mixta* -inflorescència allargada i calze pubescent-.

***Rhinanthus minor* L.**

Th / Eur. / *Molinio-Arrhenatheretea*

BG, BY / CG98; DG08, 09, 18, 19 / 1100 - 1800 m

Prats de dall, pastures mesòfiles, llocs humits. (*Trisetario-Polygonion*, *Mesobromion*,...). Submont. - Mont. - Subalp. R (BY); RRR (BG).

***Rhinanthus mediterraneus* (Stemb.) Adamovic**

H / Submed. C-W

- La Molina (VAYREDA, 1882; ut *R. major* Ehrh.).

- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucrio pyrenaici-Festucetum spadiceae*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1700 (2100) m

Pastures mesòfiles, prats de dall (*Mesobromion*, *Arrhenatheretalia*). Submont. - Mont. - (Subalp.). CC, i molt abundant localment.

***Lathraea squamaria* L.**

G / Eur.

Riberal de Bastareny, un xic més avall de Bagà, paràsita sobre les arrels d'*Alnus glutinosa* (BG: DG07, 770 m). L'observarem la primavera de l'any 1982, sense que posteriorment haguem pogut retrobar-la; la riuada de la tardor del mateix any, que va deixar molt malmès el bosc de ribera, devia afectar-la d'alguna manera.

***Lathraea clandestina* L.**

G / Ibero-atl.

Riu d'Alp, més amunt del poble, entre les restes de la verneda -*Scrophulario-Alnetum glutinosae*- (BY: DG09-19, 1200 m).

GLOBULARIACEAE

Globularia vulgaris L.

H / Submed.

- El Pendís (BUBANI, 1900).
- Bagà (CADEVALL, 1932).
- Gréixer, solells amb alzines (FONT Q., 1954).
- Das (FONT, 1989; ut *G. punctata*).

BG / CG98; DG07, 08 / 740 - 1800 m

Pastures xeròfiles i xeromesòfiles, amb preferència pels indrets més o menys rocosos, en terreny calcari, i també en terreny esquistós (*Xerobromion*, *Aphyllanthion*). Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp., solells). C.

A la zona estudiada coexisteixen poblacions referibles a la subsp. *vulgaris* amb d'altres corresponents a la subsp. *willkommii* (Nyman) Rouy (*G. punctata* Lapeyr.) més tota la gamma corresponent de formes intermèdies. *Globularia vulgaris* subsp. *vulgaris* sembla la raça pròpia dels ambients més xèrics, com són els vessants rocosos assolellats, mentre que *G. vulgaris* subsp. *willkommii* es fa en indrets de xerofília menys acusada i amb més bona qualitat de sòl.

Globularia cordifolia L.

Ch / Oròfit europ. C-S / *Ononidion striatae*

- Crestes de la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1955).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*), (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).
- Sobre Riu (FONT, 1989). Vora Pedra (id.; inv. *Teucrio-Santolinetum*).
- Roca dels Quatre Batlles -vessant N- (VIVES, BCC!).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2100 m

Llocs rocosos assolellats (*Ononidion striatae*, *Aphyllanthion*). Ca. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CC.

Globularia cordifolia x *vulgaris*

Ch

Prats secs i pedregosos, ocasionalment allà on coexisteixen les espècies parentals: Paller de Baix, a l'*Aphyllanthion* (BG: DG07, 1000 m); El Claper, codines esquistoses (BG: DG08, 1350 m).

Globularia repens Lam. (*G. nana* Lam.)

Ch / Oròfit submed. / *Saxifragion mediae*

- Roca Sança; sota de Coll de Jou (FERN. CASAS, 1970; invs. *Asplenietum celtiberici*).
- La Tosa d'Alp; Coll de Jou (GRUBER, 1978; invs. *Saxifragetum mediae*). Sobre La Molina (id.; inv. *Saxifrago-Ramondetum*).
- Coll de Jou (VAYREDA, herb. !).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / (860) 1100 - 2500 m

Roques calcinals assolellades; es fa també en sòls molt pedregosos. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. - Alp. CC.

GESNERIACEAE

Ramonda myconi (L.) Reichenb.

H / Latepir. / *Saxifragion mediae*

- El Pendís (BUBANI, 1897).
- L'Adou (LLENSA, 1946).
- Gréixer, roques obagues (FONT Q., 1954).

- Coll de Jou (GRUBER, 1978; invs. *Saxifragetum mediae*). Sobre La Molina (id.; inv. *Saxifrago-Ramondetum myconii*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / 900 - 1800 (2300) m

Fissures i replans de roques i de cingles calcinals ombrejats. Submont. - Mont. - Subalp. C (però esdevé rara en altitud).

OROBANCHACEAE

Orobanche alba Stephan

Th / Oròfit euras.

Solell del Moixeró, sota Penyes Altes (BG, DG08). Coma Oriola, fissures i replans de les roques calcinals (BY: DG08, 2000 m).

Orobanche amethystea Thuill.

Th / Euras. / *Xerobromion*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1500 m

Prats secs, paràsita principalment d'*Eryngium campestre*. Mont. C.

Orobanche caryophyllacea Sm.

Th / Submed.-Subatl.

Canal de la Serp, sota Penyes Altes de Moixeró: pastures xeròfiles d'altitud (BG: DG08, 1800-1900 m).

Orobanche rapum-genistae Thuill.

Th / Lateatl.

BY / DG09, 18 / 1200 - 1900 m

Matollars de *Genista balansae* subsp. *europaea*, parasitant aquesta espècie. *Genistion europaea*. Mont. - Subalp. RR.

Orobanche gracilis Sm.

Th / Med.-Submed.

BG, BY / DG07, 08, 09 / 760 - 2010 m

Prats diversos, pinedes clares, bardisses,... parasitant diverses espècies de papilionàcies. Submont. - Mont. - Subalp. C.

Orobanche variegata Wallr.

Th / Med. W

Clot del Joncar, prop de Bagà, a l'*Aphyllanthion*, paràsita de *Genista scorpius* (BG: DG07, 870 m).

LENTIBULARIACEAE

Pinguicula grandiflora Lam.

H / Oròfit europ. W / *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*

- La Molina (VAYREDA, 1902).

BG, BY / DG08, 09, 18, 19 / 1000 - 2000 m

Molleres, degotalls,... sempre prop de l'aigua corrent, i sovint sobre coixinets de molsa (*Caricion nigrae*, *Molinion*). (Submont.) - Mont. - Subalp. RR.

Pinguicula vulgaris L.

H / Circumbor.-alp. / *Caricion nigrae*

- La Molina, la Tosa (VAYREDA, 1902) (!).
- Torrents de Coll del Pal (CADEVALL, 1932).
- Entre Rebost i la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1955).

BG, BY / DG08, 18 / 1700 - 2100 m

Molleres; també en algunes congesteres i prats molt humits (*Caricion nigrae*, *Alchemillo-Dryadetum*).
Subalp. RR.

PLANTAGINACEAE**Plantago major L.**

H / Subcosm. / *Plantaginetalia*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2000 (2540) m

Indrets calcigats o més o menys ruderalitzats: camins, pistes, prats sobrepasturats, mulladius,... Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. - (Alp.). CC.

Plantago maritima L. subsp. serpentina (All.) Arcangeli (*P. serpentina* All.)

H / Oròfit europ. SW / *Deschampsion mediae*

- La Molina (CADEVALL, 1932).
- Morquerols (LENSA, 1946).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1955), (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 740 - 2000 m

Sòls argilosos o pedregosos, en indrets oberts (*Deschampsion mediae*, *Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*,...).
Ca. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. (solells). C (BG); RR (BY, localitzat als vessants del Moixeró).

Plantago holosteum Scop. (*P. carinata* Schrad.)

H / Submed.

- Roques de Rebost (CADEVALL, 1906) (!).
- La Molina (CADEVALL, 1932).

BG, BY / DG08, 09 / 1150 - 1600 m

Prats magres acidòfils; replans i codines dels terrenys silicis (*Xerobromion*, *Chamaespartio-Agrostidenion*, *Festuco-Sedetalia*). Submont. - Mont. C (BY); RR (BG, localitzat a la Vall de Gréixer).

Plantago alpina L.

H / Oròfit alp.

- La Tosa de Das (VAYREDA, herb.!).

Plantago media L.

H / Lateur. / *Mesobromion*

- Gréixer (FONT Q., 1954).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).
- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*).
- Prat Agre (FARRÀS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum alpinae*).
- Sobre d'Alp; prop d'Urús; Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; invs. *Adonido-Brometum*).
- Das; Alp; al sud d'Urús; refugi del Serrat de les Esposes (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2200 m

Pastures mesòfiles, boscos clars. Submont. - Mont. - Subalp. CCC.

Plantago monosperma Pourr.

H / Endem. pir.

- El Pendís (BUBANI, 1897).

- La Tosa de Das (VAYREDA, 1902). No hem trobat testimonis d'herbari d'aquesta citació, d'altra banda perfectament admissible. Curiosament, l'únic material d'herbari del gènere *Plantago* procedent d'aquesta localitat correspon a *P. alpina*.

- Coll de Jou, Puigllançada (CADEVALL, 1932).

- La Tosa d'Alp, tartera semifixada (BRAUN-BL., 1948). Puig d'Alp (id.; inv. *Festucetum scopariae*).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*). Coll de Jou -sud-; la Tosa d'Alp; Serra de Monnell -est- (id.; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1670 - 2540 m

Prats de l'alta muntanya, en general (*Mesobromion*, *Seslerietalia*, *Festucion airoidis*). Subalp. - Alp. CC.

Plantago lanceolata L.

H / Subcosm.

- Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).

- Bagà, camí de la font del Sofre (LAPRAZ, 1958; inv. de prat).

- Prat Agre (FARRÀS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum alpinae*).

- Prop d'Urús (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).

- Pista del Pendís (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2000 (2350) m

Indrets diversos més o menys alterats o calcigats: pastures, boscos clars, prats de dall, marges,... (*Festuco-Brometea*, *Ruderali-Secalietae*, *Molinio-Arrhenatheretea*,...). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CCC.

Plantago sempervirens All. (*P. cynops* L.)

Ch / Latemed.

- Bagà, camí a la font del Sofre (LAPRAZ, 1958; inv. de prat).

- Entre Alp i La Molina (BOLÒS, 1974; inv. *Linario-Galeopsietum ladani*).

- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).

- Das; sobre Riu (FONT, 1989). Vora Pedra (id.; inv. *Teucrio-Santolinetum*).

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1660 m

Marges de camins i de pistes, llocs pedregosos,... generalment en ambients secs (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Thlaspietalia*). Submont. - Mont. R.

CAPRIFOLIACEAE

Sambucus ebulus L.

H / Plurireg. / *Arction*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 750 - 1650 m

Ruderal. Se sol fer als indrets frescals, en sòls profunds o bé en terres remogudes: rodalies de fonts, abeuradors i corrals, marges de pistes,... Submont. - Mont. C.

Sambucus nigra L.

MP / Plurireg. / *Quercu-Fagetea*

BG, BY / DG07, 08, 09 / 740 - 1500 m

Bosquets mesòfils, bardisses. Plantat també fent tanques als camps dels voltants dels pobles. Submont. - Mont. C.

Sambucus racemosa L.

MP / Circumbor. / *Sambuco-Salicion capreae*

- Boscos de La Molina (VAYREDA, 1882).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1450 - 1840 m

Clarianes i marges de bosc, als vessants obacs. Mont. sup. - Subalp. C (BY); RRR (BG).

Viburnum lantana L.

MP / Latesubmed. / *Quercetalia pubescentis*

- Bagà (LLENSA, 1946).

- Fondals de Gréixer (FONT Q., 1954).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1830 m

Boscos i matollars diversos: rouredes, pinedes, fagedes, boixedes,... Calcícola preferent. Submont. - Mont. - Subalp. inf. (solells). CC (BG); R (BY).

Lonicera pyrenaica L.

NP / Oròfit europ. SW / *Saxifragion mediae*

- Gréixer, roques (FONT Q., 1954).

- Sota de Coll de Jou (FERN. CASAS, 1970; inv. *Asplenietum celliberici*).

- Coll de Jou (GRÜBER, 1978; inv. *Saxifragetum mediae*). Sobre La Molina (id.; inv. *Saxifrago-Ramondetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 1030 - 2300 m

Fissures de cingles, terrenys rocosos i, alguna vegada, parets de cases velles. Ca. Submont. - Mont. - Subalp. CC.

Lonicera alpigena L.

MP / Oròfit europ. C-S / *Fagetalia*

- Font del Pletissar de Dalt, en una bardissa (NUET, 1984).

- Coll de Jou (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18 / 1280 - 2180 m

Matollars i bosquets frescals: avellanoses, boixedes, pinedes,... Sol viure en sòls pedregosos. Calcícola preferent. Mont. sup. - Subalp. R (BG); C (BY).

Lonicera nigra L.

NP / Oròfit alp. / *Vaccinio-Piceetea*

- La Molina (VAYREDA, 1882) (!).

- La Molina, a l'Avetar (NUET, 1984).

BY / DG08, 18, 19 / 1330 - 1800 m

Boscos de coníferes dels vessants obacs (*Deschampsio-Pinion*, *Rhododendro-Vaccinion*). Si. Mont. sup. - Subalp. RR.

Lonicera xylosteum L.

MP / Lateur. / *Querco-Fagetea*

- Gréixer, fondals (FONT Q., 1954).

- Sobre Bagà, cap a Paller (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

- Coll de Jou -nord- (GRÜBER, 1978; inv. *Hepatico-Pinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2000 m

Bosc i matollars diversos, sobre substrats neutres o poc àcids (*Quercus-Fagetum*, i també *Deschampsio-Pinion*). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. inf. CCC.

Lonicera etrusca G. Santi

NP / Med.-Submed. / *Quercus-Fagetum*

BG, BY / DG07, 08, 09 / 740 - 1600 m

Bosc i matollars termòfils, bardisses. Gairebé sempre en forma d'individus isolats. Bas. - Submont. RR.

VALERIANACEAE

Valerianella locusta (L.) Laterrade

Th / Plurireg.

Sobre d'Alp, als pradells d'annuals de l'*Alyso-Sedion* (BY: DG09, 1250 m).

Valerianella dentata (L.) Poll. var. **dasycarpa** Reichenb.

Th / Plurireg.

Voltants de Gréixer: prats d'annuals acidòfils -*Sedo-Scleranthion*- (BG: DG08, 1100 m).

Valerianella rimosa Bast.

Th / Latemed. (Atl.)

Voltants de Gréixer: pastures mesòfiles del *Mesobromion*, en terreny silici (BG: DG08, 1100 m).

Valeriana officinalis L. subsp. **officinalis**

H / Lateeur. / *Molinietalia*

- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucrio pyrenaici-Festucetum spadiceae*).

- Camí de l'Adou (VIVES, BCC !).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / (800) 1000 - 1800 (2000) m

Llocs humits: herbassars, vorades frescals, torrenteres,... Submont. - Mont. - Subalp. R.

subsp. **repens** (Host.) O. Bolòs & J. Vigo (*V. repens* Host.)

H / Lateeur.

Sobre Supermolina: llocs humits -BY: DG18, 1700 m- (GRUBER, 1975).

Valeriana tuberosa L.

Th / Circummed.

Carenes de serrats calcaris rocosos, a l'*Ononidion striatae*: Serrat de les Esposes (BY: DG08, 1540 m); mirador del Cap del Ras, sobre Bor (BY: DG08, 1700 m).

Valeriana apula Pourr. (*V. globulariifolia* Ramond)

H / Oròf. pir.-cant. / *Saxifragion mediae*

- Comabella, Font Canaleta (VAYREDA, 1882) (!).

- Coll de Jou (CADEVALL, 1919-31).

- Entre el Roc Negre i la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1955).

- La Tosa d'Alp (GRUBER, 1977).

- La Tosa d'Alp; Coll de Jou (GRUBER, 1978; invs. *Saxifragetum mediae*). Prop de Coll de Jou (id.; inv. *Aquilegio-Xatardietum*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1850 - 2540 m

Roques calcàries de les parts culminals. Subalp. - Alp. R.

Valeriana tripteris L.

H / Oròfit europ. C-S / *Androsacetalia vandellii*

- Roques de Comabella, La Molina (VAYREDA, 1882; var. *intermedia* Gren. & Godron) (!).

BY / DG08, 18 / 1450 - 1800 m

Roques i sòls pedregosos, dins els boscs. Si. Mont. - Subalp. inf. R.

Valeriana montana L.

H / Oròfit europ. S

- La Molina (VAYREDA, 1882).

- Coll de Jou (CADEVALL, 1919-31).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; invs. *Aquilegio-Xatardietum*). Serra de Monnell -sud- (id.; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / (1000) 1300 - 2150 m

Sòls rocosos o pedregosos, als vessants obacs de les zones calcàries. Es troba als boscos, als matollars, al pedruscall, en replans a peu de cingle,... (*Thlaspietalia*, *Deschampsio-Pinion*, *Laserpitio-Ranunculion*,...).
Mont. - Subalp. CC.

Centranthus lecoqii Jordan

H / Oròfit med. W

Vessants rocosos assolellats en terrenys calcaris, a les fissures de les roques i en llocs pedregosos: Serrat de les Pedrusques i Serra de Comes Juntes (BY: DG08, 1400 i 1450 m, respectivament).

DIPSACACEAE

Cephalaria leucantha L.

H / Med.

BG / DG07, 08 / 740 - 1300 m

Prats i matollars xeròfils dels vessants solells (*Aphyllanthion*, *Xerobromion*). Bas. - Submont. C.

Dipsacus sylvestris Hudson

H / Plurireg. / *Onopordetalia*

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1660 m

Comunitats ruderals, en ambients més o menys humits: terres remogudes, talussos de pistes i de carreteres, vorades forestals,... Submont. - Mont. C (BG); al vessant cerdà, observat només als afores de Bor (DG08, 1100 m).

Succisa pratensis Moench

H / Lateur. / *Molinietalia*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1770 m

Herbassars higròfils, molleres i sòls humits; també és força comuna a les landes acidòfiles de bruguerola. *Molinion*, *Molinio-Holoschoenion*, *Calluno-Genistion*,... Submont. - Mont. C.

Knautia dipsacifolia Kreutzer subsp. arvernensis (Briq.) O. Bolòs & J. Vigo (*K. arvernensis* (Briq.) Szabó)

H / Eur.

- La Molina (VAYREDA, 1882; ut *K. dipsacifolia* Hort.) (!).

- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucro pyrenaici-Festucetum spadiceae*).

BG, BY / DG08, 18 / 1400 - 1900 m

Llocs frescals, fent part d'herbassars higròfils (*Molinietalia, Adenostylion*). Mont. - Subalp. RR.

subsp. *catalaunica* (Sen. ex Szabó) O. Bolòs & J. Vigo

H / Endem. cat. / *Origanetalia*

- Morquerols (LLENSA, 1946; ut *K. sylvatica* var. *dipsacifolia*).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*, ut *K. dipsacifolia*).

(Considerem que aquestes dues citacions són atribuïbles a la subsp. *catalaunica*, ateses les diferències d'ecologia, de distribució i d'abundància constatades entre la raça típica i aquesta).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2025 m

Vorades forestals, boscos clars, prats i marges secs,... (*Origanetalia*, i també *Quercion pubescenti-petraeae, Deschampsio-Pinion, Brometalia*,...). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. (solells). CC.

Knautia arvensis (L.) Coulter

H / Lateur.

- Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*).

- Prop d'Urús (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).

- Collet de Mirabò (FONT, 1989; inv. *Ononido-Santolinetum*).

- Das (VAYREDA, herb.!: var. *campestris*).

- Bagà (VIVES, BCC !).

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 900 - 1800 m

Pastures xeròfiles i mesòfiles, marges i vorades de bosc (*Brometalia, Ononidion striatae, Origanetalia*). Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp.). R.

La determinació a nivell infraspecífic dels exemplars estudiats resulta realment complicada. Hom pot distingir, a grans trets, entre poblacions d'individus fortament hirsuts i gairebé escaposos, exclusives del costat berguedà i referibles a la subsp. *subscaposa* (Boiss. & Reuter) O. Bolòs & J. Vigo i altres de menys hirsutes, amb més fulles a la tija, i no tan profundament dividides com les de la subspècie precedent, que correspondrien a la subsp. *meridionalis* (Briq.) O. Bolòs & J. Vigo. La diferenciació entre aquests dos tàxons, gens problemàtica en contrades més meridionals -els seus centres de distribució-, resulta aquí molt més difícil, atès que es troben als límits de les seves àrees i, a més, mostren diferents graus d'introgressió amb *K. dipsacifolia* subsp. *catalaunica*. No s'ha observat, en canvi, la subspècie típica.

Scabiosa graminifolia L.

H / Oròfit med.

Vessant sud del Serrat de la Muga, a la part occidental de la Serra de Cadí: replans i fissures de roques calcínals assolellades, principalment al *Saxifragion mediae* (BG: CG98, 1850-2050 m).

Scabiosa columbaria L. subsp. *columbaria*

H / Lateur. / *Brometalia*

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*), (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).

- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*). Sobre Alp; prop d'Urús (id.; inv. *Adonido-Brometum*).

- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucro pyrenaici-Festucetum spadiceae*).

- Alp; refugi de les Esposes (FONT, 1989). Sant Grau (id.; inv. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1700 (1900) m

Ambients oberts, preferentment en llocs secs: prats, matollars clars, marges,... (*Brometalia, Ononidion striatae, Aphyllanthion*). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

subsp. *gramuntia* (L.) P. Fourn. (*S. gramuntia* L., *S. triandra* L.)

H / Submed.

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1500 (1750) m

Prats, matolls i landes xeròfils, en sòls prims (*Aphyllanthion*, *Xerobromion*, *Calluno-Genistion*). Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp.). R (BG); RRR (BY).

CAMPANULACEAE

Campanula persicifolia L. subsp. *persicifolia*

H / Eur. / *Quercetalia pubescentis*

- Sobre Bagà, cap a Santa Fe (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

- Coll de Jou -nord- (GRUBER, 1978; inv. *Hepatico-Pinetum*).

- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).

- Das (FONT, 1989).

- Camí a l'Adou (VIVES, BCC !).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1800 m

Boscós, matollars, vorades forestals; generalment en ambients no massa humits (*Quercion pubescenti-petraeae*, *Deschampsio-Pinio*, *Origanetalia*). Ca. Submont. - Mont. - Subalp. inf. C (BG); CC (BY).

Campanula speciosa Pourret subsp. *speciosa*

H / Pir.-occ.

- Coll de Jou (CADEVALL, 1906).

- Vora Bagà; sota Coll de Jou (LAPRAZ, 1955).

- A l'oest de Bagà (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08 / 800 - 2100 (2300) m

Llocs rocósos, pedrusques, terrers (*Saxifragion mediae*, *Thlaspietalia*). Ca. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. C (BG); RR (BY, limitada als serrats calcaris, en exposicions assolellades).

[subsp. *affinis* (Schultes) Font Q. (*C. bolosii* Vayr.)]

- Coll de Jou, barrejada amb *C. speciosa* (CADEVALL, 1906, ut *C. affinis* Schultes subsp. *bolosii* (Vayr.) Fedorov).

Deu tractar-se d'una confusió amb *C. speciosa*, causada pel polimorfisme existent dins les poblacions d'aquesta espècie. *C. speciosa* subsp. *affinis* és un tàxon de caire més meridional que l'espècie típica -es fa a Montserrat i al massís del Garraf-, la presència del qual al Prepirineu no ha estat constatada per cap altre botànic. Ens sembla significatiu que el mateix Cadevall no recollís la citació a la Flora de Catalunya on, a més, indica que a la Serra de Cadí hi domina *C. speciosa*.

Campanula glomerata L. subsp. *glomerata*

H / Eur. / *Mesobromion*

- Coll de Jou (VAYREDA, 1902; subsp. *sparsiflora* Reichenb.).

- Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).

- Bagà (LAPRAZ, 1955).

- Prop d'Urús (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).

- Urús (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / 740 - 2100 m

Pastures mesòfiles, boscós clars, vorades. Ca. Submont. - Mont. - Subalp. C.

subsp. *serotina* (Wettst.) O. Schwarz

H / Oròfit alp.

BG, BY / CG97, CG98; DG08, 18 / 1450 - 2100 m

Pastures mesòfiles i mesoxeròfiles dels estats superiors (*Mesobromion*, *Festucion gautieri*,...). Mont. sup. - Subalp. C.

Campanula trachelium L.

H / Lateeur. / *Fraxino-Carpinion*

- A l'oest de Bagà (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 740 - 1800 m

Boscors, matollars i vorades més o menys frescals i ombrívols. Penetra també als herbassars ruderals. *Quercus-Fagetea*, *Arction*. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

Campanula rapunculoides L.

H / Lateeur.

- Bagà, vores de camps (LAPRAZ, 1955).

- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 740 - 1800 m

Pastures mesòfiles, prats de dàll, marges, herbassars ruderals,... (*Mesobromion*, *Arrhenatherion*, *Onopordion*,...). Submont. - Mont. - Subalp. inf. R (BG); CC (BY).

Campanula jaubertiana Timb.-Lagr.

H / Endem. pir. E

- Vora el Collet de Tancalporta, a les roques calcinals -CG98, 2320 m- (FARRÀS & al., 1981). !

Hem pogut recollir gairebé en aquesta mateixa localitat (BG: CG98, 2280 m) exemplars referibles a la pretesa subsp. *andorrana* (Br.-Bl.) P. Monts. in Losa & P. Monts.

Campanula scheuchzerii Vill.

H / Oròfit eur.

- Comabella (VAYREDA, 1882).

- Coll del Pal (CADEVALL, 1932).

- La Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).

- Puig d'Alp, vessant NE (BAUDIÈRE & KÜPFER, 1968).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1300) 1800 - 2500 m

Pastures, i més rarament boscors clars, de les zones elevades (*Caricetalia curvulae*, *Festucion gautieri*). Subalp. - Alp. R.

Campanula rotundifolia L. subsp. *rotundifolia*

H / Holàrt. (Eur.)

- Font Vella de les Avenes (LLENSA, 1946).

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 1000 - 2000 m

Prats, boscors i matollars clars, preferentment als terrenys silícis (*Brometalia*, *Quercion pubescenti-petraeae*, *Vaccinio-Piceetea*,...). Submont. - Mont. - Subalp. R.

subsp. *catalanica* (Podlech) O. Bolòs & J. Vigo (*C. hispanica* Willk. subsp. *catalanica* Podlech)

H / Endem. ibero-occ.

- Comabella (VAYREDA, 1902; ut *C. macrorrhiza* Gay subsp. *pubescens* DC.).

- Alp (FONT, 1989).

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2150 m

Terrenys rocosos, en llocs assolellats; es fa a les pastures xeròfiles, replans de roques, pedrusques,... en sòls neutres o poc àcids (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Thlaspietalia*, *Xerobromion*). Submont. - Mont. - Subalp. C.

Legousia castellana (Lange) Samp.

Th / Europ. SW

Entre Alp i la Roca Castellana: pradells d'annuals en terreny esquistós (BY: DG09, 1225 m).

Phyteuma spicatum L.

H / Eur. / *Fagetalia*

- Serra de Monnell -sud- (GRUBER, 1978; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*).

BG, BY / CG98; DG08, 09, 18, 19 / 1100 - 1800 (2270) m

Boscós, vorades i herbassars frescals (*Fagetalia*, *Deschampsio-Pinion*, *Adenostylyon*,...). Mont. - Subalp. C (BY); RRR (BG).

Phyteuma orbiculare L.

H / Eur. / *Seslerietalia*

- Coll de Jou (CADEVALL, 1932).

- Puig d'Alp; la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum*). La Tosa d'Alp (id.; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

- Prat Agre (FARRÀS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum alpinae*).

- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18 / 1400 - 2400 m

Pastures calcícoles, preferentment mesòfiles (*Seslerietalia*, *Mesobromion*). Mont. sup. - Subalp. - (Alp.). CC.

Phyteuma charmellii Vill.

H / Oròfit europ. C-S / *Potentilletalia caulescentis*

- Roques de Font Canaleta, a la muntanya del Sitjar (VAYREDA, 1882).

- La Tosa d'Alp, 2250 m (BRAUN-BL., 1948).

BG, BY / CG98; DG08, DG18 / 1150 - 2400 m

Fissures de cingles calcinals; defuig les exposicions al sud. (Submont.) - Mont. - Subalp. - Alp. RR, especialment a les parts baixes.

Phyteuma hemisphaericum L.

H / Oròfit alp. / *Caricetalia curvulae*

- La Tosa de Das (VAYREDA, 1902; subsp. *robustum* Vayr.) (!).

- Entre el Roc Negre i la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1955).

BG, BY / DG08, 18 / 1800 - 2540 m

Pastures mesòfiles d'altitud, als sòls àcids. Subalp. - Alp. C.

Phyteuma globulariifolium Stemb. & Hoppe subsp. **pedemontanum** (R. Schulz) Becherer (*P. pedemontanum* R. Schulz)

H / Alp.-pir.

- La Tosa de Das (VAYREDA, 1902; ut *P. pauciflorum* L. subsp. *globulariifolium*) (!).

Jasione montana L.H / Lateeur.-Med. / *Festuco-Sedetalia*

BG, BY / DG08, 09 / 1100 - 1600 m

Prats d'annuals, matollars i sòls poc compactes, sempre en terrenys àcids. Submont. - Mont. R.

Jasione crispa (Pourret) Samp. subsp. crispa (*J. humilis* (Pers.) Loisel.)H / Endem. pir. / *Festucion airoidis*

- Comabella (VAYREDA, 1882).

- Coll de Jou (CADEVALL, 1932).

- Serra de Monnell -est-; Coll de Jou; la Tosa d'Alp (GRUBER, 1978; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1900 - 2540 m

Prats, tarteres semifixades, llocs pedregosos (*Festucion airoidis* i *Festucion gautieri*). Subalp. - Alp. CC.**Jasione laevis Lam. subsp. laevis**

H / Lateatl.-Submed.

- La Molina (VAYREDA, 1882).

- Comabella (VAYREDA, 1882; subsp. *pygmaea* Gren. & Godr.).- Entre la Collada i La Molina (RIVAS M., 1968; inv. *Veronico-Pinetum*).

BY / DG08, 09, 18 / 1150 - 1900 m

Pastures, boscos clars, marges,... sobre substrat silici (*Chamaespartio-Agrostidenion*, principalment). Submont. - Mont. - Subalp. R.**COMPOSITAE****Eupatorium cannabinum L.**

H / Plurireg.

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1100 m

Herbassars higròfils i vores de cursos d'aigua més o menys ruderalitzats (*Bromo-Eupatorienion*, *Molinio-Holoschoenion*). Submont. R (BG); al costat cerdà, observat només vora el riu de Bor (DG08, 1100 m).**Solidago virga-aurea L.**H / Holàrt. / *Quercu-Fagetea*- Entre la Collada i La Molina (RIVAS M., 1968; invs. *Veronico-Pinetum* i *Cytisetum purgantis*).- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1820 m

Boscos, matollars, i també als marges i vorades respectius (*Quercu-Fagetea*, *Vaccinio-Piceetea*, *Genistion europaeae*,...). Submont. - Mont. - Subalp. inf. CC.**Solidago canadensis L.**

H / N-Amer.

Marges del riu Bastareny, a Guardiola i la seva rodalia (BG: DG07, 750 m).

Bellis perennis L.

H / Subatl.-Submed.

BG / DG07, 08 / 740 - 1600 m

Camins, gespes i altres ambients calcigats (*Plantaginetalia*). S'aparta poc dels pobles i de les cases de pagès. Bas. - Submont. - Mont. RR.

Aster x versicolor Willd.

H / N-Amer.

Marges humits dels afores de Guardiola i de Bagà, naturalitzat i no gaire abundant (BG: DG07, 740-800 m).

Aster willkommii Schulz

Ch / Iber. E

- De Bagà a La Pobla (SALVADOR ap. COSTA, 1877).

BG / CG98; DG07, 08 / 750 - 1350 m

Prats xeròfils, marges, boscos clars (*Aphyllanthion*, sobretot). Ca. Bas. - Submont. R.**Aster alpinus** L.H / Oròfit circumbor. / *Elyno-Seslerietea*

- Comabella (VAYREDA, 1882).

- Coll de Jou (CADEVALL, 1906).

- Tancalaporta, Puig d'Alp, la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).- La Tosa d'Alp, Serra de Monnell -est- (GRUBER, 1978; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1650 - 2540 m

Pastures calcícoles dels estatges superiors (*Elyno-Seslerietea*, *Ononidion striatae*, *Mesobromion*). Subalp. - Alp. CC.**Aster sedifolius** L. subsp. *sedifolius*

H / Eur.

Solà de Paller: pastures calcícoles xeròfiles de l'*Aphyllanthion*, escàs (BG: DG07, 1000 m).**Aster linosyris** (L.) Bernh.H / Eur. SW / *Festuco-Brometea*

BG / CG98; DG07 / 740 - 1500 m

Prats secs i marges, en terreny calcari o margós (*Xerobromion*, *Aphyllanthion*). Submont. RR, però abundant localment.**Erigeron acer** L. subsp. *acer*H / Circumbor. / *Brometalia*

- Urús; Alp (FONT, 1989).

- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 740 - 1600 (1800) m

Prats secs, marges de camins i de boscos, en sòls neutres o poc àcids (*Brometalia*, *Ruderali-Secalietae*). Bas.

- Submont. - Mont. - (Subalp.). C.

Erigeron alpinus L. var. *pyrenaicus* (Pourret) Rouy

H / Oròfit euras. -l'esp.-

- Comabella (VAYREDA, 1882) (!).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1800 - 2540 m

Pastures mesòfiles de les parts culminals, congesteres (*Festucion airoidis*, *Seslerietalia*). Subalp. - Alp. C.**Erigeron glabratus** Hoppe & Hornsch.

H / Oròfit alp.

Pastures de l'alta muntanya, en sòls més o menys acidificats: Rocs de Canells (BG: DG18, 2200 m); obaga de Penyes Altes de Moixeró (BY: DG08, 2050-2200 m).

Les úniques citacions recents d'aquesta espècie per Catalunya, a part les nostres, corresponen a la Vall de Ribes (VIGO, 1983).

Erigeron aragonensis Vierh. (*E. frigidus* auct.)

H / Endem. pir.

- Comabella (VAYREDA, 1882; ut *E. uniflorus* L.).
- Puigllançada (CADEVALL, 1919-31) (!).
- Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).
- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 2000 - 2540 m

Pastures d'altitud, en sòls prims i més o menys àcids (*Caricetalia curvulae*, *Festucion gautieri*, *Elytion*). Subalp. - Alp. R.

Conyza canadensis (L.) Cronq.

Th / N-Amer. / *Sisymbrium officinalis*

Guardiola i rodalia, en indrets molt alterats: marges, terres remogudes, solars, abocadors de runa,... (BG: DG07, 740-780 m).

Filago pyramidata L.

Th / Plurireg.

- Bagà -BG: DG07, 800 m aprox.- (VIVES, BCC !). Hem pogut comprovar també aquesta citació al camp.
- Afores d'Alp, sota la Roca Castellana, en un prat acidòfil d'annuals -*Festuco-Sedetalia*- (BY: DG09, 1225 m).

Logfia arvensis (L.) J. Holub

Th / Eur. / *Thero-Airion*

BG, BY / DG08, 09 / 1225 - 1740 m

Comunitats d'annuals, sobre substrats silícis poc compactes, i sovint ruderalitzats. Mont. - Subalp. RRR (al costat berguedà, només la coneixem del Clot de l'Infern: DG08, 1600 m).

Bombycilaena erecta (L.) Smolj. (*Micropus erectus* L.)

Th / Latemed.-Subatl.

- Vora Pedra (FONT, 1989; inv. *Teucryo-Santolinetum*).

BG, BY / DG07, 08, 09 / 800 - 1350 m

Pradells d'annuals, tant als terrenys calcaris com als silícis poc àcids, en indrets oberts (*Festuco-Sedetalia*). Bas. - Submont. - Mont. C.

Omalotheca sylvatica (L.) Schultz Bip. & F.W. Schultz (*Gnaphalium sylvaticum* L.)

H / Circumbor.

- La Tosa, Comabella, La Molina -BY: DG18- (VAYREDA, herb.!).

Mata Negra, cap a la Font Freda de Riu: marges i clarianes de l'avetosa, en terreny silici (BY: DG08, 1850-1900 m).

Omalotheca supina (L.) DC. (*Gnaphalium supinum* L.)

H / Art.-alp. / *Salicion herbaceae*

- Comabella (VAYREDA, 1882. VAYREDA ap. CADEVALL, 1919-31; var. *pyrenaica* Vayr.) (!).
- Muntanya d'Alp; la Tosa -BY: DG18- (VAYREDA, herb.!).

A les etiquetes dels plec-testimoni, de l'Herb. Vayreda, hi diu que la planta es fa a les pastures i als llocs rocósos.

Helichrysum stoechas (L.) Moench.

Ch / Med.

BG / DG07, 08 / 800 - 1000 m

Terrenys rocosos o pedregosos assolellats, sovint dins les formes més esclarissades de l'*Aphyllanthion*. Termòfil i calcícola preferent. Bas. - (Submont.). RR.

Antennaria dioica (L.) Gaertn.

H / Eur.

- Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).

- La Tosa d'Alp; Serra de Monnell -est- (GRUBER, 1978; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*). Prop de Coll de Jou (id.; inv. *Festuco-Trifolietum thalii*). Les Soquetes (id.; inv. *Carici-Salicetum retusae*). Coll de Jou -sud- (id.; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*).

- Coll de Jou, la Tosa, La Molina, Comabella (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / (1350) 1550 - 2540 m

Pastures de l'alta muntanya, en sòls neutres o acidificats. Sovint penetra també dins els boscos subalpins dels vessants obacs. *Caricetalia curvulae*, *Seslerietalia*, *Mesobromion*, *Rhododendro-Vaccinion*,... (Mont. sup.) - Subalp. - Alp. CC.

Antennaria carpathica (Wahlb.) Bluff. & Fingerh.

H / Oròfit alp.

- Comabella (VAYREDA, 1882) (!).

BY / DG08, 18 / 1980 - 2400 m

Pastures i matolls rasos d'altitud, principalment en sòls àcids (*Caricetalia curvulae*). Subalp. - Alp. RRR.

Inula helenium L.

H / Asiàt.

Llocs humits prop dels habitatges humans, amb tota probabilitat naturalitzada a partir d'antics conreus: Guardiola, sota Sant Llorenç prop Bagà (BG: DG07, 800 m); sota Millarès, al *Cirsio-Holoschoenetum* (BG: DG08, 1200 m).

Inula salicina L.

H / Lateur.

- Entre Vallcebre i Guardiola (CADEVALL, 1919-31).

- Morquerols (LLENSA, 1946).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 740 - 1300 (1600) m

Prats secs, llocs rocosos assolellats (*Aphyllanthion*, *Xerobromion*). Ca. Submont. - Mont. R (BG); RRR (BY).

Inula helenioides DC.

H / Iber.-occ.

- Bagà, cap a Santa Magdalena (CADEVALL, 1919-31; subsp. *bracteosa* Vayr.).

BG, BY / DG07, 08 / 800 - 1350 m

Indrets assolellats, fent part de prats o de matollars xeròfils (*Aphyllanthion*, sobretot). Ca. Bas. - Submont. RRR (al vessant cerdà, observada només al Serrat de les Pedrusques, cap al Collet de Mirabò: DG08, 1350 m).

Inula conyza DC.H / Latesubm. / *Origanetalia*

BG / DG07, 08 / 750 - 1500 m

Vorades i clarianes de bosc; marges i talussos de camins. Submont. - Mont. R.

Pulicaria dysenterica (L.) Bernh.H / Plurireg. / *Holoschoenetalia*

BG / DG07, 08 / 740 - 1100 (1400) m

Llocs humits: vores de rius i de torrents, fonts, regalls. Gairebé sempre fa part de les jonqueres del *Molinio-Holoschoenion*. Submont. R, però localment abundant.

Jasonia glutinosa (L.) DC.

H / Med. W

Fissures i relleixos de roques calcinals assolellades: Rigoréixer (BG: DG08, 900 m); solells de la Serra de Gisclareny, sota el Coll de l'Esgriga (BG: DG07, 1300 m).

Jasonia tuberosa (L.) DC.

H / Med. W

- Bagà (CADEVALL, 1919-31).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*), (id., 1958; invs. de prats).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 750 - 1500 m

Prats, marges, terres remogudes,... Especialment abundant a les depressions de sòls argilosos, en terreny margós. *Deschampsion mediae*, *Aphyllanthion*, *Xerobromion*. Bas. - Submont. C.

Pallenis spinosa (L.) Cass.

H / Med.

BG / DG07, 08 / 800 - 1100 m

Indrets secs més o menys ruderalitzats, prop dels pobles i de les cases de pagès (*Ruderali-Secalietae*). Bas. - Submont. RR.

Helianthus tuberosus L.

G / N-Amer.

Naturalitzat en alguns indrets humits del riberal del Bastareny, cap a Guardiola (BG: DG07, 740-750 m).

Xanthium strumarium L.

Th / Amer.

Terres remogudes, indrets molt alterats: afores de Bagà, vora el cementiri nou (BG: DG07, 800 m); l'Hostal Cremat, als talussos dels accessos del Túnel del Cadí (BG: DG08, 1100 m).

Xanthium spinosum L.Th / S-Amer. / *Chenopodieta*

Ruderal, als marges i vores de camins i carreteres: Guardiola (BG: DG07, 740 m); Bagà (BG: DG08, 800 m).

Santolina chamaecyparissus L. subsp. *tomentosa* (Pers.) Arcangeli (*S. benthamiana* Rouy; *S. pectinata* Lag.)

Ch / Oròfit submed.

- Bagà (CADEVALL, 1919-31; ut *S. chamaecyparissus* var. *incana* Gren. & Godron) (n.v.).

- De Rebot al Puigllançada; de Comabella al Pedró dels Quatre Batlles (CADEVALL, 1919-31) (!).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

- Sant Grau; Collet de Mirabò (FONT, 1989; inv. *Ononido-Santolinetum*). Vora Pedra (id.; inv. *Teucrio-Santolinetum*).

- Bagà (VIVES, BCC !).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 740 - 2000 m

Terrenys pedregosos i marges assolellats, fent part de prats secs i de matollars baixos (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*). Calcícola preferent. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. inf. (solells). C (al costat cerdà, limitada als vessants del Moixeró).

subsp. *squarrosa* (DC.) Nyman

Ch / Med.

Muntanya d'Urús: marges de camins, a l'*Ononido-Santolinetum* (BY: DG08, 1300 m).

Anthemis carpatica Willd.

H / Oròfit europ. C-S

- Comabella (VAYREDA, 1882; ut *A. montana* L.) (n.v.).

Anthemis arvensis L. subsp. *incrassata* (Loisel.) Nyman

Th / Subcosm. -l'esp.- / *Secalietalia*

BG / DG07, 08 / 900 - 1100 m

Arvense, als horts i als guarets, en terres remogudes,... Submont. RR.

Anthemis triumfetti (L.) DC. (*Cota triumfetti* (L.) Gay)

H / Submed.

- Alp (BUBANI ap. CADEVALL, 1919-31).

- La Molina (SENNEN, in BC-Sennen ap. BENEDI, 1987).

BG, BY / DG08, 18 / 1000 - 1300 m

Prats secs i marges dels terrenys silicis. Submont. RR.

Achillea pyrenaica Sibth. ex Godron

H / Pir.-occ.

- Comabella (VAYREDA, 1882) (!).

BY / DG08, 18 / 1500 - 1900 m

Molleres, herbassars higròfils (*Caricion nigrae*, *Molinietalia*). Si. Mont. sup. - Subalp. RRR.

Achillea millefolium L.

H / Lateur.

- Puig d'Alp; la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

- Prat Agre (FARRÀS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum alpinae*).

- Sobre d'Alp; prop d'Urús; Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; invs. *Adonido-Brometum*).

- La Molina; pista del Pendís (FONT, 1989).

- La Molina (VAYREDA, herb.!; var. *lanatum* Reichenb.).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2100 (2300) m

Prats i pastures de tota mena, indrets ruderalitzats, llocs humits, boscos clars,... (*Molinio-Arrhenatheretea* i *Festuco-Brometea*, principalment). Sembla que algunes accions perturbadores, com ara la pastura o les dallades, afavoreixen la seva proliferació, de manera que arriba a esdevenir dominant en indrets sotmesos periòdicament a aquests tipus d'alteracions. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. - (Alp.). CCC.

A les parts elevades del vessant cerdà són relativament freqüents les poblacions amb flors de color de rosa, referibles a la subsp. *sudetica* (Opiz) Weiss in Koch.

Achillea odorata L.

H / Oròfit med. SW / *Xerobromion*

- Berguedà (CADEVALL, 1919-31).

- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).

BG, BY / DG07, 08, 09 / (740) 900 - 1500 (2000) m

Codines i indrets amb sòl prim o pedregosós (*Xerobromion*, *Festuco-Sedetalia*). Submont. - Mont. - (Subalp.). C.

Achillea chamaemelifolia Pourret

H / Endem. pir.

Carretera de La Molina a la Masella, cap a la Torrentada: roques i talussos esquistosos (BY: DG18, 1650 m).

Matricaria perforata Méral

Th / Lateur.

BG, BY / DG08, 09, 18, 19 / 1150 - 1700 m

Indrets ruderals: vores i marges de camins i de carreteres, terres remogudes, marges de rius i de torrents,... (*Onopordetalia*, *Plantaginetalia*). Mont. - Subalp. C (BY, a tota la Vall de La Molina); al costat berguedà, trobada només als talussos de la boca sud del Túnel del Cadí.**Chamomilla recutita** (L.) Rätisch.

Th / Subcosm.

BG / DG07 / 740 - 870 m

Vores de camins, terres remogudes, camps,... (*Ruderali-Secalietae*). Submont. R.**Tanacetum vulgare** L. (*Chrysanthemum tanacetum* Karsch)

H / Lateur.

- Vores del riu de Gréixer (CADEVALL, 1919-31).

- Prop de Gréixer (FONT Q., 1954).

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1700 m

Ruderal: marges i talussos de carreteres, solars i altres indrets oberts i assolellats. Sol ocupar sòls profunds, on pot arribar a fer-se abundant. *Dauco-Melilotion*, principalment. Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.**Tanacetum corymbosum** (L.) Schultz subsp. *corymbosum* (*Chrysanthemum corymbosum* L.)H / Latesubmed. / *Geranion sanguinei*

- Das (FONT, 1989).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1725 m

Vorades, mantells marginals i marges de bosc, boscos clars,... en ambients més aviat secs (*Origanetalia*, *Pruno-Rubion*, *Quercion pubescenti-petraeae*,...). Si. Submont. - Mont. C.**Tanacetum parthenium** (L.) Schultz Bip. (*Chrysanthemum parthenium* (L.) Bernh.)

H / Med. E

BG / DG07 / 740 - 850 m

Parets velles i indrets ruderals dels pobles, naturalitzat. Submont. RR.

Leucanthemopsis alpina (L.) Heywood subsp. *alpina* (*Leucanthemum alpinum* (L.) Lam.)

H / Oròfit alp.

- Comabella (VAYREDA, 1882) (n.v.).

Leucanthemum catalaunicum Vogt (*L. maximum* (Ramond) DC. p.p.; *L. vulgare* Lam. subsp. *maximum* (Ramond) O. Bolòs & J. Vigo)

H / Pir.

- Riu de Gréixer (CADEVALL, 1919-31) (!).

- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 1400 - 2100 m

Pastures i marges dels estatges superiors (*Seslerietalia*, *Brometalia*). Mont. sup. - Subalp. R.

Leucanthemum vulgare L. (Chrysanthemum leucanthemum L.)H / Lateeur. / *Arrhenatherion*- La Molina (VAYREDA, herb.!, ut *L. fontanum* Vayr. var. *minimum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 780 - 2000 m

Prats de dall, pastures mesòfiles, marges (*Arrhenatheretalia*; també al *Mesobromion*). Submont. - Mont. - Subalp. C.Un plec procedent de la Vall del Grau (BY: DG08, 1500 m) correspon a la subsp. *pujiulae* Sennen (det. R. VOGT).**Leucanthemum pallens (Gay) DC. (Chrysanthemum pallens (DC.) Gay)**H / Latemed. / *Aphyllanthion*- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1500 m

Pastures xeròfiles, llocs secs. Bas. - Submont. C (BG); al costat cerdà, observat només al Serrat de la Quera (DG08, 1220 m).

Artemisia vulgaris L.Ch / Circumbor. / *Onopordetalia*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1550 m

Ruderal: marges humits, terres remogudes,... (*Dauco-Melilotion*, *Convolvulion*). Submont. - Mont. C.**Artemisia verlotiorum Lamotte**

H / Asiàt.

Ambients ruderals humits propers del riu Bastareny, al sector Guardiola-Bagà (BG: DG07, 750-800 m).

Artemisia absinthium L.Ch / Eur. cont. / *Onopordion acanthii*

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1500 m

Indrets ruderalitzats, principalment a les terres remogudes. Submont. - Mont. R.

Artemisia alba Turra

Ch / Submed.

- Bagà (COSTA, 1877), (CADEVALL, 1919-31).

BG / CG98; DG07, 08 / 740 - 1200 m

Costers pedregosos sobre substrat calcari o margós, fent part dels prats i dels matolls baixos esclarissats que ocupen aquests indrets (*Aphyllanthion*, principalment). Bas. - Submont. C.**Artemisia chamaemelifolia Vill. subsp. *chamaemelifolia***

Ch / Alp.-pir.

Vessant esquerre del torrent de Coll del Pal, sota Comabella, en un vessant rocós assolellat, en terreny calcari (BY: DG18, 1900-2000 m).

Artemisia umbelliformis Lam. subsp. *umbelliformis* (incl. *Artemisia gabriellae* Br.-Bl.)

Ch / Endem. pir. E

- Comabella (VAYREDA, 1882; ut *A. mutellina* L.?).

BG, BY / DG08, 18 / 2180 - 2500 m

Fissures i replans de roques calcàries i esquistoscs (*Asplenietea rupestris*). Subalp. - Alp. R, i localitzada al massís de la Tosa d'Alp.

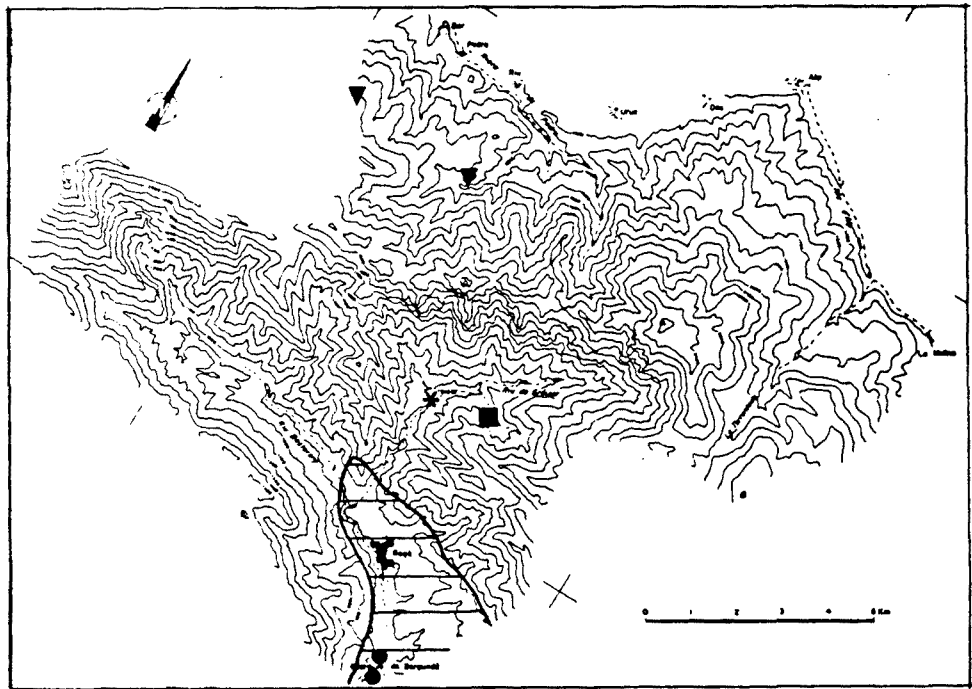

Fig. 2.20 - Distribució de *Valeriana tuberosa* (▼), d'*Helichrysum stoechas* (◻*), d'*Inula helenium* (■) i d'*Helianthus tuberosus* (●) a la zona estudiada.

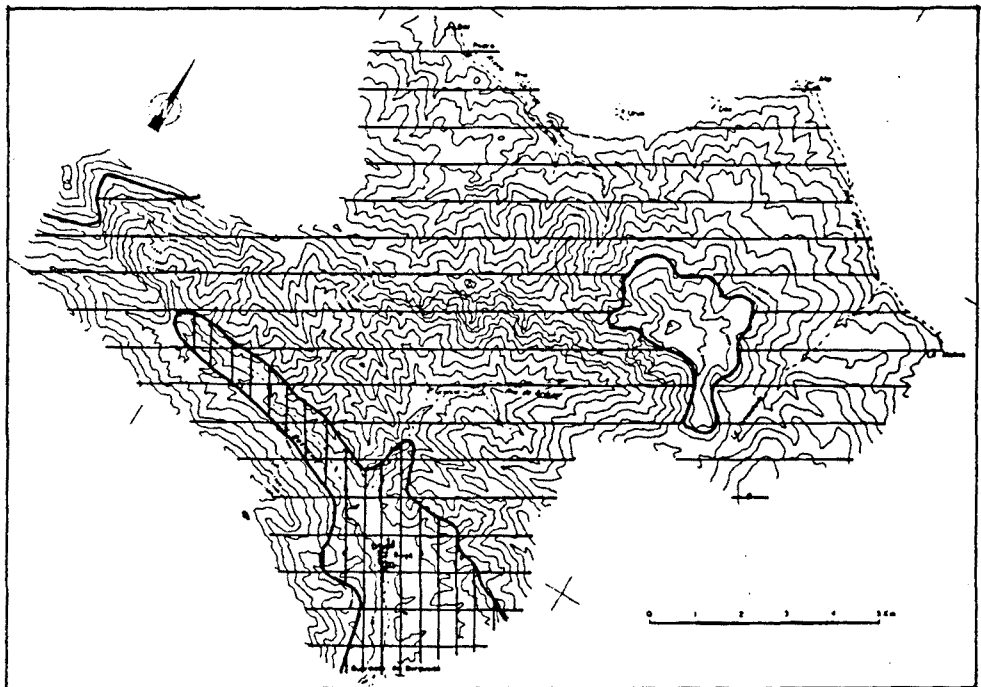

Fig. 2.21 - Àrees de distribució d'*Achillea millefolium* (≡) i d'*Artemisia alba* (||) a la zona estudiada.

Artemisia campestris L. subsp. *campestris*Ch / Lateeur. / *Xerobromion*

- Vall de La Molina (SENNEN, 1926; ut *A. ceretana* Sen., gr. *campestris* [Pl. d'Esp. num. 3417]).
- Bagà (CADEVALL, 1919-31).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).
- Entre Alp i La Molina (BOLÒS, 1974; inv. *Linario-Galeopsietum ladani*).
- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).
- Alp (FONT, 1989). Vora Pedra (id.; inv. *Teucrio-Santolinetum*).

BG, BY / DG07, 08, 09, 19 / 740 - 1350 m

Prats secs i marges de camins, en indrets assolellats (*Xerobromion*, *Aphyllanthion*). Bas. - Submont. - Mont. R (BG); RR (BY).subsp. *glutinosa* (Gay ex Besser) Bast.

Ch / Lateeur.

Solells de la Vall de Gréixer, entre el veïnat que li dona nom i l'Hospitalet, als mateixos ambients que la subspècie precedent (BG: DG08, 1100-1300 m).

Tussilago farfara L.

G / Holàrt.

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 2000 (2200) m

Indrets on hi ha hagut moviments recents de terres, en ambients frescals: talussos de pistes i de carreteres, terrers, marges,... Es una de les espècies pioneres en la colonització d'aquests ambients, pels quals s'estén de forma ràpida (*Atropetalia*, *Molinio-Arrhenatheretea*, *Ruderali-Secalietae*,...). Submont. - Mont. - Subalp. CCC.**Homogyne alpina** (L.) Cass.H / Oròfit alp. / *Rhododendro-Vaccinion*

- Comabella (VAYREDA, 1882).

Mata Negra, cap a la Font Freda de Riu, a les avetoses acidòfiles del *Rhododendro-Vaccinion* (BY: DG08, 1850-1910 m).**Adenostyles alliariae** (Gouan) Kerner subsp. *alliariae*H / Oròfit alp. / *Adenostylion alliariae*

- Comabella, Font Canaleta (VAYREDA, 1882; ut *A. albifrons* Reichenb.) (!).

BY / DG08, 18 / 1860 - 2180 m

Herbassars megafòrbics -molt rars, però, a la zona estudiada-; més sovint, individus isolats dins els boscos frescals. *Adenostylion alliariae*; *Rhododendro-Vaccinion*. Subalp. RR.**Arnica montana** L. subsp. *montana*

H / Eur. munt.

- Comabella; Puigllançada (VAYREDA, 1882).

BG, BY / DG08, 18 / 1700 - 2200 m

Pastures mesòfiles acidòfiles (*Nardion*, *Mesobromion*). Subalp. C (BY, però manca a l'oest del torrent de Coll del Pal); al Berguedà, només l'hem observada al Coll de la Cabrera (DG08, 1700 m).**Doronicum austriacum** Jacq.

H / Oròfit alp.

Mata Negra, cap a la Font de Moixeró, en una clariana de l'avetosa, en terreny silici (BY: DG08, 1950 m).

Doronicum pardalianches L.G / Subatl. / *Fagetalia*

- La Molina -BY, DG18- (VAYREDA, herb.!).

Torrent de les Rovires, a la Vall de Gréixer, força abundant dins el *Fagion* (BG: DG08, 1100-1200 m). Hom en retroba esporàdicament alguns individus al riberal del riu de Gréixer, aigües avall de la localitat esmentada.

Senecio leucophyllus DC.

H / Endèm. pir. E

- Comabella (VAYREDA, 1882) (n.v.).

Senecio pyrenaicus L. (**S. tournefortii** Lapeyr.)

H / Oròfit europ. SW

- Comabella (VAYREDA, 1882) (!).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1880 - 2300 m

Tarteres, pedrusques, llocs rocosos. Ca. Subalp. - Alp. RR.

Senecio doronicum L. subsp. **doronicum**

H / Oròfit alp.

- Muntanya del Sitjar, cap a Puigllançada (VAYREDA, 1882) (!).

- Vessant sud del Moixeró (FARRÀS & al., 1981).

- Comabella, Muntanya d'Alp (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / DG08, 18 / 1700 - 2200 m

Prats termòfils de les parts elevades, sovint en indrets rocosos (*Brometalia*, *Seslerietalia*). Subalp. R (BY); RRR (BG, on no sembla que s'allunyi gaire de la carena del Moixeró).

Senecio jacobaea L.

H / Lateur.

- Entre la Collada i La Molina (RIVAS M., 1968; inv. *Cytisetum purgantis*).

BY / DG08, 09, 18 / 1150 - 1800 m

Indrets oberts més o menys alterats: marges, talussos de camins i de carreteres, pastures xeròfiles,...

Submont. - Mont. - Subalp. RR.

Senecio erucifolius L.H / Lateur. / *Brometalia*

BG / DG07 / 750 - 800 m

Prats secs, boscos clars, vorades. Submont. RRR.

Senecio adonidifolius Loisel.

H / Oròfit ib.-occ.

BY / DG08, 18 / 1330 - 1900 m

Boscos esclarissats, i també matollars, acidòfils. *Vaccinio-Piceetea*, *Genistion europaeae*. Mont. - Subalp. RR.

Senecio viscosus L.Th / Lateur. / *Androsacetalia alpinae*- Entre Alp i La Molina (BOLÒS, 1974; inv. *Linario-Galeopsietum ladani*).

BG, BY / DG08, 09, 18, 19 / 1000 - 2200 m

Pedrusques i tarteres sobre substrat àcid; més rarament, en alguns marges i indrets ruderalitzats. Submont. - Mont. - Subalp. R.

Senecio vulgaris L.Th / Subcosm. / *Chenopodietalia*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1660 m

Horts, vores de camins, marges i altres indrets molt alterats. Submont. - Mont. C.

Carlina vulgaris L. subsp. vulgarisH / Lateeur. / *Brometalia*- Sobre Bagà, cap a Paller (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).- Prop d'Urús; Sant Grau (FONT in CARRERAS & al., 1983; invs. *Adonido-Brometum*).

- Carretera d'Alp a La Molina; Das (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 800 - 1700 m

Pastures xeròfiles i mesòfiles, pinedes clares, matollars (*Brometalia*; *Deschampsio-Pinion*, *Quercion pubescenti-petraeae*). Submont. - Mont. C.**Carlina acaulis L.**

H / Eur.

- Coll de la Bena (LLENSA, 1946).

- Puig d'Alp; la Tosa d'Alp; Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).- Prop de Coll de Jou (GRÜBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum*). Coll de Jou -sud-; Serra de Monnell -sud- (id.; invs. *Arctostaphylo-Pinetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18 / (1350) 1550 - 2450 m

Llocs oberts de les parts altes, fent part de pastures, matollars i boscos poc densos (*Festucion gautieri*, *Brometalia*, *Juniperion nanae*). (Mont. sup.) - Subalp. - Alp. CC.**Carlina acanthifolia All. subsp. cynara (Pourret) Rouy**H / Oròfit eur. / *Brometalia*- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*), (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

- Das (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 740 - 2000 m

Pastures; pinedes i matollars clars (*Brometalia*, *Seslerietalia*). Submont. - Mont. - Subalp. C.**Xeranthemum inapertum (L.) Miller**

Th / Eur.

- Bagà (CADEVALL, 1919-31) (n.v.).

- Alp, als marges dels camps -BY: DG09- (VAYREDA, herb.!). A l'etiqueta original consta una altitud de 850 m, dada òbviament errònia.

Canals (BY: DG08, 1400 m), als herbeis ruderals del *Sisymbrium officinalis*.**Echinops sphaerocephalus L. subsp. sphaerocephalus**

H / Eur. S

- De Bagà a La Pobla (SALVADOR ap. COSTA, 1877).

- Guardiola, conques del Llobregat i del Bastareny (CADEVALL, 1919-31).

- Bagà, talussos margosos (LAPRAZ, 1955).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1150 m

Prats secs, marges, ambients ruderals (*Xerobromion*, *Ruderali-Secalietaea*, *Aphyllanthion*). Ca. Bas. - Submont. C (BG); RR (BY).

Echinops ritro L. subsp. **ritro**

H / Eur. SW

- Bagà (CADEVALL, 1919-31).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

BG / DG07 / 750 - 1100 m

Prats secs, marges (*Aphyllanthion*, *Xerobromion*). Bas. - Submont. R.**Arctium minus** Bernh.H / Plurireg. / *Arction*

BG, BY / 740 - 1860 m

Indrets ruderalitzats més o menys frescals i humits, fent part d'ortigars i d'altres tipus d'herbassars. Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

Stachelina dubia L.Ch / Med. / *Rosmarinetalia*

BG / DG07, 08 / 850 - 950 m

Prats i matollars termòfils (*Aphyllanthion*, *Quercetum cocciferae*). Ca. Bas. RRR.**Carduus nutans** L.H / Lateeur. / *Onopordetalia*

- L'Hospitalet (CADEVALL, 1919-31).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / (740) 1200 - 1800 m

Ruderal: indrets freqüentats pel bestiar, terres remogudes, marges i talussos de camins,... Submont. - Mont. - Subalp. C.

Carduus acanthoides auct. non L. var. **martinii** Timb.-Lagr.

H / Ib.-occ.

- Bagà (CADEVALL, 1907) (n.v.).

Carduus carlinifolius Lam.

H / Oròfit alp.

- De Berga fins el Puigllançada (CADEVALL, 1919-31; raça *petrophilus* Timb.-Lagr.).
- Puig d'Alp; la Tosa d'Alp; Tancalaporra (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).
- Coll de Jou -sud-; Serra de Monnell -est- (GRUBER, 1978; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri*).
- Guardiola (CABEZUDO, LUQUE & UBERA in SEV40289, ap. DEVESA & TALAVERA, 1981).
- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).
- Prop d'Urús (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).
- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucro pyrenaici-Festucetum spadiceae*).
- Carretera de La Molina a Alp; Riu; Urús (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2540 m

Prats secs, marges, pinedes i matollars esclarissats. A les zones elevades, on és més abundant, es fa en general als ambients oberts i assolellats (pastures del *Festucion gautieri*, principalment); a les parts basals, en canvi, es refugia als vessants obacs, i se sol trobar als talussos i clarianes de boscos i matollars. Calcícola preferent. Submont. - Mont. - Subalp. CC.**Carduus x leridanus** Devesa & Talavera (*C. nutans* x *carlinifolius*)

H

Collet Roig, a la Vall de Gréixer, en un cardassar de l'aliança *Onopordion acanthii*, entre les espècies progenitores (BG: DG08, 1700 m).

Carduus carlinoides GouanH / Pir.-cant. / *Androsacetalia alpinae*

- Coll del Pal; Coll de Jou (CADEVALL, 1919-31).
- Sota la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1955).
- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Aquilegio-Xatardietum*).

BG, BY / DG08, 18 / (1550) 1800 - 2540 m

Pedrusques i tarteres, principalment sobre substrat esquistós. També es fa en ambients ruderals. Subalp. - Alp. R.

Cirsium eriophorum (L.) Scop. subsp. **eriophorum**H / Eur.-Submed. / *Onopordetalia*

El Sitjar: herbassars ruderals vora el riu (BY: DG18, 1400 m).

subsp. **richterianum** (Gillot) Petrak (*C. richterianum* Gillot subsp. *costae* (Sen. & Pau) Talavera & Valdés; *C. corbariense* Sen.)H / Submed. / *Onopordetalia*

- Guardiola (CADEVALL, 1919-31) (n.v.).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2540 m

Ruderal, sobretot en indrets freqüentats pel bestiar: camins, pastures, jaces, corrals,... Submont. - Mont. - Subalp. - Alp. CC.

Hem observat a la zona les varietats **richterianum** i *costae* (Sen. & Pau ex Sen.) O. Bolòs & J. Vigo, d'aquesta darrera subspècie, a les zones elevades i a les zones baixes, respectivament.**Cirsium vulgare** (Savi) Ten. subsp. **vulgare**H / Plurireg. / *Onopordetalia*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 740 - 1800 m

Ruderal, en indrets amb terres remogudes, generalment fent part de cardassars. S'allunya poc dels habitatges humans i dels indrets freqüentats pel bestiar. Submont. - Mont. - Subalp. R (però abundant localment).

Cirsium tuberosum (L.) All.

H / Eur.

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).

BG / DG07 / 800 - 1100 m

Pinedes clares, marges de bosc, vores de camins,... generalment en sòls argilosos. Ca. Submont. RR.

Cirsium acaule Scop. subsp. **acaule**H / Lateeur. / *Mesobromion*

- L'Hospitalet; Coll de Jou (CADEVALL, 1919-31).
- Puig d'Alp; la Tosa d'Alp; Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).
- Prat Agre (FARRÀS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum alpinae*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 750 - 2540 m

Prats mesòfils i també boscos clars, especialment freqüent als indrets més pasturats. Submont. - Mont. - Subalp. - Alp. CCC.

Cirsium monspessulanum (L.) Hill. subsp. **monspessulanum**H / Med. W / *Molinio-Holoschoenion*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1750 m

Herbassars higròfils, jonqueres, sòls humits (*Molinetalia*). Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

Cirsium palustre (L.) Scop.H / Eur. / *Molinietalia*

BG, BY / DG08, 09, 18, 19 / 1100 - 1920 m

Herbassars higròfils, molleres, marges de rierols. Si. Mont. - Subalp. C.

Cirsium arvense (L.) Scop.G / Holàrt. / *Onopordetalia*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1800 m

Terres remogudes en general: marges de camps i de pistes, camps,... Allà on es troba, sol ésser abundant i forma masses bastant extenses. Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

Onopordon acaule L.H / Oròfit med. / *Onopordetalia*

- El Pendís (BUBANI, 1900).

- Cortal de Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Onopordetum acanthii*).

- Talussos del vessant sud del Moixeró (LAPRAZ, 1955).

BG, BY / CG98; DG08, 09 / 1500 - 1950 m

Ruderal, en llocs de pas o de sojorn dels ramats: marges, camins, jaces,... Mont. sup. - Subalp. RRR (BG); R (BY).

Onopordon acanthium L.H / Lateur. / *Onopordion*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1775 m

Ruderal, en indrets fortament alterats: terres remogudes, corrals, marges dels pobles i veïnats,... Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

Serratula tinctoria L.

H / Eur.

Prats secs i marges de bosc, sobre gresos calcaris que suporten sòls probablement descalcificats. Localitzada a l'extrem oriental de la Serra de Gisclareny, sobre el poble de Guardiola (BG: DG07, 740-1100 m).

Leuzea conifera (L.) DC.H / Med. W / *Aphyllanthion*- Vora Pedra (FONT, 1989; inv. *Teucrio-Santolinetum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 900 - 1600 m

Joncedes i prats xeròfils sobre substrat calcari o esquistós (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*). Bas. - Submont. - Mont. C (BG); RRR (BY).**Mantisalca salmantica (L.) Briq. & Cav.**

H / Med.

- Berguedà, fins l'Hospitalet (CADEVALL, 1919-31).

BG / CG98; DG07, 08 / 740 - 1300 (1600) m

Ambients ruderals secs, generalment a la rodalia dels pobles i de les cases de pagès. Bas. - Submont. - Mont. C.

Centaurea scabiosa L.H / Lateur. / *Brometalia*

- Das (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 760 - 1850 m

Pastures, preferentment mesòfiles. Sovint penetra a les comunitats arvenses i ruderals. *Mesobromion*, *Xerobromion*, *Ruderali-Secalietae*. Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

Centaurea leucophaea* Jordan subsp. *leucophaea

H / Med. NW / *Xerobromion*

- La Molina (VAYREDA, 1882).
- Vora dreta del riu de Gréixer (CADEVALL, 1906).
- L'Hospitalet; Rebost, cap al Coll del Pal (CADEVALL, 1919-31).
- La Molina; Riu de Pendís (FONT, 1989).

BG, BY / DG08, 09 / 1130 - 1600 m

Prats i marges secs, preferentment en terrenys silícis (*Xerobromion*, *Festuco-Sedetalia*). Submont. - Mont. R (al costat berguedà, localitzada a la Vall de Gréixer).

***Centaurea calcitrapa* L.**

H / Latemed.

BG / CG98; DG07, 08 / 740 - 1200 m

Ambients ruderals secs i càlids: marges, terres remogudes, prats calcigats,... Bas. - Submont. RR.

***Centaurea aspera* L.**

H / Eur. SW

BG / DG07, 08 / 740 - 1000 m

Llocs secs, fent part sobretot de la vegetació ruderal (*Sisymbrium officinalis*, *Onopordetalia*). Submont. R.

***Centaurea jacea* L. subsp. *angustifolia* Greml**

H / Lateeur.

- Sobre d'Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Adonido-Brometum*).
- La Molina; Das (FONT, 1989).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1800 m

Prats de tota mena; més rarament, comunitats higròfiles. Especialment abundant als indrets sotmesos a dallada o a pastura. *Brometalia*, *Arrhenatheretalia*. Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

***Centaurea triumfetti* All. subsp. *semidecurrens* (Jordan) Dostál**

H / Oròfit eur.

- Vessant nord del Roc dels Quatre Batlles -BY, DG08?- (VIVES, BCC !).

Vessants rocosos assolellats, en terrenys calcaris: sobre Coll d'Escriu, Cap de la Devesa (BG: DG08, 1600 m -ambdues localitats-).

***Centaurea cyanus* L.**

Th / Med. E / *Secalietalia*

- Camps de Bagà (VIVES, BCC !).

BG, BY / DG07, 08, 09 / 780 - 1210 m

Camps, sobretot de cereals; llocs ruderals. Submont. RR.

Com altres plantes dels camps de cereals, hem d'atribuir en part la seva raresa a l'aplicació d'herbicides per part dels pagesos.

Carthamus lanatus* L. subsp. *lanatus

Th / Circummed.

Ruderal: afores de Guardiola, cap al Collet (BG: DG07, 740 m); Rigoréixer (BG: DG08, 900 m).

Carduncellus monspeliensium All.H / Med. NW / *Aphyllanthion*

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).

BG / CG98; DG07, 08 / 740 - 1800 m

Prats secs i pedregosos, en terrenys calcaris. Espècie termòfila. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. inf. (solells). C.

Cichorium intybus L.

H / Plurireg.

BG / DG07, 08 / 740 - 1300 m

Ruderal, en indrets oberts: marges, vores de camins, solars,... S'allunya poc dels habitatges humans i de les vies de comunicació. Submont. R.

Catananche coerulea L.H / Med. W / *Aphyllanthion*

- Bagà (CADEVALL, 1919-31).

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*). Entre Bagà i Brocà (LAPRAZ, 1958; inv. de prat).

- Riu (FONT, 1989).

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1600 m

Prats i matollars xeròfils, pinedes esclarissades (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Xerobromion*). Ca. Mont. C (BG); R (BY, restringida al vessant del Moixeró).**Hypochoeris maculata** L.

H / Eur.

- La Molina (VAYREDA, 1882) (!).

- Coll del Pal; Rebost (CADEVALL, 1919-31).

BG, BY / DG08, 18 / 1660 - 2100 m

Pastures mesòfiles, en sòls més o menys àcids (*Mesobromion*, *Nardion*). Subalp. RR.**[Hypochoeris uniflora** Vill.]- La Molina (VAYREDA, 1902). La citació s'ha de referir a *H. maculata*, espècie a la que pertanyen els testimonis d'herbari.**Hypochoeris radicata** L.

H / Plurireg.

- Sobre Bagà, cap a Paller (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 950 - 1700 m

Prats, matollars, marges,... principalment en sòls àcids pedregosos (*Festuco-Sedetalia*, *Brometalia*,...). Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.**Leontodon pyrenaicus** Gouan subsp. **pyrenaicus**H / Oròfit alp. / *Caricetalia curvulae*- Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).

- Muntanya d'Alp (VAYREDA, herb.!).

BY / DG18 / 2000 - 2400 m

Pastures, sobretot mesòfiles i acidòfiles, de les parts culminals. Subalp. - Alp. RR, però localment abundant.

Leontodon autumnalis L. subsp. **autumnalis**

H / Eur.

Solana de La Molina, cap al xalet de l'UEC: jonqueres de *J. conglomeratus* (BY: DG18, 1550 m). Mata Negra, sota Coll de Trapa, a les molles del *Caricion nigrae* (BY: DG08, 1770 m).

Leontodon hispidus L. subsp. **hispidus**H / Eur. / *Mesobromion*

- Coll del Pal (CADEVALL, 1919-31; var. *glabratus* Koch. i var. *vulgaris* Koch.).
- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum*). La Tosa d'Alp (id.; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).
- Refugi de les Esposes; La Molina (FONT, 1989).
- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2150 (2400) m

Molt amplament estès per les pastures mesòfiles montanes, on no manca gairebé mai. Penetra també en altres menes de prats, a les vorades, als boscos, als matollars clars, etc. *Mesobromion*, *Xerobromion*, *Quercion pubescenti-petraeae*,... Mont. - Subalp. CCC.

Leontodon saxatilis Lam. subsp. **hispidus** (Roth.) Castroviejo & Lainz

Th / Med.

Grèixer: pradells d'annuals acidòfils dels sòls sorrencs àcids -*Thero-Airion*- (BG: DG08, 1100 m).

Picris echioides L.

Th / Latemed.

Afores de Bagà: comunitats ruderals, en indrets secs molt degradats -*Chenopodietalia*- (BG: DG07, 780 m).

Picris hieracioides L.

H / Plurireg.

- Sobre Bagà, cap a santa Fe (LAPRAZ, 1957; inv. de pineda de *P. sylvestris*).
- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1958; invs. de prats).
- Entre Alp i La Molina (BOLÒS, 1974; inv. *Linario-Galeopsietum ladani*).
- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; inv. *Buxo-Ononidetum*).
- La Molina (FONT, 1989). Sant Grau (id.; inv. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 750 - 1600 (1800) m

Pedruscall, terrers, i llocs més o menys secs en general (*Thlaspietalia*, *Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*, *Ruderali-Secalietae*,...). Submont. - Mont. - (Subalp.). C.

Scorzonera laciniata L.

H / Plurireg.

BG / DG07, 08 / 740 - 1660 m

Indrets ruderals secs: marges de camins i de camps, terres remogudes,... Mont. RR.

Tragopogon pratensis L. subsp. **pratensis**H / Eur. / *Arrhenatheretalia*

- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucrio pyrenaici-Festucetum spadiceae*).
- Alp (FONT, 1989).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 740 - 1400 (1800) m

Prats de dall, pastures mesòfiles, indrets ruderalitzats (*Arrhenatheretalia*; *Mesobromion*, *Onopordetalia*). Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp.). R.

subsp. orientalis (L.) Cel.H / Eur. CE / *Arrhenatherion*Afores de Bagà, en un prat de dall -*Tragopogo-Lolietum multiflori*- (BG: DG07, 800 m).**Sonchus asper (L.) Hill**Th / Subcosm. / *Solano-Polygonetalia*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1800 m

Arvenses i ruderals, en indrets amb terra remoguda. Submont. - Mont. - (Subalp.). CC (BG); R (BY).

Sonchus oleraceus L.Th / Subcosm. / *Chenopodietalia*

BG / DG07, 08 / 740 - 1100 m

Ruderal: horts, marges, parets velles. S'allunya poc dels habitatges humans. Submont. RR.

Sonchus maritimus L. subsp. aquatilis (Pourret) NymanH / Eur. SW / *Holoschoenetalia*

Regalls amb aigua corrent, a la rodalia de Guardiola: camí de Sant Llorenç prop Bagà; Font del Boix (BG: DG07, 740-760 m).

Lactuca viminea (L.) J. & C. Presl.

H / Med.

- De la plana de la Cerdanya a La Molina (VAYREDA, 1882 i 1902; var. *bipinnatifida* Vayr.).

Marges dels accessos a la boca nord del Túnel del Cadí (BY: DG08, 1200 m).

Lactuca serriola L.

H / Plurireg.

BG, BY / DG07, 08, 09 / 740 - 1150 m

Indrets ruderalitzats molt alterats: marges de camins, abocadors de runa, terres remogudes, guarets,... (*Chenopodietalia*, *Onopordetalia*). Bas. - Submont. C.**Lactuca virosa L.**

Th / Plurireg.

- La Tosa de Das (VAYREDA, 1902) (!).

- Areny del riu de Gréixer, prop de l'Hospitalet (CADEVALL, 1906).

- L'Adou (CADEVALL, 1919-31).

BG, BY / DG08, 19 / 1000 - 1700 m

Ruderal: marges de camins, carreteres i pistes forestals, cases de pagès,... en ambients més o menys frescals. Submont. - Mont. RR.

Lactuca perennis L.

H / Eur.

BG, BY / CG98; DG08, 09 / 950 - 1500 m

Vessants solells rocosos o pedregosos, fent part de prats i de matollars xeròfils (*Ononidion striatae*, *Xerobromion*). Bas. - Submont. - Mont. RR.

Lactuca tenerrima Pourret

Th / Med. W

- La Molina -BY: DG18- (VAYREDA, herb.!).

Prop de Gréixer, en un camp abandonat, en terreny silici (BG: DG08, 1100 m).

Prenanthes purpurea L.H / Eur. munt. / *Fagion sylvaticae*

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1100 - 1870 m

Bosc acidòfils frescals: fagedes, avetoses, pinedes (*Fagion sylvaticae*; *Rhododendro-Vaccinion*, *Deschampsio-Pinion*). (Submont.) - Mont. - Subalp. R.**Mycelis muralis** (L.) Dumort

H / Lateur.

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1000 - 1770 m

Marges i vorades de bosc més o menys frescals, i també dins els mateixos boscos (*Epilobion angustifolii*, *Fagetalia*,...). Submont. - Mont. - Subalp. inf. R.**Taraxacum dissectum** (Ledeb.) Ledeb.H / Oròfit euras. / *Polygonion avicularis*- Prats alpins de Comabella, Pedró dels Quatre Batlles, a la Serra de Cadí, sobre Coll del Pal (CADEVALL, 1919-31; ut *T. alpinum* (Hoppe) Hegi & Heer).- Puig d'Alp, la Tosa d'Alp, Tancalaporça (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*; ut *T. pyrenaicum*).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18 / (1450) 1700 - 2540 m

Pastures de l'alta muntanya, especialment abundant als indrets freqüentats pel bestiar (*Polygonion avicularis*; *Juncetea trifidi*, *Mesobromion*). (Mont. sup.) - Subalp. - Alp. CC.**Taraxacum sect. erythrosperma**

H / Eur.

BG, BY / DG08, 09, 18 / 1200 - 1900 m

Pastures xeròfiles acidòfiles, habitualment en sòls pedregosos (*Festuco-Sedetalia*, *Xerobromion*, *Chamaespartio-Agrostidenion*). Submont. - Mont. - Subalp. C (BY); R (BG).**Taraxacum officinale** Web.H / Plurireg. / *Arrhenatheretalia*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2100 m

Ambients molt diversos, gairebé a tot arreu on hi hagi sòls ben constituïts o un bon gruix de terra: prats i pastures de tota mena, herbassars, boscos clars, comunitats ruderals,... (*Molinio-Arrhenatheretea*, *Festuco-Brometea*, *Ruderali-Secalietea*,...). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CC.**Chondrilla juncea** L.

H / Med.-Submed.

BG / DG07, 08 / 740 - 1000 m

Ruderal, en alguns marges de carreteres i de camps. Submont. RRR.

Lapsana communis L. subsp. *communis*Th / Plurireg. / *Arction*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1860 m

Indrets frescals ruderalitzats. Sol fer part d'herbassars, i també de bardisses i de vorades de bosc (*Arction*, *Origanetalia*, *Pruno-Rubion*,...). Submont. - Mont. - (Subalp., solells). C.

Crepis pygmaea L.

H / Oròfit eur. SW / *Iberidion spathulatae*

- L'Adou (CADEVALL, 1919-31).

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; invs. *Aquilegio-Xatardietum*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1000) 1600 - 2400 m

Tarteres i pedruscall de l'alta muntanya, tant sobre substrat calcari com sobre terreny esquistós. Davalla ocasionalment a les parts baixes seguint el curs dels torrents. (Mont.) - Subalp. - Alp. R.

Crepis mollis (Jacq.) Asch. (*C. succisifolia* (Asch.) Tausch.)

H / Eur.

- La Molina, Porxo del Sitjar (VAYREDA, 1882) (!).

BY / DG09, 18, 19 / 1250 - 1500 m

Herbassars i vorades de boscos frescals, en terrenys silícis (*Origanetalia*, *Aegopodion*). Submont. - Mont. RR (sembla limitada a la Vall de La Molina).

Crepis albida Vill.

H / Oròfit eur. SW / *Ononidion striatae*

- Comabella (VAYREDA, 1882) (!).

- Coll de Jou (CADEVALL, 1919-31).

- Comabella, La Molina (VAYREDA ap. CADEVALL, 1919-31) (!).

- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucrio pyrenaici-Festucetum spadiceae*).

- Riu (FONT, 1989).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18 / (880) 1300 - 2200 m

Llocs rocosos ben assolellats, fent part de prats i de matollars termòfils. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. R. El material estudiat, inclòs el de l'Herb. Vayreda, correspon a la subsp. *macrocephala* (Willk.) Babcock.

Crepis nicaeensis Balbis

H / Submed.

- La Molina (VAYREDA, 1902; var. *integrifolia* Vayr.) (!).

BG, BY / DG07, 08, 18 / 740 - 1500 m

Prats de dall, camps, marges,... Submont. - Mont. RR.

Crepis capillaris (L.) Wallr.

H / Atl.-Med. / *Cynosurion*

BG / DG08 / 900 - 1100 m

Prats mesòfils sotmesos a pastura o bé a dallades periòdiques (*Mesobromion*). Submont. RR.

Crepis vesicaria L. subsp. *haenseleri* (Boiss.) P.D. Sell

H / Plurireg.

- La Molina (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 780 - 1400 m

Prats de dall, ambients ruderals, pastures diverses (*Arrhenatherion*, *Ruderali-Secalietea*, *Festuco-Brometea*). En el primer dels hàbitats citats, pot arribar a ser molt abundant, i no pas tant a la resta. Mont. R.

Gènere Hieracium. - Es ben coneguda la gran complexitat d'aquest gènere i les dificultats que comporta tant el seu estudi com la identificació d'exemplars, tasques que, en darrer terme, se solen deixar a la cura de botànics especialitzats. Com que, malauradament, el nostre material no ha tingut encara l'oportunitat de ser revisat per cap especialista, els resultats que aquí presentem s'han de considerar com a provisionals.

Hem fet les determinacions basant-nos en les claus de DE RETZ (1975 i 1977), complementades amb la confrontació dels nostres exemplars amb d'altres també procedents dels Pirineus, revisats pel mateix autor o per altres especialistes i dipositats als herbaris BCC i BC. En general, ens acontentem a distingir a nivell de grans espècies, bé que en alguns casos hem aprofundit fins a subspècie.

Per les raons que hem exposat abans, no hem abordat l'estudi crític de les citacions bibliogràfiques, i ens hem limitat a transcriure-les un cop adaptada la sinonímia, feina a voltes no gens senzilla, atesa la gran quantitat de tàxons descrits dins d'aquest gènere. La fiabilitat que aquestes citacions ens mereixen és, lògicament, força variable segons que tinguin l'aval d'un especialista o no. En aquest sentit, Cadevall indica repetidament a la seva flora que els seus exemplars han estat revisats per Arvet-Touvet; pel que fa a la resta dels autors citats -excepció feta, lògicament, del mateix Arvet-Touvet-, no ens consta que els seus materials hagin estat objecte de revisió.

Hieracium hypeuryum Naeg. & Peter

H / Oròfit eur. S

- Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*).

BG, BY / DG08 / 1450 - 2000 m

Pastures, preferentment acidòfiles i termòfiles (*Brometalia*). Mont. sup. - Subalp. C.

Hieracium billyanum De Retz subsp. *billyanum*

H / Pir.

Mata Negra, cap a Coll de Trapa, als marges d'una pista forestal (BY: DG08, 1800 m). Capçalera de la Vall de Gréixer: pastures acidòfiles (BG: DG08, 1960 m).

Hieracium peleterianum Mérat

H / Lateatl.

- El Pendís (CADEVALL, 1908; var. *subcalvum* Arv.-Touv.) (!).

BG, BY / DG08 / 1500 - 2000 m

Pastures i pinedes clares, preferentment sobre substrat silici (*Brometalia*). Mont. sup. - Subalp. C.

Hieracium niveum (Müll.-Arg.) Zahn.

H / Submed. NW / *Brometalia*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1700 m

Pastures xeròfiles i xeromesòfiles de tota mena, i també matolls clars, preferentment en sòls prims i pedregosos (*Festuco-Brometea*, *Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*,...). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CC.

H. niveum és l'espècie del subgènere *pilosella* que sembla més estesa per les parts baixes del territori estudiat. Deuen poder-s'hi referir, per tant, una bona part de les citacions de *H. pilosella* esmentades en tractar d'aquesta espècie.

Hieracium pilosella L.

H / Eur.-Med.

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*), (id., 1958; invs. de prats).

- Entre La Molina i Alp (FONT in CARRERAS & al., 1983; inv. *Koelerio-Avenuletum*).

- Collet de Mirabò (FONT, 1989; inv. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG98, DG08, 18 / 900 - 1900 m

Pastures xeròfiles i mesòfiles (*Brometalia*). Submont. - Mont. - Subalp. inf. R.

(Vegeu també l'espècie precedent)

Hieracium lactucella (H. auricula auct.) subsp. **nanum** (Scheele) P.D. SellH / Eur. / *Nardion*- Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum*). La Tosa d'Alp (id.; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).- Carretera d'Alp a la Masella (FONT, 1989, ut *H. lactucella*).

BG, BY / CG98; DG08, 09, 18 / (1150) 1400 - 2540 m

Pastures mesòfiles, en sòls àcids o més o menys acidificats (*Juncetea trifidi*, *Chamaespartio-Agrostidenion*).
Mont. sup. - Subalp. - Alp. CCC (a les parts elevades, sobretot).**Hieracium breviscapum** DC. (H. pumilum Lapeyr.)H / Endem. pir. / *Festucion airoidis*

- Comabella (VAYREDA, 1882) (!).

- Entre Rebot i la Tosa d'Alp (LAPRAZ, 1955; ut *H. pumilum* L.).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 2000 - 2540 m

Prats alpins de les carenes i de les zones culminals, en sòls àcids. Es abundant sobretot als claps terrosos i als punts on el prat ha estat erosionat. Subalp. - Alp. R.

Hieracium murorum L.

H / Plurireg.

- Supermolina; prop de Supermolina (GRUBER, 1978; invs. *Veronico-Pinetum*). Coll de Jou -sud-; Serra de Monnell -sud- (id.; invs. *Arctostaphylo-Pinetum*).- Collet de Mirabò (FONT, 1989; inv. *Ononido-Santolinetum*).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / 800 - 2200 m

Bosc dels vessants obacs, principalment pinedes i fagedes; també es fa a les vorades i als marges forestals (*Quercu-Fagetea*, *Vaccinio-Piceetea*). Submont. - Mont. - Subalp. CC.**Hieracium praecox** Sch. Bip.

H / Eur. S

BG, BY / DG07, 08, 18 / 800 - 2100 m

Pinedes, vorades, marges (*Vaccinio-Piceetea*, principalment). Submont. - Mont. - Subalp. R.**Hieracium atropictum** Arv.-Touv. & Gaut.

H / Pir.

El Puig: fissures d'una paret vella (BG: DG08, 1000 m).

Hieracium solidagineum Fries

H / Oròfit med. SW

Serra de Gisclareny, Els Castellots, a les pinedes del *Polygalo-Pinetum sylvestris* (BG: DG07, 1400 m).**Hieracium maculatum** Schmith subsp. **candelarum** (Arv.-Touv.) Zahn

H / Eur.

Supermolina, al Turó de la Perdiu, en un matollar de bàllec -*Genistion europeae*- (BY: DG18, 1730 m).**Hieracium onosmoides** Fries subsp. **subrude** (Arv.-Touv.) Zahn (H. subrude Arv.-Touv.)

H / Eur.

- La Molina (VAYREDA, 1902) (!).

Hieracium bicolor Scheele

H / Ib.-pir.

Muntanya d'Urús, sobre el Grau de l'Os: fissures i replans de roques silícies (BY: DG08, 1330 m).

Hieracium candidum ScheeleH / End. pir. / *Saxifragion mediae*- Cingles calcaris damunt de Guardiola (ARVET-TOUVET, 1913; ut *H. erosulum* Arv.-Touv. & Gaut.).Roques calcinals sota Coll de Jou (id., ut *H. corrosifolium* Arv.-Touv.).

- L'Adou; vora el riu de Gréixer; El Pendís (CADEVALL, 1919-31).

BG / CG98; DG08 / 900 - 1800 m

Roques calcinals. Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp.). RR.

Hieracium fourcadei De Retz

H / Pir.

Rigoréixer, en una cinglera calcària (BG: DG08, 900 m).

Hieracium eriopogon Arv.-Touv.

H / Pir.

Sobre el poble d'Alp, a les pastures del *Mesobromion* (BY: DG09, 1240 m).**Hieracium lawsonii** Vill.

H / Oròfit med. W

- Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Saxifragetum mediae*).

BG / DG07, 08 / 1080 - 2040 m

Cingles i llocs rocosos solells, en terreny calcari. Submont. - Mont. - Subalp. R.

El material estudiat pot referir-se a la subsp. *flocciramum* Zahn.**Hieracium flocculiferum** Zahn

H / Pir.-occ.

- Roques del Pendís (ARVET-TOUVET, 1913; ut *H. flocciferum* Arv.-Touv.).

BG, BY / CG97; DG08 / 1000 - 1800 m

Llocs rocosos, sobre substrat calcari. Submont. - Mont. - Subalp. RR.

El material estudiat pot atribuir-se a les subsp. *subflocciferum* Zahn i *flocculiferum*.**Hieracium subsericeum** Arv.-Touv.

H / Pir.

BG / CG98; DG08 / 1000 - 2200 m

Roques calcinals assolellades (*Saxifragion mediae*). Submont. - Mont. - Subalp. RR.**Hieracium cordifolium** Lap. subsp. *neocerinthe* Fries (*H. neocerinthe* Fries)

H / Pir.

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).

- Coll de Jou (CADEVALL, herb.!).

Hieracium sonchoides Arv.-Touv.

H / Pir.-occ.

- La Molina, Comabella (VAYREDA, 1902; ut *H. coriaceum* Scheele). La Molina: Font Canaleta, Comabella (id.; ut *H. ceretanum* Vayr.) (!).

- L'Adou (CADEVALL, 1919-31; ut *H. mougeotii* Froel. subsp. *sonchoides* Arv.-Touv.) (!).

BG, BY / DG07, 08, 09 / 900 - 1350 m

Bosquets mesòfils, bardisses, vorades humides. Submont. - Mont. RR.

Hieracium tephrocerinthe Zahn (*H. purpurascens* Scheele ex Willk.) subsp. **berganum** (Arv.-Touv.) Zahn

H / Pir.

BG / DG08 / 1400 - 1700 m

Marges i clarianes de bosc, sobre substrat àcid. Mont. - Subalp. inf. Localitzat als obacs de la Vall de Gréixer, on és abundant en alguns indrets.

Hieracium inuliflorum Arv.-Touv. & Gaut.

H / Pir.

Vessant nord del Moixeró, sobre el túnel del Cadí: pineda esclarissada de *P. sylvestris*, en terreny calcari pedregós (BY: DG08, 1300 m).

Hieracium cerinthoides L.

H / Pir.

- Boscos muntanyencs de l'Adou (CADEVALL, 1919-31).

- Das (VAYREDA, 1902, ut *H. obovatum* Rouy & Fouc. = *H. cerinthoides* subsp. *gymnocerinthe*) (!).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 800 - 1700 m

Roques, pedruscall, badlands, sòls pedregosos. Ca. Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

Hieracium alatum Lap.

H / Pir.

Prop de Paller de Baix: marges de les pistes forestals (BG: DG08, 1000 m).

Hieracium olivaceum Gren. & Godron

H / Pir.-occ.

Pastures mesòfiles, marges: sota el Claper (BG: DG08, 1350 m); torrent de Font Llebrera (BY: DG08, 1400 m).

Hieracium mougeotii Froël (*H. vogesiacum* (Kirschleg.) Fries)

H / Oròfit europ. S

- La Molina -BY, DG18- (VAYREDA, 1902; ut *H. vogesiacum* Moug. var. *parviflorum* Vayr.). La Molina (id., ut *H. vestitum* Gren. & Godron) (!).

Hieracium piliferum Hoppe subsp. **glanduliferum** Hoppe (*H. glanduliferum* Hoppe)

H / Oròfit alp.

- Muntanya d'Alp (VAYREDA, 1902) (!).

Hieracium amplexicaule L.

H / Oròfit eur. C-S

- Fonts de l'Adou -BG: DG08, 1000 m- (CADEVALL, 1919-31).

Sobre Riu: terrenys silicis rocosos, en una landa de bruguerola amb pins (BY: DG08, 1425 m).

Hieracium cf chamaepicris Arv.-Touv.

H / Endem. pir.

Riera d'Alp: bardisses (BY: DG09, 1240 m).

Hieracium pseudocerinthe (Gaud.) Koch subsp. **pseudocerinthe**

H / Oròfit alp.-pir.

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08 / 1200 - 1900 m

Roques calcinals ombrejades, i també sòls rocosos dins els boscs. Submont. - Mont. - Subalp. C.

Hieracium cordatum Scheele subsp. **legrandianum** (Arv.-Touv.) Zahn

H / Endem. pir.

- Coll de Jou (ARVET-TOUVET, 1913) (Herb. Cadevall !).

subsp. **hetaradenum** (Arv.-Touv. & Cad.) Zahn

H / Endem. pir.

- Talussos margosos de Bagà (ARVET-TOUVET, 1913).

- Coll de Jou; Sant Marc (CADEVALL, 1919-31) (!).

Hieracium cavanillesianum Arv.-Touv.

H / Pir.

Vessant nord de la Serra de Gisclareny, prop del Coll de l'Escriga: sòls pedregosos dins les pinedes del *Polygalo-Pinetum sylvestris* (BG: DG07, 1350 m). Serra de Comes Juntes: pedruscall calcari (BY: DG08, 1650 m).

Hieracium viscosum Arv.-Touv. subsp. **viscosum**

H / Oròfit eur. SW

Clot de l'Infern, a la Baga de Rebot: pinedes i marges de camins, sobre substrat silici (BG: DG08, 1600 m).

Hieracium cantalicum Arv.-Touv.

H / Pir.-occ.

Pinedes i rouredes clares, als solells de les Roques de Ventolana, en terreny silici (BG: DG08, 1100-1300 m).

Hieracium racemosum Waldst. & Koch

H / Eur.

Les Rovires: marges de fageda (BG: DG08, 1250 m).

Hieracium nobile Gren. & Godron

H / Pir.-occ.

Solà de Paller: carrascars esclarissats, en terreny calcari rocós (BG: DG08, 1000 m).

Hieracium sabaudum L.

H / Eur.

Supermolina: marges d'una pista forestal, entre pinedes de *P. uncinata* (BY: DG18, 1700 m).**Hieracium umbellatum** L.H / Circumbor. / *Origanetalia*- La Molina (VAYREDA, 1902; var. *dentatum* Timb.-Lagr.) (!).Roques de Ventolana, sobre Gréixer: terrenys silicis rocosos amb landes del *Calluno-Genistion* (BG: DG08, 1300 m).**Hieracium levigatum** Willd.

H / Eur.

Baga de Rebot: marges de bosc, en terreny silici (BG: DG08, 1400 m).

MONOCOTYLEDONES

JUNCAGINACEAE

Triglochin palustre L.

H / Circumbor.

- Coll de Jou (CUFFI ap. VAYREDA, 1880) (!).

Prop de Terradelles, als marges de la riera de Brocà, en terreny argilós humit (BG: DG07, 750 m).

LILIACEAE

Tofieldia calyculata (L.) Wahlenb.H / Eur. / *Caricion davallianae*Entre l'Engorjat de Paller i Paller de Baix, en una mollera -*Molinion coeruleae*- sobre substrat calcari margós, força abundant (BG: DG08, 1000 m).**Veratrum album L.**

H / Eur.

- La Molina (CADEVALL, 1933).

BG, BY / CG98; DG08, 18, 19 / 1500 - 2000 m

Indrets humits. Sol fer part d'herbassars higròfils i de comunitats de megafòrbies (*Molinietalia*, *Adenostylian*). Mont. sup. - Subalp. C (BY); RRR (BG).**[Asphodelus albus Miller]**- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucro pyrenaici-Festucetum spadiceae*). Cal referir aquesta indicació a l'espècie següent.**Asphodelus cerasiferus Gay (*A. ramosus* L.)**

G / Med.

BG / CG98; DG07, 08 / (1000) 1200 - 2050 m

Solells rocosos dels terrenys calcaris, als prats i matollars xerotermòfils (*Xerobromion*, *Ononidion striatae*, *Aphyllanthion*, *Amelanchiero-Buxenion*, *Juniperion nanae*,...). Submont. - Mont. - Subalp. C.**Anthericum liliago L.**

G / Submed.-Atl.

- Gréixer, solells rocosos amb alzines (FONT Q., 1954).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09 / 900 - 1900 m

Pastures xeròfiles i matolls clars sobre substrat pedregós, llocs rocosos (*Aphyllanthion*, *Xerobromion*, *Ononidion striatae*). Sembla més freqüent als terrenys calcaris. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. (solells). C.**Aphyllanthes monspeliensis L.**H / Med. W / *Aphyllanthion*

- Gréixer, solells rocosos amb alzines (FONT Q., 1954).

- Entre Bagà i Brocà (LAPRAZ, 1958; inv. de prat).

BG / CG97, 98; DG07, 08 / 740 - 1725 m

Prats i boscos clars, amb preferència pels substrats calcaris poc o molt pedregosos; més rarament, es fa també als terrenys esquistosos. Bas. - Submont. - Mont. CCC.

Bulbocodium vernum L.

G / Alp.-pir.

- Muntanya d'Alp, cap a Puigllançada i Coll del Pal (VAYREDA, 1882) (!).
- La Molina (CADEVALL, 1933).
- Puig d'Alp; la Tosa d'Alp (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*). Tancalaporta (id.; inv. *Primulo-Adonisietum pyrenaici*).
- La Molina; torrent del Coll del Pal (NUET, 1984).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1450) 1775 - 2350 m

Pastures, preferentment mesòfiles, dels estatges superiors (*Caricetalia curvulae*, *Mesobromion*). Abundant sobretot als indrets molt pasturats. (Mont. sup.) - Subalp. - Alp. C.**Gagea fistulosa Ker-Gawler**G / Bor.-alp. / *Polygonion avicularis*

- Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Primulo-Adonisietum pyrenaici*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1775 - 2200 m

Jaces i pastures molt freqüentades pel bestiar, a l'alta muntanya. Subalp. - (Alp.). C.

Gagea arvensis (Pers.) DumortG / Eur.-Med. / *Ruderali-Secalieta*

BY / DG08, 09 / 1100 - 1500 m

Camps i indrets ruderals amb terra remoguda. Submont. - Mont. R, però localment abundant.

Fritillaria pyrenaica L.

G / Ibero-occ.

- Sota Coll d'Escriu (FONT Q., 1954).
- Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; invs. *Festucetum scopariae*).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / (1500?) 1700 - 2450 m

Vessants solells dels terrenys calcaris, fent part de prats i matollars termòfils (*Ononidion striatae*, *Festucion gautieri*, *Juniperion nanae*). Mont. sup. - Subalp. RR.**Lilium martagon L.**H / Eur. / *Fagetalia sylvaticae*

- Bagà: talussos i boscos de pi roig (LAPRAZ, 1953).
- Serra de Monnell -sud- (GRUBER, 1978; inv. *Arctostaphylo-Pinetum*).
- Camí de l'Adou; baixant del Roc dels Quatre Batlles (VIVES, BCC !).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / 750 - 2050 m

Boscos i matollars ombrívols, herbassars; es fa generalment als vessants obacs i en indrets frescals (*Fagetalia sylvaticae*; *Quercion pubescenti-petraeae*, *Deschampsio-Pinion*,...). Submont. - Mont. - Subalp. C.**Ornithogalum pyrenaicum L.**

G / Lateatl.-Submed.

BG, BY / DG08, 18 / 1650 - 2000 m

Prats xerothermòfils d'altitud (*Xerobromion*, *Ononidion striatae*). Subalp. RRR.**Ornithogalum umbellatum L.**

G / Latemed.-atl.

- Cortal de Tancalaporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Onopordetum acanthii*).
- Prat Agre (FARRAS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum alpinae*).

Tot i que no hem trobat testimonis d'herbari de cap de les dues citacions, potser caldria referir-les a *O. ortophyllum*, ateses les diferències més que considerables d'ecologia i de distribució entre ambdues espècies a la zona estudiada.

BG, [BY] / [CG98], DG07, [08] / 780 - [1920] m

Voltants de Bagà, als conreus i als seus marges (BG: DG08, 780 m).

Ornithogalum ortophyllum Ten.

G / Eur. S

BG, BY / DG08, 18 / 1550 - 2300 m

Pastures de diverses menes, en sòls prims i més o menys pedregosos (*Brometalia*, principalment). Mont. sup. - Subalp. R.

Dipcadi serotinum (L.) Medicus

G / Med.

BG, BY / CG98; DG07, 08 / 800 - 1600 (2000) m

Llocs rocosos assolellats, principalment als terrenys calcaris (*Aphyllanthion*, *Ononidion striatae*). Bas. - Submont. - Mont. - (Subalp.). R (BG); a la part cerdana, només el coneixem del Serrat de les Esposes (DG08, 1500 m).

Muscari comosum (L.) Miller

G / Med.

BG, BY / DG07, 08 / 770 - 1660 m

Horts, vores de camins, marges i terrenys pedregosos més o menys ruderalitzats (*Chenopodietalia*). Submont. - Mont. R (BG); al costat cerdà només l'hem observat a la Serra de Sarset (DG08, 1500 m).

Muscari neglectum Guss. ex Ten.

G / Latemed.-Submed.

- Das; Alp (FONT, 1989).

BG, BY / DG07, 08, 09, 18 / 740 - 2000 m

Indrets ruderals, horts, marges, llocs rocosos,... (*Ruderali-Secalieta*, *Festuco-Brometea*, *Aphyllanthion*). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. C.

Allium senescens L. subsp. **montanum** (Fries) J. Holub

G / Eur. S

- Comabella (VAYREDA, 1882; ut *A. fallax* Don.).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / (740) 1400 - 2100 m

Serrats i carenes rocosos i ben assolellats (*Ononidion striatae*). Ca. Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CC.

Allium victorialis L.

G / Oròfit alp.

La Boixassa: pradells i herbassars del peu de la cinglera orientada al nord, en terreny calcari -*Laserpitio-Ranunculion thorae*, sobretot- (BG: CG98, 1700 m).

Allium oleraceum L.

G / Lateur. / *Festuco-Brometea*

BG, BY / DG07, 08 / 750 - 2080 m

Prats secs, marges. Submont. - Mont. - Subalp. RRR.

Allium sphaerocephalon L.G / Plurireg. / *Xerobromion*

- Sobre Das (FONT, 1989).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 800 - 1850 (2025) m

Vessants assolellats. Es fa als prats secs, llocs rocosos, pedruscall,... , en sòls neutres o poc àcids (*Aphyllanthion*, *Xerobromion*, *Ononidion striatae*, etc). Bas. - Submont. - Mont. - Subalp. CC.**Convallaria majalis L.**G / Circumbor. / *Laserpitio-Ranunculion thorae*

BG, BY / CG98; DG08 / (1000) 1450 - 1800 m

Llocs ombrívols (peus de cingle obacs, boscos), en sòls pedregosos. Ca. (Submont.) - Mont. - Subalp. R, però abundant allà on es fa.

Streptopus amplexifolius (L.) DC.

G / Bor.-Alp.

- Comabella (VAYREDA, 1882) (n.v.).

Polygonatum verticillatum All.G / Eur. / *Adenostylion*

- Coll de Jou (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1350 - 2200 m

Llocs frescals. Sol fer part d'herbassars, matollars i boscos. Mont. sup. - Subalp. C (BY); RR (BG).

Polygonatum odoratum (Mill.) Druce

G / Lateeur.

- Comabella (VAYREDA, 1882; ut *P. vulgare* Desf.).

- Gréixer, solells rocosos amb alzines (FONT Q., 1954).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 18 / 900 - 1960 m

Es fa sobretot a les boixedes xeròfiles dels vessants solells sobre substrat calcari rocós (*Amelanchiero-Buxenion*), i també a les vorades i als marges de bosc més aviat secs. Submont. - Mont. - Subalp. (solells). CC.**Paris quadrifolia L.**

G / Eur.

- La Molina (VAYREDA, 1882).

BY / DG08, 18 / 1350 - 1840 m

Boscos i matollars frescals: avetoses, avellanoses,... (*Vaccinio-Piceetea*, *Fagetalia*). Mont. - Subalp. RR.**Asparagus acutifolius L.**P sc / Circummed. / *Quercion ilicis*

Rigoréixer, en una boixeda termòfila (BG: DG08, 900 m); Solà de Paller, als carrascars (BG: DG08, 1000 m). En ambdues localitats l'espècie sembla molt escassa.

Ruscus aculeatus L.NP / Med.-Atl. / *Quercion ilicis*

Matollars de boix en indrets calents: Rigoréixer (BG: DG08, 900 m); torrent de Monnell (BG: DG08, 1000 m).

AMARYLLIDACEAE

Narcissus poeticus L.

G / Oròfit europ. SW

- Sobre La Molina: Muntanya Sagrada, Costa Rasa (VIGO, 1983).

- La Molina, a la Comella (NUET, 1984).

BY / DG18 / 1180 - 2100 m

Pastures mesòfiles de les zones elevades, d'on davalla a altituds inferiors seguint el curs dels rius. Mont. - Subalp. R, però localment abundant.

Narcissus assoanus (N. requienii M.J. Roemer)

G / Ib. / *Ononido-Rosmarinetea*

Muntanya del Vilar, més amunt de l'antic repetidor de TV: costers rocosos en terreny calcari (BG: DG07, 1100 m).

Narcissus pseudonarcissus L. subsp. pseudonarcissus

G / Subatl.

BG, BY / DG07, 08, 18 / (1250) 1800 - 2000 m

Prats termòfils i carenes de les parts altes; es fa també en algunes pinedes montanes seques. (Mont.) - Subalp. RR.

DIOSCOREACEAE

Tamus communis L.

G / Med.-Atl. / *Prunetalia spinosae*

BG / DG07, 08 / 750 - 1230 m

Bardisses, llocs humits. Submont. RR.

IRIDACEAE

Iris germanica L.

G / Med. E

BG, BY / DG07, 08 / 740 - 1200 m

Marges vora els pobles. Naturalitzat, procedent dels jardins. Submont. RRR.

Iris latifolia (Mill.) Voss. (*I. xiphioides* Ehrh.)

G / Pir.-cant.

- Cingles dels vessants solells del Moixeró, sobretot als prats termòfils de *Festuca paniculata* subsp. *spadicea*; BG: DG08, 1950-2150 m (FARRAS & al., 1981) !.

- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucrio pyrenaici-Festucetum spadiceae*).

Podem afegir que s'hi fa de manera esporàdica, i mai de forma abundant.

Crocus vernus (L.) Hill subsp. albiflorus (Kit.) Asch. & Graebn.

G / Oròfit alp.

- Tancalporta (BRAUN-BL., 1948; inv. *Primulo-Adonisatum pyrenaici*).

BG, BY / CG98; DG08, 18, 19 / 1400 - 2200 m

Pastures mesòfiles, llocs ruderalitzats, marges (*Mesobromion*, *Nardion*, *Seslerietalia*). Mont. sup. - Subalp. C.

Crocus nudiflorus Sm.

G / Lateal.

- Cerdanya, cap al Puigllançada (VAYREDA, 1882).

- Puigllançada (CADEVALL, 1933).

- La Molina: la Comella, torrent del Coll del Pal (NUET, 1984).

BY / DG18, 19 / 1250 - 2000 m

Prats, matolls clars. Mont. - Subalp. RR, però força abundant allà on es fa.

JUNCACEAE

Juncus inflexus L. (*J. glaucus* Sibth.)

H / Plurireg. / *Agropyro-Rumicion*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09 / 740 - 1800 m

Herbassars higròfils, molles i indrets amb aigua corrent més o menys ruderalitzats (*Agropyro-Rumicion*; *Molinietalia*, *Molinio-Holoschoenion*,...). Submont. - Mont. - Subalp. inf. CC.

Les poblacions de la zona corresponen a la var. **inflexus**.

Juncus conglomeratus L.

H / Lateur. / *Juncion acutiflori*

BG, BY / DG08, 09, 18, 19 / 1300 - 1660 m

Jonqueres, comunitats higròfiles. Si. Mont. sup. - Subalp. C (BY); RR (BG).

Juncus trifidus L.

H / Art.-alp. / *Festucion airoidis*

- Comabella (VAYREDA, 1882).

BG, BY / DG08, 18 / 2100 - 2400 m

Rasos alpins, en sòls àcids. (Subalp.) - Alp. RRR.

Juncus tenageia L. fil.

Th / Subcosm.

Afores d'Urús, prop de l'Àrea de Servei del Túnel del Cadí, en un regall al costat d'un camí (BY: DG08, 1200 m).

Juncus bufonius L.

Th / Plurireg. / *Isoeto-Nanojuncetea*

BG, BY / CG98; DG07, 08, 18, 19 / 740 - 1600 (1850) m

Sòls inundats periòdicament, regalls, mulladius,... Submont. - Mont. - (Subalp.). C.

Juncus alpinus Vill.

H / Circumbor.

- La Tosa (VAYREDA ap. CADEVALL, 1933) (!).

Juncus articulatus Ehrh.H / Holàrt. / *Molinio-Arrhenatheretea*

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 740 - 1900 m

Jonqueres, molleres i, en general, indrets amb aigua corrent poc degradats. Submont. - Mont. - Subalp. CC.

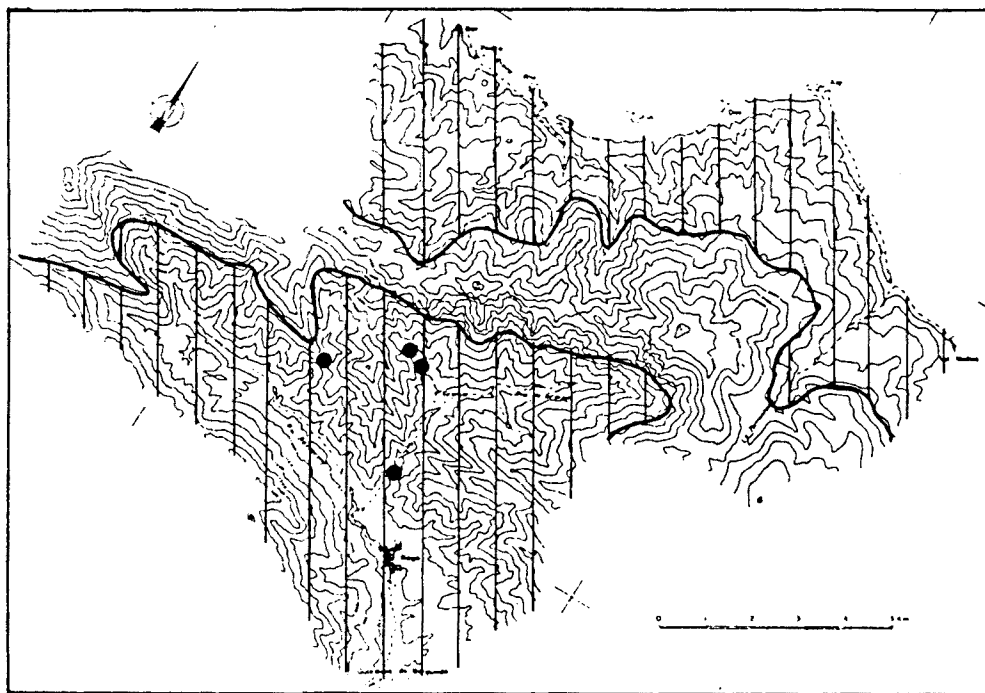

Fig. 2.22 - Àrees de distribució de *Tamus communis* (●) de *Juncus articulatus* (○).

Luzula campestris (L.) DC.H / Subcosm. / *Calluno-Ulicetea*- Prat Agre (FARRÀS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum alpinae*).

BG, BY / DG08, 09, 18, 19 / 1150 - 2200 m

Prats mesòfils, matollars i boscos clars, en sòls àcids (*Genistello-Agrostidenion*, *Nardion*, *Calluno-Genistion*,...). Submont. - Mont. - Subalp. CC.**Luzula multiflora** (Retz) Lej. subsp. *pyrenaica* P. Monts.H / Lateur. / *Calluno-Ulicetea*

BG, BY / CG98; DG08, 18 / 1350 - 2300 m

Prats, matollars, boscos clars, molleres, marges,... en terrenys àcids (*Caricetalia curvulae*, *Mesobromion*, *Deschampsio-Pinion*, *Caricion fuscae*,...). Mont. sup. - Subalp. - Alp. C.**Luzula spicata** (L.) DC. subsp. *monsignatica* P. Monts. (*L. hispanica* Chrtek & Krisa)H / Circumbor. / *Juncetea trifidi*- Puig d'Alp (BRAUN-BL., 1948; inv. *Festucetum scopariae*).

- Comabella, el Sitjar (VAYREDA, herb.!).

BG, BY / DG08, 18 / 1900 - 2540 m

Pastures de les parts culminals, en sòls àcids. Subalp. - Alp. C.

Luzula nutans (Vill.) Duval-J.

H / Alp.-pir.

- Penyals de la Tosa d'Alp (VAYREDA ap. CADEVALL, 1933).

BY / DG08, [18] / (1700) 2100 - 2200 m

Prats de les carenes, boscos clars. Subalp. RRR.

Luzula lutea (All.) DC.

H / Oròfit alp.

Vessant nord de la Tosa d'Alp, sobre Coma Oriola, als prats alpins del *Festucion airoidis* (BY: DG08, 2380 m).**Luzula nivea** (L.) DC.

H / Subatl.

- La Molina (CADEVALL, 1933).

- Prop de Supermolina (GRUBER, 1978; inv. *Veronico-Pinetum*)

BG, BY / DG08, 18, 19 / 1100 - 1900 m

Boscos acidòfils frescals: fagedes, avetoses, pinedes (*Vaccinio-Piceetea*, *Fagion sylvaticae*). Submont. - Mont. - Subalp. CC.**POACEAE**

Gènere Festuca - Per al gènere *Festuca* i especialment els grups *ovina* i *rubra* val una bona part del que dèiem en tractar dels *Hieracium*: són tàxons o grups de tàxons complexos, per a la segura determinació dels quals és aconsellable el diagnòstic dels especialistes.

Les nostres determinacions s'han basat en la morfologia externa de les plantes, complementada amb l'observació de l'anatomia dels talls transversals de les fulles, amb els quals s'ha elaborat una col·lecció de preparacions permanents. A més, hem comparat "de visu" els nostres plecsc amb d'altres determinats per especialistes, dipositats als herbaris BC i BCC. No obstant, insistim un cop més en que cal considerar provisionals les dades sobre els tàxons més conflictius, tot esperant l'aval dels especialistes.

Festuca paniculata (L.) Schinz & Thell. subsp. **spadicea** (L.) Litard.

H / Oròfit ibero-occ.

- Cingles dels vessants solells del Moixeró (FARRAS & al., 1981).

- Penyes Altes de Moixeró (CARRERAS & VIGO, 1986; inv. *Teucrio pyrenaici-Festucetum spadiceae*).

BG, BY / CG98; DG07, 08 / (1500) 1850 - 2200 m

Vessant assolat sobre substrat calcari, a les parts altes. Arriba a fer-se dominant en petites superfícies. *Xerobromion*, *Ononidion striatae*. (Mont.) - Subalp. R, però abundant localment (BG); RRR (BY).**Festuca pratensis** HudsonH / Lateur. / *Arrhenatheretalia*

BG, BY / DG07, 08, 09 / 740 - 1750 m

Prats de dall, sovint sembrada; també en llocs humits i en indrets ruderalitzats per la influència del bestiar. Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

Festuca arundinacea Schreb.H / Plurireg. / *Arrhenatheretalia*

- L'Adou (CADEVALL, 1936).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18 / 740 - 1750 m

Prats de dall, jonqueres, herbassars higrofitics i llocs humits en general (*Molinio-Arrhenatheretea*).
Submont. - Mont. - Subalp. inf. C.

Festuca gautieri (Hack.) Richter (*F. scoparia* A. Kerner ex Nyman)

H / Oròfit eur. SW / *Festucion gautieri*

- Comabella (VAYREDA, 1882).
- Puigllançada, Coll del Pal (CADEVALL, 1936).
- La Tosa d'Alp, tartera semifixada (BRAUN-BL., 1948). Puig d'Alp, la Tosa d'Alp (id.; inv. *Festucetum scopariae*). Tancalporta (id.; invs. *Primulo-Adonisium pyrenaici* i *Festucetum scopariae*).
- Puig d'Alp, vessant NE (BAUDIÈRE & KÜPFER, 1968).
- Entre la Collada i La Molina (RIVAS M., 1968; inv. *Cytisetum purgantis*).
- Serra de Monnell -est-; Coll de Jou -sud-; la Tosa d'Alp (GRUBER, 1978; invs. *Seslerio-Festucetum gautieri*).
- Vora Riu (FARRÀS & al., 1981; invs. *Buxo-Ononidetum*).
- Das (FONT, 1989).
- Bagà, Roc del Quatre Batlles (VIVES, BCC !).

BG, BY / CG97, 98; DG07, 08, 09, 18 / (800) 1150 - 2540 m

Vessants pedregosos més o menys solells dels estatges superiors, principalment en terrenys calcinals, on es fa dominant i forma uns prats molt característics i amplament estesos. Es, igualment, una de les principals espècies pioneres en la colonització de tarteres i pedrusques, que són progressivament ocupades per aquesta i d'altres espècies -de gramínies, sobretot-, i transformades en els prats suara esmentats. Als estatges inferiors, es fa a dins i als marges dels boscos de coníferes, i també en alguns matollars i prats. *Festucion gautieri*; *Ononidion striatae*, *Thlaspietalia*, *Vaccinio-Piceetea*,... Submont. - Mont. - Subalp. - Alp. CCC.

Festuca nigrescens Lam. subsp. *microphylla* (St. Yves) Markgr.-Dannenb.

H / Eur.

- Prop de Coll de Jou (GRUBER, 1978; inv. *Festuco-Trifolietum*). La Tosa d'Alp (id.; inv. *Seslerio-Festucetum gautieri*).
- Prat Agre (FARRÀS & al., 1981; inv. *Astragalo-Poetum alpinae*).
- Carretera d'Alp a la Masella; refugi de les Esposes (FONT, 1989).

BG, BY / CG98; DG07, 08, 09, 18, 19 / 1300 - 2500 m

Pastures mesòfiles i pinedes clares. Sembla especialment abundant als sòls àcids, on sovint esdevé l'espècie dominant. *Mesobromion*, *Caricetalia curvulae*,... Mont. sup. - Subalp. - Alp. CCC.

Festuca rubra L.

H / Europ. S / *Molinio-Arrhenatheretea*

- Voltants de Bagà (LAPRAZ, 1957; invs. de pinedes de *P. sylvestris*).
- Supermolina; prop de Supermolina (GRUBER, 1978; invs. *Veronico-Pinetum*; subsp. *rubra*).

BG, BY / DG07, 08, 09 / 800 - 1800 m

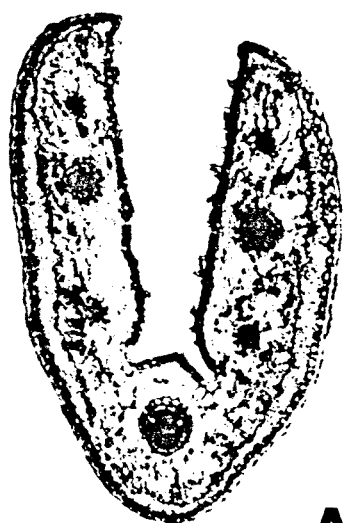
Molleres, prats de dall, llocs humits (*Molinio-Arrhenatheretea*, *Caricion nigrae*). Submont. - Mont. - Subalp. RR.

Uns exemplars recollits a la Mata Negra, a les molleres àcides del *Caricion nigrae* (BY: DG08, 1770 m), poden referir-se a la subsp. *asperifolia* (St. Yves) Markgr.-Dannenb.

Festuca trichophylla (Ducros ex Gaudin) K. Richter (*F. rubra* L. subsp. *trichophylla* Ducros)

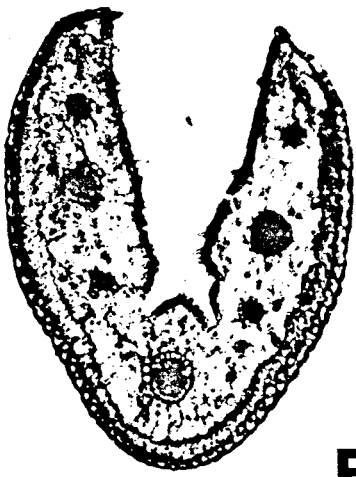
H / Oròfit alp.-pir.

- Boscos de Rebost (PAU, SALLEN, LLENAS & CADEVALL ap. CADEVALL, 1936) !. Es fa principalment a les pinedes del *Deschampsio-Pinion* de la Baga de Rebost (BG: DG08, 1500-1700 m).

A

0.25 mm

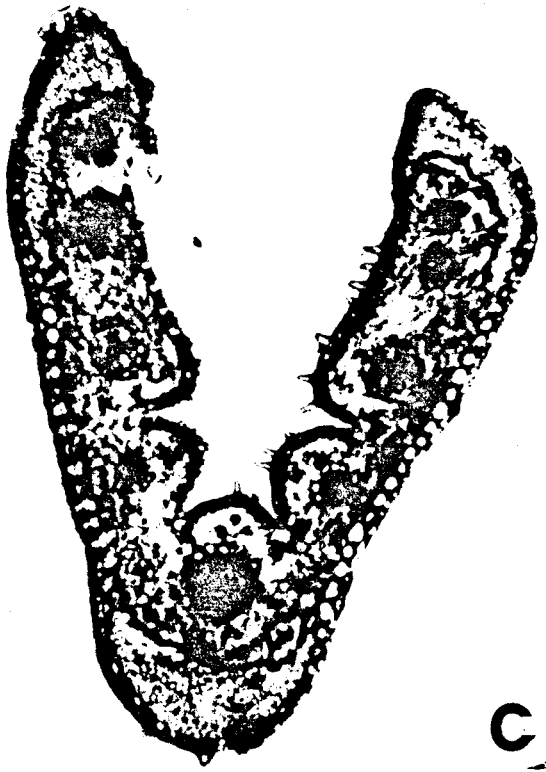

B

0.25 mm

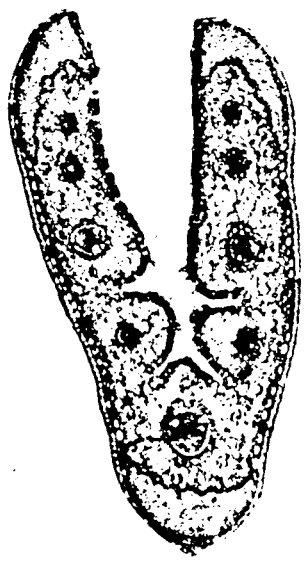

B'

C

0.25 mm

D

0.25 mm

Làmina I – Seccions foliars de diverses espècies de *Festuca*. A, *F. liviensis* lemanii. C, *F. hervieri*. D, *F. costei*.

B i B', *F. cf.*

